

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Letno poročilo Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije za leto 2015

KAZALO

KAZALO	2
KAZALO SLIK	5
KAZALO TABEL	6
A) POSLOVNO POROČILO	7
I UVOD	7
II POVZETEK: URESNIČEVANJE KLJUČNIH CILJEV	8
III AKOS V NEKAJ Odstavkih	14
IV TRGI V OSNOVNIH ŠTEVILKAH	16
V PRAVNE PODLAGE	18
VI UPRAVLJANJE Z OMEJENIMI DOBRINAMI	20
1 PODLAGE, CILJI, TRGI	20
1.1 PRAVNE PODLAGE	20
1.2 LETNI CILJI	21
1.3 RABA SPEKTRA	22
1.4 RABA ŠTEVILSKEGA PROSTORA	23
2 AKTIVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV	23
2.1 RADIJSKI SPEKTER	23
2.1.1 Spekter za radiodifuzijo	24
2.1.2 Spekter za radiokomunikacije	26
2.1.3 Mednarodna koordinacija in sodelovanje	34
2.2 ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE	37
2.2.1 Številski prostor	37
VII REGULACIJA	38
1 ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE	38
1.1 PODLAGE, CILJI, TRGI	38
1.1.1 Pravne podlage	38
1.1.2 Letni cilji	39
1.1.3 Stanje na trgu	40
1.2 AKTIVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV	44
1.2.1 Izdelava strokovnih podlag za učinkovito vlaganje v NGA omrežja	44
1.2.2 Zasnova regulativnega okolja za omrežje naslednje generacije	45
1.2.3 Regulacijaupoštevnihtrgov	46
1.2.4 Izračun neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve	48
1.2.5 Sodelovanje z nacionalnimi institucijami (BS, SURS, AVK)	48
1.2.6 Mednarodno sodelovanje (BEREC in Evropska komisija)	48

2 ELEKTRONSKI MEDIJI	50
2.1 PODLAGE, CILJI, TRGI	50
2.1.1 Pravne podlage	50
2.1.2 Letni cilji	50
2.1.3 Stanje na trgu	51
2.2 AKTIVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV	56
2.2.1 Javni razpisi	56
2.2.2 Poenotenje razvrščanja in označevanja avdiovizualnih vsebin	57
2.2.3 Medijske učilnice	58
2.2.4 Mednarodno sodelovanje: ERGA, EPRA in CERF	58
3 POŠTNE STORITVE	59
3.1 PODLAGE, CILJI, TRGI	59
3.1.1 Pravne podlage	59
3.1.2 Letni cilji	60
3.1.3 Stanje na trgu	61
3.2 AKTIVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV	63
3.2.1 Regulacija izvajanja univerzalne storitve	63
3.2.2 Spodbujanje konkurence	66
3.2.3 Analiza trga in zadovoljstva uporabnikov	67
3.2.4 Regulacija ločenega računovodstva	67
3.2.5 Mednarodno sodelovanje: poštna direktiva in skupine ERGP	68
4 ŽELEZNIŠKI PROMET	69
4.1 PODLAGE, CILJI, TRGI	69
4.1.1 Pravne podlage	69
4.1.2 Letni cilji	69
4.1.3 Stanje na trgu	70
4.2 AKTIVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV	71
4.2.1 Spremljanje storitev v železniškem potniškem prometu	71
4.2.2 Spremljanje trga storitev prevoza blaga	71
4.2.3 Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznikov v tovornem prometu	72
4.2.4 Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznika v potniškem prometu	74
4.2.5 Mednarodno sodelovanje: EK DG MOVE in IRG-Rail	75
VIII NADZOR	76
1 NADZOR TELEKOMUNIKACIJ	76
1.1 NEVTRALNOST INTERNETA	76
1.2 ZAŠČITA KONKURENCE	76
1.3 PRAVICE UPORABNIKOV	78
1.4 VARNOST IN ZANESLJIVOST OMREŽIJ IN STORITEV	79
2 NADZOR RADIJSKEGA FREKVENČNEGA SPEKTRA	83
2.1 MERITVE SPEKTRA IN ODPRVLJANJE MOTENJ	83
2.2 POSODABLJANJE IN VZDRŽEVANJE MERILNEGA SISTEMA	84
2.3 SPREMLJANJE KAKOVOSTI STORITEV FIKSNIH IN MOBILNIH ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ	84
3 NADZOR ELEKTRONSKIH MEDIJEV	85
3.1 TELEVIZIJSKO OGLAŠEVANJE	86
3.2 DELEŽI AVDIOVIZUALNIH DEL	86
3.3 ZAŠČITA OTROK IN MLADOLETNIKOV PRED POTENCIALNO ŠKODLJIVIMI VSEBINAMI	87
3.4 DRUGE PROGRAMSKE ZAHTEVE IN OMEJITVE	88

4 NADZOR POŠTNIH STORITEV	89
<u>IX SPREMLJANJE INFRASTRUKTURNIH INVESTICIJ</u>	<u>90</u>
1 PODLAGE, CILJI, TRGI	90
1.1 PRAVNE PODLAGE	90
1.2 LETNI CILJI	90
1.3 STANJE NA TRGU	90
2 AKTIVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV	91
<u>X REŠEVANJE SPOROV</u>	<u>93</u>
1 UPORABNIŠKI SPORI NA PODROČJU ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ	93
2 MEDOPERATERSKI SPORI	97
3 UPORABNIŠKI SPORI NA PODROČJU POŠTNIH STORITEV	97
4 SPORI MED IZVAJALCI POŠTNIH STORITEV	98
<u>XI SKRB ZA KONČNE UPORABNIKE</u>	<u>99</u>
1 INFORMIRANJE IN ZAŠČITA KONČNIH UPORABNIKOV	99
1.1 POSVETI Z OPERATERJI IN POTROŠNIŠKIMI ORGANIZACIJAMI	99
1.2 PORTAL ZA DOSTOP DO PONUDB OPERATERJEV	99
1.3 KLICNI CENTER	99
1.4 POJASNILA KONČNIM UPORABNIKOM	100
1.5 OBJAVLJANJE DOKUMENTOV IN INFORMIRANJE UPORABNIKOV PREK SPLETNIH STRANI	101
<u>XII ZAKONODAJNI IN SODNI POSTOPKI</u>	<u>102</u>
1 ZASTOPANJE AGENCIJE PRED SODIŠČI	102
2 NORMATIVNA DEJAVNOST	102
<u>XIII INSTITUCIONALNO UPRAVLJANJE</u>	<u>104</u>
1 ORGANIZIRANOST AGENCIJE IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH	104
2 USMERJEN RAZVOJ ZAPOSLENIH	105
3 KADROVSKA KREPITEV AGENCIJE	108
4 ZAGOTAVLJANJE JAVNOSTI DELA IN VPLIVA JAVNOSTI	109
5 DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA	109
6 INFORMACIJSKA PODPORA	110
7 FINANCE, RAČUNOVODSTVO IN NOTRANJA REVIZIJA	111
8 PODPORA DELOVANJU SEK IN SRDF	113
<u>XIV URESNIČEVANJE FINANČNEGA NAČRTA</u>	<u>114</u>
1 PRIHODKI	118
2 ODHODKI	119

2.1 PLAČE IN DRUGI IZDATKI	120
2.2 IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	120
2.3 IZDATKI ZA INVESTICIJE	124

XV IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC	126
---	------------

B) RAČUNOVODSKO POROČILO	130
---------------------------------	------------

XVI RAČUNOVODSKO POROČILO	130
----------------------------------	------------

1 PRAVNE PODLAGE, OBLIKA IN VSEBINA POROČILA	130
2 RAČUNOVODSKE USMERITVE	131
2.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	131
2.2 AMORTIZACIJA	132
2.3 TERJATVE	132
2.4 OBVEZNOSTI	132
2.5 PRIHODKI	132
3 RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI	132
3.1 BILANCA STANJA	133
3.1.1 Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	134
3.1.2 Kratkoročna sredstva, razen zalog, in aktivne časovne razmejitve	136
3.1.3 Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve	139
3.1.4 Lastni viri in dolgoročne obveznosti	141
3.2 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	141
3.2.1 Prihodki	145
3.2.2 Odhodki	148

XVII REVIZORJEVO POROČILO	154
----------------------------------	------------

KAZALO SLIK

Slika 1: Institucionalno okolje Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije	14
Slika 2: Organizacijska shema Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije	15
Slika 3: Trendi na trgih v pristojnosti agencije za obdobje 2013–2015 oz. 2011–2014	17
Slika 4: Delež veljavnih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc konec leta 2015	22
Slika 5: Pokrivanje prebivalstva RS z LTE-signalom družbe Si.mobil	30
Slika 6: Pokrivanje prebivalstva RS z LTE-signalom družbe Telekom Slovenije	30
Slika 7: Pokrivanje prebivalstva RS z LTE-signalom družbe Telemach	31
Slika 8: Ponujene radijske frekvence v 10 GHz in 12 GHz pasovih	33
Slika 9: Geografska območja imetnikov pravic za rabo frekvenc v 10 GHz in 12 GHz pasovih	34
Slika 10: Primerjava prihodkov iz prodaje poštnih storitev med Pošto Slovenije in drugimi izvajalci	61
Slika 11: Deleži pisemskega in paketnega trga ter trga hitre pošte po količinah in prihodkih	62
Slika 12: Delež celotnih odhodkov vseh izvajalcev trga poštnih storitev	62
Slika 13: Število skupnih količin standardnega in navadnega pisma ter dopisnic	63
Slika 14: Kakovost prenosa D+1 in D+2 poštnih pošiljk Pošte Slovenije 2011–2014	64
Slika 15: Spremembe cene pisma do 20 g v notranjem prometu, 2011–2015, brez DDV*	66
Slika 16: Tržni deleži prevoznikov v tovornem prometu v 2015 [%]	72
Slika 17: Realizacija dodeljenih vlakovnih poti SŽ-Tovorni promet v letu 2015	73
Slika 18: Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznika RCA v letu 2015	73

Slika 19: Realizacija dodeljenih vlakovnih poti prevoznika Adria Transport v letu 2015	74
Slika 20: Število dodeljenih vlakovnih poti prevozniku SŽ-Potniški promet v letu 2015	75
Slika 21: Nadzorni postopki na področju telekomunikacij v letu 2015	82
Slika 22: Prekrškovni postopki na področju telekomunikacij v letu 2015	82
Slika 23: Doseženi deleži slovenske glasbe v radijskih programih	89
Slika 24: Gibanje prejetih zahtevkov za rešitev spora z operaterjem po letih	93
Slika 25: Deleži uporabniških sporov v 2015 po posameznem operaterju	94
Slika 26: Delež uporabnikov mobilnih storitev, ki so zoper operaterja vložili spor pred agencijo (v %)	95
Slika 27: Delež uporabnikov fiksnih storitev, ki so zoper operaterja vložili spor pred agencijo (v %)	95
Slika 28: Prikaz zadev glede na način rešitve uporabniškega spora	96
Slika 29: Prejete zadeve glede na vsebino uporabniškega spora	96
Slika 30: Prejete zadeve glede na predmet uporabniškega spora	97
Slika 31: Prikaz zadev glede na način rešitve spora z izvajalcem poštnih storitev	98
Slika 32: Prejete poizvedbe končnih uporabnikov glede na vsebino	100
Slika 33: Izobrazbena struktura javnih uslužbencev v agenciji	106
Slika 34: Gibanje prihodkov od poslovanja agencije v letih 2014 in 2015	147
Slika 35: Gibanje stroškov blaga, materiala in storitev agencije v letih 2015 in 2014	150

KAZALO TABEL

Tabela 1: Doseganje ključnega cilja: spodbujanje konkurence in razvoja trgov	8
Tabela 2: Doseganje ključnega cilja: zaščita uporabnikov in zagotavljanje univerzalne storitve	10
Tabela 3: Doseganje ključnega cilja: zagotavljanje optimalne rabe omejenih dobrin	11
Tabela 4: Doseganje ključnega cilja: optimizacija investicijskih vlaganj v infrastrukturo	12
Tabela 5: Doseganje ključnega cilja: povečevanje učinkovitosti in zmanjševanje regulativnih obremenitev	13
Tabela 6: Število v uradno evidenco vpisanih operaterjev/ponudnikov po storitvah	40
Tabela 7: Izdajatelji z vsaj dvema dovoljenjema za izvajanje televizijske dejavnosti	53
Tabela 8: Izdajatelji z vsaj dvema dovoljenjema za izvajanje radijske dejavnosti	54
Tabela 9: Radijski programi z vključeno programsko radijsko mrežo ali regionalnim radijskim programom konec leta 2015.....	55
Tabela 10: Predpisani in doseženi roki prenosa pošiljk korespondence.....	64
Tabela 11: Predpisani in doseženi roki prenosa paketov.....	64
Tabela 12: Spremembe prodajnih cen s 1. 8. 2015.....	65
Tabela 13: Prepeljani potniki in obseg opravljeno delo na območju JŽI RS v letu 2015	71
Tabela 14: Prepeljano blago na območju JŽI RS (v tonah) v letih 2014 in 2015	71
Tabela 15: Opravljeno delo na območju JŽI RS (v neto tonskih km) v 2014 in 2015	72
Tabela 16: Doseženi deleži avdiovizualnih del v letu 2014	87
Tabela 17: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1. 1. do 31. 12. 2015, prvi del	116
Tabela 18: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1. 1. do 31. 12. 2015, drugi del	117
Tabela 19: Primerjava doseženih in načrtovanih obračunskih prihodkov od poslovanja agencije	119
Tabela 20: Bilanca stanja na dan 31. 12. 2015.....	133
Tabela 21: Izkaz prihodkov in odhodkov od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015	144
Tabela 22: Prihodki od poslovanja agencije.....	146
Tabela 23: Stroški blaga, materiala in storitev agencije	149
Tabela 24: Pregled stroškov tekočega vzdrževanja v letu 2015.....	152

A) POSLOVNO POROČILO

I UVOD

Letno poročilo Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije za leto 2015, ki je sestavljeno iz poročila o delu ter iz računovodskega in poslovnega poročila, predstavlja rezultate pri prednostnih in rednih nalogah agencije ter podaja razlago porabljenih finančnih sredstev. Pripravljeno je v skladu z Zakonom o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/2012, 110/2013, 40/2014-ZIN-B, 54/2014 Odl.US: U-I-65/13-19 in 81/2015), Sklepom o ustanovitvi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 41/2013), Statutom Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 62/15) in Zakonom o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02, 51/04 - EZ-A in 33/11 - ZEKom-C).

Ključne trende na trgih v pristojnosti agencije in povzetek dosežkov agencije pregledno predstavlja uvodni del letnega poročila, podrobneje pa so pojasnjeni v okviru poročil za posamezna področja, na katerih agencija izvaja svoje pristojnosti, to je v okviru upravljanja z omejenimi naravnimi dobrinami, regulacije trgov, izvajanja nadzora, reševanja sporov, vzpostavitve koordinacije in nadzora nad investicijskimi projekti, skrbi za končne uporabnike, zakonodajnih postopkov in sodelovanja v sodnih postopkih.

Mednarodno delovanje agencije je predstavljeno v okviru vsakega od področij, na katerega se navezujejo posamezne mednarodne aktivnosti. Posebno poglavje je namenjeno institucionalnemu upravljanju ter znotraj tega organiziranosti in upravljanju s kadri, informacijski podpori, delu agencije za Svet za elektronske komunikacije in Svet za radiodifuzijo, zagotavljanju javnosti dela agencije ter ukrepom, ki jih je agencija sprejela za izboljšanje svojega delovanja. Računovodsko in poslovno poročilo vsebujeta bilanco stanja s prilogami, izkaz prihodkov in odhodkov ter ustrezne razlage.

Med pomembnejšimi dosežki agencije v letu 2015 gre izpostaviti: (1) zagotavljanje kakovostne in dostopne univerzalne storitve, (2) izdelavo analiz več upoštevnihi trgov na področju elektronskih komunikacij za njihovo regulacijo ali spremembo ukrepov; (3) izpeljavo vseh aktivnosti za vzpostavitev prvega nacionalnega DAB+ omrežja; (4) vzpostavitev portala AKOS Test Net, ki omogoča zanesljivo merjenje ključnih parametrov širokopasovnih povezav na fiksnem in mobilnem dostopu; (5) posodobitev radijskega nadzorno-merilnega sistema, ki je s tem med najsodobnejše opremljenimi v Evropi; (6) prenovo portala komuniciraj.eu, ki omogoča enostaven dostop do ponudb storitev operaterjev elektronskih komunikacij; (7) učinkovito izvajanje nadzora na vseh področjih, kar izkazuje ugodne vplive na zaščito interesov in pravic uporabnikov ter varstvo konkurence; in nenazadnje (8) ugotovitev, da po prvem letu po podelitvi frekvenc za storitve četrte generacije vsi operaterji izpolnjujejo z odločbami naložene obveznosti in dosegajo zahtevano pokrivanje.

II POVZETEK: URESNIČEVANJE KLJUČNIH CILJEV

Uresničevanje petih strateških ciljev agencije je predstavljeno s prikazom doseženih faz in rezultatov aktivnosti, ki jih je agencija izvajala za doseganje zastavljenih ciljev.

Legenda:

IZVEDBA	
○	Končano
○	Poteka
○	Prekinjeno
○	Opuščeno

REZULTAT	
■	Skladen z načrti
■	Delno skladen
■	Odstopa od načrtov

TABELA 1: DOSEGANJE KLJUČNEGA CILJA: SPODBUJANJE KONKURENCE IN RAZVOJA TRGOV

CILJ A: SPODBUJANJE KONKURENCE IN RAZVOJA TRGOV				
NALOGA	OPIS AKTIVNOSTI	IZVEDBA	REZULTAT	KOMENTAR
Regulacija upoštevnihi trgov 3a, 3b in 4	Izdelava metodologije za prihodnjo regulacijo upoštevnihi trgov širokopasovnega dostopa in predhodna izvedba delavnice z Evropsko komisijo. Javni razpis za izdelavo orodja in metodologije za izračun predhodnega preskusa gospodarske ponovljivosti. Vprašalniki za analizo maloprodajnih storitev širokopasovnega dostopa z vidika končnih uporabnikov za določanje »vredilnih proizvodov« in spremljanje delovanja trga storitev na celotnem območju RS. Javni razpis za določitev produktov dostopa z bitnim tokom. Javni razpis za določitev produktov visokokakovostnega širokopasovnega dostopa.	○	■	Metodologija je nujna zaradi kompleksnosti novih pristopov k regulaciji. Predstavlja bistven korak k regulaciji upoštevnihi trgov širokopasovnega dostopa ter izhodišče za pripravo analiz. Sledijo: izdelava orodja in metodologije za izračun predhodnega preskusa gospodarske ponovljivosti in analiza maloprodajnih storitev širokopasovnega dostopa, izdelava cenovnih modelov za upoštevne trge; na segmentu bitnega toka izbira izvajalca, vprašalniki za operaterje, izdelava študije in uporaba študije v namen določitve produktov in določitve posameznih stroškov in cen; na segmentu visokokakovostnega širokopasovnega dostopa pregled trga, vprašalniki, izdelava študije, določitev produktov, stroškov in cen.
Sprememba ukrepa na upoštevnihi trgu 5	Izdelava analize s predlogi za spremembo ukrepov, posvetovanje z agencijo za varstvo konkurence, javno posvetovanje, notifikacija pri Evropski komisiji.	○	■	Agencija je predlagala spremembo cenovnih obveznosti v okviru metodologije »maloprodajna cena minus« za operaterja s pomembno tržno močjo in na ta način spodbudila uveljavitev višjih hitrosti ter utilizacijo NGA omrežja. Sledi izdaja spremembe regulativne odločbe.
Sprememba ukrepa na upoštevnihi trgu 3	Izdelava analize s predlogi za spremembo ukrepov, posvetovanje z agencijo za varstvo konkurence, javno posvetovanje.	○	■	Agencija predlaga, da lahko 12 operaterjev, ki so določeni za operaterje s pomembno tržno močjo na upoštevnihi trgu zaključevanja klicev v lastnem fiksnem omrežju, v okviru obveznosti nediskriminacije zaračunava komercialno dogovorjeno ceno za klice, ki izvirajo izven enotnega evropskega trga (EU/EEA). Sledi notifikacija analize pri Evropski komisiji in izdaja odločb.

Sprememba ukrepa na upoštevnom trgu 7	Izdelava analize s predlogi za spremembo ukrepov, posvetovanje z agencijo za varstvo konkurence, javno posvetovanje.	○	■	Agencija predlaga, da lahko 4 operaterji, ki so določeni za operaterje s pomembno tržno močjo na upoštevnom trgu zaključevanja klicev v lastnem mobilnem omrežju, v okviru obveznosti nediskriminacije zaračunavajo komercialno dogovorjeno ceno za klice, ki izvirajo izven enotnega trga (EU/EEA). Sledi notifikacija analize pri Evropski komisiji in izdaja odločb.
Regulacija trga 18	Pričetek priprave analize upoštevne trga.	○	■	Zaradi časa, ki je potekel od izdaje trenutno veljavnih regulativnih odločb, je bilo treba nemudoma pričeti s ponovno analizo tega upoštevne trga.
Prenova evropskega regulativnega okvirja	Aktivno sodelovanje pri pripravi gradiv za prispevek k reviziji regulativnega okvirja v okviru telesa evropskih regulatorjev Berec.	○	■	Aktivno sodelovanje v postopku prenove evropskega regulativnega okvirja je prioriteta agencije, saj to omogoča sooblikovanje regulativne politike ob upoštevanju novosti in razvojnih trendov na evropski in nacionalni ravni.
Spremljanje dodeljevanja infrastrukturnih kapacitet in zaračunavanja uporabnine	Spremljanje odločitev o dodeljevanju poti in preverjanje izračunov uporabnine.	○	■	Ažurno spremljanje odločitev o dodeljevanju vlakovnih poti. Preverjanje pravilnosti izračuna uporabnine oziroma njene skladnosti z veljavno metodologijo.
Spremljanje učinkovitosti, kakovosti in zmanjšanja motenj v železniškem prometu	Spremljanje obračuna in posvetovanje z deležniki.	○	■	Način zagotavljanja učinkovitosti, s katerim se želi spodbujati prevoznike in upravljavca javne železniške infrastrukture k zmanjšanju motenj na železniškem omrežju in k izboljšanju kakovosti izvedbe prevoznih storitev, se izvaja z dejanskim obračunom plačil šele od septembra 2015.
Nadzor pogojev in cen dostopa do poštnega omrežja	Analiza dostopa do omrežja izvajalca univerzalne storitve.	○	■	Napoved izvajalca univerzalne storitve, da bo oktobra 2015 spremenil Splošne pogoje in cene, je prekinila izvedbo, saj ni bil izveden javni posvet in revizija splošnih pogojev in cen dostopa do omrežja izvajalca univerzalne storitve.
Regulacija ločenega računovodstva izvajalca univerzalne storitve	Presoja nove metodologije ločenih računovodskih evidenc in izvedba analize učinkovitosti.	○	■	Pridobitev sprejemljivega zagotovila, da je poslovodstvo Pošte Slovenije vzpostavilo stroškovni model, ki je skladen z določbami ZPŠto-2 in Splošnim aktom o ločenih računovodskih evidencah in prepovedi subvencioniranja.
Spremljanje kakovosti storitev v kontekstu omrežne nevtralnosti	Zagon platforme AKOS Test Net.	○	■	Vzpostavitev platforme in pričetek uporabe. Priprava predlogov nadgradnje in širitve.

TABELA 2: DOSEGANJE KLJUČNEGA CILJA: ZAŠČITA UPORABNIKOV IN ZAGOTAVLJANJE UNIVERZALNE STORITVE

CILJ B: ZAŠČITA UPORABNIKOV IN ZAGOTAVLJANJE UNIVERZALNE STORITVE				
NALOGA	OPIS AKTIVNOSTI	IZVEDBA	REZULTAT	KOMENTAR
Informiranje, osveščanje končnih uporabnikov	Delovanje klicnega centra, pojasnila končnim uporabnikom, objavljane dokumentov in informiranje uporabnikov prek spletni strani, priprava brošur z nasveti.	○	■	Z objavljanjem pojasnil na spletni strani lahko končni uporabniki že pred vložitvijo spora sami pridobijo potrebne informacije.
Prenova portala www.komuniciraj.eu	Izvedba prenove portala.	○	■	Prenovljen portal končnim uporabnikom na enem mestu omogoča dostop do ponudb operaterjev, skupaj s seznamom najpogostejših stroškov, ki jih zaračunavajo operaterji.
Reševanje sporov končnih uporabnikov in medoperaterskih sporov	Ažurno reševanje sporov na področju elektronskih komunikacij in poštne storitve.	○	■	V letu 2015 prejetih 820 vlog na področju elektronskih komunikacij, 24 vlog na področju poštne storitve in dva predloga za rešitev medoperaterskega spora.
Zagotavljanje pravic potnikov v železniškem prometu	Ažurno reševanje pritožb potnikov zoper odločitve prevoznika.	○	■	V letu 2015 prejeta ena pritožba potnika.
Raziskave glede cen in kakovosti na področju poštne storitve	Primerjalna analiza cen in kakovosti izvajalcev poštne storitve; raziskava zadovoljstva splošnih in poslovnih uporabnikov s poštne storitvami ter raziskava zadovoljstva uporabnikov s pogodbenimi poštami.	○	■	Analize razkrivajo cenovni razpon pri različnih izvajalcih poštne storitve ter visoko zaupanje in zadovoljstvo uporabnikov univerzalne poštne storitve. Uporabniki so večinoma zadovoljni tudi s pogodbenimi poštami (več kot 90 %), motijo jih le neprimerni prostori in storitev prevzema nedostavljenih pošiljk, vendar je delež nezadovoljnih izredno nizek.
Prizadevanja za večjo transparentnost objave administrativnih stroškov	Posveti z operaterji in potrošniškimi organizacijami.	○	■	Izsledke ugotovitev posvetov z operaterji bo agencija uporabila kot podlago za pripravo in izdajo konkretnih priporočil izvajalcem telekomunikacijskih storitev.
Zaščita otrok pred potencialno škodljivimi avdiovizualnimi vsebinami ter poenotenje njihovega razvrščanja in označevanja	Nadaljevanje razvoja in implementacije informacijsko podprtega sistema za klasifikacijo in označevanje otrokom in mladostnikom potencialno škodljivih programskih vsebin v linearnih in nelinearnih avdiovizualnih medijskih storitvah Gledoskop. Testiranje vprašalnika, izobraževanje koderjev, oblikovanje deskriptorjev, priprava gradiv za spletno stran.	○	■	V letu 2015 je potekalo več izobraževanj za koderje in testiranje orodja, odpravljeni so bili neskladja in pomanjkljivosti, s čimer je bil zaključen proces prilagoditve orodja slovenski zakonodaji. Implementacija orodja Gledoskop in postavljanje spletne strani še potekajo.
Zaščita gledalcev pred prekomernim oglaševanjem ali neustreznim označevanjem oglasov	Izvedeni so bili 3 postopki glede promocijskega umeščanja izdelkov, 2 glede prikritega oglaševanja, 2 glede omejitev obsega oglaševanja (+18 tovrstnih analiz tujih TV programov), 5 glede omejitev pri prekinjanju z oglasi. Za izdajatelje televizijskih programov in producente vsebin je bila izvedena delavnica o promocijskem umeščanju izdelkov.	○	■	Glavnina nadzornih postopkov na področju elektronskih medijev je bila namenjena nadzoru spoštovanja omejitev oglaševanja v TV programih. Postopki so pokazali, da agencija s konsistentnim izvajanjem nadzora in izobraževanjem izdajateljev dosegla cilj večjega spoštovanja oglaševalske regulative in s tem boljše zaščite gledalcev.

TABELA 3: DOSEGANJE KLJUČNEGA CILJA: ZAGOTAVLJANJE OPTIMALNE RABE OMEJENIH DOBRIN

CILJ C: ZAGOTAVLJANJE OPTIMALNE RABE OMEJENIH DOBRIN				
NALOGA	OPIS AKTIVNOSTI	IZVEDBA	REZULTAT	KOMENTAR
Zagotovitev učinkovite rabe številkega prostora	Vodenje evidence, upravni postopki, vezani na izdajo odločb o uporabi številkega prostora, upravni postopki za plačila agenciji na podlagi uporabe številkega prostora.	○	■	Trajne naloge agencije.
Vodenje evidence operaterjev elektronskih komunikacij	Vodenje uradne evidence operaterjev, upravni postopki, vezani na vpis in izpis operaterjev v uradno evidenco, upravni postopki, vezani na plačilo na podlagi obvestila.	○	■	Trajne naloge agencije.
Posodobitev RNMS	Posodobitev nadzorno-merilnega sistema za spremljanje rabe radijskega spektra.	○	■	Uporaba najnovejše merilne in programske opreme za nadzor radiofrekvenčnega spektra.
Mednarodno usklajevanje radijskih frekvenc in priprava na svetovno radijsko konferenco	Sodelovanje v delovnih skupinah za pripravo na konferenco in udeležba na konferenci.	○	■	Uspešno zasledovanje treh glavnih strateških ciljev: (1) varnost državljanov; (2) dostop do širokopasovnih mobilnih storitev vsem državljanom v čim krajšem možnem času s čim manjšimi stroški; (3) spodbujanje razvoja novih tehnologij in vzdrževanje jasnega regulativnega okolja.
Nadzorovanje izpolnjevanja obveznosti pokrivanja z mobilnimi storitvami četrte generacije (4G)	Priprava strokovnih podlag za možnosti podelitve pasov 700, 1400, 2300, 3500 in 3700 MHz.	○	■	Vsi operaterji izpolnjujejo obveznosti po prvem letu.
Podelitev frekvenc za frekvenčni pas 700 MHz in druge pasove	Priprava strokovnih podlag in izvedba javnega razpisa za podelitev pasov 700, 1400, 2300, 3500 in 3700 MHz.	○	■	Ustavljena zaradi strateških usmeritev ministrstva.
Javni razpis za digitalni radio (DAB+)	Priprava in izvedba javnega razpisa za omrežje DAB+.	○	■	Odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc so podeljene, slediti mora še podelitev digitalnih pravic za oddajanje v multipleksu.

TABELA 4: DOSEGANJE KLJUČNEGA CILJA: OPTIMIZACIJA INVESTICIJSKIH VLAGANJ V INFRASTRUKTURO

CILJ D: OPTIMIZACIJA INVESTICIJSKIH VLAGANJ V INFRASTRUKTURO				
NALOGA	OPIS AKTIVNOSTI	IZVEDBA	REZULTAT	KOMENTAR
Izdelava lastne enotne baze prostorskih podatkov	Izdelava enotne baze prostorskih podatkov o telekomunikacijski infrastrukturi	○	■	Ključna za izdelavo strokovnih podlag za učinkovito vlaganje v NGA omrežja v Republiki Sloveniji ter pri regulaciji upoštevanih trgov širokopasovnega dostopa ter BB USO.
Izdelava strokovnih podlag za učinkovito vlaganje v NGA omrežja v Republiki Sloveniji	Izdelava strokovnih podlag v pomoč pristojnim organom pri izdelavi Načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020.	○	■	Strokovne podlage agencije temeljijo na analizah prostorskih podatkov in izgradnji tehnično-ekonomskega modela. Analiza je bila predstavljena tudi širši javnosti. Sledijo komentarji in ustrezni popravki.
Ureditev pogojev dostopne in razdelilne točke	Izdelava tehnične študije, pregleda mednarodnih praks, pregleda ujemanja med ZEKom-1 in direktivo o nižanju stroškov izgradnje širokopasovnega omrežja ter pregleda stanja na slovenskem trgu; izdelava splošnega akta.	○	■	Ugotovljena je bila nujnost podrobnejšega pregleda stanja na slovenskem trgu ter skladnosti z načrtovano regulacijo upoštevanih trgov širokopasovnega dostopa ter sprememb ZEKom-1.
Zagotovitev pogojev za delo sektorja za spremljanje investicij	Kadrovska okrepitev – zaposlitev novega sodelavca.	○	■	Zaposlitev zagotavlja minimalno število zaposlenih v sektorju glede na dosedanje potrebe. Implementacija Direktive 2016/61/ EU v nacionalno zakonodajo lahko prinese spremembe nalog in pristojnosti agencije na področju spremljanja infrastrukturnih investicij.
Osveščanje zainteresirane javnosti o novih obveznostih	Sestanki in delavnice za investitorje v gospodarsko javno infrastrukturo.	○	■	Sestanki in delavnice so intenzivno potekali vse leto. Nekateri so predvideni še za 2016. Odzivnost lokalnih skupnosti je pod pričakovanji, kar zahteva dodatne aktivnosti s pomočjo skupnosti občin in drugih organov.
Vzpostavitev koordinacije in nadzora nad investicijskimi projekti	Objave namere gradenj gospodarske javne infrastrukture na spletni strani agencije.	○	■	Sistem koordinacije in nadzora je vzpostavljen, možne so izboljšave.

TABELA 5: DOSEGANJE KLJUČNEGA CILJA: POVEČEVANJE UČINKOVITOSTI IN ZMANJŠEVANJE REGULATIVNIH OBREMENITEV

CILJ E: POVEČEVANJE UČINKOVITOSTI IN ZMANJŠEVANJE REGULATIVNIH OBREMENITEV				
NALOGA	OPIS AKTIVNOSTI	IZVEDBA	REZULTAT	KOMENTAR
Avtomatizacija nezahtevnih in ponavljajočih se postopkov in procesov	Optimizacija postopka podeljevanja radijskih frekvenc ter optimizacija izdajanja odločb o odmeri plačila za uporabo radijskih frekvenc.	○	■	Optimizacijo izdajanja odločb o odmeri plačila za uporabo radijskih frekvenc je agencija izvedla tako, da je za istovrstne storitve zavezancem, ki imajo izdanih več odločb za uporabo radijskih frekvenc, izdala sklep o združitvi postopka in izdala tako imenovano zbirno odločbo, v kateri je navedla vse obveznosti za posamezne odločbe in jih seštela v skupni znesek.
Vzpostavitev enotne evidence prekrškov	Vzpostavitev novega sistema za vodenje evidence o prekrških skladno z Zakonom o prekrških.	○	■	Aplikacija z vodenjem skozi postopek, opozarjanjem na roke ter z izdelanimi predlogami in prednastavljenimi opomniki pripomore k učinkovitejšemu vodenju prekrškovnih postopkov.
Nadgradnja informacijskega sistema eAPEK	Zaključena implementacija algoritma za izračun pristojbin na podlagi medijskih dovoljenj ter nadgradnja poslovno-informacijskega sistema eAPEK z avtomatskim uvozom odločb o odmeri plačila v dokumentni sistem in s finančno aplikacijo.	○	■	Nadgradnja sistema eAPEK z avtomatskim uvozom odločb o odmeri plačila v dokumentni sistem zagotavlja večjo učinkovitost dela. Nadgradnja izdaje pristojbin za frekvence in številске bloke z možnostjo izdaje zbirnih odločb o odmeri plačila predstavlja operaterju prijaznejšo storitev.

III AKOS V NEKAJ ODSTAVKIH

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije je **neodvisen organ**, ki ureja in nadzira trg elektronskih komunikacij, upravlja in nadzira radiofrekvenčni spekter v Sloveniji, opravlja naloge na področju radijskih in televizijskih dejavnosti, ureja in nadzira trg poštnih storitev ter storitev železniškega prometa v Sloveniji.

Agencija je **pristojna** za implementiranje javnih politik, zbiranje informacij o trgih, nadzor, sankcioniranje in reševanje sporov na teh področjih. Njeni akti so dokončni in jih je moč izpodbijati izključno pred sodišči. Financira se s pristojbinami operaterjev, imetnikov licenc za frekvence in številski prostor, ponudnikov poštnih in železniških storitev ter ponudnikov televizijskih in VOD-storitev. Transparentnost delovanja je zagotovljena s sodelovanjem agencije z javnostjo (operaterji in ponudniki storitev ter končnimi uporabniki in splošno javnostjo, pa tudi nevladnimi institucijami), Svetom za elektronske komunikacije, Svetom za radiodifuzijo, državnimi organi in sodišči.

SLIKA 1: INSTITUCIONALNO OKOLJE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJSKA OMREŽJA IN STORITVE REPUBLIKE SLOVENIJE

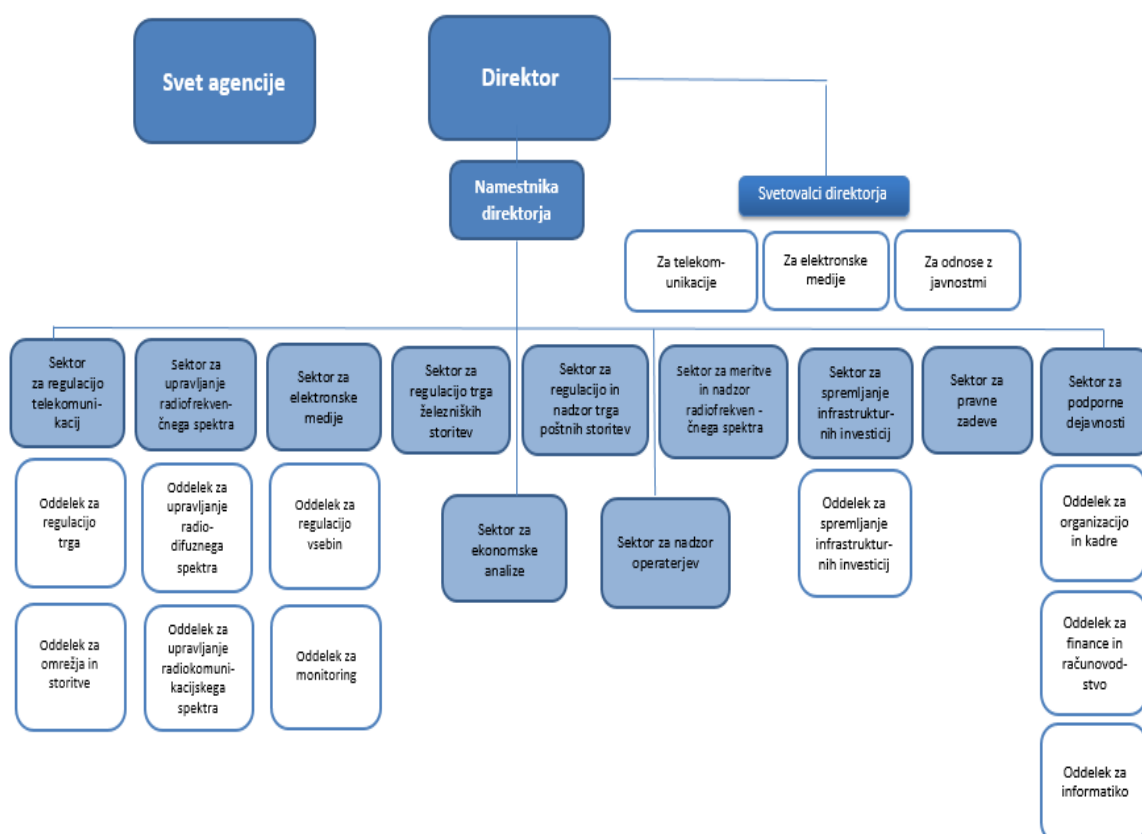

V skladu s svojimi **strateškimi cilji** si agencija prizadeva zagotavljati **dostopnost** in **kakovost** univerzalnih storitev vsem prebivalcem Slovenije po dostopnih cenah in neodvisno od geografske lokacije, učinkovito **konkurenco** na trgu in tekmovanje med ponudniki storitev. Agencija zagotavlja in nadzira **učinkovito rabo** radiofrekvenčnega spektra in številskega prostora ter pravičen in enakopraven dostop do javne železniške infrastrukture. Zavezana je tudi k zagotavljanju **enakih pogojev** za delovanje izdajateljev radijskih in televizijskih programov ter ponudnikov drugih avdiovizualnih vsebin ter zagotavljanju delovanja elektronskih komunikacij in uporabe radiofrekvenčnega spektra za nudenje storitev v času izrednih razmer.

Pri svojem delu agencija sledi cilju zaščite **nacionalnih interesov** in **interesov uporabnikov storitev**. Cilji agencije so tudi spodbujanje razvoja in uvajanje novih storitev in tehnologij za višjo **kakovost življenja** in **razvoj gospodarstva** z zagotavljanjem pogojev za nove investicije ter razvoj in **krepitev radijskih in televizijskih programov** ter njihova dostopnost javnosti na katerikoli napravi, ki omogoča njihov sprejem. Agencija si prizadeva tudi izboljševati sistem upravljanja s ciljem, da svoje naloge izvaja uspešno, učinkovito, kakovostno in v skladu z veljavno zakonodajo.

Organa agencije sta **direktor** in **svet agencije**, v agenciji pa so oblikovani **sektorji** za: regulacijo telekomunikacij, upravljanje radiofrekvenčnega spektra, elektronske medije, regulacijo trga železniških storitev, regulacijo in nadzor trga poštnih storitev, ekonomske analize, meritve in nadzor radiofrekvenčnega spektra, nadzor operaterjev, spremljanje infrastrukturnih investicij, pravne zadeve in podporne dejavnosti.

SLIKA 2: ORGANIZACIJSKA SHEMA AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJSKA OMREŽJA IN STORITVE REPUBLIKE SLOVENIJE

IV TRGI V OSNOVNIH ŠTEVILKAH

FIKSNA TELEFONIJA

Penetracija (% gospodinjstev):

Tržni delež IP telefonije (%):

Pogovori (min. na uporabnika):

Prenosi Števil (v 1000):

MOBILNA TELEFONIJA

Penetracija (% gospodinjstev):

Pogovori (min. na uporabnika):

SMS sporočila (na uporabnika):

Penetracija mobilnega BB (% prebivalstva):

Promet BB (GB na uporabnika):

Prenosi Števil (v 1000):

ŠIROKOPASOVNI INTERNET

Penetracija (% gospodinjstev):

Penetracija NGA priključkov (% gospodinjstev):

Tržni delež FTTH (%):

TELEVIZIJA

Penetracija plačljive televizije (% gospodinjstev):

Tržni deleži IP televizije (%):

Število televizijskih programov:

Število izdajateljev televizijskih programov:

Število digitalnih licenc:

Število izdajateljev z digitalno licenco:

RADIO

Število radijskih programov:

Število izdajateljev radijskih programov:

Število radijskih programov v mrežah:

AKOS

KONVERGENCA STORITEV

Penetracija paketov storitev (% gospodinjstev):

ŽELEZNICE

Količina prepeljanega blaga – mednarodni promet (v mio ton):

Količina prepeljanega blaga – notranji promet (v mio ton):

POŠTA

Prihodki iz poštnih storitev Pošte Slovenije (v mio €):

Prihodki iz poštnih storitev vseh ostalih izvajalcev (v mio €):

Število standardnih in navadnih pisem ter dopisnic (v mio):

SLIKA 3: TRENDI NA TRGIH V PRISTOJNOSTI AGENCIJE ZA OBDOBJE 2013–2015 OZ. 2011–2014

Pojasnila:

- Podatki so prikazani na letni osnovi.
- Pri izračunih penetracije posameznih storitev so uporabljeni podatki Statističnega urada Republike Slovenije, in sicer za število gospodinjstev podatek iz raziskovanja EU-SILC ter za število prebivalcev uradno objavljeni podatki po posameznih obdobjih.
- Zaradi naknadnih popravkov podatkov s strani operaterjev so možna odstopanja od objavljenih podatkov.
- Prenosi številčk pomenijo število prenosov fiksnih oziroma mobilnih telefonskih številčk (transakcij) k operaterjem v opazovanem obdobju, pri čemer so upoštevane vse transakcije (k drugim operaterjem in nazaj k prvotnemu operaterju).
- Pri številu televizijskih oziroma radijskih programov se uporabljajo podatki glede na število imetnikov dovoljenj za izvajanje televizijske oziroma radijske dejavnosti. Izdajatelji so imetniki tovrstnih dovoljenj.
- Digitalna licenca je dovoljenje za izvajanje televizijske dejavnosti v digitalni tehniki.

V PRAVNE PODLAGE

Pravne podlage na področjih, ki so v pristojnosti agencije, sestavljajo zakoni, ki jih sprejema državni zbor, in podzakonski akti, ki jih na podlagi zakonov sprejemajo vlada (uredbe), ministrstva (pravilniki) in sama agencija (splošni akti, priporočila). Zaradi vpetosti Slovenije v evropski pravni red temeljijo področni zakoni na direktivah Evropske unije, ki so prenesene v slovenski pravni red. Agencija pri svojem delu upošteva tudi nekatera priporočila in smernice Evropske komisije ter mednarodpravne akte, uveljavljene v Republiki Sloveniji.

Elektronske komunikacije:

- Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B, 54/14 – odl. US in 81/15) - neuradno prečiščeno besedilo ZEKom-1.

Poštna storitve:

- Zakon o poštnih storitvah (Uradni list RS, št. 51/09, 77/10, 40/14 – ZIN-B in 81/15) - neuradno prečiščeno besedilo ZPSto-2.

Elektronski mediji:

- Zakon o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12 in 47/15 – ZZSDT) – neuradno prečiščeno besedilo ZMed;
- Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/11 in 84/15) – neuradno prečiščeno besedilo ZAvMS.

Železnice:

- Zakon o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 99/15 – uradno prečiščeno besedilo, ZZelP-UPB8).

Radijski spekter:

- Zakon o digitalni radiodifuziji (Uradni list RS, št. 102/2007, 85/2010, 47/2012 in 109/2012-ZEKom-1) – neuradno prečiščeno besedilo ZDRad;
- Zakon o Radioteleviziji Slovenija (Uradni list RS, št. 96/05, 109/05 – ZDavP-1B, 105/06 – odl. US, 26/09 – ZIPRS0809-B in 9/14) – neuradno prečiščeno besedilo ZRTVS-1;
- Zakon o ratifikaciji evropske konvencije o čezmejni televiziji in Protokola, ki spreminja evropsko konvencijo o čezmejni televiziji (Uradni list RS, št. 57/1999), Mednarodne pogodbe (Uradni list RS, št. 18/1999);
- Zakon o ratifikaciji območnega sporazuma o uporabi pasu 87,5-108,0 MHz za FM zvokovno radiodifuzijo (Območje 1 in del Območja 3) /MOSUPZR/ (Uradni list RS, št. 5/1997);
- Regionalni sporazum o radiodifuziji v evropski regiji za uporabo frekvenc v obsegu hektometrskih, metrskih in decimetrskih valov, podpisan v Stockholmu 23. 6. 1961 (Uradni list RS, št. 65/1993);
- Zakon o ratifikaciji Chestrskega večstranskega usklajevalnega sporazuma iz leta 1997 o tehničnih merilih, načelih usklajevanja in postopkih za uvajanje

prizemne digitalne videoradiodifuzije (DVB-T) (MCVUTV) (Uradni list RS, št. 71/2005), Mednarodne pogodbe (Uradni list RS, št. 12/2005).

Drugi pomembnejši zakoni:

- Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 odl. US: U-I-54/06-32 (48/09 popr.), 8/10 in 82/13) - neuradno prečiščeno besedilo ZUP;
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS 43/07-UPB1, 40/14) - neuradno prečiščeno besedilo ZIN;
- Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11-UPB8, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US in 92/14 – odl. US) - neuradno prečiščeno besedilo ZP-1;
- Zakon o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/2006, 26/2007 Skl.US: U-I-69/07-9, 122/2007 Skl.US: U-I-264/05-23, U-I-181/07, Up-2126/07-10, 65/2008 Odl.US: U-I-98/07-27, 119/2008 Odl.US: U-I-69/07-36, 54/2009 Odl.US: Up-1782/08-16, U-I-166/08-8, 107/2009 Odl.US: U-I-147/08-16, Up-1547/08-17, 14/2010 Odl.US: U-I-303/08-9, 62/2010, 14/2011 Skl.US: U-I-55/09-8, Up-257/09-10, 93/2011 Odl.US: U-I-16/10-10, Up-103/10-12, 98/2011 Odl.US: U-I-181/09-15, Up-860/09-14, Up-222/10-14, 109/2012) - neuradno prečiščeno besedilo ZUS-1;
- Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14 in 19/15 – odl. US) - neuradno prečiščeno besedilo ZDIJZ;
- Zakon o informacijskem pooblaščenju (Uradni list RS, št. 113/2005, 51/2007-ZUstS-A, 14/2010 Odl.US: U-I-303/08-9) - neuradno prečiščeno besedilo ZInfP;
- Zakon o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/2002, 51/2004-EZ-A, 33/2011-ZEKom-C) - neuradno prečiščeno besedilo ZJA;
- Zakon o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/2005-UPB4, 126/2007-ZUP-E, 48/2009, 8/2010-ZUP-G, 8/2012-ZVRS-F in 21/2012, 17/2013 Odl. US: U-I-42/12-15, 21/2013-ZVRS-G, 47/2013) - neuradno prečiščeno besedilo ZDU-1;
- Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/2007-UPB3, 65/2008, 69/2008-ZTFI-A, 69/2008-ZZavar-E, 74/2009 Odl.US: U-I-136/07-13, 40/2012-ZUJF) - neuradno prečiščeno besedilo ZJU;
- Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14);
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 12/13 – uradno prečiščeno besedilo, 19/14 in 90/14 – ZDU-1I) - neuradno prečiščeno besedilo ZJN-2;
- Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/2011-UPB2, 81/2013 Odl.US: U-I-81/11-12).

VI UPRAVLJANJE Z OMEJENIMI DOBRINAMI

Za zagotavljanje učinkovitega koriščenja radijskega spektra je agencija v letu 2015 z udeležbo na svetovni radijski konferenci WRC-15 in pripravi nanjo (udeležba na CPG – PTD za mobilne zveze in CPG – krovna skupina v okviru CEPT) aktivno sodelovala pri spremembah Pravilnika o radiokomunikacijah (Radio Regulations, krajše ITU RR). V skladu s sklepnimi listinami WRC'15, ki povzemajo te spremembe, bo agencija v letu 2016 v skladu s spremembami v alokacijski tabeli (5. člen RR) pripravila predlog sprememb za Uredbo o načrtu razporeditve radiofrekvenčnih pasov (v nadaljevanju: URRS) in nato ustrezno prilagodila tudi Splošni akt o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF). Pravilnika o uporabi radijskih frekvenc za državno uporabo v zvezi z novo verzijo NJFA 2014 v letu 2015 ni pripravila, ker bodo spremembe upoštevane v novem NURF.

V okviru rednih nalog je agencija v letu 2015 pripravila Splošni akt o spremembah in dopolnitvi Splošnega akta načrta uporabe radijskih frekvenc. Posodobila je način izdaje odločb za izračun plačil za uporabo radijskih frekvenc, splošne akte o rabi frekvenc za posamezne radiokomunikacijske storitve; vodila upravne postopke za izdajo odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za radijske in televizijske postaje, fiksne zveze, satelitske zveze, radijske postaje na letalih, radijske postaje na plovilih, zasebne in javne mobilne komunikacije; izdajala radioamaterska dovoljenja (dodelitev klicnega znaka); ter izvajala mednarodno usklajevanje uporabe radijskih frekvenc, ki vključuje pripravo multilateralnih in bilateralnih sporazumov.

Na področju dodeljevanja elementov oštevilčenja je za njihovo učinkovito rabo skrbela prek vodenja uradnih evidenc v zvezi z zagotavljanjem elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev ter upravljanjem elementov oštevilčenja; obravnavala vloge za pridobitev odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja; izdajala soglasja za prenos pravice uporabe elementov oštevilčenja na druge operaterje; nadzorovala racionalno rabo dodeljenih števil; ter spremljala izvajanje prenosljivosti števil in upravljanje z domeno ENUM, ki omogoča preslikavo običajnih telefonskih števil v imena, primerna za uporabo na internetu, za končne uporabnike.

1 PODLAGA, CILJI, TRGI

1.1 PRAVNE PODLAGE

Poglavitni akti, ki jih agencija upošteva pri upravljanju radijskega spektra in številskega prostora:

- Zakon o elektronskih komunikacijah;
- Zakon o digitalni radiodifuziji;
- Zakon o Radioteleviziji Slovenija;
- Zakon o ratifikaciji evropske konvencije o čezmejni televiziji in Protokola, ki spreminja evropsko konvencijo o čezmejni televiziji Mednarodne pogodbe;
- Zakon o ratifikaciji območnega sporazuma o uporabi pasu 87,5-108,0 MHz za FM zvokovno radiodifuzijo (Območje 1 in del Območja 3) /MOSUPZR/;

- Regionalni sporazum o radiodifuziji v evropski regiji za uporabo frekvenc v obsegu hektometrskih, metrskih in decimetrskih valov, podpisan v Stockholmu 23. 6. 1961;
- Zakon o ratifikaciji Chestrskega večstranskega usklajevalnega sporazuma iz leta 1997 o tehničnih merilih, načelih usklajevanja in postopkih za uvajanje prizemne digitalne videoradiodifuzije (DVB-T) (MCVUTV), Mednarodne pogodbe.

Za zagotavljanje optimalne rabe radiofrekvenčnega spektra agencija skrbi na podlagi določil V. poglavja Zakona o elektronskih komunikacijah, za upravljanje množice elementov oštevilčenja v Republiki Sloveniji pa na podlagi VI. poglavja istega zakona. Pri aktivnostih, nanašajočih se na upravljanje spektra, namenjenega digitalni radiodifuziji, sledi določbam ZDRad in ZEKom-1. Pri zagotavljanju optimalne rabe spektra, namenjenega FM-zvokovni radiodifuziji, poleg določb ZEKom-1 uporablja še ZRTVS-1.

1.2 LETNI CILJI

Glavni cilji agencije pri upravljanju z radijskim spektrom, ki je omejena naravna dobrina, so: zagotavljati njegovo učinkovito uporabo, pospeševati uporabo spektra za širokopasovne storitve ter zagotavljati in spodbujati razvoj slovenskega gospodarstva.

Glede zagotavljanja učinkovitosti uporabe radijskega spektra, ki je trajni cilj agencije, je agencija v letu 2015 izdelala študije za izboljšanje učinkovite uporabe radijskega spektra (gl. 2.1.1.2 Optimizacija uporabe UHF- in FM- spektra in 2.1.2.3 Optimizacija podeljevanja radijskih frekvenc), ter posodobila in dopolnila načrt uporabe radijskih frekvenc,¹ pri plačilu za uporabo radijskih frekvenc je uvedla tako imenovane zbirne odločbe o odmeri plačila, s katerimi je zavezancem za istovrstne storitve izdala eno samo odločbo o odmeri plačila za več odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, pripravila Splošni akt o uporabi sistema RDS in identifikaciji v DAB omrežjih (Uradni list RS, št. 67/15), izdajala odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za vse vrste storitev, izvajala mednarodne koordinacije in z Ministrstvom za gospodarstvo sodelovala pri pripravi Pravilnika o radijski opremi (Ur. l. RS št. 3/2016) za vključitev direktive o dostopnosti radijske opreme na trgu.²

Za uresničevanje drugega cilja – zagotavljanje širokopasovnih storitev, in z njim povezanega tretjega cilja – spodbujanje razvoja slovenskega gospodarstva, je agencija nadaljevala z nadzorom nad izvajanjem obveznosti pokrivanja nad frekvencami podeljenimi z javno dražbo leta 2014. Na podlagi izsledkov meritev, analize poslanih podatkov in sodelovanja z operaterji je izdelala posebno metodologijo nadzora in ugotovila, da po prvem letu vsi operaterji izpolnjujejo z odločbami naložene obveznosti (podrobneje v 2.1.2.2 Spremljanje zagotavljanja javnih komunikacijskih storitev). V skladu s strateškimi usmeritvami Ministrstva za

¹ Splošni akt o spremembah in dopolnitvi Splošnega akta o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-3a) (Uradni list RS, št. 31/15 z dne 4. 5. 2015) in Popravek Splošnega akta o spremembah in dopolnitvi Splošnega akta o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-3a) (Uradni list RS, št. 42/15 z dne 16. 6. 2015).

² Direktiva 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z dostopnostjo radijske opreme na trgu in razveljavitvi Direktive 1999/5/ES.

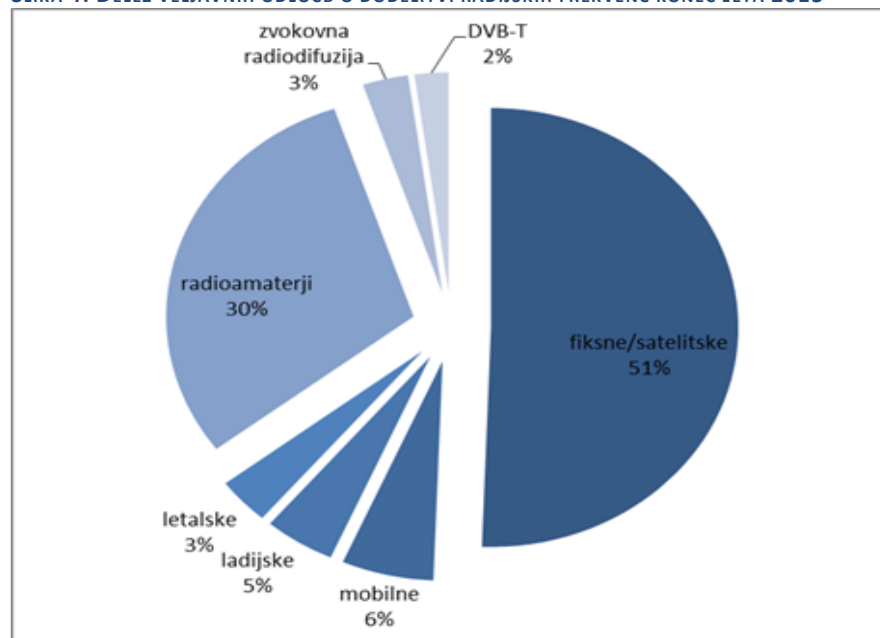
izobraževanje, znanost in šport je agencija aktivnosti za podelitev radijskih frekvenc v pasovih 700, 1400, 2300, 3500 in 3700 MHz predstavila v drugo polovico leta 2016 oziroma v leto 2017 (poglavje 2.1.2.4). Začela je s pripravo javnega razpisa z javno dražbo za podelitev še razpoložljivega spektra v pasovih 1800 in 2100 MHz (poglavje 2.1.2.4), izpeljala je razpis za radijske frekvence za nacionalno omrežje za oddajanje digitalnega radia v tehnologiji DAB+ (poglavje 2.1.1.1) in se uspešno udeležila Svetovne radijske konference 2015 (poglavje 2.1.3.1).

Za zagotavljanje optimalne rabe omejenih dobrin agencija skrbi tudi na področju **številskega prostora**. Pri upravljanju številskega prostora se je agencija v letu 2015 ob rednih aktivnostih posvečala spremljanju trendov v okviru mednarodnih skupin, ki se ukvarjajo s problematiko dostopa novih storitev do številskih virov in njihovo uporabo izven meja posamezne države članice.

1.3 RABA SPEKTRA

Konec leta 2015 je bilo veljavnih 351 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zvokovno radiodifuzijo, 271 odločb za DVB-T, 5250 za fiksne oziroma satelitske zveze, 546 ladijskih in 395 letalskih, 1303 odločb za mobilne zveze ter 3706 radioamaterskih dovoljenj. Slika spodaj predstavlja delež veljavnih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc glede na vrsto storitve.

SLIKA 4: DELEŽ VELJAVNIH ODLOČB O DODELITVI RADIJSKIH FREKVENC KONEC LETA 2015

Konec leta 2015 je bilo veljavnih 346 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zvokovno radiodifuzijo v **FM tehniki** in 5 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc na **srednjem valu**. Od tega javni zavod RTV Slovenija razpolaga s 179 odločbami o dodelitvi radijskih frekvenc v FM-tehniki in s 4 na srednjem valu.

Na področju digitalne prizemne televizije je bilo veljavnih 164 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije za **multipleks A** in 92 odločb o

dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije za **multipleks C**, operater obeh nacionalnih DVB-T omrežij je javni zavod RTV Slovenija. Na multipleksu A so bili konec leta 2015 prisotni programi javnega zavoda RTV Slovenija (na nacionalnem nivoju: TV SLO 1, TV SLO 2, TV SLO 3; na območju pokrivanja Zahod: TV Koper Capodistria; na območju pokrivanja Vzhod: Tele M) in zasebni program Vaš kanal (na območju pokrivanja Center), pokritost prebivalstva s signalom multipleksa A znaša preko 98 %. Na multipleksu C pa so bili konec leta 2015 prisotni zasebni programi POP TV, Kanal A, Planet TV, TV 3 medias, Golica TV in Gold TV, pokritost prebivalstva s signalom multipleksa C znaša 96 %.

Stanje na področju **lokalnih multipleksov**: operaterji ostajajo ATV Babnik & Co, d.n.o., Litija na območju pokrivanja Litija; Domates, d.o.o., Portorož na območju pokrivanja med Koprom in Sečovljami; HI-FI, d.o.o., na območju pokrivanja Murska Sobota; VTV Studio, d.o.o., na območju pokrivanja med Ravnami na Koroškem in Celjem; ter Zavod TV Galeja Ilirska Bistrica na območju pokrivanja med Ilirsko Bistrico in Sežano.

1.4 RABA ŠTEVILSKEGA PROSTORA

Glede na stanje dodeljenih elementov oštevilčenja konec leta 2014 se je **obseg dodeljenih geografskih števil** v letu 2015 zmanjšal za 0,2 %, obseg dodeljenih števil za brezplačne storitve se je povečal za 3,6 %, obseg dodeljenih števil za premijske storitve se je zmanjšal za 3,6 %, obseg dodeljenih kod nacionalne signalizacijske točke (DPC) je manjši za 24 %, obseg dodeljenih kod mednarodne signalizacijske točke (ISPC) pa se je zmanjšal za 4,5 %.

Na dan 31. 12. 2015 je bilo v uradno evidenco agencije vpisanih **37 operaterjev** in drugih subjektov, ki so jim bili doslej dodeljeni različni elementi oštevilčenja. V preteklem letu je bilo na osnovi vlog izdanih 19 odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja, 33 odločb o razveljavitvi, prenehanju ali delnem prenehanju odločb, ena odločba pa je bila izdana po uradni dolžnosti. V uradno evidenco je bil vpisan le **en nov operater**, ki so mu bili dodeljeni viri oštevilčenja, dva operaterja sta vrnila vse dodeljene vire, enemu operaterju pa je agencija razveljavila vse odločbe o dodelitvi zaradi neizpolnjevanja pogojev. Ob koncu leta 2015 je bilo tako celotno število izdanih in še veljavnih odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja enako 332.

2 AKTIVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV

2.1 RADIJSKI SPEKTER

V letu 2015 je agencija pri upravljanju koriščenja radijskega spektra poleg rednih nalog izvajala še naslednje večje projekte: optimizacija podeljevanja radijskih frekvenc, zlasti na področju radiodifuzije (2.1.1.2 Optimizacija rabe UHF- in FM-spektra) in razpisi radijskih frekvenc za zvokovno radiodifuzijo.

Po podelitvi radijskih frekvenc v radiofrekvenčnih pasovih 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz in 2600 MHz, ki se je odvila v letu 2014, je agencija v letu 2015 nadzorovala **izpolnjevanje obveznosti pokrivanja z mobilnimi storitvami četrte generacije (4G)**. Za nepodeljeni spekter je decembra 2015 v skladu s prvo točko

strateških usmeritev Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport objavila osnutek informativnega memoranduma za izvedbo javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc v radiofrekvenčnih pasovih **1800 MHz in 2100 MHz** ter pozvala zainteresirano javnost k podaji komentarjev. V zvezi z obnovo postopka v pasu 2100 MHz je agencija pripravila možno rešitev, a je postopek ustavljen ter čaka na razsodbo sodišča.

Agencija je v letu 2015 začela pripravljati **strokovno analizo za strategijo razvoja javnih mobilnih komunikacijskih storitev v novih radiofrekvenčni pasovih za storitve v pasovih 400 – 3800 MHz**. Poleg tega je agencija nadaljevala s pripravo strokovnih podlag za možnosti podelitve pasov 700, 1400, 2300, 3500 in 3700 MHz ter P-P in BWA v pasovih 10 GHz in 12 GHz, pa tudi podelitev dela spektra 3500 in 3700 MHz za lokalno uporabo, ter si prizadevala za dolgoročne rešitve za podporne storitve. Zaradi **strateških usmeritev Ministrstva** za izobraževanje, znanost in šport, v skladu s katerimi naj frekvenc v pasu 700 MHz še ne bi razpisali, je agencija projekt predvidela za leto 2017.

Dokončala je javni razpis radijskih frekvenc v pasovih **10 GHz in 12 GHz** za večpredstavnostni večtočkovni distribucijski sistem (**MMDS**) in brezžične širokopasovne dostopovne sisteme (**BWA**). Nadaljevala je z ureditvijo pasov 10 GHz in 12 GHz in za objavo pripravila osnutek informativnega memoranduma za izvedbo javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc v radiofrekvenčnih pasovih 10 GHz in 12 GHz za lokalno uporabo, ki ga bo objavila v januarju 2016.

Izpeljala je **javni razpis za digitalni radio (DAB+)**. Odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za digitalni radio bo izdala januarja 2016. Vztrajala je tudi pri pripravi na javni razpis radijskih frekvenc za **analogni (FM) radio**, ki se zaradi vprašanj, ki izhajajo iz zakonske ureditve, ter razmerij med sodelujočimi organi nadaljujejo v letu 2016. Zadnji tovrstni razpis je bil izveden leta 2009.

S Splošnim aktom o spremembah in dopolnitvi Splošnega akta o načrtu uporabe radijskih frekvenc (**NURF-3a**), objavljenim 4. 5. 2015 v Uradnem listu RS, je agencija predlagala, da se frekvenčni pas **700 MHz** (t.i. digitalna dividenda II), do sedaj v rabi za storitve radiodifuzije, nameni za mobilne komunikacije, prav tako so bili za mobilne komunikacije TRA-ECS namenjeni pasovi 1452 – 1492 MHz, 2300 – 2400 MHz, v pasovih 3410 – 3800 MHz pa je implementiran nov sklep EC: 2014/276/EU.

Do največjih premikov v rabi frekvenc v primerjavi z lanskim letom je prišlo zlasti z MMDS in BWA v 10 in 12 GHz pasu, pri drugih radijskih frekvencah pa je stanje razmeroma nespremenjeno.

2.1.1 SPEKTER ZA RADIODIFUZIJO

Agencija skrbi za zagotavljanje optimalne rabe spektra, namenjenega digitalni radiodifuziji, pri čemer sledi določbam ZDRad in ZEKom-1, ter za zagotavljanje optimalne rabe spektra, namenjenega FM-zvokovni radiodifuziji, pri čemer sledi določbam ZEKom-1 in deloma ZRTVS-1.

V letu 2015 je agencija v povezavi z upravljanjem radiodifuznega spektra reševala 139 zadev, od tega je bilo 125 rešenih, 14 pa prenesenih v leto 2016. Od 125 rešenih zadev so bile 104 začete na zahtevo stranke, 21 pa jih je bilo uvedenih po uradni dolžnosti. 5 zahtev je bilo zavrženih, 1 je bila zavržena, 2 postopka sta bila ustavljena. Od 14 nerešenih zadev in prenesenih v leto 2016 se 13 upravnih postopkov rešuje v zakonitem roku.

2.1.1.1 JAVNI RAZPIS ZA NACIONALNO DIGITALNO RADIJSKO OMREŽJE

Agencija je objavila javni razpis za frekvenco za DAB+ omrežje z nacionalnim pokrivanjem. Pri tem je sledila predlogom potencialnih izdajateljev, ki so izrazili interes za vstop na novo platformo in predlagali **cenovno ugodno omrežje z manjšim številom oddajnih točk**.

Omrežje DAB+ bo tako sestavljeno iz sedmih oddajnih točk: Nanos, Tinjan, Krvavec, Krim, Trdinov vrh, Plešivec in Pohorje. Pokrivalo bo večja urbana področja in avtocestni križ. Ko bo penetracija DAB-sprejemnikov večja, bo izbrani operater omrežja v soglasju z izdajatelji radijskih programov, ki bodo najemali kapaciteto omrežja, lahko dodal nove oddajne točke in tako povečal pokritost omrežja. Izbrani sistem DAB+ v primerjavi s starejšim sistemom DAB omogoča učinkovitejše kodiranje zvoka s sistemom HE AAC v2 in oddajanje večjega števila radijskih programov.

Aktivnosti za vzpostavitev prvega nacionalnega digitalnega radijskega omrežja se nadaljujejo v letu 2016: izdaja odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks in za oddajne točke omrežja ter izvedba javnega razpisa za radijske programe – podelitev pravic za razširjanje v digitalni radiodifuzni tehniki.

2.1.1.2 OPTIMIZACIJA RABE UHF- IN FM-SPEKTRA

Zaradi zasedenosti radijskega spektra v nekaterih frekvenčnih pasovih si je agencija zastavila večletni cilj, da bo optimizirala njegovo uporabo. V letu 2015 je **analizirala stanje dodeljenih radijskih frekvenc in koriščenja radiofrekvenčnega spektra**, pregledala obstoječe zakonodajne okvire v Republiki Sloveniji ter jih primerjala z evropskimi državami.

Na področju UHF radiofrekvenčnega spektra je 2015 končala **prerazporejanje digitalnih televizijskih kanalov** s televizijskih kanalov v pasu 700 MHz na televizijske kanale v pasu pod 700 MHz. V ta namen je spremenila 2 odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc za multipleks in 22 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za posamezne oddajne lokacije.

Na področju zvokovne radiodifuzije je agencija nadaljevala z **optimizacijo dodeljenih FM-frekvenc**, vključno z dodatnimi radijskimi frekvencami. Izdajala je tudi odločbe v zvezi s spremembami pri programskih radijskih mrežah. Možnosti za pridobivanje novih frekvenc za FM-zvokovno radiodifuzijo so zelo omejene. Omogoča jih predvsem koordinacija novih frekvenc za radijske postaje majhnih moči z zelo omejenim dosegom. Take frekvence so zato uporabne v prvi vrsti za dopolnilno pokrivanje že obstoječih radijskih programov ali za odpravo motenja sprejema delujočih programov.

Poleg tega je agencija v letu 2015 izvajala tudi **analize FM-radiofrekvenčnega spektra** in posodabljala spiske prostih FM frekvenc, ki bi jih bilo mogoče uvrstiti na enega od prihodnjih javnih razpisov.

2.1.1.3 REŠEVANJE PROBLEMATIKE Z ITALIJO

V letu 2015 je agencija nadaljevala z aktivnostmi za trajno rešitev problemov slišnosti oziroma vidnosti slovenskih programov ob meji z Republiko Italijo. Nadzorovala je stanje ob državni meji in prijavljala motnje italijanski administraciji ter Uradu za radiokomunikacije pri Mednarodni telekomunikacijski zvezi (ITU). Nadaljevala je z **obveščanjem organov ITU glede kršitve mednarodnih pogodb** in neaktivnosti Republike Italije pri odpravi motenj, nadaljevala je z obveščanjem skupine za politiko radijskega spektra **RSPG pri Evropski komisiji**. Prav tako je Slovenija sprožila to problematiko na svetovni radijski konferenci **WRC-15** in podpisala **deklaracijo**, po kateri si pridružuje pravico do ukrepov v primeru motenj sosednjih držav zaradi nespoštovanja pravil ITU (podrobneje v 2.1.3.1. Svetovna radijska konferenca).

Agencija je o problematiki motenja sprejema slovenskih radijskih in televizijskih programov ob meji z Italijo intenzivno seznanjala Ministrstvo za izobraževanje, znanost, in šport (**MIZŠ**) in Ministrstvo za zunanje zadeve (**MZZ**) ter sodelovala v **delovni skupini**, ki se je ukvarjala s problemi slišnosti oz. vidnosti slovenskih programov ob meji z Italijo.

Agencija je nadaljevala tudi z optimizacijo radijskih frekvenc in **dodatnih radijskih frekvenc** slovenskim imetnikom odločb o dodelitvi radijskih frekvenc na zahodu države, da bi tako omilila težave pri sprejemu slovenskih signalov zaradi nedovoljenega vpliva italijanskih postaj. Poleg tega je agencija čez celo leto nudila **tehnično in pravno pomoč** slovenskim imetnikom odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, ki so se v tožbenih postopkih pred italijanskimi oz. slovenskimi sodišči z različnimi zahtevki obračali na agencijo.

2.1.2 SPEKTER ZA RADIOKOMUNIKACIJE

Glavna naloga agencije na tem področju je bil nadzor nad obveznostmi pokrivanja iz javnega razpisa in dražbe frekvenc za mobilna omrežja četrte generacije. V okviru priprav na svetovno radijsko konferenco WRC-15, zaradi približevanja roka za digitalno agendo 2020, napovedi prihajajoče 5G tehnologije, dodatnega zmanjševanja digitalnega razkoraka ter povečanih potreb po spektru zaradi napovedanih trendov prehoda na digitalne širokopasovne tehnologije, tudi za storitve državne uporabe (Public Protection Disaster Relief - PPDR) in podpornih storitev, je agencija intenzivno delala na projektih razvoja javnih mobilnih komunikacijskih storitev in s tem povezane optimizacije podeljevanja frekvenc ter novih frekvenčnih pasov za PMSE (Program Making Special Event) in PPDR. V okviru obeh projektov ter v skladu z razvojem PPDR in podpornih storitev (npr. pametna omrežja, ang. *smart greed*) bo agencija v letu 2016 začela projekt revizije in optimizacije 400 MHz pasov za mobilne storitve.

Agencija se je od začetka leta 2015 pripravljala na javni razpis za nove radiofrekvenčne pasove za javne mobilne sisteme 700/1400/2300/3500/3700 MHz

in nepodeljene pasove z javnega razpisa 4G. V skladu s strateškimi usmeritvami Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport je objavila [osnutek informativnega memoranduma](#) za izvedbo javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc v radiofrekvenčnih pasovih 1800 MHz in 2100 MHz, priprave na javni razpis za nove radiofrekvenčne pasove za javne mobilne sisteme 700/1400/2300/3500/3700 MHz pa je skrčila na zbiranje informacij, pripravo preferenčnih sporazumov, sodelovanje z državami EU, ki so ali bodo razpisale te pasove, ter sodelovanje z zainteresirano javnostjo.

V letu 2015 je zaključila javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev v radiofrekvenčnih pasovih **10 GHz in 12 GHz** s podelitvijo odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Kot nadaljevanje tega razpisa je za zagotavljanje optimalnega podeljevanja frekvenc sledila primerom Norveške in Velike Britanije ter pripravila osnutek informativnega memoranduma, kjer bo poleg nepodeljenega spektra v neparnih pasovih 10 in 12 GHz za BWA in MMDS v letu 2016 podelila tudi parni pas 10 GHz za P-P fiksne zveze, vse za lokalno uporabo.

2.1.2.1 PREGLED REDNEGA DELA

V letu 2015 je agencija izdala 25 novih odločb za [satelitsko novinarstvo](#) oziroma SNG/OB. Odločbe so bile izdane v zvezi z večjimi prireditvami in športnimi dogodki. Za [fiksne zveze](#) (mikrovalovne zveze) je agencija v letu 2015 izdala 1522 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. Vlagatelji so predvsem širili obstoječa hrbtenična omrežja oziroma povečevali kapaciteto že obstoječih usmerjenih zvez. Na področju [mobilnih radijskih sistemov](#) je agencija izdala 194 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, tj. za podaljšanje veljavnosti odločb in izdajo novih odločb za nove mobilne radijske sisteme. Na področju [privatnih mobilnih radijskih komunikacij](#) je agencija v letu 2015 nadaljevala usklajevanje delovanja sistemov PMR (Privat Mobile Radio) v frekvenčnih pasovih 29,7 – 87,5 MHz, 146 – 174 MHz in 440 – 470 MHz s priporočilom ERC/REC T/R 25-08, ki narekuje pravilne frekvenčne podpasove za delovanje baznih postaj in terminalske opreme. Za potrebe [radioamaterske dejavnosti](#) je agencija izdala 230 CEPT-radioamaterskih dovoljenj. V okviru radijskih dovoljenj je agencija v letu 2015 izdala 34 odločb za [zrakoplove](#) in 57 za [plovila](#).

Nadaljevala je s projektom [vzpostavitve baze podatkov za obravnavo zahtevkov za dodelitev klicnih znakov za osebne javljalnike položaja](#) (PLB). Baza podatkov bo v pomoč za obravnavo informacij, ko imetnik prosi za pomoč v primeru nesreče.

Agencija je prejela v odobritev tudi 697 [notifikacij radijske in telekomunikacijske terminalske opreme](#) v skladu z R&TTE direktivo. Dve tretjini vseh zahtevkov sta bili rešeni brez omejitev delovanja opreme, četrtnina vseh zahtevkov je dobila omejitve v skladu s harmoniziranimi radiokomunikacijskimi standardi EU, medtem ko je bila slaba desetina vseh zahtevkov zavrnjena zaradi neskladnosti s prej omenjenimi standardi in/ali zaradi specifičnosti uporabe radijskih frekvenc v Republiki Sloveniji. Posamezna država članica EU ima namreč lahko določen del frekvenčnega spektra razporejen drugače kot druge države članice EU glede na razvitost in uporabo radijskega spektra ob predpostavki, da se ne izkrivlja konkurenca. Pri tem je treba dodati, da agencija na področju uporabe radijske in telekomunikacijske terminalske opreme tesno sodeluje z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo RS

(MGRT) in Tržnim inšpektoratom RS (TIRS). Najnovejše informacije si zaradi lažjega nadzora uporabe in tudi možne prepovedi posamezne evropsko nestandardizirane opreme izmenjuje tako na sestankih med MGRT in TIRS kot tudi prek poročil skupin TCAM in ADCO (v sklopu strojne Direktive 98/37/ES). V okviru svoje dejavnosti je agencija spremljala napredek pri uporabi radijskih frekvenc za mobilne storitve v pasovih, ki so primarno namenjeni drugim radiokomunikacijskim storitvam. V obravnavi sta dva načina, ki sta v dokumentih označena z "ASA" in "LSA". Novi sistemi bodo javnim mobilnim komunikacijskim storitvam praviloma omogočali dodatne zmogljivosti in s tem prispevali k zagotavljanju boljših storitev končnim uporabnikom.

2.1.2.2 SPREMLJANJE ZAGOTAVLJANJA JAVNIH KOMUNIKACIJSKIH STORITEV

Agencija je v letu 2015 veliko časa posvetila **spremljanju izvajanja odločb** za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev v radiofrekvenčnih pasovih 800 MHz, 900MHz, 1800 MHz, 2100 MHz in 2600 MHz. Neizpolnjevanje z odločbami predpisanih obveznosti bi namreč pomenilo, da podelitev frekvenc ni dosegla poglobitvenih **ciljev**, to je spodbujanja učinkovite rabe spektra, premostitve digitalne ločnice, prispevanja k ciljem evropske digitalne agende, zagotovitve dostopa do sodobnih mobilnih komunikacij čim širšemu krogu prebivalstva, zagotavljanja prožnosti pri uporabi spektra, ohranjanja in razvoja učinkovite konkurence na trgih storitev mobilnih elektronskih komunikacij, spodbujanja tehnološke in storitvene nevtralnosti pri rabi spektra v skladu z evropskimi okviri ter spodbujanja naložb in razvoja. V ta namen je na spletni strani objavila metodologijo za preverjanje izpolnjevanja obveznosti ob rokih, ki so določeni v izdanih odločbah o dodelitvi radijskih frekvenc za javne mobilne storitve.

Agencija je v **pogojih** javnega razpisa 4G predpisala, da morajo operaterji Si.mobil, Telekom Slovenije in Telemach (prej Tušmobil), ki so pridobili spekter pod 1 GHz, mobilne javne komunikacijske storitve omogočiti 25 % prebivalstva Republike Slovenije po 1 letu, 50 % prebivalstva Republike Slovenije po 2 letih in 75 % prebivalstva Republike Slovenije po 3 letih od pridobitve frekvenc. Operaterji Si.mobil, Telekom Slovenije in Tušmobil, ki so vsi pridobili tudi spekter nad 1 GHz, morajo mobilne javne komunikacijske storitve omogočiti 25 % prebivalstva Republike Slovenije po 3 letih in 40 % prebivalstva Republike Slovenije po 5 letih s katero koli frekvenco nad 1 GHz. V letu 2015 se je iztekla obveznost pokrivanja 25 % prebivalstva Republike Slovenije po 1 letu z 10 Mbit/s od bazne postaje do mobilnega uporabniškega terminala zunaj zgradb.

Blok frekvenc v pasu 800 MHz s **posebno obveznostjo pokrivanja** je pridobil Si.mobil. Agencija je ta blok frekvenc v velikosti 2 x 10 MHz vezala na obveznost pokrivanja vsaj 95 % prebivalcev Republike Slovenije v najkasneje treh letih, pri čemer je zahtevala pasovno širino najmanj 10 Mbit/s od bazne postaje do mobilnega uporabniškega terminala zunaj zgradb, kar pomeni približno 1 Mbit/s znotraj zgradb. Si.mobil lahko to obveznost izpolni z uporabo katerih koli frekvenčnih pasov, ki so mu dodeljeni. Obenem mora Si.mobil v treh letih zagotoviti tudi pokrivanje posebej določenih ruralnih naselij (225 od 300, vsako leto 75), v katerih je zelo slaba pokritost s fiksnim širokopasovnim dostopom, in sicer 75 % prebivalstva posameznega naselja.

V njih mora zagotoviti tako mobilne storitve kot tudi storitve ustreznega nadomestka fiksnega širokopasovnega dostopa. V letu 2015 se je iztekla obveznost pokrivanja 75 % prebivalstva v 75 izbranih naseljih ter nudenje fiksnega širokopasovnega dostopa FWBA.

Agencija je spremljala [podatke o izgradnji omrežja](#). Na podlagi informacij o baznih postajah, pridobljenih s strani imetnikov odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, je izračunavala izpolnjevanje obveznosti glede pokrivanja z radijskim signalom ter podatke in izračune preverjala tudi s preizkusnimi meritvami omrežja in kakovosti storitev. Svoje izračune je preverjala z izračuni operaterjev in meritvami na terenu. Za lažje spremljanje poslanih podatkov je agencija pripravila in na spletni strani objavila [Metodologijo](#) za preverjanje izpolnjevanja obveznosti ob rokih, ki so določeni v izdanih odločbah o dodelitvi radijskih frekvenc za javne mobilne storitve (v nadaljevanju metodologija), v kateri je popisala način spremljanja poslanih podatkov in preverjanja izpolnjevanja obveznosti operaterjev.

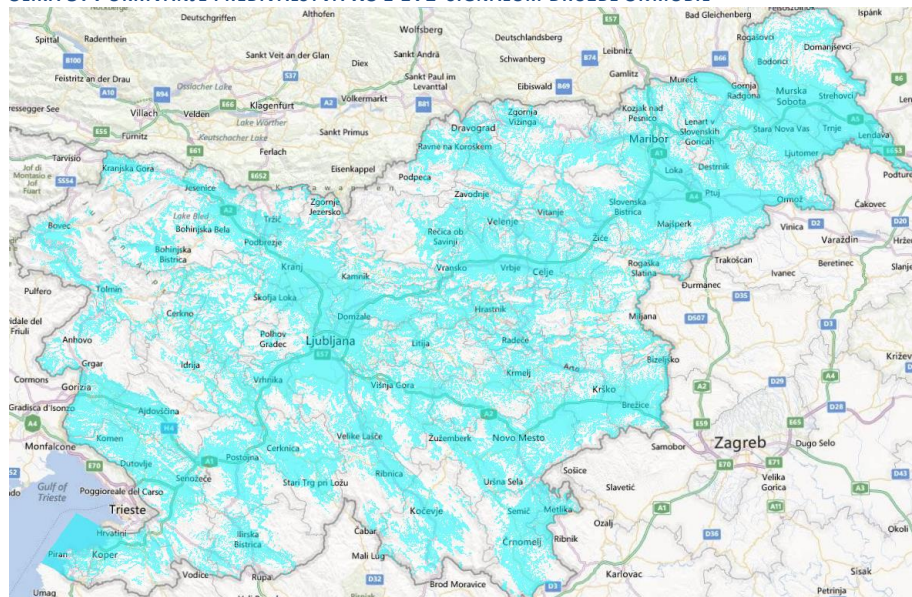
Na osnovi poslanih podatkov in izračunov skladno z metodologijo (vrednost RSRP - 103 dBm) ter po preverjanju stanja na terenu je agencija ugotovila, da so vsi trije [operaterji izpolnili in presegli](#) zahtevane obveznosti o pokrivanju 25 % prebivalstva RS, prav tako pa je operater Si.mobil presegel obveznosti glede pokrivanja lokacij, saj je na dan 30. 6. 2015 po izračunih agencije v skladu s poglavjem 8 metodologije pokrival več kot 100 naselij (obveznost pa je bila 75 naselij). Si.mobil izpolnjuje tudi obveznost nudenja storitve nadomestka fiksnega širokopasovnega dostopa (Fixed Wireless Broadband Access – FWBA).

Agencija je na podlagi meritev ugotovila, da je vrednost RSRP v višini -103 dBm, ki jo je agencija upoštevala za izračun pokritosti, [prestroga](#), saj je vrednost 10 Mbit/s DL vedno zagotovljena že pri vrednosti RSRP -108 dBm. Agencija je tudi proučila pripombe operaterjev, da bi pri izračunu pokrivanja morali izločiti slabljenje telesa (body loss) 5 dB, ki ga je v vrednosti -103 dBm upoštevala agencija. Večina naprav za prenos podatkov se ne uporablja ob telesu. Na primer, tablico ali TV zaslon, večinoma tudi pametni telefon, imajo uporabniki pred seboj in ne v žepu, kadar spremljajo vsebino; 5 dB slabljenja telesa v teh primerih ni. Agencija se je odločila, da spremeni vrednost RSRP za referenčni izračun z -103 dBm na -108 dBm.

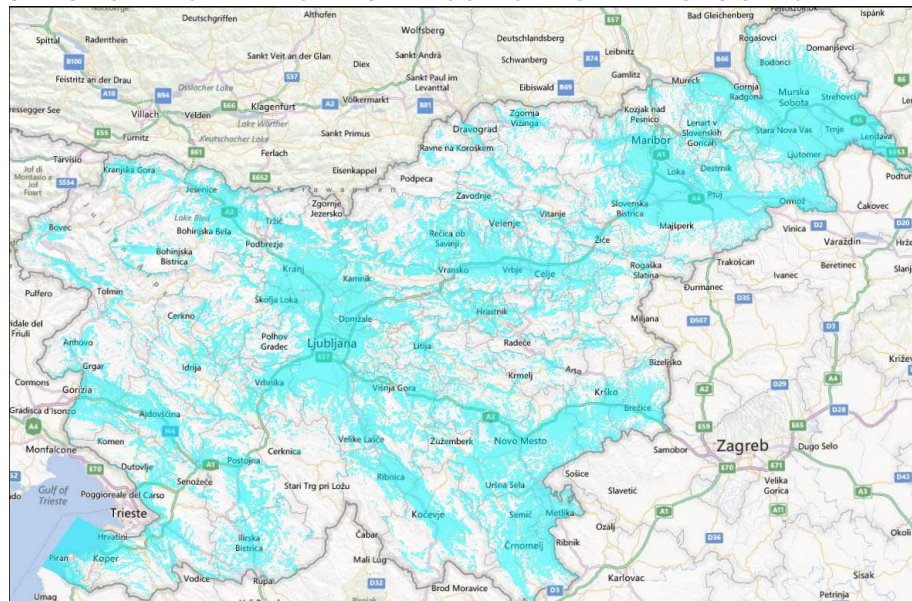
Agencija objavlja podatke o pokrivanju z LTE signalom na dan 31. 12. 2015 izračunane z vrednostjo RSRP -108 dBm:

- [Si.mobil](#), d.d.: S svojim LTE omrežjem (na frekvenčnih pasovih 800 MHz, 1800 MHz in 2600 MHz) dosega pokrivanje skoraj 87 % prebivalstva Republike Slovenije.
- [Telekom Slovenije](#), d.d.: S svojim LTE omrežjem (na frekvenčnih pasovih 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz in 2600 MHz) dosega pokrivanje skoraj 90 % prebivalstva Republike Slovenije.
- [Telemach Mobil](#), d.o.o.: S svojim LTE omrežjem (na frekvenčnem pasu 800 MHz) dosega pokrivanje skoraj 73 % prebivalstva Republike Slovenije.

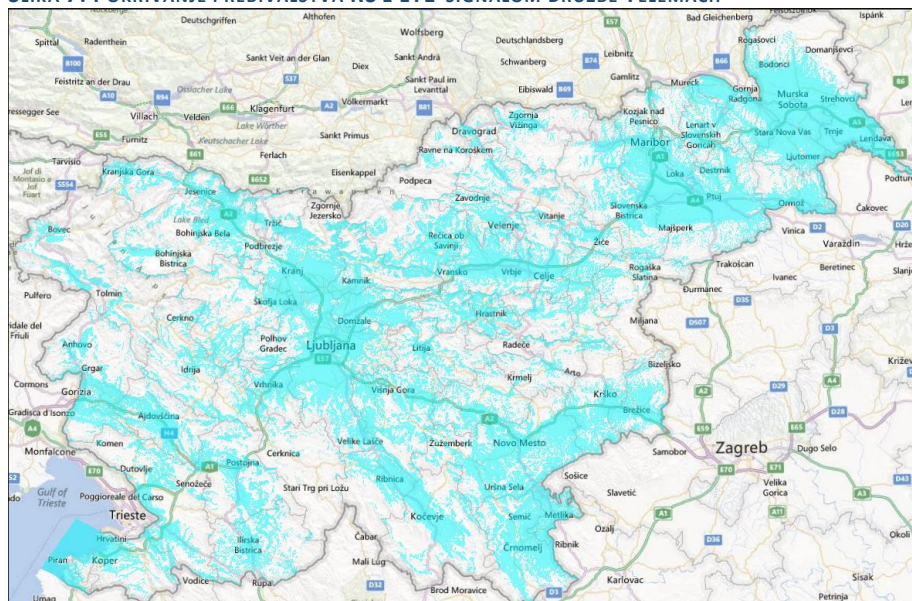
SLIKA 5: POKRIVANJE PREBIVALSTVA RS Z LTE-SIGNALOM DRUŽBE SI.MOBIL

SLIKA 6: POKRIVANJE PREBIVALSTVA RS Z LTE-SIGNALOM DRUŽBE TELEKOM SLOVENIJE

SLIKA 7: POKRIVANJE PREBIVALSTVA RS Z LTE-SIGNALOM DRUŽBE TELEMACH

2.1.2.3 OPTIMIZACIJA PODELJEVANJA RADIJSKIH FREKVENC

Skladno s prvim ciljem agencije, tj. zagotavljanje učinkovitosti uporabe radijskega spektra, v povezavi z drugim ciljem – zagotavljanje širokopasovnih storitev, ter v smislu priprav na svetovno radijsko konferenco WRC-15, ki naj bi širokopasovnim civilnim storitvam in storitvam državne uporabe (Public Protection Disaster Relief - PPDR) zagotovila dodaten spekter, pri čemer je radijski spekter na območju Republike Slovenije zlasti v teh frekvenčnih pasovih precej zaseden, je agencija v letu 2015 izvedla [analizo stanja dodeljenih radijskih frekvenc](#).

Zaradi širjenja javnih mobilnih storitev veliko pasov, ki so bili prej relativno nezasedeni in so bili primerni za podporne storitve radiodifuziji (Program Making Special Event PMSE), se je agencija na osnovi te analize s ciljem postopne sprostitve pasov 2300 – 2400 MHz za javne mobilne storitve uskladila z ministrstvom za obrambo in RTV hišami. [Rezultat dogovora za PMSE](#) je, da RTV in POP TV vrneta dele ODRF za pas 2400 – 2500 MHz in namesto tega dobita vsak del pasu 2255 – 2290 MHz za obdobje 10 let, o razdelitvi se dogovorita. Pas 2290 – 2300 MHz je le pogojno uporaben zaradi morebitnih motenj, vendar je ob dogovoru med RTV in POP TV na razpolago za obdobje 10 let. RTV se o morebitni uporabi pasu 2240 – 2255 MHz za prireditve za cca. 12 dogodkov letno na geografsko omejenem območju dogovarja z Ministrstvom za obrambo RS. RTV hiše proučijo alternativno uporabo pasu 2700 – 2900 MHz, v primeru, da bo pas harmoniziran znotraj CEPT. Obema imetnikoma se del ODRF za pas 2300 – 2400 MHz podaljša za eno leto od prenehanja veljavnosti, to je do 31. decembra 2017.

Agencija je vzporedno s projektom razvoja javnih mobilnih komunikacijskih storitev v sodelovanju z Ministrstvom za obrambo in Ministrstvom za notranje zadeve proučevala tudi [prehod PPDR-storitev na širokopasovne](#) in z njim povezano potrebo po novih frekvenčnih pasovih za PMSE- in PPDR-mobilna omrežja ter povezavo

obstojećih in novih baznih postaj. V okviru projekta razvoja javnih mobilnih komunikacij je agencija začela sodelovati tudi z elektro podjetji ter proučevati prihodnost podpornih storitev (npr. pametnih omrežij, ang. *smart greed*).

Učinkovitost svojega delovanja agencija gradi tudi na **avtomatizaciji nezahtevnih in ponavljajočih se postopkov oziroma optimizaciji procesov**. Agencija je v letu 2015 izvedla analizo stanja odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za fiksne zveze. Ko je prakso podeljevanja frekvenc za fiksne zveze primerjala z evropskimi državami, je ugotovila, da podobno kot za Veliko Britanijo, kjer ima 90 % vseh linkov le 8 podjetij, velja tudi za Slovenijo, kjer imajo 4 podjetja – Telekom Slovenije, Si.mobil, Tušmobil in RTV Slovenija – več kot 90 % linkov. Velika Britanija je za nekatere radiofrekvenčne pasove za fiksne zveze uvedla javno dražbo, prav tako tudi Norveška, ki je od leta 2013 na dražbi podelila 3,5 GHz, 10 GHz in dele pasov 23, 28, 32 in 38 GHz. Agencija se je odločila, da bo v okviru projekta »1.2.5 javni razpis radijskih frekvenc v pasovih 10 GHz IN 12 GHz« podpas 10.150 – 10.300 MHz ter 10.500 – 10.650 MHz podelila za povezavo infrastrukture za operaterje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom oziroma TRA-ECS. Poleg postopka podeljevanja radijskih frekvenc je Agencija v letu 2015 izvedla tudi optimizacijo izdajanja odločb o odmeri plačila za uporabo radijskih frekvenc tako, da je za istovrstne storitve zavezancem, ki imajo izdanih več odločb za uporabo radijskih frekvenc, izdala sklep o združitvi postopka in izdala tako imenovano **zbirno odločbo**, v kateri je navedla vse obveznosti za posamezne odločbe in seštela skupen znesek. Tako je za 8085 odločb o dodelitvi radijskih frekvenc izdala 1149 odločb o odmeri plačila 999 zavezancem.

2.1.2.4 RAZVOJ JAVNIH MOBILNIH KOMUNIKACIJSKIH STORITEV IN PODELITEV NEPODELJENIH FREKVENC ZA 4G

V skladu s cilji zagotovitve ustreznega nacionalnega pokrivanja (tudi ruralnih območij), nadgradnje ciljev digitalne agende, vzpostavitve platforme za peto generacijo mobilnih omrežij, zagotovitve konkurenčnosti med operaterji ter iztrženja ustreznih enkratnih finančnih nadomestil za uporabo frekvenc (za državni proračun) je agencija v letu 2015 pričela spremljati razvoj javnih mobilnih komunikacijskih storitev v novih radiofrekvenčni pasovih **400 – 3800 MHz**, snovati strokovne podlage za strategijo podelitve frekvenc za frekvenčni pas **700 MHz** in druge pasove (npr. 1400 MHz, 2300 MHz, 3500 MHz, 3700 MHz) ter spremljati novosti glede uporabe frekvenc za mobilne terminale, ki se uporabljajo v t. i. »**belem spektru**« - WSD (White Space Devices) v celotnem UHF-pasu.

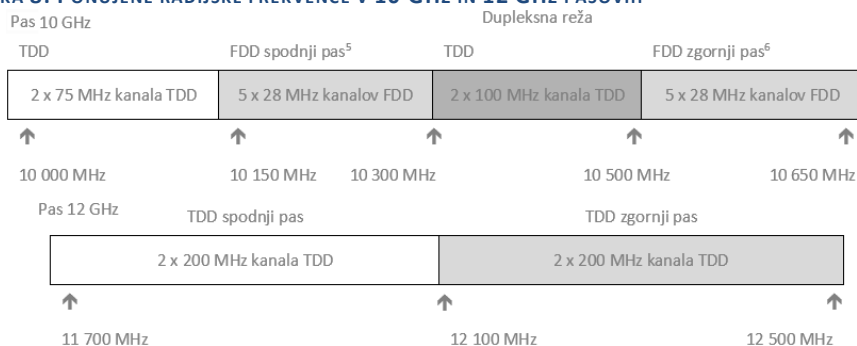
Agencija se je že konec leta 2014 začela pripravljati na javni razpis za nove radiofrekvenčne pasove za javne mobilne sisteme **700/1400/2300/3500/3700 MHz** in nepodeljene pasove z javnega razpisa 4G in svoje aktivnosti nadaljevala tudi v letu 2015. Konec leta je v skladu s strateškimi usmeritvami Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport posebej objavila osnutek informativnega memoranduma za izvedbo javnega razpisa za dodelitev radijskih frekvenc v radiofrekvenčnih pasovih **1800 MHz in 2100 MHz** ter priprave na javni razpis za nove radiofrekvenčne pasove za javne mobilne sisteme 700/1400/2300/3500/3700 MHz usmerila v zbiranje informacij, pripravo preferenčnih sporazumov, sodelovanje z državami EU, ki so ali bodo razpisale te pasove, ter sodelovanje z deležniki. Konkretno priprave za izdelavo dokumentacije za javni razpis z javno dražbo v pasu 700+ MHz bo pospešila takoj po

pričakovanih novih strateških usmeritvah ministrstva. Agencija je pripravila tudi rešitev za pas 2100 MHz, kjer teče postopek obnove. Aktivnosti je zadržala odredba sodišča.

2.1.2.5 JAVNI RAZPIS RADIJSKIH FREKVENC V PASOVIH 10 GHz IN 12 GHz

Agencija je januarja 2015 zaključila javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev v radiofrekvenčnih pasovih **10 GHz in 12 GHz** s podelitvijo odločb o dodelitvi radijskih frekvenc. V okviru teh odločb je preverila projekte operaterjev in začela nadzorovati izvajanje. Prvi roki za prehod 75 % naročnikov s 5GHz na 10 GHz ter z 12 GHz na 10 GHz pas potečejo konec januarja 2016.

SLIKA 8: PONUJENE RADIJSKE FREKVENCE V 10 GHz IN 12 GHz PASOVH

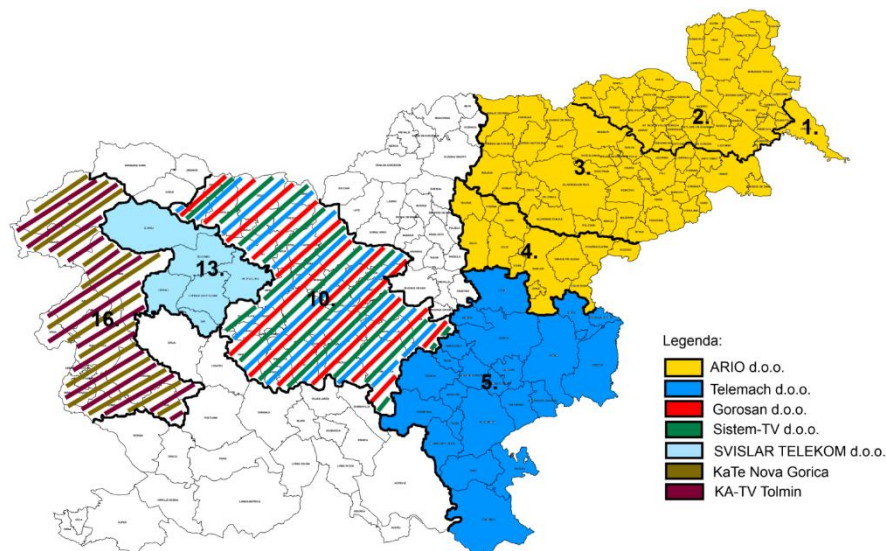

Vir: AKOS

⁵ Pasova B in D bosta podeljena v paru

Cilji javnega razpisa so bili: (1) spodbujanje učinkovite rabe radiofrekvenčnega spektra, (2) ohranjanje in spodbujanje učinkovite konkurence na trgu operaterjev storitev MMDS, BWA ter inovativnosti, upoštevajoč potrebo po izogibanju škodljivim motnjam in zagotavljanju tehnične kakovosti storitve, z namenom povečanja razpoložljivosti širokopasovnih storitev in učinkovitih rešitev za potrebe povečanega brezžičnega pretoka podatkov, (3) prispevanje k doseganju ciljev Digitalne agende za Evropo (predvsem ciljev četrtega stebra – hitri in ultra-hitri dostop do interneta znotraj EU) ter spodbujanje dostopa do širokopasovnih storitev na podeželju, tudi z omogočeno hitro in fleksibilno realizacijo širokopasovnih mikrovalovnih povezav, (4) spodbujanje naložb in inovacij ter razvoja storitev in (5) zagotavljanje fleksibilnosti pri uporabi spektra.

SLIKA 9: GEOGRAFSKA OBMOČJA IMETNIKOV PRAVIC ZA RABO FREKVENC V 10 GHz IN 12 GHz PASOVIH 3

Po izvedenem razpisu je agencija v okviru projekta optimalnega podeljevanja frekvenc sledila primerom Norveške in Velike Britanije ter **pripravila osnutek informativnega memoranduma za novi javni razpis za pasove 10 in 12 GHz**, kjer bo poleg nepodeljenega spektra v neparnih pasovih 10 in 12 GHz za BWA in MMDS v letu 2016 podelila tudi parni 10 GHz pas za P-P fiksne zveze, vse za lokalno uporabo.

2.1.3 MEDNARODNA KOORDINACIJA IN SODELOVANJE

2.1.3.1 SVETOVNA RADIJSKA KONFERENCA WRC-15

Agencija je v pripravi na svetovno radijsko konferenco in na konferenci sami, ki je potekala od 2. do 27. novembra 2015 v Ženevi, aktivno sodelovala pri točkah dnevnega reda WRC-15, ki so bile v skladu z izhodišči Vlade RS za WRC-15 strateškega pomena. Pri odločitvah o podpori skupnim evropskim predlogom (ECP) in pri odločitvah na konferenci WRC-15 so slovenski predstavniki podprli tri glavne strateške cilje: (1) varnost državljanov; (2) dostop do širokopasovnih mobilnih storitev vsem državljanom v čim krajšem možnem času s čim manjšimi stroški; (3) spodbujanje razvoja novih tehnologij in vzdrževanje jasnega regulativnega okolja.

Za **zagotavljanje varnosti državljanov** so bile sprejete točke: 1.18 o primarni alokaciji pasu 77.5-78.0 GHz za avtomobilске radarje, kar povečuje varnost državljanov v cestnem prometu, točka 1.5 o možni souporabi frekvenčnih pasov za fiksne satelitske storitve (ki niso del Dodatkov 30, 30A in 30B), za kontrolo brezpilotnih letal, vendar ta ECP ni dobil dovolj podpore. Slovenija se je v zvezi s to tematiko aktivno angažirala v delovni skupini, saj je želela zagotoviti, da bo uveljavljen tako interes zveze NATO kot tudi vse varnostne zahteve organizacij ICAO in EUROCONTROL. Prav

³ Slika je za 12 GHz pas, 10 GHz pas je popolnoma zaseden v geografskih območjih 2,3,4 ter polovično v območju 10.

tako je bila sprejeta Resolucija 185 (Busan 2014) za sledenje letal. Za zagotovitev varnosti in širokopasovnosti je Slovenija aktivno podpirala sprejem točke 1.3 glede civilne zaščite in pomoči ob nesrečah (PPDR), ki spodbuja administracije h globalni harmonizaciji znotraj Regije 1 (700/800 MHz pasu (zlasti 694-869 MHz) ter pasu 380-470 MHz). Svetovni trendi napovedujejo hibridno uporabo PPDR-omrežij – tako prek komercialnih kot tudi prek lastnih omrežij, kar je finančno in časovno optimalna rešitev. Točka je bila sprejeta, kar bo omogočilo PPDR prek LTE platforme, kar je v državah CEPT videti kot dobra rešitev za nove širokopasovne PPDR sisteme. Slovenija v zvezi s točko 1.1 ni podprla dodatne alokacije za pas 2700 – 2900 MHz za javne mobilne storitve (IMT) – uporaba tega pasu je ostala nespremenjena.

Glede drugega strateškega cilja – **čim hitrejšje uvajanje širokopasovnih mobilnih komunikacij** – je Slovenija podprla več pasov kot CEPT. Sprejeta je bila točka 1.2 o določitvi pasu 700 MHz za IMT, pri točki 1.1 so bili sprejeti deli pasu 1427 – 1518 MHz za IMT, del pa za primarno mobilno alokacijo in 3400 – 3600 MHz za IMT, 3600 – 3800 MHz pa bo Evropa uporabljala za IMT na osnovi sekundarne mobilne alokacije. Del pasu 3700 – 3800 MHz se nikjer razen v Evropi ne bo uporabljal za IMT, kar verjetno pomeni, da bo oprema draga. Pas 470 – 694 MHz bo za IMT določen na WRC-23. Pas 3800 – 4200 MHz je dobil premalo podpore in ostaja za fiksne in satelitske zveze. Na WRC-19 bodo obravnavani dodatni pasovi za IMT, in sicer 24.5-27.5 GHz, 31.8-33.4 GHz, 40.5-43.5 GHz, 45.5-48.9 GHz, 66-71 GHz, 71-76 GHz in 81-86 GHz. Sprejet je bil še dodatni pas nad 20 GHz, a za IMT industrijo ni spektra med 6 in 20 GHz. Slovenija se je priključila iniciativi, da se do naslednjega WRG poišče tudi del spektra v tem pasu. Slovenija se je tudi pridružila skupnemu predlogu več držav, da se v dnevni red WRC-19 vključi študija uporabe WiFi in WAS (LTE off-load) v pasu 5 GHz, ker so znane nove tehnologije, ki imajo vgrajene algoritme za izogibanje primarnim storitvam, kar je bilo sprejeto.

Glede tretjega cilja – **spodbujanje razvoja novih tehnologij in vzdrževanje jasnega regulatornega okolja** – je Slovenija podprla ECP o točki 7 – spremembe pravilnika o radiokomunikacijah ITU RR, in glede točke 1.8 o zemeljskih postajah na ladjah, kjer je uveden nov koncept, kdaj se taka postaja izklopi, ko se približa obali. V zvezi s točko 1.14 Slovenija ni podprla predloga o ukinitvi »*leap second*« in uvedbi zveznega časa. Pridružila se je stališču Velike Britanije, da se omogoča hkratna uporaba obeh sistemov, saj se sistemi z »*leap second*« v 0,9 s sinhronizirajo in nato delujejo enako kot sistemi z zveznim časom. Točki 7 in 1.8 sta bili sprejeti, glede točke 1.14 pa bodo do naslednjega WRC v sodelovanju z vsemi relevantnimi organizacijami, ki se ukvarjajo z meroslovjem, skušali najti ustrezno rešitev.

Agencija je na konferenci izpostavila tudi problematiko v zvezi s poglavjem 7.4.2.2 direktorjevega poročila o aktivnostih radiokomunikacijskega sektorja **glede motenj Italije** v televizijski in zvokovni radiodifuziji. Slovenijo so podprli predstavniki Hrvaške in se strinjali, naj ITU nadaljuje z aktivnostmi. Sklep WRC-15 je, da bo ITU nadaljeval z aktivnostmi za odpravo motenj. Slovenija je poslala podpisano **deklaracijo**, po kateri si pridržuje pravico do ukrepov v primeru motenj sosednjih držav zaradi nespoštovanja pravil ITU.

2.1.3.2 DRUGO MEDNARODNO SODELOVANJE

Poleg najpomembnejšega mednarodnega dogodka na področju urejanja radijskih frekvenc v letu 2015, ki je opisan v predhodnem poglavju, in rednega spremljanja delovnih skupin v okviru Evropske unije, zveze NATO, CEPT ITU in HCM je agencija v skladu z mednarodnimi dogovori **koordinirala uporabo radijskih frekvenc**, katerih uporaba vpliva na druge države. Na področju radiodifuzije je agencija prejela 10 zadev in jih rešila 6. Pregledala je 24 vpisov pri mednarodni telekomunikacijski zvezi ITU ter 24. in 25. 3. 2015 v Ljubljani izvedla bilateralni koordinacijski sestanek s predstavniki madžarske administracije. Na področju **radiokomunikacij** je za mobilne zadeve obravnavala 175 zadev. Pri tem je v reševanje prejela je 57 zahtev, od katerih je bilo prenesenih 29 in rešenih 38, drugo pa so bile domače zadeve, poslane v koordinacijo. Odprtih je ostalo 115 zadev. Za satelitske zveze je bilo prejetih 23 zahtev, od tega je bilo 24 rešenih in 1 prenesena iz leta 2014, za fiksne zveze pa je bilo prejetih 21 zahtev, od tega je bilo 21 rešenih in 1 prenesena iz leta 2014, 1 je ostala odprta v letu 2016 (predlog za sestanek z Italijansko administracijo). Pregledano je bilo 24 vpisov v ITU-registre, vanje sta bila predana slovenska frekvenčna registra 8 in 9 ter slovenski linki 1,5G, 7G, 13G, 15G, 18G, 23G, 25G, 38G v tabele.

Aprila 2015 sta v okviru HCM (*Harmonized Calculation Method*) administraciji Republike Hrvaške in Republike Slovenije podpisali **bilateralni tehnični sporazum** na temo frekvenčnega koordiniranja za potrebe privatnih mobilnih komunikacij v frekvenčnem pasu 29,7 – 470 MHz. V tehničnem sporazumu je določen postopek v primeru medsebojno nastalih radijskih motenj od obvestila do odprave. Velik dosežek je bil v izmenjavi frekvenčnih list v obliki HCM strukture, sedaj uporabljenih frekvenčnih kanalov po posameznih geografskih lokacijah za potrebe mobilnih zvez.

Poleg tega je v Zagrebu 23. 2. 2015 potekala delavnica Prehod iz DTT na LTE v 700 MHz pasu. Slovenija je 19. in 20. 5. 2015 organizirala **delavnico evropskih regulatorjev in Evropske komisije** o novih frekvenčnih pasovih 700/1400/2300/3500 in 3700 MHz na Bledu. Na skupinah HCM SWG-MS in TWG je predstavila predlog teksta za preferenčne sporazume za nove pasove 700/1400/2300/3500 in 3700 MHz. Prvi rezultat teh prizadevanj je v Ženevi 24. 11. 2015 sklenjeni Preferenčni sporazum administracij Slovenije, Avstrije, Hrvaške, Slovaške, Ukrajine, Romunije, Srbije in Madžarske za pasova 3500 in 3700 MHz. Na pobudo avstrijskega regulatorja je bil 21. 10. 2015 v Ljubljani sestanek med avstrijskimi in slovenskimi mobilnimi operaterji, kjer so se dogovorili o izmenjavi podatkov in podpisu medsebojnih sporazumov. V sodelovanju z Upravo RS za zaščito in reševanje je bil z Avstrijci dosežen dogovor glede motenj v 173 MHz pasu. Dogovori glede tega pasu potekajo tudi s Hrvati in Italijani. Na pobudo avstrijskega regulatorja se je Slovenija udeležila sestanka na Dunaju 11. 12. 2015 o prihodnjih dražbah novih frekvenčnih pasov ter svetovala črnogorskemu regulatorju v zvezi z dražbo frekvenc 800/900/1800/2100/2600 MHz v Podgorici med 15. in 17. julijem 2015 ter v zvezi z isto tematiko tudi albanskemu regulatorju 14. 10. 2015 v Ljubljani.

2.2 ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE

Upravljanje z omejenimi viri na področju elektronskih komunikacij se odvija v okviru pristojnosti agencije za upravljanje številskega prostora, ki jih določa VI. poglavje zakona, ki ureja elektronske komunikacije. Množico vseh elementov oštevilčenja v Republiki Sloveniji agencija upravlja s ciljem zagotavljanja njihovega učinkovitega strukturiranja in uporabe ter poštenega in nediskriminacijskega zadovoljevanja potreb operaterjev ter drugih fizičnih in pravnih oseb, ki so upravičene do elementov oštevilčenja.

2.2.1 ŠTEVILSKI PROSTOR

V letu 2015 je bilo zaznati pričakovano zmerno povpraševanje po dodelitvah posameznih elementov oštevilčenja. Zaradi učinkov sprememb določil splošnega akta o plačilih za uporabo dodeljenih elementov oštevilčenja in ustreznim povišanjem števila točk še v letu 2012 so bili operaterji tudi v letu 2015 spodbujeni k racionalnejši uporabi številskih virov. Zato so se odločali za vračanje neaktivnih elementov oštevilčenja za brezplačne in premijske storitve (080, 090).

Po poročilih izbranega izvajalca upravljanja pretvorbe števil v okviru domene ENUM tudi v letu 2015 ni bilo zanimanja za uporabo te funkcionalnosti. Število prenosov telefonskih števil se je v letu 2015 glede na predhodno leto zmanjšalo za 11,5 %. Tako je bilo po podatkih upravljavca centralne baze prenesenih števil v letu 2015 opravljenih skupno 166.049 prenosov števil, od tega 123.255 prenosov mobilnih in 42.794 prenosov fiksni števil.

Od uvedbe prenosljivosti v začetku leta 2006 je bilo skupaj opravljenih že 1.332.020 prenosov števil. Skupno stanje prenesenih števil na dan 31. 12. 2015 pa je bilo 907.111, od tega 488.977 mobilnih in 417.588 fiksni števil. Veliko število prenesenih števil (ocenjeno na več kot 20 % aktivnih mobilnih in več kot 30 % aktivnih fiksni števil) kaže na to, da možnost prenosa števil končnim uporabnikom lajša odločitev za zamenjavo ponudnika in s tem prispeva h konkurenčnim razmeram na trgu.

VII REGULACIJA

1 ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE

1.1 PODLAGE, CILJI, TRGI

1.1.1 PRAVNE PODLAGE

Regulativni okvir na področju elektronskih omrežij in komunikacijskih storitev predstavlja pet evropskih direktiv, ki so bile sprejete leta 2002 in spremenjene leta 2009. Navedene direktive so:

- Direktiva 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o skupnem ureditvenem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, v nadaljnjem besedilu Okvirna direktiva;
- Direktiva 2002/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, v nadaljnjem besedilu Direktiva o odobritvi;
- Direktiva 2002/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih zmogljivosti ter njihovem medsebojnem povezovanju, v nadaljnjem besedilu Direktiva o dostopu;
- Direktiva 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, v nadaljnjem besedilu Direktiva o univerzalnih storitvah;
- Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij, v nadaljnjem besedilu Direktiva o varstvu podatkov.

Nov regulativni paket iz leta 2009 sestavljajo dve direktivi in ena uredba:

- Direktiva 2009/140/EC Evropskega parlamenta in Sveta ("Better Regulation Directive" – Direktiva o boljši regulaciji), ki dopolnjuje direktive 2002/21/EC, 2002/19/EC in 2002/20/EC;
- Direktiva 2009/136/EC ("Citizens' Rights Directive" – Direktiva o pravicah državljanov), ki dopolnjuje direktivo 2002/22/EC in
- Uredba 2009/1211, ki ustanavlja "Body of European Regulators for Electronic Communications" (BEREC).

Regulativni paket iz leta 2009 znatno spreminja direktive iz leta 2002. Pomembna novost je bila vzpostavitev telesa evropskih regulatorjev elektronskih komunikacij BEREC (*Body of European Regulators for Electronic Communications*), ki zagotavlja mehanizem za spodbujanje sodelovanja in usklajevanja med nacionalnimi regulativnimi organi in Evropsko komisijo. Njegov ključni namen je spodbujanje razvoja notranjega trga za elektronska komunikacijska omrežja in storitve.

Citirane direktive so bile v slovenski pravni red implementirane z ZEKom-1. ZEKom-1 ureja pogoje za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev. Agencija na podlagi ZEKom-1 ter njegovih

podzakonskih aktov zagotavlja pogoje za učinkovito konkurenco, s tem pa omogoča enakopravno delovanje operaterjev na trgu elektronskih komunikacij.

Poleg navedenega agencija pri svojem delu upošteva tudi priporočila Evropske komisije in dokumente BEREC. V letu 2015 je za pripravo metodologije prihodnje regulacije na trgih 3a, 3b in 4 sledila Priporočilu o doslednih obveznostih nediskriminacije ter metodologijah za izračun stroškov za spodbujanje konkurence in izboljšanje okolja za naložbe v širokopasovne povezave⁴ (v nadaljevanju: Priporočilo o nediskriminaciji in stroškovnih metodologijah) in Priporočilo o upoštevni trgih proizvodov in storitev v sektorju elektronskih komunikacij, ki so lahko predmet predhodnega urejanja⁵ (v nadaljevanju: Priporočilo o upoštevni trgih). Poleg tega je agencija v pripravi strokovnih podlag za strategijo in projektu vzpostavitve enotne baze prostorskih podatkov upoštevala tudi Direktivo 2014/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti,⁶ ki pa še ni prenesena v slovenski pravni red.

1.1.2 LETNI CILJI

V okviru spodbujanja konkurence in razvoja trga je bil eden izmed zastavljenih ciljev izdelava strategije razvoja regulacije za razvoj elektronskih komunikacij v Sloveniji. Agencija je po temeljitem razmisleku projekt usmerila v izdelavo strokovnih podlag za učinkovito vlaganje v NGA-omrežja v Sloveniji. Za izoblikovanje strateških usmeritev za regulacijo upoštevni trgov pa je hkrati izdelala ter dala v javno posvetovanje tudi metodologije v zvezi s prihodnjo regulacijo medoperaterskih upoštevni trgov za dostop do širokopasovnega omrežja, kjer je temeljito preučila in interpretirala zahteve priporočila o upoštevni trgih in priporočila o nediskriminaciji in stroškovnih metodologijah, upoštevajoč razmere na slovenskem trgu. V metodologiji je izpostavila zahteve obeh navedenih priporočil in povprašala tržne akterje o glavnih reguliranih komponentah, ki bodo vključene v analize, cenovne modele za določanje stroškovnih cen in preverjanja ekonomske ponovljivosti ter posledično odločbe na navedenih trgih.

Za spodbujanje konkurence in razvoja trga ter obenem tudi optimizacije investicijskih vlaganj v infrastrukturo je agencija načrtovala tehnično analizo in izdelavo splošnih aktov ter ureditev pogojev iz segmenta dostopovne in razdelilne točke. V letu 2015 je agencija proučila mednarodne prakse, opravila primerjavo med Direktivo o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti in ZEKom-1 ter pripravila prve osnutke splošnih aktov. Pri tem je prišla do spoznanja, da je za doseg cilja potrebna implementacija navedene

⁴ COMMISSION RECOMMENDATION of 11 September 2013 on consistent non-discrimination obligations and costing methodologies to promote competition and enhance the broadband investment environment (2013/466/EU)

⁵ Commission Recommendation of 9 October 2014 on relevant product and service markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communications networks and services

⁶ DIREKTIVA 2014/61/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 15. maja 2014 o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0061&from=SL>

direktive v nacionalno zakonodajo in temeljita raziskava domačega trga, saj so mednarodne prakse neprimerljive s slovensko situacijo.

Cilj spodbujanja konkurence in razvoja trga je agencija zasledovala tudi z aktivnostmi na ravni Evropske unije. V letu 2015 je aktivno delovala v delovnih skupinah BEREC in Evropske komisije, predvsem v okviru uveljavitve uredbe o enotnem trgu, ki se nanaša na mednarodno gostovanje in omrežno nevtralnost ter spremembo regulativnega okvirja. Med rednimi nalogami je agencija izvajala vodenje evidenc operaterjev elektronskih komunikacij.

1.1.3 STANJE NA TRGU

Na trgu elektronskih komunikacij je bilo leta 2015 aktivnih 154 operaterjev, ki so končnim uporabnikom zagotavljali storitve mobilne telefonije, širokopasovnega dostopa do interneta, fiksne telefonije, zakupa dostopovne infrastrukture, prenosa radiodifuznih vsebin do končnih uporabnikov ter drugih storitev. V uradno evidenco operaterjev elektronskih storitev se je na novo vpisalo devet ponudnikov različnih storitev, izbranih je bilo sedem operaterjev. Prijavljenih je bilo 56 sprememb na podlagi obvestil, na osnovi katerih je agencija izdala ustrezna potrdila oziroma izpise iz uradne evidence. Spodnji seznam prikazuje število v uradno evidenco vpisanih operaterjev/ponudnikov storitev po pomembnejših storitvah na dan 31. 12. 2015.

TABELA 6: ŠTEVILO V URADNO EVIDENCO VPISANIH OPERATERJEV/PONUĐNIKOV PO STORITVAH

Storitev	Število
Dostop do interneta	
Ozkopasovni dostop	17
Širokopasovni dostop	84
Kabelski dostop	54
Kabelski operaterji	64
Govorne storitve v javnem mobilnem omrežju	
Operaterji	4
Ponudniki storitev (VMNO)	10
Fiksna javna govorna telefonija	
Operaterji mednarodne fiksne govorne telefonije	25
Operaterji nacionalne fiksne govorne telefonije	25
Operaterji zakupljenih vodov	36
Operaterji storitev z dodano vrednostjo	27

1.1.3.1 TRG FIKSNE TELEFONIJE

Trendi, ki jim je trg fiksne telefonije priča že zadnjih nekaj let, so se nadaljevali tudi v letu 2015. Storitve fiksne telefonije se najpogosteje ponuja kot del paketa, ki običajno vključuje dostop do interneta in televizije, vedno pogosteje pa tudi do storitev mobilne telefonije. Vse manj je fiksna telefonija zanimiva kot samostojna storitev, saj jo uspešno nadomešča mobilna telefonija, še posebej na segmentu rezidenčnih uporabnikov. Operaterji so fiksne govorne storitve uporabnikom tudi v letu 2015 v vedno večji meri ponujali v obliki IP-telefonije in vedno manj v klasični TDM obliki. Dostop do fiksne telefonije prek upravljanega IP tako predstavlja že več kot dve tretjini vseh oblik dostopa. PSTN in ISDN pa torej manj kot eno tretjino. Tudi v letu 2015 se je zmanjševalo tako število priključkov na področju fiksne telefonije kot tudi količina ustvarjenega govornega prometa prek teh priključkov, čemur smo priča že dlje časa. Ne glede na **upadanje interesa** pa je konkurenca na tem trgu precej živa in tudi učinkovita. Noben operater, ki ponuja storitve fiksne telefonije, namreč nima izrazito prevladujočega tržnega deleža, tržni deleži se tozadevno konsolidirajo, konkurenco pa je tudi v letu 2015 uspešno zagotavljala prenosljivost števil, ki uporabnikom omogoča učinkovito prehajanje med operaterji.

1.1.3.2 TRG MOBILNE TELEFONIJE

Telekomunikacijski trg je bil v letu 2015 priča pomembnim spremembam, ki so bile še posebej izrazite pri mobilnih operaterjih, seveda pa so v času konvergence nujno povezane tudi s trgov fiksne telefonije in širokopasovnega dostopa do interneta. V letu 2015 je prišlo namreč do nekaterih **konsolidacij**, ki so se napovedovale v preteklosti. Tako je družba, ki ima v lasti Si.mobil, kupila družbo, ki je imela v lasti Amis. Si.mobil je kot drugi največji ponudnik mobilnih storitev v Sloveniji tako napovedal, da bo s pridružitvijo Amisa kot pomembnega ponudnika fiksnih govornih in širokopasovnih storitev svojim naročnikom kmalu ponujal celovit nabor telekomunikacijskih storitev na enem mestu.

Zelo pomemben je bil tudi prevzem družbe Tušmobil s strani operaterja Telemach, pri katerem je prišlo do prevzema tretjega infrastrukturnega mobilnega operaterja s strani zelo pomembnega fiksnega operaterja in ponudnika fiksnih govornih in širokopasovnih storitev z zelo razvejanim lastnim omrežjem. Na trgu mobilne telefonije se je s tem zgodila znatna sprememba, saj vsi omrežni operaterji (Telekom Slovenije, T-2, Si.mobil in po novem Telemach Mobil) lahko ponujajo v celoti konvergenčne storitve. Vsi namreč v pomembnih deležih obvladujejo tako mobilne kot tudi fiksne trge in storitve. Pomembno je omeniti tudi nakup ponudnika mobilnih storitev Debitel s strani družbe Telekom Slovenije.

Vse navedeno ima pomemben vpliv na trg mobilne telefonije, kjer z razvojem mobilnih omrežij, tudi z zelo hitro rastjo in dostopnostjo LTE infrastrukture, **dostop do širokopasovnega interneta prek mobilnih terminalov opazno narašča**. Priča smo spremembam glede dostopnosti širokopasovnega interneta prek mobilnih omrežij, ki ga operaterji v paketih ali ločeno ponujajo v vse večjem obsegu in postaja uporabnikom vedno bolj dostopen, tako s finančnega kot tudi s fizičnega vidika.

Upad govornega prometa, ki smo ga navajali na področju fiksne telefonije, je v veliki meri prevzela mobilna telefonija, v kolikor ni odpadel na neupravljanje VoIP storitve.

Operaterji v maloprodajnih paketih nudijo velike količine enot posameznih storitev (minut klicev v domača in druga omrežja v Sloveniji, SMS in MMS sporoči), zato pomembnega odstopanja od uporabe v letu 2015 ni bilo zaslediti. Kljub temu je očitno dejstvo, da najbolj pomembno vlogo v mobilni telefoniji predstavlja prenos podatkov in širokopasovni dostop do interneta, ki uporabnikom omogoča, da za storitve govora in sporočanja uporabijo neodvisne aplikacije, ki so na trgu na voljo, in ne več nujno storitve operaterja.

Trg mobilne telefonije je tako tudi v letu 2015 pokazal, da še zdaleč **ni zasičen** in da z intenzivnimi tehnološkimi spremembami napoveduje rast tudi v bodoče.

1.1.3.3 ŠIROKOPASOVNI DOSTOP DO INTERNETA

Leto 2015 je zaznamovala obsežna konsolidacija operaterjev fiksnih in mobilnih storitev, s katero smo na trgu telekomunikacij dobili **štiri močne konvergenčne ponudnike storitev**, poleg Telekoma Slovenije in T-2 tako še Si.mobil in Telemach. Slednje bo v prihodnje v veliki meri oblikovalo ponudbo na širokopasovnem dostopu do interneta, saj je pričakovati, da bodo operaterji nastopili s konkurenčno in inovativno ponudbo, ki bo vključevala tako fiksni kot tudi mobilni dostop do interneta.

Pri fiksnem dostopu do interneta **še vedno prevladuje xDSL dostop** prek bakrenega omrežja Telekoma Slovenije, ki pa je v zadnjem letu pričel upadati, predvsem zaradi zmanjševanja ADSL priključkov, ki se nadomeščajo z VDSL in FTTH priključki. Sledi dostop prek kableskega koaksialnega omrežja, katerega večji del predstavlja omrežje Telemacha in lastniško povezanih družb, ki je v vzponu zaradi Docsis 3.0 tehnologije, uporabljene že pri dobri tretjini kabelskih priključkov. **Najhitrejši vzpon zaznavamo pri FTTH dostopu** prek optičnega omrežja T-2, Telekoma Slovenije in operaterjev odprtih širokopasovnih omrežij.

V zadnjem letu se je na trgu fiksnega dostopa odvijal **oster konkurenčni boj za končne uporabnike**, ki je prinesel višje hitrosti dostopa do interneta za praktično enake cene. V tem času se je število priključkov s hitrostmi najmanj 30 Mbit/s več kot podvojilo in tako predstavlja že več kot četrtno vseh širokopasovnih priključkov do interneta. Tudi na trgu mobilnega dostopa do interneta so operaterji postregli s paketi, ki vključujejo večje količine podatkov, tako da so količine nekaj GB na mesec že povsem običajne, kar je predvsem posledica obsežnih nadgradenj mobilnih omrežij na LTE tehnologijo, ki lahko tako zagotovijo učinkovit prenos večjim količinam podatkov s hitrostmi tudi do 100 Mbit/s. V tem letu se je količina podatkov, prenesenih prek mobilnih širokopasovnih omrežij, še naprej eksponentno povečevala in je v letu dni narasla za več kot polovico.

Z višanjem hitrosti dostopa do interneta in približevanjem neomejenim količinam na mobilnem dostopu se tako odstranjujejo še zadnje tehnične ovire za učinkovito ponujanje **OTT storitev**, ki bodo v prihodnje pomembno kreirale telekomunikacijski trg.

1.1.3.4 DOSTOP DO TELEVIZIJE

Televizija je še vedno najpomembnejši medij za veliko večino prebivalstva, na kar kaže tudi **visok delež plačljive televizije**. Delež gospodinjstev, ki uporabljajo prizemno oziroma satelitsko televizijo, glede na podatke bazične raziskave podjetja AGB Nielsen o profilu slovenske televizijske populacije za pomlad 2015, znaša 16 %. Plačljive oblike televizije so kabelska, IPTV, satelitska in MMDS, od katerih sta prvi dve med končnimi uporabniki najbolj razširjeni. Poleg tega se kabelska in IP-televizija ponujata v cenovno ugodnih paketih, ki vključujejo tudi številne dodatne storitve (kot na primer video na zahtevo, zamik ogleda ipd.), kar dodatno vpliva na povečanje povpraševanja po teh oblikah televizije. Število IP-televizijskih priključkov raste pri vseh operaterjih, medtem ko skupno število kabelskih televizijskih priključkov v zadnjem letu pada. Tudi v letu 2015 je bil na trgu kabelskih operaterjev prisoten trend konsolidacije družbe Telemach kot največjega kabelskega operaterja z manjšimi kabelskimi operaterji.

1.1.3.5 KONVERGENCA STORITEV

Končni uporabniki se še vedno v največji meri odločajo za pakete storitev,⁷ v katere je zajet internet, fiksna telefonija, mobilna telefonija in televizija oz. vsaj dve izmed naštetih storitev, med katerimi je **najbolj razširjen trojček**, raste pa tudi število priključkov na četverček, medtem ko dvojčki in enojčki upadajo. Povpraševanje uporabnikov po paketih storitev se še naprej povečuje, saj število teh priključkov raste pri skoraj vseh operaterjih. Letos je delež naročnikov, ki imajo paket, prvič presegel 70 %.

Paket **četverček** vsebuje mobilno komponento. Mobilne naprave v kombinaciji s fiksnim omrežjem predstavljajo storitev, ki se tako pri nas kot tudi v tujini močno razvija, saj se mobilne naprave priključijo na brezžični prenos na fiksni lokaciji (WIFI). Operaterji, ki nudijo konvergenčne storitve, so večinoma operaterji storitev širokopasovnega dostopa. Zaradi aktualnosti takšnih ponudb se vse več operaterjev odloča za medsebojne kapitalske povezave, da bodo tako lažje konkurirali na trgu.

V vsakoletni **raziskavi** »Mesečni izdatki gospodinjstev za storitve elektronskih komunikacij«,⁸ ki jo agencija izvaja s pomočjo zunanega izvajalca, je bilo ugotovljeno, da je glavni razlog za neuporabo paketov storitev še vedno nezanimanje za njihovo uporabo. Med drugimi razlogi so neuporabniki navedli še, da nimajo možnosti njegovega priklopa ter da ne potrebujejo paketa. Delež uporabnikov paketnih storitev, ki so v preteklosti že menjali ponudnike teh storitev, se povečuje, pri čemer pa je skoraj polovica uporabnikov kot glavni dejavnik pri izbiri paketa navedla ceno, dobra tretjina pa kakovost storitev. Nato si sledijo programska shema, dobra ponudba in visoka hitrost interneta.

⁷ Dvojček: paket kombinacije dveh elektronskih komunikacijskih storitev; trojček: paket kombinacije treh elektronskih komunikacijskih storitev; četverček: paket kombinacije štirih elektronskih komunikacijskih storitev.

⁸ <http://www.akos-rs.si/raziskave-v-zvezi-s-koncni-uporabniki-raziskava-o-mesecnih-izdatkih-gospodinjstev-za-storitve-elektronskih-komunikacij-2015>

1.1.3.6 MEDOPERATERSKI ŠIROKOPASOVNI DOSTOP

Obseg medoperaterskega trga širokopasovnega dostopa se je tudi v letu 2015 povečeval. Operaterji se še vedno v največji meri poslužujejo reguliranih produktov na bakrenem omrežju Telekom Slovenije, katerih obseg pa že nekaj časa stagnira oziroma se malenkostno krči. Pri tem prevladuje razvezan dostop do bakrene krajevne zanke, ki pa se zmanjšuje zaradi prehodov na dostop prek bitnega toka, ki so večinoma posledica **skrajševanja bakrenih krajevnih zank**, s čimer Telekom Slovenije povečuje zmogljivost širokopasovnega dostopovnega omrežja.

Pri skrajšavi krajevne zanke imajo alternativni operaterji možnost, da na podzanki postavijo svojo kolokacijo, ali pa da preidejo na dostop prek bitnega toka, ki se praviloma izkaže za ekonomsko ugodnejšo izbiro. Polega tega se obseg razvezanega dostopa do bakrene krajevne zanke zmanjšuje tudi zaradi prehodov na optični dostop, kjer je ta na voljo. Rast obsega medoperaterskega trga širokopasovnega dostopa je tako posledica **naraščanja povpraševanja po dostopu do optičnega omrežja** Telekom Slovenije in odprtih širokopasovnih omrežij, ki so bila zgrajena z javno-zasebnimi sredstvi.

1.2 AKTIVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV

1.2.1 IZDELAVA STROKOVNIH PODLAG ZA UČINKOVITO VLAGANJE V NGA OMREŽJA

Agencija je leto 2015 pričela z izgradnjo lastne enotne baze prostorskih podatkov z vključitvijo ostalih podatkov, ki jih potrebuje za nadaljnje naloge. Tako je v enotno bazo združila podatke iz evidence omrežnih priključnih točk, zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture, registra prostorskih enot, katastra stavb, zemljiškega katastra iz GURS ter vnosne podatke, pridobljene iz drugih virov: Poslovni register Slovenije iz AJPes, podatki o številu prebivalcev iz SURS ter Centralni register prebivalstva iz MNZ. Podatke je bilo treba povezati, preveriti in jih pripraviti za nadaljnjo uporabo z osnovnimi analizami. V okviru enotne baze prostorskih podatkov je bil pripravljen tudi spletni interni pregledovalnik podatkov, ki agenciji omogoča tako izvoz podatkov kot tudi nadaljnje delo z njimi. S tem je agencija pripravila **osnovo za geografsko segmentacijo**, ki bo omogočila ustrezno nadaljnjo regulacijo in določanje pravil za univerzalno storitev. Ravno tako pa so bili prostorski podatki uporabljeni kot osnova za izdelavo strokovnih podlag za učinkovito vlaganje v NGA omrežja v Sloveniji, kar je predstavljalo enega glavnih ciljev agencije za leto 2015.

Strokovne podlage za učinkovito vlaganje v NGA omrežja v Republiki Sloveniji izhajajo iz podatkov, pridobljenih iz navedene enotne baze prostorskih podatkov. Agencija je na podlagi obstoječih kriterijev določila ruralna področja Republike Slovenije kot tista, ki bi bila zaradi pomanjkanja komercialnega interesa ustrezna za **uporabo javnih sredstev pri izgradnji širokopasovnega omrežja**. Predlagala je, da se javna sredstva porabijo predvsem za izgradnjo lokalnega hrbtničnega omrežja med tako imenovano koncentracijsko točko v okviru posameznega naselja in priklopom na obstoječa hrbtnična omrežja, kar predstavlja najvišji strošek izgradnje dostopovnega omrežja.

Tako bi z javnimi sredstvi povečali možnosti za komercialni interes do dostopovnega omrežja in s tem zmanjšali porabo javnih sredstev, kjer bi bilo to možno, saj bi lahko operaterji z različnimi tehnologijami končnim uporabnikom omogočili dostop do širokopasovnega omrežja. S tem bi dosegli cilje digitalne agende. Navedeno je agencija upoštevala pri izgradnji **tehnično-ekonomskega modela** oziroma pri strokovnih podlagah za izdelavo različnih topologij omrežja za posamezna območja v Republiki Sloveniji ter zainteresirani javnosti predstavila zahtevane stroške za implementacijo širokopasovnega dostopa do interneta za vse končne uporabnike.

1.2.2 ZASNOVA REGULATIVNEGA OKOLJA ZA OMREŽJE NASLEDNJE GENERACIJE

Uveljavitev Priporočila o doslednih obveznostih nediskriminacije ter metodologijah za izračun stroškov za spodbujanje konkurence in izboljšanje okolja za naložbe v širokopasovne povezave⁹ in Priporočila o upoštevnih trgih proizvodov in storitev v sektorju elektronskih komunikacij, ki so lahko predmet predhodnega urejanja¹⁰ ima bistven vpliv na prihodnje regulativne pristope pri regulaciji medoperaterskih upoštevnih trgov za dostop do širokopasovnega omrežja.

Agencija je v podporo transparentnosti delovanja, regulativne predvidljivosti in lažjega razumevanja zahtev priporočila o nediskriminaciji in cenovnih metodologijah in priporočila o upoštevnih trgih ter stanja na trgu v letu 2015 pripravila **metodologijo nadaljnje regulacije upoštevnih trgov širokopasovnega dostopa** (regulacija trgov 3a, 3b in 4).

Struktura metodologije sledi strukturi analiz, ki se prične z definicijo upoštevnega trga, tako s produktnega kot tudi z geografskega vidika, kamor po novih priporočilih spada tudi geografska segmentacija. Presojanje pomembne tržne moči načeloma ostaja enako, kot je to opisano v ZEKom-1, medtem ko se ukrepi določajo glede na prepoznane geografske trge, se pravi tiste, na katerih obstaja več infrastruktur in se na njih ne predvideva več določanje veleprodajnih cen, ter tiste, na katerih obstaja zgolj ena infrastruktura in je cenovna regulacija še vedno predvidena. Poleg cenovnih ukrepov metodologija zajema še opis drugih predvidenih ukrepov, ki so deloma v okviru enakega obravnavanja že implementirani v dosedanje regulacijo. Agencija je navedeno metodologijo objavila in jo v javnem posvetovanju pospremila z vprašanji za operaterje, da bi pridobila informacije s trga in analize prilagodila dejanskemu stanju ter cel postopek izpeljala čimbolj transparentno in predvidljivo.

Dokument je posvetovalne narave. Prejeti odgovori bodo agenciji služili kot **osnova pri izvedbi analiz upoštevnih trgov 3a, 3b in 4**. S pripravo predmetnega dokumenta

⁹ COMMISSION RECOMMENDATION of 11 September 2013 on consistent non-discrimination obligations and costing methodologies to promote competition and enhance the broadband investment environment (2013/466/EU)

¹⁰ Commission Recommendation of 9 October 2014 on relevant product and service markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communications networks and services

je tako akterjem na trgu dana možnost, da prispevajo k soustvarjanju bodoče regulacije predmetnih upoštevni trgov.

Agencija je v letu 2015 nadaljevala z izvedbo **analize maloprodajnih cen**, s katero spremlja gibanje in trende maloprodajnih cen ponudb širokopasovnih priključkov. Z analizo agencija periodično ugotavlja morebitne razlike (strukture paketov, maloprodajne cene, hitrosti dostopa, uporabe tehnologij) po geografskih območjih. Agencija je analizo maloprodajnih cen razširila z novim vprašalnikom, ki ga operaterji nudijo končnim uporabnikom, z namenom določitve vodilnih produktov (ang. *flagship products*). Izsledki analize bodo služili tudi za potrebe nove regulacije upoštevni trgov 3a in 3b na podlagi priporočila o upoštevni trgih in priporočila o doslednih obveznostih nediskriminacije ter metodologijah za izračun stroškov za spodbujanje konkurence in izboljšanje okolja za naložbe v širokopasovne povezave.

1.2.3 REGULACIJA UPOŠTEVNIH TRGOV

Agencija je v letu 2015 izdelala analize medoperaterskega upoštevne trga 3 »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji«, upoštevne trga 7 »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih« in upoštevne trga 5 »Širokopasovni dostop« z namenom spremembe dela trenutno veljavne regulativne ukrepa. Poleg tega je agencija pričela tudi s pripravo analize upoštevne trga 18 »Prenos radiodifuzne vsebine do končnih uporabnikov«. V zvezi z načrtovanimi analizami upoštevni trgov »Veleprodajni lokalni dostop na fiksni lokaciji«, »Veleprodajni osrednji dostop na fiksni lokaciji za množični trg« in »Veleprodajni visokokakovostni dostop na fiksni lokaciji« je agencija v letu 2015 že pričela s postopki za njihovo pripravo.

1.2.3.1 TRG 3

Agencija je v letu 2013 opravila **analizo medoperaterskega upoštevne trga 3** »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji«, septembra leta 2014 pa izdala regulativne odločbe z obveznostmi, ki vključujejo: obveznost dopustitve operaterskega dostopa, obveznost enakega obravnavanja, obveznost zagotavljanja preglednosti, vključno z obveznostjo objave vzorčne ponudbe, ter obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva.

Agencija je z lastnim stroškovnim modelom, ki temelji na metodologiji »pure« LRIC s pristopom »od spodaj navzgor« izračunala veleprodajno ceno zaključevanja klicev v svoja lastna javna telefonska omrežja na fiksni lokaciji v višini 0,000876 EUR na minuto, ki je simetrična za vse operaterje s pomembno tržno močjo: Alstar, Amis, Detel Global, Eurotel, Mega M, Novatel, Si.mobil, Softnet, T-2, Telekom Slovenije in Tušmobil. V letu 2015 je agencija s strani operaterjev dobila predloge za spremembo ukrepa obveznosti v delu zaključevanja klicev, ki izvirajo iz ne-EU držav.

Na podlagi predlogov s strani operaterjev in notifikacij na upoštevni trgih v zadnjem letu je agencija opravila analizo in predlog spremembe dela ukrepa za upoštevna trga »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji (medoperaterski trg)« in »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)«. Analiza je trenutno v fazi zaključka javne obravnave za spremembo dela ukrepa obveznosti enakega

obravnavanja, kjer agencija predlaga, da se obravnava vse govorne klice enako, ne glede na to, od kod klic izvira, pod pogojem, da je izvor klica znotraj območja EEA¹¹. Regulativna odločba s spremembo dela ukrepa obveznosti enakega obravnavanja bo izdana aprila 2016.

1.2.3.2 TRG 5

Agencija je v letu 2015 pričela s spremembo dela trenutno veljavnega regulativnega **ukrepa naupoštevem trgu 5** »Širokopasovni dostop (medoperaterski trg)«, in sicer obveznosti cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva. Agencija je izvedla analizo trga, v okviru katere je ugotovila spremenjene razmere na tem trgu, zaradi česar je predlagala prilagoditev obveznosti oblikovanja cen po metodologiji »maloprodajna cena minus« ugotovljenemu spremenjenemu stanju na trgu. Po izvedbi javnega posvetovanja analize in po pridobljenih mnenjih in komentarjih zainteresirane javnosti je agencija analizo s predlogom spremembe dela ukrepa notificirala pri Evropski komisiji, ki ni imela pripomb. Agencija pričakuje, da bo odločba izdana operaterju s pomembno tržno močjo družbi Telekom Slovenije v začetku leta 2016.

1.2.3.3 TRG 7

Podobno kot naupoštevem trgu 3 »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji (medoperaterski trg)« je agencija na **upoštevem trgu 7** »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)« v letu 2013 opravila analizo in julija 2014 izdala regulativne odločbe z obveznostmi, ki vključujejo: obveznost dopustitve operaterskega dostopa, obveznost enakega obravnavanja, obveznost zagotavljanja preglednosti, vključno z obveznostjo objave vzorčne ponudbe, ter obveznost cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva.

Operaterji s pomembno tržno močjo Telekom Slovenije, Si.mobil, Tušmobil in T-2 so morali ustrezno prilagoditi in znižati veleprodajne cene zaključevanja klicev v svoja mobilna omrežja v višini 0,0114 EUR na minuto. Ceno je agencija izračunala z lastnim stroškovnim modelom, ki temelji na metodologiji »pure LRIC« s pristopom »od spodaj navzgor«.

V letu 2015 je agencija opravila analizo za spremembo dela ukrepa zaupoštevna trga »Zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji (medoperaterski trg)« in »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)«. Ob koncu leta jo je predložila v javno posvetovanje. Agencija je predlagala, da se vse govorne klice obravnava enako, ne glede na to, od kod klic izvira, pod pogojem, da je izvor klica znotraj območja EEA. Regulativna odločba s spremembo dela ukrepa obveznosti enakega obravnavanja bo izdana aprila 2016.

¹¹ EEA območje je območje evropske proste trgovine za države članice EU in Norveško, Islandijo in Liechtenstein.

1.2.3.4 TRG 18

Agencija je v letu 2015 pričela z analizo medoperaterskega **upoštevnega trga 18** »Prenos radiodifuznih vsebin do končnih uporabnikov«. Agencija bo izvedla analizo po uveljavitvi novega priporočila Evropske komisije o upoštevnih trgih proizvodov in storitev, ki so lahko predmet predhodnega urejanja, iz katerega je bil navedeni upoštevni trg umaknjen, zato bo opravila test treh kriterijev, s katerim se ugotavlja, ali navedeni trg še izpolnjuje več pogojev za predhodno (ex-ante) regulacijo. V kolikor navedeni kriteriji ne bodo izpolnjeni, bo agencija v prvi polovici leta 2016 predmetni upoštevni trg deregulirala.

1.2.4 IZRAČUN NETO STROŠKOV ZAGOTAVLJANJA UNIVERZALNE STORITVE

Izvajalec univerzalne storitve, določen z odločbo agencije, je v zakonitem roku agenciji posredoval **zaposilo za nadomestilo neto stroškov** zagotavljanja univerzalne storitve za leto 2014. Agencija je vlogo preučila in ugotovila, da ni popolna in ne vsebuje vseh obveznih računovodskih sestavin in informacij, kot so določene v 125. členu ZEKom-1 in Splošnem aktu o načinu izračuna neto stroškov univerzalne storitve. Izvajalec univerzalne storitve na poziv agencije ni dopolnil vloge skladno z zahtevami zakona in splošnega akta, zato je agencija odločila, da se vloga za nadomestilo neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve za leto 2014 zavrže.

1.2.5 SODELOVANJE Z NACIONALNIMI INSTITUCIJAMI (BS, SURS, AVK)

Agencija skozi celo leto zbira podatke o razvoju trga elektronskih komunikacij. Na podlagi četrletnega poročanja aktivnih operaterjev pripravi in štirikrat letno objavi na svoji spletni strani **četrletno poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij**, v katerem zainteresirani javnosti predstavi in povzame trende na trgu elektronskih komunikacij, aktivnosti agencije na tem segmentu v obravnavanem obdobju in ključne dogodke na trgu.

Glede na potrebe agencija določene podatke objavlja tudi v svojih letnih poročilih. V okviru sodelovanja z drugimi nacionalnimi organi kvartalno pripravlja in posreduje poročila Statističnemu uradu Republike Slovenije in Banki Slovenije. Obenem se kot članica udeležuje tudi Statističnega sosveta za statistiko informacijske družbe. Pri analiziranju upoštevnih trgov in določanju pomembne tržne moči agencija sodeluje z Agencijo za varstvo konkurence. Prav tako ji nudi strokovno podporo pri vodenju postopkov iz njenih pristojnosti. Agencija redno pripravlja material in sodeluje na sejah Sveta za elektronske komunikacije RS. Skozi leto prav tako ves čas sodeluje z zainteresirano javnostjo in operaterji.

1.2.6 MEDNARODNO SODELOVANJE (BEREC IN EVROPSKA KOMISIJA)

Agencija s telesom evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije **BEREC** sodeluje na več ravneh: sooblikuje politike in sodeluje pri sprejemanju smernic, skupnih stališč, poročil in ostalih dokumentov. Agencija je v procese vključena prek omrežja stikov, ki pregleduje delo ekspertnih skupin in sooblikuje dokumente, ter na plenarni ravni, kjer vodje evropskih regulatorjev s svojim glasovanjem neposredno vplivajo na sprejetje oziroma zavrnitev dokumentov. Zaposleni v agenciji aktivno sodelujejo v ekspertnih delovnih skupinah ter prispevajo k oblikovanju dokumentov.

V letu 2015 je bilo 9 ekspertnih delovnih skupin razdeljenih na 27 delovnih aktivnosti, med katerimi so nekatere trajne aktivnosti, druge pa se prilagajajo potrebam regulacijskega okolja. V 2015 je delo pogosto sovpadalo oziroma aktivno spremljalo postopek sprejemanja Uredbe o enotnem evropskem trgu telekomunikacij, ki je bila kasneje sprejeta kot Uredba EU 2015/2120 Evropskega parlamenta in sveta z dne 25. novembra 2015 o določitvi ukrepov v zvezi z dostopom do odprtega interneta in spremembi Direktive 2002/22/ES o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami ter Uredbe (EU) št. 531/2012 o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Uniji.

Hkrati pa se je BEREC že pripravljal na naslednji **zakonodajni pregled evropskega regulativnega okvirja**, ki ga pripravlja Evropska komisija. Agencija je aktivno spremljala delovanje odbora in se skupaj z državo aktivno vključevala v razpravo o pomembnih vprašanjih, zlasti glede sprememb, ki so jih prinesle nove evropske smernice in direktive. Agencija je sooblikovala program dela BEREC in njegove pisarne za leto 2015 ter aktivno sooblikovala program dela neodvisne regulativne skupine **IRG** za leto 2015. Med drugim velja izpostaviti aktivno sodelovanje pri organizaciji zelo uspešne delavnice skupine IRG (Spectrum workshop), kjer so bile predstavljene osnovne mobilnega širokopasovnega omrežja, mehanizmi za dodeljevanje spektra ter aktualna politika glede podeljevanja spektra v državah članicah Evropske unije. Delavnica je bila izvedena v Bruslju, kjer se je udeležilo več kot 70 predstavnikov različnih držav.

Predstavniki agencije so se tudi v letu 2015 aktivno udeleževali sestankov Odbora za komunikacije (*Communications Committee*) v okviru **Evropske komisije**, kjer je bilo največ aktivnosti z vidika implementacije uredbe enotnega trga, postopka spreminjanja regulativnega okvira ter implementacije direktive za zniževanje stroškov.

Agencija pripravlja in posreduje poročila tako nacionalnim kot tudi mednarodnim institucijam, pristojnim za elektronske komunikacije. V ta namen izpolnjuje vprašalnike o stanju na slovenskem trgu elektronskih komunikacij, pri čemer agencija pri uporabi in posredovanju zaupnih podatkov in informacij poskrbi, da se ohrani stopnja njihove zaupnosti. Številne vprašalnike tako izpolnjuje za Evropsko komisijo, BEREC, ITU, OECD. Med njimi so Digital Agenda Scoreboard – Questionnaire A, Broadband COCOM Questionnaire, Broadband Coverage in Europe, International Roaming BEREC Benchmark Data Report, BEREC Report on Transparency and Comparability of International Roaming Tariffs, TR Questionnaires, World Telecommunication/ICT Indicators Long Questionnaire, World Telecommunication/ICT Indicators Short Questionnaire, ITU ICT Price Basket Questionnaire, ITU Regulatory Survey, OECD Digital Economy Outlook, OECD Broadband Subscriptions Data Collection, Regulatory Accounting Report in practice itd.

2 ELEKTRONSKI MEDIJI

2.1 PODLAGE, CILJI, TRGI

2.1.1 PRAVNE PODLAGE

Agencija izvaja svoje pristojnosti s področja elektronskih medijev na podlagi Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06-UPB1, z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZMed) in na podlagi Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/2011, z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZAvMS).

V okviru pristojnosti po ZMed agencija dodeljuje in nadzira statute radijskih in televizijskih programov posebnega pomena (77.–81. člen), nadzira programske deleže (lastno produkcijo, slovensko glasbo in slovenska avdiovizualna dela) v radijskih in televizijskih programih (85.–82. člen), nadzira omejitve oglaševanja v radijskih programih (93.–99. člen), izdaja dovoljenja za izvajanje radijske in televizijske dejavnosti (105.–106. člen), vodi javne razpise, prek katerih dodeljuje radijske frekvence za analogno radiodifuzno oddajanje radijskih programov (104. člen), vodi javne razpise za dodelitev pravic razširjanja radijskih in televizijskih programov v radiodifuzni digitalni tehniki (104a. člen) ter pripravlja strategije razvoja radijskih in televizijskih programov v Republiki Sloveniji.

V glavni okvir pristojnosti po ZAvMS sodi vodenje evidence imetnikov dovoljenj za izvajanje radijske in televizijske dejavnosti ter ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo (37. člen) in nadzor nad televizijskimi programi in avdiovizualnimi medijskimi storitvami na zahtevo, in sicer nad določbami o zaščiti otrok in mladoletnikov pred potencialno škodljivimi vsebinami (14.–15. člen), deleži evropskih avdiovizualnih del (16.–18. člen) ter omejitvami pri oglaševanju (19.–32. člen).

Za izvajanje omenjenih pristojnosti agencija pripravlja in uporablja tudi podzakonske akte, ki izhajajo iz ZMed in ZAvMS, kot so Splošni akt o dovoljenju za izvajanje radijske ali televizijske dejavnosti (Ur. l. RS, št. 95/2006 in 25/2007), Splošni akt o zaščiti otrok in mladoletnikov v televizijskih programih in avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo (Ur. l. RS, št. 84/2013), Metodologija nadzorstva avdiovizualnih medijskih storitev in radijskih programov (Ur. l. RS, št. 31/2012) in drugi, ki so v celoti dostopni na spletni strani agencije <http://www.akos-rs.si/podzakonski-akti>.

2.1.2 LETNI CILJI

Agencija si je na področju elektronskih medijev za leto 2015 **zastavila pregledno in proaktivno uveljavljanje ciljev zakonodaje**, ki ureja medije, avdiovizualne medijske storitve, elektronske komunikacije in digitalno radiodifuzijo, za soustvarjanje ustreznih razmer za delovanje elektronskih medijev v Sloveniji ter za zaščito občinstev in zlasti njihovih posebej ranljivih skupin pred prekomernim oglaševanjem in pred vsebinami, ki jim utegnejo škodovati.

Cilji v podporo nadaljnega razvoja radia in televizije, predvsem prek uspešne izvedbe javnih razpisov za dodelitev pravic na področju analogne zvokovne radiodifuzije ter digitalne televizijske in zvokovne radiodifuzije, so ostali v večji meri **neuresničeni**. Agencija si je prizadevala za izvedbo načrtovanih aktivnosti, vendar zadržkov, ki zlasti na področju FM-radia že več let ovirajo njihovo uresničenje, ne more odpraviti samostojno. Pri izvedbi javnih razpisov za podeljevanje pravic za razširjanje radijskih ali televizijskih programov agencija sodeluje s Svetom za radiodifuzijo.

Agencija je v letu 2015 uresničila cilje, s katerimi je predvidela vzpostavitev sistematičnega spremljanja razvoja elektronskih medijev na slovenskem trgu in razvoj regulativnih pristopov. Vzpostavila je prakso izdelave in objave **rednih kvartalnih poročil** o delu agencije in stanju na medijskem trgu in bo s tem nadaljevala tudi v prihodnje. Za **razvoj regulativnih pristopov** ob upoštevanju spreminjajočih se medijskih praks, rab medijev s strani občin in odzivov družbe na medijske pojave je skrbela s sodelovanjem pri razvoju zakonskih mehanizmov v Sloveniji in v EU, spremljanjem legislativnih trendov v širšem mednarodnem okolju in prenosom dobrih regulativnih praks v Slovenijo v okviru izvajanja svojih pristojnosti (npr. Kijkwijzer/Gledoskop).

Na prošnjo Ministrstva za kulturo je v maju 2015 pripravila **Strategijo regulacije elektronskih medijev v okviru pristojnosti agencije** za razvoj radijskih in televizijskih programov v Republiki Sloveniji v obdobju med 2015 in 2020, ki jo je utemeljila na izsledkih lastnih analiz in referenčne literature. Omenjena strategija, v kateri je agencija podala svoje cilje, načela in vizijo delovanja ter predvidene aktivnosti na področju medijev, naj bi postala sestavni del nacionalne strategije, ki jo pripravlja Ministrstvo za kulturo in naj bi bila podlaga za temeljito spremembo medijske zakonodaje.

2.1.3 STANJE NA TRGU

Podatki projekta Media IBO o prodaji oglaševalskega prostora v elektronskih medijih v letu 2014, ki so izšli v prvi polovici leta 2015, kažejo, da **je skupna bruto vrednost oglaševalskega prostora** (po uradnih cenikih medijev, brez upoštevanja popustov, brezplačnih objav in podobno), ki vključuje televizijo, tisk, plakate, internet, radio, kino, mobilni marketing in ostalo, znašala nekaj čez 786 milijonov evrov in se je glede na leto 2013 povečala za 4 odstotke. Samo v televizijskih programih je bruto vrednost oglaševanja znašala okrog 580 milijonov evrov, v radijskih programih pa nekaj čez 25 milijonov evrov.

Televizija v bruto kolaču torej še vedno prednjači z več kot 70 odstotnim deležem oglaševalskega kolača, **radio** je ob tem dosegel 3-odstotni delež, **internet** pa 4 odstotke. Vodilni izdajatelj je POP TV z več kot tretjinskim deležem (vseh 5 Pro Plusovih programov ima skupaj polovico kolača), s 17-odstotnim deležem mu sledi Planet TV, ki je dosegel več kot polovico višjo vrednost v primerjavi z letom 2013. Sledi Kanal A s 15-odstotnim deležem, TV3 medias z 10 odstotki ter Televizija Slovenija 1 s 6 odstotki (3 programi TV Slovenija skupaj 8 odstotkov). Pomemben delež oglaševanja zavzema pet v Romuniji registriranih televizijskih programov Fox

Crime, Fox Life, Fox, National Geographic in Sportklub (skupaj okrog 10 odstotkov), ki pa se predvajajo s slovenskimi podnapisi in z izključno slovenskimi oglasi.

Trend gledanosti televizije po podatkih AGB Nielsen zadnjih nekaj let kaže, da delež **gledanosti slovenskih televizij** znotraj celotne gledanosti vseh televizij pada. Zaznaven je **sicer rastoči trend gledanosti tematskih programov** (predvsem športnih in razvedrilnih), vendar ta ni dovolj visok, da bi nadomestil padec v deležih gledanosti televizij z nacionalno pokritostjo. Gledanost lokalnih televizijskih programov še naprej vztrajno pada, kar naj bi bila predvsem posledica razpoložljivosti tujih tematskih programov ter njihove podnaslovljenosti v slovenski jezik ter novih slovenskih tematskih in generičnih programov.

Prebivalci Slovenije v povprečju **na televiziji najraje spremljajo** informativne oddaje, filme, humoristične serije, komedije, šport, akcijske serije, resničnostne šove ter kuharske oddaje, pri ženskah izstopajo serije, pri moških nekoliko izstopa šport, mladi najraje gledajo filme. Starejši imajo najraje informativne oddaje. Pri AGB Nielsen zaznavajo velika odstopanja med ponudbo televizij in ogledom vsebin. Prednjači namreč ponudba serij, a jim gledalci namenijo zgolj tretje mesto po svojem izboru. Informativnim oddajam namenijo televizije skoraj najmanj prostora v programih, a so visoko na prvem mestu po gledanosti. Med najbolj priljubljenimi slovenskimi programi so POP TV, TV Slovenija 1, Kanal A, Planet TV, TV Slovenija 2 ter TV3 medias, med tujimi programi pa so močno v ospredju Discovery Channel, National Geographic in Animal planet, sledijo jim HRT1, Eurosport, Fox Crime, in 24Kitchen.

Po podatkih Mediane RM je najvišja **poslušanost radijskih programov** značilna za jutranji čas med 7. in 8. uro, sledi časovni pas med 10. in 11. uro, nato pa časovna pasova med 8. in 9. uro ter med 11. in 12. uro. Radio se posluša predvsem med tednom, in sicer največ v obsegu pol do ene ure, sledijo poslušalci, ki poslušajo radio do pol ure na dan, tem pa poslušalci, ki poslušajo radio uro do uro in pol. Najbolj poslušani radijski programi v tem obdobju so bili regionalna radijska mreža Radio 1, Val 202, 1. program Radia Slovenija, Radio Aktual, regionalna radijska mreža Radio Center, Radio City ter Radio Ognjišče.

2.1.3.1 TELEVIZIJA IN TELEVIZIJI PODOBNE STORITVE

Iz evidence imetnikov dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti je razvidno, da je imelo konec leta 2015 73 pravnih ali fizičnih oseb 91 veljavnih dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti. Sedem izdajateljev ima več kot eno dovoljenje in skupaj 25 dovoljenj, kar predstavlja tretjino vseh veljavnih dovoljenj. Poleg tega ima 24 imetnikov aktivne pravice razširjanja televizijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki. Dve pravici za programa RTS in Veseljak TV je agencija imetnikom v letu 2015 razveljavila zaradi njune neaktivnosti oziroma nedelovanja programov v multipleksu, ki pokriva območje Republike Slovenije.

TABELA 7: IZDAJATELJI Z VSAJ DVEMA DOVOLJENJEMA ZA IZVAJANJE TELEVIZIJSKE DEJAVNOSTI

Imetnik	Število dovoljenj	Vrste programov
POP TV Ljubljana	7	vsi komercialni
RTV SLOVENIJA	6	3 javni nacionalni 2 javna regionalna 1 javni v jeziku manjšine
ASPN	3	vsi komercialni
VMN E. MEDIA	3	vsi komercialni
Antenna TV SL	2	1 komercialni 1 posebnega pomena
NET TV	2	oba komercialna
PINK SI	2	oba komercialna

V letu 2015 je agencija na podlagi ZMed obravnavala 20 upravnih zadev s področja dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti. Sedem upravnih postopkov je bilo začeti na zahtevo stranke, trinajst po uradni dolžnosti. V letu 2015 je **trend pojavljanja novih televizijskih programov glede na leto 2014 rahlo upadel**, trend prenehanja delovanja televizijskih programov je ostal skorajda nespremenjen. Agencija je v letu 2015 zaznala precejšen porast vlog za spremembo dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti, kar pripisuje prilagajanju televizijskih programov razmeram na trgu.

Izdani sta bili dve dovoljenji za izvajanje televizijske dejavnosti za televizijska programa NOVA 24 TV, izdajatelja NTV24.si, d. d., in STUDIO ORMOŽ, izdajatelja ELEKTRO ISM, STUDIO ORMOŽ, Tadej IVANUŠA, s. p. ter dve ugotovitveni odločbi o prenehanju veljavnosti dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti za lokalna televizijska programa TvM – zgornjesavinjski kanal in TV H2O. Po uradni dolžnosti je bilo spremenjenih 11 dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti.

Evidenca ponudnikov avdiovizualnih storitev na zahtevo v Republiki Sloveniji je konec leta 2015 pokazala 10 priglanih storitev, ponudnik DOMATES d. o. o. je prenehal zagotavljati storitev www.sponka.tv.

2.1.3.2 RADIO

Konec leta 2015 je imelo 57 pravnih ali fizičnih oseb skupaj 94 veljavnih dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti. Izdajateljev, ki so imetniki več kot enega dovoljenja, je 9 in so skupaj imetniki 46 dovoljenj, kar predstavlja slabo polovico vseh veljavnih dovoljenj.

TABELA 8: IZDAJATELJI Z VSAJ DVEMA DOVOLJENJEMA ZA IZVAJANJE RADIJSKE DEJAVNOSTI

Imetnik	Število dovoljenj	Vrste programov
RADIO PRO 1	13	komercialni
RTV SLOVENIJA	8	3 javni nacionalni 2 javna regionalna 2 javna v jeziku manjšine 1 javni za tujo javnost
RGL	6	komercialni
ŠPRAH	3	komercialni
RADIO CENTER	6	komercialni
RC SAVINJSKA	2	komercialni
RADIO MAKSI	2	komercialni
RADIO ANTENA	2	komercialni
MOJ RADIO	2	komercialni
B.&B. BELNA	2	komercialni

V skupaj pet programskih radijskih mrež je vključenih 33 radijskih programov 15 izdajateljev. Večina teh izdajateljev je povezanih v skladu s 83. členom ZMed, in sicer v štiri programske radijske mreže (Radio 1, Radio Center, Radio Antena, Regionalna programska radijska mreža Radio 94), dva izdajatelja pa sta povezana na podlagi drugega odstavka 79. člena ZMed v regionalni program oz. regionalno radijsko mrežo lokalnih radijskih programov (Primorski val).

TABELA 9: RADIJSKI PROGRAMI Z VKLJUČENO PROGRAMSKO RADIJSKO MREŽO ALI REGIONALNIM RADIJSKIM PROGRAMOM KONEC LETA 2015¹²

Mreža	Imetnik dovoljenja	Radijski program
Primorski val¹³	RADIO CERKNO	RADIO ODMEV
	Radio Kobarid	Alpski val
Radio 1	Interteh	Radio 1 Krim; ENA VR
	MAHKOVEC Š & D	Radio Geoss
	RADIO PRO 1	Radio 1 Bela Krajina; ENA BK
		Radio 1 Celje; ENA CE
		Radio 1 Obala
		Radio 1 Dolenjska
		Radio 1 107,9
		Radio 1 Primorska
		Radio 1 Krvavec
		Radio 1 Portorož
		Radio 1 Štajerska
		Radio 1 Celjski val; ENA CEL
		Radio 1 Savinjska; ENA SAV
		Radio 1 Pomurje; ENA MS
		Radio 1 Ptuj; ENA PTUJ
	Radio Urban	Radio 1 Ribnica; ENA RIB
	Radio Radlje	Radio Radlje
	Radio Maksi	Radio Radio
Radio Antena	Radio Antena	Radio Antena Ljubljana
	ŠPRAH	Radio Antena Celje
		Radio Antena Maribor
		Radio Antena Velenje
	RADIO BELVI	Radio Antena Gorenjska
Radio Center	Nova Nova	RADIO CENTER PRIMORSKA
	RADIO CENTER	Radio Center Slovenija
		Radio Center Dolenjska
		RADIO CENTER ZASAVJE
	RC Savinjska	Radio Center Celje
Regionalna mreža Radio 94		Radio Center Koroška
	NTR	1TR (EN-TE-ER)
	RADIO 94	R94

¹² Zaradi lažjega prikaza in večje preglednosti imetniki dovoljenj nastopajo s skrajšanimi imeni, pri katerih smo opustili statusne oblike (npr. d.o.o., d.n.o., s.p.). Pri programih pa navajamo samo osnovno ime, ki omogoča prepoznavnost medija.

¹³ Programska radijska mreža Primorski val je vključena v dva radijska programa (Radio Odmev in Alpski val). Oba imata pridobljen status lokalnega programa posebnega pomena.

V letu 2015 je agencija na podlagi ZMed obravnavala 33 upravnih zadev s področja dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti, pri čemer jih je bilo 16 začelih na zahtevo stranke, 17 pa po uradni dolžnosti. Pri analizi podatkov o izdanih dovoljenjih za izvajanje radijske dejavnosti je agencija v letu 2015 zaznala **rahlo zmanjšanje števila vlog za spremembo dovoljenja** (14), saj so že v letu 2014 izdajatelji poskrbeli za prilagoditev dovoljenj zakonskim okvirjem, zaznala pa je tudi **bistveno večje število vlog za izdajo dovoljenj za nove radijske programe**. V upravnih postopkih, začelih na zahtevo stranke, je agencija obravnavala enajst vlog za spremembo dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti, v katerih so imetniki dovoljenj želeli spremeniti osnovne programske zahteve iz dovoljenj, eno vlogo za prenos dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti in štiri vloge za izdajo dovoljenja za nov radijski program. Agencija je izdajatelju Radio Center izdala dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti za 3 nove radijske programe Pop Radio, Narodni Radio in Balkan Ekspres, izdajatelju Nova Hiša pa za Novi Radio.

2.2 AKTIVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV

2.2.1 JAVNI RAZPISI

2.2.1.1 PRAVICE RAZŠIRJANJA TELEVIZIJE V DIGITALNI RADIODIFUZNI TEHNIKI

Agencija je v letu 2015 nadaljevala s preverjanjem stanja na televizijskih multipleksih s ciljem, da v primeru prostih zmogljivosti in interesa izdajateljev pripravi enega ali več javnih razpisov za podelitev pravic do razširjanja televizijskih programov v digitalni radiodifuzni tehniki (digitalna pravica). Na zadnjem javnem razpisu za dodelitev štirih digitalnih pravic na območju Republike Slovenije, ki je bil zaključen v začetku leta 2014, je agencija podelila tri digitalne pravice, a je v začetku leta 2015 **dvema izdajateljema podeljeni pravici zaradi neuporabe odvzela**. V letu 2015 je agencija prejela pobude treh izdajateljev televizijskih programov za uvedbo javnega razpisa za dodelitev digitalnih pravic. Glede na proste kapacitete multipleksa C, katerega operater je javni zavod RTV Slovenija, in glede na izražen interes izdajateljev je agencija začela intenzivno pripravljati nov javni razpis za digitalne pravice. Z namenom pridobitve soglasja Sveta za radiodifuzijo k pogojem in merilom javnega razpisa je agencija z njim aktivno sodelovala v procesu usklajevanja razpisnih pogojev in meril, ki je trajal od julija do novembra, ko je bil **uveden javni razpis za dodelitev šestih digitalnih pravic na območju Republike Slovenije**. Rok za oddajo ponudb se je iztekel v sredini decembra, na javni razpis pa so v razpisanem roku prispele štiri pravočasne in popolne ponudbe štirih ponudnikov za štiri televizijske programe. Javni razpis bo zaključen predvidoma v prvem četrtletju leta 2016.

2.2.1.2 PRAVICE UPORABE RADIJSKIH FREKVENC ZA ANALOGNO ZVOKOVNO RADIODIFUZIJO

Agencija si je v letu 2015 prizadevala za izvedbo vseh treh faz javnega razpisa za dodelitev prostih radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo, ki ga je kot eno ključnih nalog opredelila že v letu 2014. Intenzivno je nadaljevala z izvedbo prve faze, to je razpisa FM-frekvenc za lokalne radijske programe, ki jo je želela udejanjiti že v letu 2014, a ji je tudi v letu 2015, kljub izjemnim kadrovskim naporom in znatnemu časovnemu vložku, zaradi enakih razlogov kot v letu 2014 **ni uspelo**

realizirati. Agencija je s Svetom za radiodifuzijo sicer uspela zblížiti stališča glede pogojev in meril javnega razpisa za lokalne radijske programe, a zaradi nejasnosti glede razmejitve pooblastil med Svetom za radiodifuzijo in agencijo pri oblikovanju pogojev in meril javnega razpisa in nejasnosti pri razmejitvi pristojnosti v procesu izvedbe javnega razpisa tako prva faza kot tudi preostali dve fazi (razpis za specializirane radijske programe, razpis za komercialne radijske programe) niso bile izvedene.

2.2.1.3 PRAVICE DIGITALNEGA RAZŠIRJANJA RADIJSKIH PROGRAMOV

S ciljem vzpostavitve platforme za prizemno razširjanje digitalnega radia je agencija v letu 2015 med drugim izvedla preverjanje interesa izdajateljev za digitalni radio, oblikovala pogoje javnega razpisa, pripravila in v aprilu javno objavila **izhodišča za javni razpis za dodelitev 14 pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki** na celotnem ozemlju Republike Slovenije ter povabila zainteresirano javnost, da poda svoje pripombe, predloge in komentarje. Na podlagi vsebinskih izhodišč je agencija načrtovala razpis za podelitev pravic razširjanja radijskih programov v digitalni tehniki. Agencija je v fazi priprav vsebinskih izhodišč ugotovila nekatere pomanjkljivosti aktualne zakonodaje, ki jih je zaznala in osvetlila tudi zainteresirana javnost. Agencija se je zavzela za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti.

2.2.2 POENOTENJE RAZVRŠČANJA IN OZNAČEVANJA AVDIOVIZUALNIH VSEBIN

Agencija je v letu 2015 v sodelovanju s ponudniki AVMS in nizozemskim inštitutom za klasifikacijo avdiovizualnih medijev NICAM nadaljevala z **razvojem in implementacijo** informacijsko podprtega sistema za klasifikacijo in označevanje otrokom in mladoletnikom potencialno škodljivih programskih vsebin v linearnih in nelinearnih avdiovizualnih medijskih storitvah. Nadaljevala je v letu 2014 začet projekt prilagoditve nizozemskega orodja Kijkwijzer, v slovenski različici poimenovanega Gledoskop. Orodje bo agencija uporabljala pri izvajanju svojih pristojnosti na področju zagotavljanja ustrezne zaščite otrok in mladoletnikov, ki izhajajo iz ZAvMS, med drugim tudi pri preverjanju ustreznosti oznak starostne primernosti avdiovizualnih vsebin in njihovega časovnega umeščanja v spored televizijskih programov.

V letu 2015 je agencija izvedla **izobraževanja in usposabljanje za testiranje koderjev**, ki bodo pooblaščeni za klasificiranje programskih vsebin. Poleg uslužbencev agencije bodo koderji tudi uslužbenci pri ponudnikih slovenskih avdiovizualnih medijskih storitev, ki bodo programske vsebine razvrščali v imenu svoje organizacije. Usposabljanja so se udeležili predstavniki vseh večjih televizijskih hiš. Agencija je v sodelovanju z nizozemskim inštitutom NICAM izvedla **več faz preskušanja zanesljivosti vprašalnika**, na podlagi katerega poteka klasifikacija programskih vsebin. Pri testiranju so bile ugotovljene nekatere pomanjkljivosti, do katerih je prišlo zaradi prilagajanja orodja slovenski zakonodaji s področja zaščite otrok in mladoletnikov pred potencialno škodljivimi programskimi vsebinami. Agencija je s temeljito predelavo vprašalnika in spremembami v orodju poskrbela za odpravo neskladij. Z dodelavo definicij in izborom primerov programskih vsebin, ki ponazarjajo posamezne elemente, ki se ocenjujejo, je zmanjšala možnost za

neustrezne rezultate ob primerni rabi orodja. Po posvetovanju in uskladitvi z inštitutom NICAM so bili popravki vgrajeni v orodje, do katerega koderji dostopajo prek spletne strani.

Grafični oblikovalec RTV Slovenija je za Gledoskop prispeval **deskriptorje**, ki dodatno informirajo razvrstitev programske vsebine s prikazom potencialno škodljivih elementov, kakor so določeni v Splošnem aktu o zaščiti otrok in mladostnikov v televizijskih programih in avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo. Deskriptorji so že predstavljeni na spletni strani za klasifikacijo in nameščeni v samem orodju. Konec leta 2015 se je nadaljevalo testiranje orodja za klasifikacijo. Agencija je začela tudi aktivnosti za **postavljanje spletne strani za uporabnike** s prevajanjem posameznih delov strani in načrtovanjem njene grafične podobe. Ustvarjala je zbirko prispevkov za spletno stran z namenom informiranja gledalcev o pomenu oznak, lastnostih posameznih kategorij vsebin in primernem času predvajanja, ter širše o možnostih za odgovorno in aktivno rabo medijev.

2.2.3 MEDIJSKE UČILNICE

Agencija je februarja 2015 v sodelovanju z bavarskim medijskim regulatorjem (BLM) organizirala **delavnico o promocijskem umeščanju izdelkov, storitev in blagovnih znamk ter sponzoriranju** v oddajah domače produkcije, ki so se je udeležili tudi predstavniki slovenske medijske industrije. Poleg tega je z belgijskim regulatorjem organizirala izobraževanje zaposlenih za **regulacijo nelinearnih avdiovizualnih storitev**, ki je nadgradilo predhodno seznanjanje z njihovimi tehničnimi značilnostmi in poslovnimi modeli.

2.2.4 MEDNARODNO SODELOVANJE: ERGA, EPRA IN CERF

Glavnina mednarodnih aktivnosti je potekala v okviru **skupine evropskih regulatorjev za področje avdiovizualnih medijskih storitev ERGA**, ki jo je leta 2014 kot svojo posvetovalno skupino ustanovila Evropska komisija. Agencija je sodelovala na enem plenarnem zasedanju in na več srečanjih delovnih skupin, ki so pripravljale priporočila regulatorjev na temeljnih področjih, ki so predmet premisleka v okviru razprav ob potekajoči prenovi evropske direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah.

Agencija je prispevala informacije in stališča v okviru priprave **poročila** o vsebinski pristojnosti v zlitem (konvergentnem) okolju; poročila o zaščiti mladostnikov v zlitem okolju; poročila o neodvisnosti nacionalnih regulativnih organov; ter še nastajajočega poročila o teritorialni pristojnosti. Zlasti slednje obravnava vprašanje, ki je izjemnega **strateškega pomena** za Slovenijo in pomembno vpliva na prihodnje možnosti posameznih držav za oblikovanje smiselnih in učinkovitih medijskih politik oziroma za zaščito lastnih medijev pred nelojalno konkurenco iz držav z blažjimi regulativnimi režimi.

Skupina je sprejela tudi **izjavi** o neodvisnosti regulatorjev v avdiovizualnem sektorju in o svobodi izražanja. Aktivni prispevek k oblikovanju programa dela skupine ERGA, sprejetemu konec leta 2015, bo agencija v letu 2016 nadgradila s predsedovanjem podskupini za oblikovanje digitalne zbirke orodij za učinkovito in prožno regulacijo. To leto bo na področju avdiovizualnih medijev in digitalnih storitev prelomno, saj

bodo v njem potekali **reformni procesi** na področju regulacije avdiovizualnih medijev in digitalnih storitev nasploh. Predvidoma v maju bodo predstavljeni rezultati ocene uspešnosti (*REFIT exercise*) in presoja vplivov (*impact assessment*) direktive o AVMS ter predlog sprememb direktive. Agencija je pri **REFIT-aktivnosti** sodelovala z zbiranjem in sintezo prispevkov slovenskih akterjev, odzvala pa se je tudi na pozive Evropske komisije k sodelovanju v študijah, ki so jih zanjo v okviru prenove direktive v letu 2015 izvajali zunanji izvajalci.

V kompleksnosti okolja, ki združuje različna področja politike in pravne podlage, ostaja največji izziv, kako doseči **regulativno ravnovesje**, ki omogoča odprt trg avdiovizualnih medijskih storitev, a daje državam članicam obenem možnost, da od ponudnikov medijskih vsebin pričakujejo upoštevanje specifičnih pravil v skladu s svojimi medijskimi politikami, ne da bi bili ti s tem postavljeni v neenakopraven položaj s ponudniki istovrstnih storitev iz drugih držav.

Agencija je poleg tega nadaljevala sodelovanje v manj formalni nadnacionalni povezavi regulatorjev EPRA, ki je največje združenje medijskih regulatorjev in pokriva znatno večje območje od EU. Agencija je koordinirala delo delovne skupine »**Raziskovanje in regulatorji**« in pripravila analizo raziskovalnih praks regulatorjev in pomena z raziskavami podprtih regulativnih odločitev. Analiza je na voljo na spletni strani Epre in vsebuje popis in povezave do raziskovalnih projektov regulatorjev ter seznam virov, ki jih regulatorji najpogosteje uporabljajo.

Ob izteku leta je agencija v Ljubljani uspešno organizirala **forum srednjeevropskih medijskih regulatorjev** CERF, ki povezuje regulatorje iz Madžarske, Češke, Slovaške, Romunije, Poljske, Srbije, Hrvaške in Slovenije. Srečanje je bilo namenjeno izmenjavi izkušenj in pogledov glede regulacije za zaščito otrok in mladoletnikov pred potencialno škodljivimi vsebinami v avdiovizualnih vsebinah, različnih praks omejevanja lastništva v medijih, oglaševanja medicinskih storitev, zdravil in prehranskih nadomestkov ter omejitev oglaševanja otrokom škodljive prehrane in pijač.

3 POŠTNE STORITVE

3.1 PODLAGE, CILJI, TRGI

3.1.1 PRAVNE PODLAGE

Direktive:

- Direktiva 2008/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o spremembi Direktive 97/67/ES glede popolnega oblikovanja notranjega trga poštних storitev v Skupnosti
- Direktiva 2002/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. junija 2002 o spremembah Direktive 97/67/ES glede nadaljnega odpiranja trgov poštних storitev v Skupnosti konkurenci
- Direktiva 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštних storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve.

Zakon:

- Zakon o poštних storitvah (Uradni list RS, št. 51/09, 77/10, 40/14 – ZIN-B in 81/15).

Podzakonski akti:

- Splošni akt o kakovosti izvajanja univerzalne poštne storitve (Ur. l. RS, št. 47/2010)
- Splošni akt o posredovalnem postopku med udeleženci v poštni dejavnosti (Ur. l. RS, št. 55/2010)
- Splošni akt o izjemah pri izvajanju univerzalne poštne storitve (Ur. l. RS, št. 22/2010, 58/2013)
- Splošni akt o nalepki za prepoved dostavljanja v predalčnik (Ur. l. RS, št. 22/2010, 65/14)
- Splošni akt o ločenih računovodskih evidencah in prepovedi subvencioniranja (Ur. l. RS, št. 29/2010)
- Splošni akt o računovodskih informacijah in izračunu neto stroška obveznosti univerzalne poštne storitve (Ur. l. RS, št. 47/2010)
- Pravilnik o načinu izračunavanja in poravnave plačil za izvajanje poštних storitev (Ur. l. RS, št. 109/2009)
- Pravilnik o službeni izkaznici pooblaščne osebe Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 11/15)
- Navodilo o načinu ravnanja s poštnimi pošiljkami s prepovedano vsebino (Ur. l. RS, št. 47/2010).

3.1.2 LETNI CILJI

V letu 2015 je Agencija na področju regulacije in nadzora trga poštних storitev izpolnila naslednje najpomembnejše cilje:

- preverila skladnost ločenih računovodskih evidenc izvajalca univerzalne poštne storitve z zakonodajo;
- preverila učinkovitost izvajalca univerzalne poštne storitve;
- prenovila metodologijo zbiranja podatkov in oblikovanje statistične baze trga poštних storitev;
- zagotovila trajno, redno in nemoteno izvajanje poštних storitev s predpisano kakovostjo in po dostopnih cenah.

Agencija je končala presojo metodologije ločenih računovodskih evidenc Pošte Slovenije, ki je potekala skladno z Mednarodnim standardom poslov dajanja zagotovil (MSZ) 3000 in pridobila sprejemljivo zagotovilo, da je Pošta Slovenije vzpostavila stroškovni model, ki je skladen z določbami ZPSto-2 in Splošnim aktom o ločenih računovodskih evidencah in prepovedi subvencioniranja (več o tem v poglavju 3.2.4.).

Ob pomoči zunanje izvajalca je izdelala analizo učinkovitosti izvajalca univerzalne storitve, kjer je preučila učinkovitost, v delih, kjer je bila ugotovljena neučinkovitost, pa priporočila za odpravo neučinkovitosti (poglavje 3.2.4).

Prenovila je metodologijo zbiranja podatkov in oblikovala statistično bazo trga poštних storitev ter izvedla letno analizo 2014. Baza bo koristen pripomoček tudi za

izvedbo letne analize za prihodnja leta in izvajanje drugih pristojnosti agencije (poglavje 3.2.3).

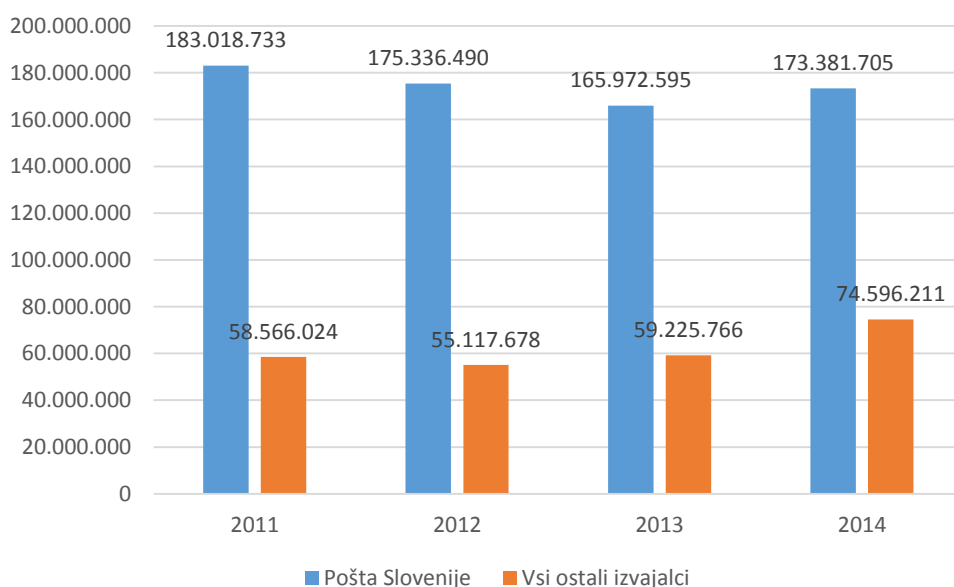
V letu 2015 je bilo prebivalcem Slovenije zagotovljeno trajno, redno in nemoteno izvajanje poštnih storitev s predpisano kakovostjo na celotnem ozemlju, po cenah, dostopnih za vse uporabnike poštnih storitev, za kar je agencija izvedla presoje kakovosti prenosa, odobrila spremembo cen ter izvedla več nadzorov, in sicer na področju izjem in kakovosti pri izvajanju univerzalne storitve (poglavje 3.2.1. in poglavje Nadzor).

Ob tem je agencija splošni in poslovni javnosti ter svojim kolegom v tujini dajala pisna in ustna pojasnila iz okvira svojih pristojnosti na področju poštnih storitev. Iz evidence izvajalcev poštnih storitev je izbrisala tri subjekte, in sicer Cetis, Cetis Direkt in Alojza Črnača. Pošti Slovenije je dostavila 36.000 nalepk o prepovedi dostavljanja v hišne predalčnike v komisijsko prodajo. O svojem delu ali o vprašanjih iz svojega dela je poročala pristojnemu ministrstvu in inšpekcijskemu svetu, imela stike z nizom slovenskih organov in institucij. Konec leta je pripravila mnenje glede predlaganih sprememb Zakona o poštnih storitvah (Uradni list RS, št. 51/09, 77/10, 40/14-ZIN-B in 81/15; v nadaljevanju: ZPSto-2).

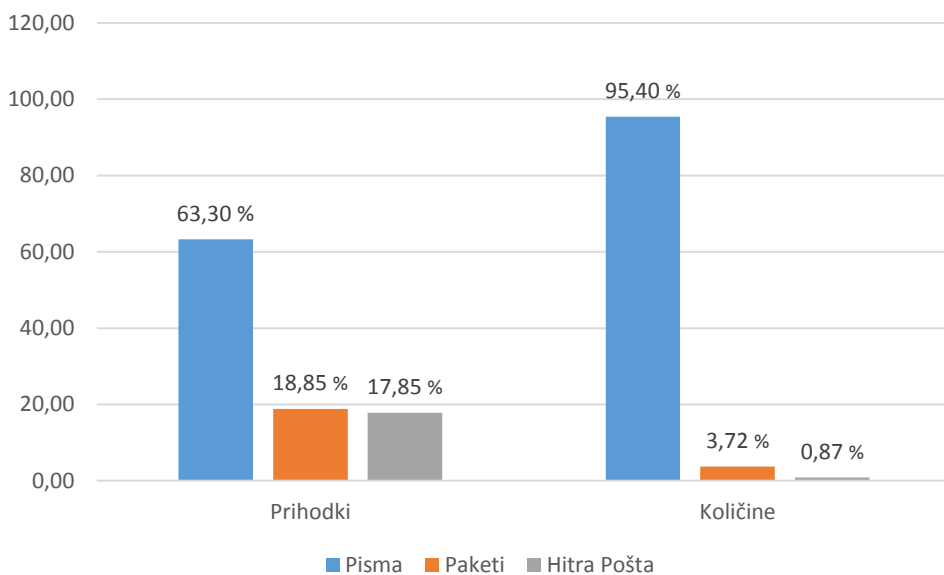
3.1.3 STANJE NA TRGU

Na trgu poštnih storitev je ponovno zaznati **pozitivne trende** pri količinah pošilk in pri prihodkih, kar je predvsem posledica rasti na področju paketov in hitre pošte. Povečale so se tudi količine na pisemskem trgu, ki še vedno predstavlja jedro vseh poštnih storitev. Čisti prihodki iz prodaje izvajalcu univerzalne storitve Pošti Slovenije od leta 2011 padajo, vsem drugim izvajalcem poštnih storitev pa rastejo.

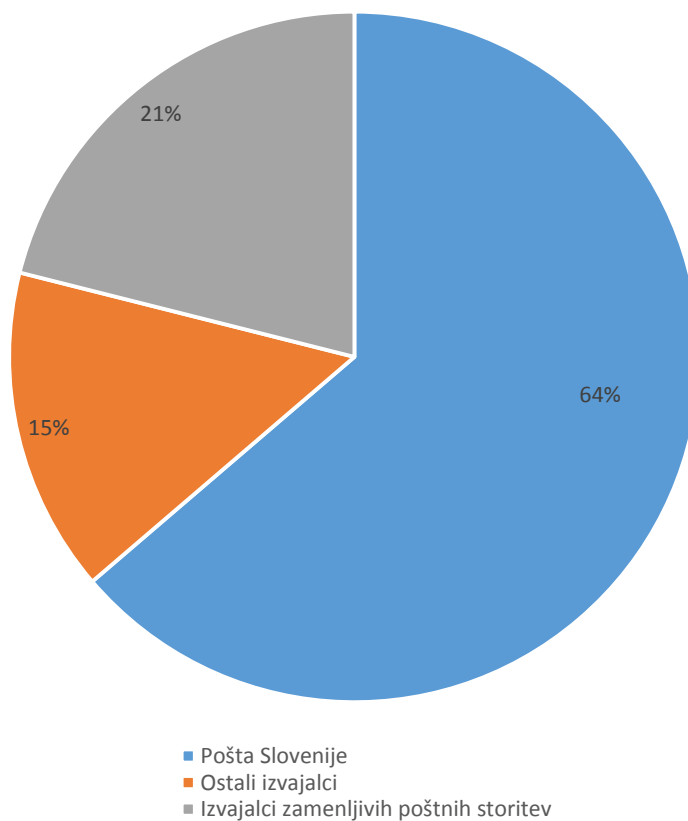
SLIKA 10: PRIMERJAVA PRIHODKOV IZ PRODAJE POŠTNIH STORITEV MED POŠTO SLOVENIJE IN DRUGIMI IZVAJALCI

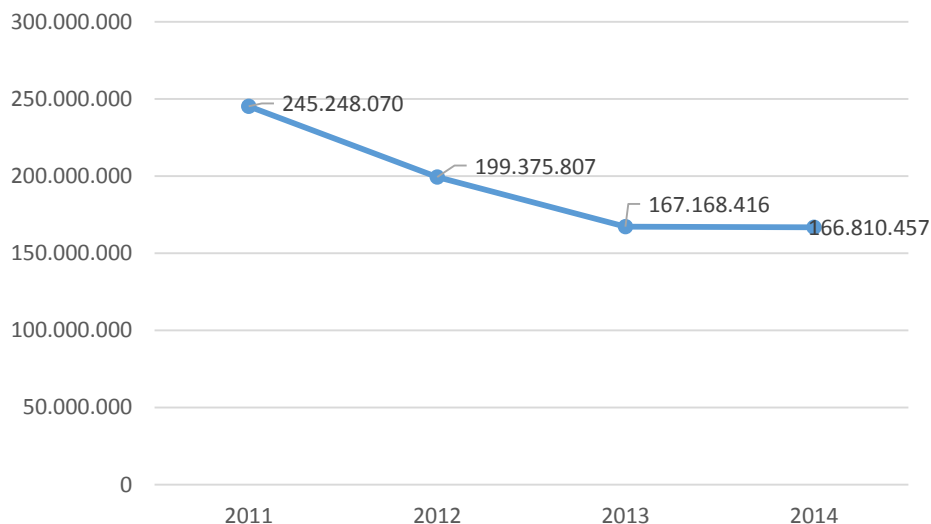
SLIKA 11: DELEŽI PISEMSKEGA IN PAKETNEGA TRGA TER TRGA HITRE POŠTE PO KOLIČINAH IN PRIHODKIH

SLIKA 12: DELEŽ CELOTNIH ODHODKOV VSEH IZVAJALCEV TRGA POŠTNIH STORITEV

SLIKA 13: ŠTEVILO SKUPNIH KOLIČIN STANDARDNEGA IN NAVADNEGA PISMA TER DOPISNIC

Z **raziskavo o zadovoljstvu uporabnikov s pogodbenimi poštami**, ki jo je izvedla s pomočjo podjetja Episcenter, je agencija preverjala, ali so uporabniki pogodbenih pošt, ki delujejo vsaj leto dni, ustrezno obveščeni o njihovem delovanju ter predvsem, ali sta kakovost in odnos uslužbencev teh pogodbenih pošt ustrezni. Kot že prejšnje leto, so rezultati raziskave pokazali izredno visoko stopnjo zadovoljstva uporabnikov (več kot 90 %). Uporabnike so motili le neprimerni prostori pogodbenih pošt in storitev prevzema nedostavljenih pošilk, vendar je delež nezadovoljnih uporabnikov nizek.

3.2 AKTIVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV

3.2.1 REGULACIJA IZVAJANJA UNIVERZALNE STORITVE

Agencija je v letu 2015 na področju regulacije izvajanja univerzalne storitve uresničila cilje in dosegla pričakovane učinke, saj je bilo prebivalcem zagotovljeno trajno, redno in **nemoteno izvajanje poštних storitev s predpisano kakovostjo** na celotnem ozemlju Republike Slovenije po cenah, dostopnih za vse uporabnike poštних storitev. Agencija je spremljala izvajanje merjenja rokov prenosa poštних pošilk korespondence Pošte Slovenije, upoštevajoč zahteve standarda kakovosti SIST EN 13850:2013, in z zunanjim izvajalcem SIQ izvedla presojo rezultatov merjenja za leto 2014. S presojo smo ugotovili, da so rezultati za leto 2014 verodostojni in dosegajo predpisane zahteve glede kakovosti prenosa, in sicer:

- v enem delovnem dnevu od dneva oddaje (D+1)¹⁴ je bilo prenesenih 97,4 % pošilk korespondence (predpisano D+1 vsaj 95 %),
- v dveh delovnih dneh od dneva oddaje (D+2) je bilo prenesenih 99,6 % pošilk korespondence (predpisano D+2 vsaj 99,5 %) in

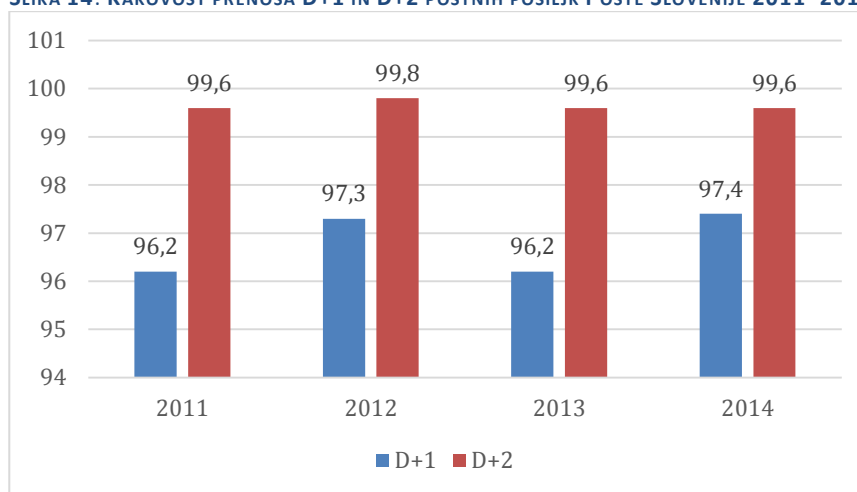
¹⁴ Dan oddaje (D+n) je dan, ko je bila poštna pošiljka oddana na določeni točki dostopa do poštnega omrežja, če se je to zgodilo pred zadnjim časom za sprejem poštних pošilk na tej točki dostopa na ta dan. Če je bila poštna pošiljka oddana kasneje, se za dan oddaje šteje naslednji dan, ko je mogoč sprejem poštних pošilk na tej točki dostopa.

- v treh delovnih dneh od dneva oddaje (D+3) je bilo prenesenih 99,9 % pošilk korespondence (predpisano D+3 100 %).

TABELA 10: PREDPISANI IN DOSEŽENI ROKI PRENOSA POŠILJK KORESPONDENCE

Rok	Predpisana kakovost	Dosežena kakovost 2012	Dosežena kakovost 2013*	Dosežena kakovost 2014
D+1	95,0 %	97,3 %	96,2 %	97,4 %
D+2	99,5 %	99,8 %	99,6 %	99,6 %
D+3	100 %	100 %	99,9 %	99,9 %

*marec-december

SLIKA 14: KAKOVOST PRENOSA D+1 IN D+2 POŠTNIH POŠILJK POŠTE SLOVENIJE 2011–2014

S podjetjem SIQ je agencija izvedla tudi presojo rezultatov merjenja prenosa poštnih paketov Pošte Slovenije, upoštevajoč zahteve tehničnega poročila SIST-TP CEN – T R 15472:2007 in določenih rokov prenosa D+2 80 % in D+3 95 %. Revidirani rezultati kakovosti prenosa poštnih paketov v notranjem poštnem prometu Pošte Slovenije za leto 2014 so bili sledeči:

- v dveh delovnih dneh od dneva oddaje (D+2) je bilo prenesenih 99,8 % poštnih paketov;
- v treh delovnih dneh od dneva oddaje (D+3) je bilo prenesenih 100 % poštnih paketov.

TABELA 11: PREDPISANI IN DOSEŽENI ROKI PRENOSA PAKETOV

Rok	Predpisana kakovost	Dosežena kakovost 2012	Dosežena kakovost 2013	Dosežena kakovost 2014
D+2	80 %	99,9 %	100 %	99,8 %
D+3	95 %	99,9 %	100 %	100 %

Agencija si je aktivno prizadevala za kakovost izvajanja poštnih storitev. V sodelovanju s Pošto Slovenije je prvič zagotovila mesečno poročanje o kakovosti prenosa pisem v čezmejnem prometu v državah EU iz sistema UNEX. V obdobju od julija 2014 do julija 2015 so bili doseženi naslednji rezultati:

- v treh delovnih dneh (D+3) je v odpravi iz Slovenije odpremljenih 87 % pošilk ter v prispetju v Slovenijo dostavljenih 85 % pošilk;
- v petih delovnih dneh (D+5) je v odpravi iz Slovenije odpremljenih 97,4 % pošilk ter v prispetju v Slovenijo dostavljenih 97 % pošilk.

Predpisana kakovost je D+3 je 85 % in D+5 je 97 %.

Večje spremembe so se dogajale tudi na omrežju izvajalca univerzalne storitve. Agencija je izdala 29 odločb za **preoblikovanje pošt v pogodbene pošte** ter tri odločbe za zaprtje pošt 1128 Ljubljana, 2365 Vuhred in 9206 Križevci. Leto se je zaključilo s 111 pogodbenimi poštami.

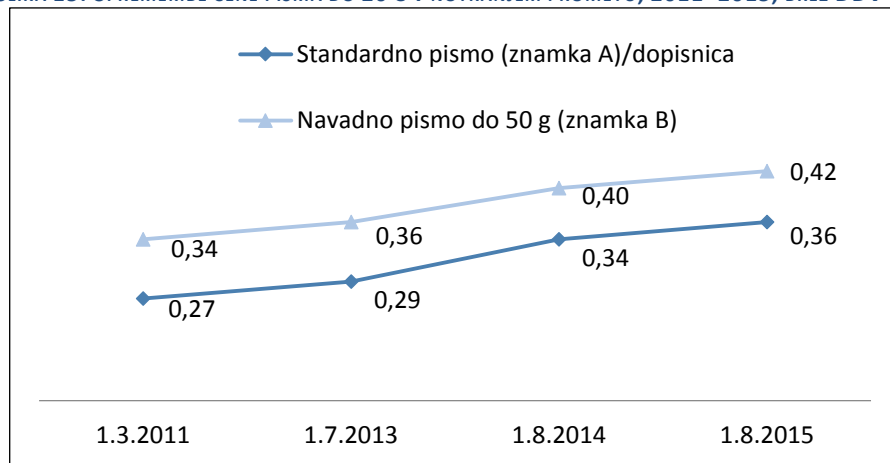
V letu 2015 je agencija obravnavala eno vlogo Pošte Slovenije za višanje cen univerzalne storitve, ki se je nanašala na cene za standardno pismo, navadno pismo, tiskovino in dopisnico v notranjem prometu. Ugotovila je, da so **predlagane cene** storitev iz nabora univerzalne poštne storitve oblikovane skladno z načelom preglednosti, saj temeljijo na podatkih, ki so preverljivi. Ker so predlagane cene veljale enako za vse uporabnike, je bilo zagotovljeno tudi spoštovanje načela nediskriminacije, predlagane cene pa tudi niso bile v nasprotju z načelom zagotavljanja konkurence. Agencija je poleg tega ugotovila, da so predlagane cene dostopne in omogočajo vsem uporabnikom dostop do ponujenih storitev. Predlagane cene so tudi stroškovno naravnane, saj zagotavljajo boljše pokritje lastne cene predlaganih produktov in njihovih stroškov. Obenem spodbujajo učinkovito zagotavljanje univerzalne storitve, saj so enake na celotnem ozemlju Republike Slovenije, s čimer je izkazano izpolnjevanje zahtev iz 35. člena ZPSto-2.

TABELA 12: SPREMEMBE PRODAJNIH CEN S 1. 8. 2015

Vrsta storitve v notranjem poštnem prometu	v EUR brez DDV
Standardno pismo	0,36
Navadno pismo do 50 g	0,42
Navadno pismo nad 50 g do 100 g	0,47
Dopisnica	0,42
Tiskovina do 100 g	0,30
Tiskovina nad 100 g do 250 g	0,65
Tiskovina nad 250 g do 500 g	1,20
Tiskovina nad 500 g do 1000 g	2,26
Tiskovina nad 1000 g do 2000 g	4,36

Na spodnji sliki je prikaz spremembe cen (brez DDV) dveh najpomembnejših storitev znotraj univerzalne storitve v notranjem prometu od leta 2011 do 2015.

SLIKA 15: SPREMEMBE CENE PISMA DO 20 G V NOTRANJEM PROMETU, 2011–2015, BREZ DDV*

*Opomba: cene univerzalne storitve so s 1. 1. 2011 oproščene plačila DDV.

Agencija je na svoji spletni strani nekaj mesecev objavljala tudi ažuriran seznam izjem od izvajanja univerzalne storitve na dom. Seznam je konec leta umaknila zaradi dvomov glede nekaterih podatkov, ki bi utegnili predstavljati osebne podatke.

3.2.2 SPODBUJANJE KONKURENCE

Agencija je na področju spodbujanja konkurence uresničila cilje, saj je uspešno izvedla **analizo dostopa do omrežja izvajalca univerzalne storitve in cen dostopa**. Agencija je z analizo ugotovila, da je v Sloveniji v dostopu do omrežja več vstopnih točk kot je to običajno v državah EU; splošni pogoji dostopa do omrežja strogo sledijo ZPSto-2 (status izvajalca je predpogoj za dostop); dejansko izvajanje storitev je omejeno na pripravo pošiljk; možnost redefinicije nivojev in pogojev za dostop do omrežja; dostop omogoča večjo tehnološko izkoriščenost kapacitet; razvoj konkurence na pisemskem trgu ni pripeljal do (*end-to-end*) konkurenta, ki bi v celoti izvedel storitev na svojem omrežju. Glede na uspešno izvedbo presoje skladnosti modela ločenega računovodstva Pošte Slovenije z zakonodajo je bila analiza izvedena tudi na področju cen dostopa do omrežja.

Agencija je ažurirala **analizo DDV**, ki jo je pripravila v letu 2014 in ki obravnava vpliv oprostitve plačila DDV na trg poštne storitve. Pošta Slovenije svojim strankam zaračunava univerzalno pošto storitev brez DDV, medtem ko izvajalci zamenljivih storitev svojim uporabnikom morajo zaračunavati DDV. Popravki niso spremenili zaključka analize, da v tem trenutku v Sloveniji oprostitve DDV na univerzalni poštne storitvi ne vpliva pomembno na trg poštne storitve, saj kljub dominantni vlogi Pošte Slovenije izvajalci zamenljivih storitev še vedno višajo prihodke iz naslova izvajanja poštne storitve. To pomeni, da je stopnja razvoja konkurence na trgu poštne storitve s strankami, ki si DDV (vstopni in izstopni) obračunavajo, na zadovoljivi ravni.

Iz evidence izvajalcev poštne storitve je agencija **izbrisala tri izvajalce**, kar je posledica konsolidacije na trgu poštne storitve ter opustitve izvajanja dejavnosti. Odločbi o prenehanju izvajanja zamenljivih storitev smo izdali družbama Cetus in Cetus Direkt. Izvajalca Alojza Črnača, s.p., je agencija zgolj izbrisala iz evidence, saj ni bil izvajalec na osnovi ugotovitvenega sklepa.

3.2.3 ANALIZA TRGA IN ZADOVOLJSTVA UPORABNIKOV

Pri analizi trga in zadovoljstva uporabnikov je agencija izpolnila vse cilje. Prenovila je metodologijo zbiranja podatkov, oblikovala statistično bazo trga poštних storitev in na podlagi tega izvedla letno analizo za 2014. Opravljena je bila tudi primerjalna analiza cen in kakovosti, raziskava o zadovoljstvu uporabnikov s poštными storitvami in raziskava o zadovoljstvu uporabnikov s pogodbenimi poštami.

Spremenjena analiza trga poštних storitev za leto 2014 je omogočila primerjavo podatkov od leta 2011, ko je bil trg poštних storitev v Republiki Sloveniji liberaliziran. Prvič je bila opravljena analiza prihodkov po posameznih kategorijah storitev in prikaz odhodkov izvajalcev poštних storitev, s čimer se kvantitativni analizi dodaja še kvalitativna. V analizi je podan prikaz in primerjava podatkov segmentov trga, in sicer pisem, paketov, hitre pošte in drugih poštних storitev ter nenaslavljenе pošte.

S primerjalno analizo cen in rokov prenosa je bilo ugotovljeno, da **najnižje cene** prenosa dokumentov in paketov po Sloveniji, Evropi in po svetu ponuja Pošta Slovenije, pri ostalih destinacijah pa se najugodnejši ponudniki razlikujejo glede na destinacijo. **Najhitrejši ponudnik** za prenos dokumentov v Sloveniji je podjetje Kurirček, po svetu pa DHL, pri hitrosti pošiljanja po Evropi se ponudniki razlikujejo glede na destinacijo.

Z raziskavo o **zadovoljstvu splošne in poslovne javnosti** s poštными storitvami je agencija ugotovila, da je standardno pismo najpogostejša vrsta pošiljke med velikimi in malimi podjetji, za večino vprašanih je obratovalni čas delovanja pošt ustrezen, zaradi elektronskih oblik pošiljanja se vedno manj uporabljajo poštne storitve, cena za prenos standardnega pisma je uporabnikom še vedno sprejemljiva, večina poslovne in splošne javnosti meni, da je prenos pisma potreben v dnevu po oddaji pošiljke (D+1) in da želijo prejemati pisma 5 dni v tednu, ter da se delež zadovoljnih s Pošto Slovenije od leta 2012 povečuje.

Prvič je raziskava o zadovoljstvu splošne javnosti s poštными storitvami ugotavljala tudi indeks zadovoljstva uporabnikov z univerzalno poštno storitvijo. Ugotovljeno je bilo, da zelo visoka vrednost tega indeksa (79,5) kaže na **visoko zaupanje in zadovoljstvo uporabnikov** univerzalne poštne storitve, ki jo izvaja Pošta Slovenije.

3.2.4 REGULACIJA LOČENEGA RAČUNOVODSTVA

V letu 2015 je agencija končala presojo nove metodologije ločenih računovodskih evidenc in tako dosegla najpomembnejši cilj agencije na poštнем področju, in sicer **ločene računovodske evidence**, ki zagotavljajo stroškovno naravnost cen iz nabora univerzalne storitve. Agencija je izvedla tudi analizo učinkovitosti izvajalca univerzalne storitve.

Agencija je izvedla presojo s pomočjo revizorske hiše KPMG Slovenija. Presoja je potekala skladno z mednarodnim standardom dajanja zagotovil 3000. Ta standard je zahteval izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo postopkov za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da je poslovanje Pošte Slovenije vzpostavilo stroškovni model, ki je skladen z določbami ZPSto-2 in Splošnim aktom o ločenih računovodskih evidencah in prepovedi subvencioniranja.

Postopki pridobivanja dokazov so bili: pregled zahtev ZPSto-2 in Splošnega akta, pregled metodološke zasnove in računskega dela stroškovnega modela Pošte Slovenije, pregled javno dostopnih podatkov, ki se nanašajo na predmet pregleda, razgovori z zaposlenimi predstavniki naročnika in drugimi pristojnimi osebami z namenom pridobitve dodatnih pojasnil, ugotavljanje odstopanj stroškovnega modela Pošte Slovenije od relevantne zakonodaje.

Po mnenju revizorja je stroškovni model Pošte Slovenije v vseh pomembnih pogledih:

- skladen z določbami ZPSto-2 in Splošnim aktom o ločenih računovodskih evidencah in prepovedi subvencioniranja;
- v opisnem delu ustrezno podroben in v vseh pogledih v celoti sledi njegovemu računskemu delu;
- ustrezen z vidika zagotavljanja preprečevanja subvencioniranja preostalih storitev z univerzalno storitvijo;
- ustrezen vir podatkov za izračun neto stroška;
- ustrezen z vidika stroškovne naravnosti cen univerzalne storitve;
- ustrezna podlaga za razmejitev stroškov na stalne in spremenljive;
- ustrezna podlaga za izračun cen dostopa do omrežja;
- ustrezna podlaga za izračun popustov in posebnih tarif.

Kljub ustreznosti modela z vsemi zahtevami regulatorja je **revizor podal priporočilo**, naj agencija ob morebitni uvrstitvi masovne pošte v nabor storitev univerzalne storitve oz. storitev, ki ne spadajo v nabor univerzalne storitve, prouči vse posledice. Poleg tega mora agencija ob vsakokratni uporabi modela preveriti usklajenost seznama stroškovnih nosilcev v modelu z naborom storitev po splošnih pogojih in ceniku Pošte Slovenije. Da bi bila razporeditev stroškov po stroškovnih nosilcih v modelu kar se da natančna, mora agencija, skladno s priporočili revizorja, skupaj s Pošto Slovenije zagotoviti konsistentnost podatkov med posameznimi leti, ki se bodo uporabljali v tem modelu.

S pomočjo istega izvajalca (KPMG) je agencija izdelala tudi **analizo učinkovitosti izvajalca univerzalne storitve**, torej Pošte Slovenije. Pri tem je ugotavljala, ali je izvajalec univerzalne storitve v Sloveniji učinkovit, v primeru, da je neučinkovit, pa v katerih delih se ta neučinkovitost kaže ter kakšna so priporočila za odpravo neučinkovitosti. Na osnovi opravljene primerjave, kjer so bili v največji meri uporabljeni podatki iz podatkovne baze *Universal Postal Union* (UPU), je revizor zaključil, da je raven dosežene učinkovitosti Pošte Slovenije sicer primerljiva z intervalom povprečnih vrednosti izbranih tujih poštnih operaterjev, vendar so rezultati slovenskega izvajalca univerzalne storitve hkrati po večini obravnavanih kriterijev podpovprečni.

3.2.5 MEDNARODNO SODELOVANJE: POŠTNA DIREKTIVA IN SKUPINE ERGP

Agencija je aktivno sodelovala v mednarodnih združenjih **ERGP** (Evropsko združenje regulatorjev za poštne storitve), **CERP** (Evropski odbor za regulacijo pošte) in **SPZ** (Svetovna poštna zveza – UPU) ter vzdrževala stalen kontakt z **evropskimi regulatorji** in z **Evropsko komisijo**. V ERGP je agencija sodelovala v upravnem odboru in delovnih skupinah Čezmejni poštni promet, Regulativno računovodstvo in cenovna

regulacija, Neto stroški izvajanja univerzalne storitve ter Merjenje zadovoljstva končnih uporabnikov in dogajanj na trgu. Izpostaviti velja delo v delovni skupini Merjenje zadovoljstva končnih uporabnikov, saj je agencija 15. in 16. septembra 2015 v svojih prostorih gostila sestanek te skupine.

V okviru odbora CERP se je agencija udeležila sestankov delovne skupine UPU v Rimu in Oslu ter plenarnega zasedanja v Sofiji. Začela je tudi z intenzivnejšim delom in pripravami na Kongres SPZ Istanbul 2016 ter se v okviru SPZ udeležila zasedanja Sveta administracij ter strateške konference v Ženevi. Za statistične potrebe je agencija poročala Evropski komisiji, ki je od leta 2014 pristojna za zbiranje in obdelavo podatkov o trgu poštnih storitev. Bilateralno se je srečala s predstavniki albanskega in hrvaškega regulatorja.

4 ŽELEZNIŠKI PROMET

4.1 PODLAGE, CILJI, TRGI

4.1.1 PRAVNE PODLAGE

Pravna podlaga za delovanje regulatorja na tem trgu je Zakon o železniškem prometu – UPB8 (Uradni list RS, št. 99/15 – uradno prečiščeno besedilo) in na njegovi podlagi izdani podzakonski akti, kot sta Uredba o dodeljevanju vlakovnih poti in uporabniki na javni železniški infrastrukturi (Uradni list RS, št. 113/09 in 73/12), Uredba o izdelavi voznega reda omrežja javne železniške infrastrukture (Uradni list RS, št. 73/12). Pravno podlago tvorijo tudi neposredno izvršljivi zakonodajni akti EU, denimo Uredba (EU) št. 913/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o evropskem železniškem omrežju za konkurenčen tovarni promet (UL L 267, 20.10.2010, str.22), Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 869/2014 z dne 11. avgusta 2014 o novih storitvah železniškega potniškega prometa (UL L 239, 12.8.2014, str.1), Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/909 z dne 12. junija 2015 o načinu zaračunavanja stroškov, ki nastanejo neposredno pri izvajanju storitev železniškega prometa (UL L 148, 13.6.2015, str.17), Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/10 z dne 6. januarja 2015 o merilih v zvezi s prosilci za dodelitev železniške infrastrukturne zmogljivosti in razveljavitvi Izvedbene uredbe (EU) št. 870/2014 (UL L 3, 7.1.2015, str. 34).

4.1.2 LETNI CILJI

Agencija je z doslednim rednim spremljanjem dodeljevanja infrastrukturnih kapacitet in preverjanjem pravilnega zaračunavanja uporabnine sledila zastavljenemu cilju zagotavljanja enakopravne oziroma nediskriminatorne obravnave vseh prevoznikov oziroma prosilcev za infrastrukturne kapacitete. Ker agenciji v letu 2015 na to področje ni bilo treba posegati s svojimi ukrepi, je mogoče zaključiti, da je bil cilj dosežen.

Tudi na področju zaščite potnikov v železniškem prometu je bil z ažurno rešitvijo le ene pritožbe potnika zoper odločitev prevoznika cilj dosežen. Pritožba potnika je bila vložena v zvezi z uresničevanjem pravic, določenih v Uredbi (ES) 1370/2007 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu, vendar je bila neutemeljena in kot taka zavrnjena.

V zvezi z izvajanjem Uredbe (EU) št. 913/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2010 o evropskem železniškem omrežju za konkurenčen tovarni promet je agencija z drugimi regulativnimi organi na trasi koridorja »Baltik – Jadran« podpisala sporazum o sodelovanju. Koridor je pričel delovati v novembru 2015. Na koridorju »Sredozemlje« je agencija sodelovala z drugimi regulatorji pri spremljanju delovanja organov upravljanja koridorja.

Aktivno se je vključila tudi v pripravo sprememb in dopolnitev zakona o železniškem prometu. Temeljni cilj novele zakona je bil prenos Direktive 2012/34/EU o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja v pravni red RS. Z novelo zakona, ki je bila sprejeta konec oktobra 2015 in stopila v veljavo 21. novembra 2015, so bile regulatorju naložene tudi nove naloge. Najpomembnejše se nanašajo na njegovo ekonomsko vlogo – revizijo finančnega poslovanja upravljavca železniške infrastrukture in upravljavca objektov za izvajanje železniških storitev v primeru organizacijsko povezanih družb.

4.1.3 STANJE NA TRGU

Na trgu prevoznih storitev v železniškem prometu v letu 2015 ni bilo zaznati bistvenih sprememb v primerjavi z letom 2014 in regulatorju ni bilo treba vanj posegati s svojimi ukrepi.

Tudi v tem letu se je nadaljevalo odpravljanje posledic poškodovanja železniške infrastrukture zaradi žledu v februarju 2014. Šele v septembru 2015 je bil na progi med Borovnico in Logatcem ponovno vzpostavljen normalen železniški promet po obeh tirih z možnostjo električne vleke vlakov. Do tedaj je na tem delu javne železniške infrastrukture veljal poseben režim vožnje tovornih vlakov, potniški promet pa je bil ustavljen oziroma se je izvajal v zelo omejenem obsegu. Prevozniki v železniškem tovarnem prometu so za čas omejitev prometa vzpostavili poseben režim vleke vlakov.

Ob upoštevanju dejstva, da v letu 2015 prevozniki zoper odločitve o dodelitvi infrastrukturnih zmogljivosti in glede zagotovitve dostopa do objektov za izvajanje železniških storitev niso podali pritožbe, agencija pa tudi pri spremljanju tega področja po uradni dolžnosti ni zaznala nepravilnosti, je mogoče ugotoviti, da so bili prevozniki pri dodeljevanju infrastrukturnih zmogljivosti in pri dostopu do objektov za izvajanje železniških storitev enakopravno obravnavani.

Prevozniki so v letu 2015 plačevali uporabnino za uporabo javne železniške infrastrukture v skladu z veljavnimi predpisi in metodologijo. Agencija v letu 2015 ni izvedla načrtovane preveritve stroškovne utemeljenosti višine uporabnine. Evropska komisija je v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/909 z dne 12. junija 2015 o načinu zaračunavanja stroškov, ki nastanejo neposredno pri izvajanju storitev železniškega prometa (UL L 148, 13.6.2015, str. 17), določila način izračunavanja stroškov, ki nastanejo neposredno pri izvajanju storitve železniškega prometa, za določanje uporabnine za minimalni paket storitev dostopa in za dostop do infrastrukture, ki povezuje objekte za izvajanje železniških storitev. Kljub temu se agencija za preveritev stroškovne utemeljenosti višine uporabnine ni odločila, ker je bila

pristojnost določitve višine uporabnine z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu – ZZelP-J (Uradni list RS, št. 84/15) prenesena z dodeljevalnega organa (JAŽP) na upravljavca javne železniške infrastrukture (SŽ-Infrastruktura) in je mogoče pričakovati, da bo ta določil novo metodologijo.

Način zagotavljanja učinkovitosti, s katerim se želi spodbujati prevoznike in upravljavca javne železniške infrastrukture k zmanjšanju motenj na železniškem omrežju in k izboljšanju kakovosti izvedbe prevoznih storitev, se izvaja z dejanskim obračunom plačil šele od septembra 2015. V tem kratkem obdobju njegovega izvajanja ni bilo zaznati težav, ki bi zahtevale ukrepanje agencije.

4.2 AKTIVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV

4.2.1 SPREMLJANJE STORITEV V ŽELEZNIŠKEM POTNIŠKEM PROMETU

Prevoz potnikov v notranjem in mednarodnem železniškem prometu na javni železniški infrastrukturi RS zagotavlja le nacionalni prevoznik SŽ – Potniški promet, čeprav je trg za mednarodni prevoz potnikov za konkurenčne prevoznike odprt že od leta 2010. Zaradi že prej navedenega razloga – omejitve potniškega prometa na primorski progi – se je **obseg opravljenega dela** (opravljenih potniških km) v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 sicer povečal za 2 odstotka, še vedno pa je manjši za 6,6 odstotka v primerjavi z letom 2013.

TABELA 13: PREPELJANI POTNIKI IN OBSEG OPRAVLJENO DELO NA OBMOČJU JŽI RS V LETU 2015

	Število potnikov	Opravljeno delo [pkm]
	SŽ – Potniški promet	
Mednarodni promet	766.083	115.434.253
Notranji in čezmejni regijski promet	13.792.381	593.846.163
Skupaj	14.558.464	709.280.416

4.2.2 SPREMLJANJE TRGA STORITEV PREVOZA BLAGA

V letu 2015 je bilo na območju javne železniške infrastrukture Republike Slovenije prepeljanih 18,4 milijonov ton blaga, pri čemer so prevozniki opravili skupno 4,33 milijarde neto tonskih kilometrov.

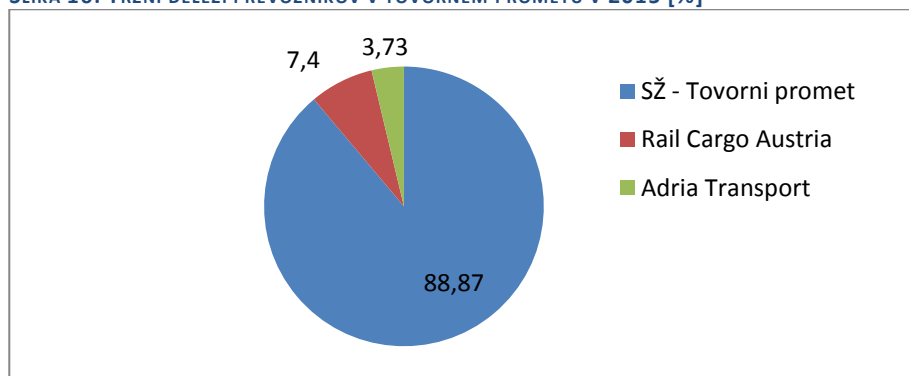
TABELA 14: PREPELJANO BLAGO NA OBMOČJU JŽI RS (V TONAH) V LETIH 2014 IN 2015

	Količina prepeljanega blaga na JŽI RS [tone]		
	2014	2015	2015/2014
Mednarodni promet	17.704.152	17.797.842	+ 0,53%
Notranji promet	735.897	607.296	- 17,48%
Skupaj	18.440.049	18.405.138	- 0,19%

TABELA 15: OPRAVLJENO DELO NA OBMOČJU JŽI RS (V NETO TONSKIH KM) V 2014 IN 2015

	Opravljenno delo na JŽI RS v letu 2014 [ntkm]		
	2014	2015	2015/2014
Mednarodni promet	4.159.481.265	4.246.739.581	+ 2,10%
Notranji promet	112.249.750	89.678.588	- 20,11%
Skupaj	4.271.730.835	4.336.418.169	+ 1,51%

Prevoz blaga na javni železniški infrastrukturi RS izvajajo trije prevozniki: SŽ-Tovorni promet, Rail Cargo Austria in Adria Transport. **Tržni deleži prevoznikov** se v letu 2015 glede na obseg opravljenega dela niso bistveno spremenili. Za približno 1 odstotno točko se je zmanjšal tržni delež prevoznika SŽ-Tovorni promet. Prevozniku Rail Cargo Austria pa se je tržni delež v primerjavi z letom 2014 za 1 odstotno točko povečal.

SLIKA 16: TRŽNI DELEŽI PREVOZNIKOV V TOVORNEM PROMETU V 2015 [%]

4.2.3 REALIZACIJA DODELJENIH VLAKOVNIH POTI PREVOZNIKOV V TOVORNEM PROMETU

Agencija v okviru nalog spremljanja konkurence na trgu železniških prevoznih storitev redno spremlja tudi realizacijo dodeljenih vlakovnih poti na javni železniški infrastrukturi. Na podlagi mesečnih poročil upravljavca izdeluje analizo realizacije dodeljenih vlakovnih poti po posameznih prevoznikih.

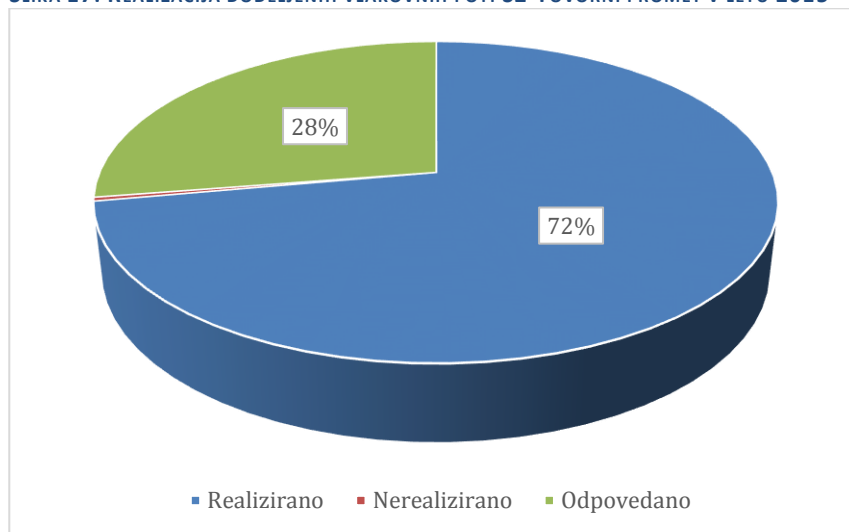
Na podlagi opravljenih analiz realizacije dodeljenih vlakovnih poti prevoznikov v tovnem prometu je bilo v preteklosti zaznati velik delež nerealiziranih ali odpovedanih dodeljenih vlakovnih poti (tudi prek 50 %), pri čemer so prevozniki v železniškem tovnem prometu v rednem postopku naročali večje število vlakovnih poti od dejansko potrebnih. To je, po prepričanju agencije, izkazovalo **nerealno stanje zasedenosti razpoložljivih infrastrukturnih kapacitet**, zlasti na glavnih, najbolj obremenjenih trasah. Takšno stanje je navidezno zmanjševalo število prostih (kataloških) tras, ki naj bi bile trenutnim in potencialnim prevoznikom na razpolago za dodelitev po ad-hoc postopku (dodelitev tras za določen namen). S tem se je zmanjšala konkurenčnost upravljavca, da bi na železniško infrastrukturo pritegnil nove potencialne prevoznike ter jim ponudil dejansko razpoložljive infrastrukturne kapacitete.

Tudi v letu 2015 je agencija ugotovila **velik delež odpovedanih vlakovnih poti**, istočasno pa predstavljajo velik delež vlakovnih poti take, ki so bile prevoznikom dodeljene po ad-hoc postopku.

4.2.3.1 PREVOZNIK SŽ – TOVORNI PROMET

Prevozniku SŽ – Tovorni promet je bilo v letu 2015 dodeljenih 75.067 vlakovnih poti. Prevoznik je dejansko opravil 54.151 voženj, 284 voženj ni bilo realiziranih, kar 20.632 (ali 27,48 %) voženj pa je bilo odpovedanih.

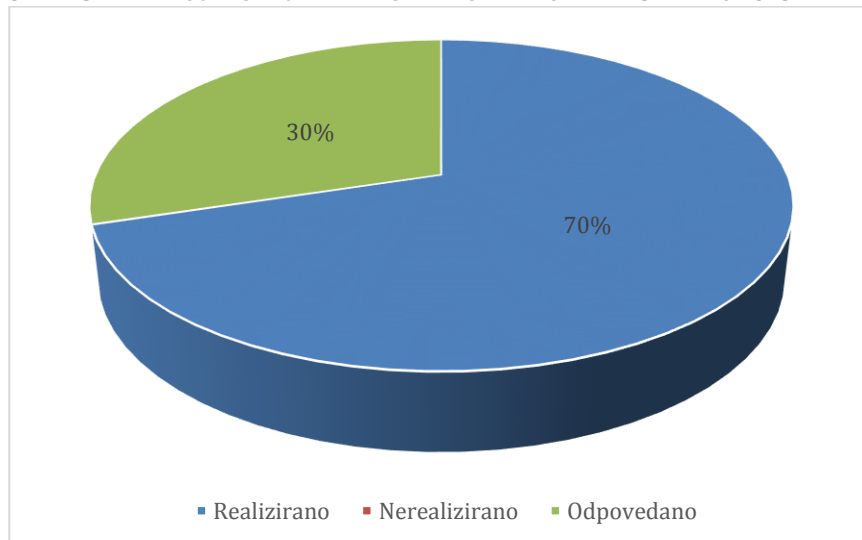
SLIKA 17: REALIZACIJA DODELJENIH VLAKOVNIH POTI SŽ-TOVORNI PROMET V LETU 2015

4.2.3.2 PREVOZNIK RAIL CARGO AUSTRIA AG

Prevozniku Rail Cargo Austria AG (v nadaljevanju RCA) je bilo v letu 2015 dodeljenih skupno 4.498 vlakovnih poti. Število nerealiziranih oziroma odpovedanih vlakovnih poti predstavlja približno 30 odstotni delež vseh dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku.

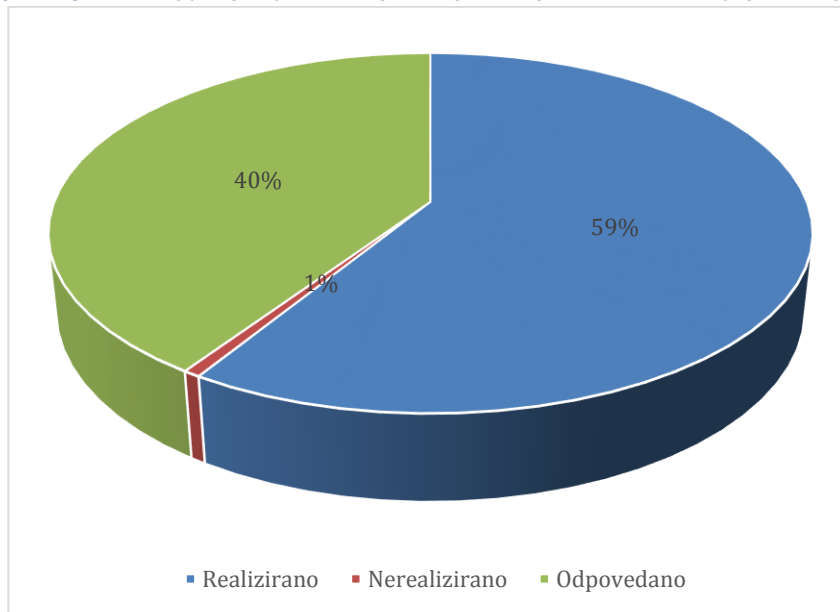
SLIKA 18: REALIZACIJA DODELJENIH VLAKOVNIH POTI PREVOZNIKA RCA V LETU 2015

4.2.3.3 PREVOZNIK ADRIA TRANSPORT

Prevozniku Adria Transport je bilo v letu 2013 dodeljenih skupno 1.577 vlakovnih poti. Prevoznik je v letu 2015 opravil 927 voženj. Analiza realizacije dodeljenih vlakovnih poti temu prevozniku v letu 2015 še vedno izkazuje velik delež odpovedi vlakovnih poti.

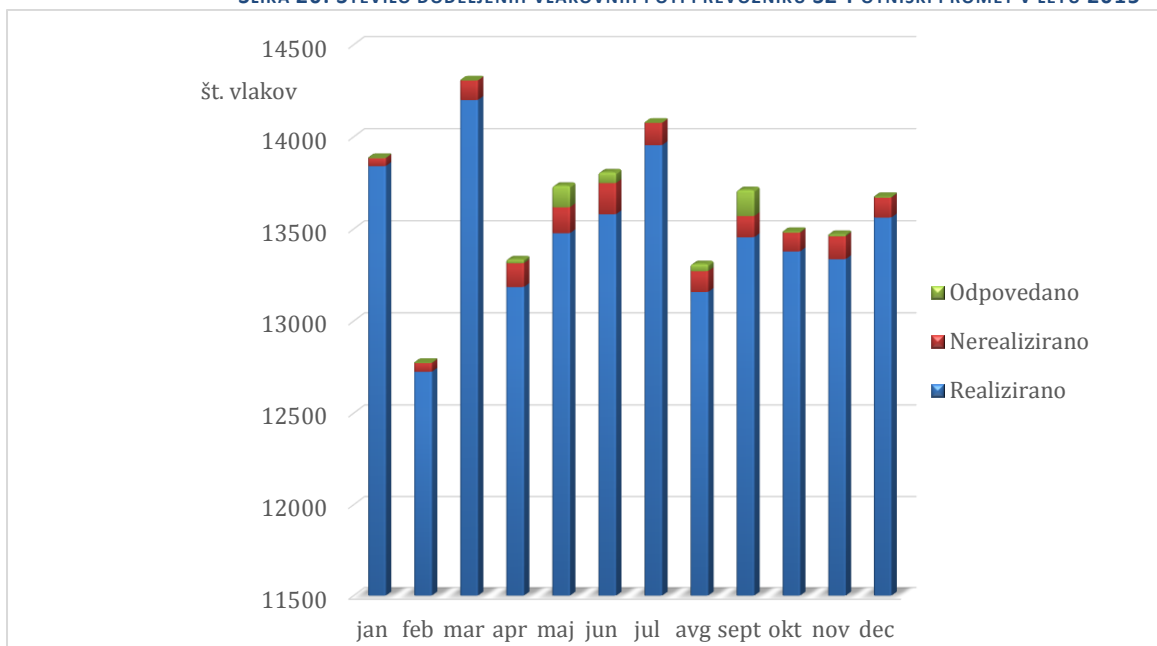
SLIKA 19: REALIZACIJA DODELJENIH VLAKOVNIH POTI PREVOZNIKA ADRIA TRANSPORT V LETU 2015

4.2.4 REALIZACIJA DODELJENIH VLAKOVNIH POTI PREVOZNIKA V POTNIŠKEM PROMETU

Za razliko od železniškega tovarnega prometa, kjer je velik delež odpovedanih in nerealiziranih vlakovnih poti, analize realizacije dodeljenih vlakovnih poti v železniškem potniškem prometu tudi v letu 2015 izkazujejo skoraj **stodstotno realizacijo dodeljenih vlakovnih poti**. Storitve prevoza potnikov se namreč v največjem obsegu opravljajo v okviru izvajanja obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu. Prevozniku Slovenske železnice – Potniški promet je bilo v letu 2015 dodeljenih skupno 163.575 vlakovnih poti. Od tega je bilo 1.723 (ali 1,05 %) vlakovnih poti nerealiziranih oziroma odpovedanih.

SLIKA 20: ŠTEVILO DODELJENIH VLAKOVNIH POTI PREVOZNIKU SŽ-POTNIŠKI PROMET V LETU 2015

4.2.5 MEDNARODNO SODELOVANJE: EK DG MOVE IN IRG-RAIL

Agencija je v letu 2015 aktivno sodelovala v delovnih skupinah **EK DG MOVE**. Težišče delovanja je bilo v mreži evropskih regulativnih organov v železniškem prometu (ENRRB) z rednim poročanjem o svojem delu, z izmenjavo dobrih praks z drugimi regulatorji ter pri pripravi stališč regulatorjev do zakonodajnih aktov 4. železniškega paketa in pri pripravi stališč do predlogov izvedbenih aktov Evropske komisije k Direktivi 2012/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o vzpostavitvi enotnega železniškega omrežja. Agencija je sodelovala še na sestankih delovnih skupin SERAC in RMMS. Največ mednarodnega delovanja agencije se je odvijalo v delovnih skupinah združenja neodvisnih regulativnih organov v železniškem prometu – **IRG-Rail**, in sicer: (1) spremljanje zakonodaje, (2) uporabnina in podskupina: uporabnina za dodatne storitve, (3) dostop do infrastrukture in podskupina: dostop do dodatnih storitev, in (4) spremljanje trga. V delovnih skupinah so se pripravljala stališča regulatorjev do predlogov zakonodajnih in izvedbenih aktov organov EU, zbirale informacije o nacionalnih ureditvah železniškega trga v DČ, statistični podatki o razvoju trga v DČ, oblikovala se je tudi dobra praksa.

VIII NADZOR

1 NADZOR TELEKOMUNIKACIJ

Agencija izvaja nadzor nad določbami zakona, ki ureja elektronske komunikacije, in na njegovi podlagi izdanih predpisov ter splošnih aktov skladno z 221. členom ZEKom-1. Izjeme so primeri, ki sodijo v pristojnost Informacijskega pooblaščenca na podlagi 155. in 157. člena tega zakona. Agencija opravlja tudi nadzor nad izvajanjem vseh posamičnih aktov in ukrepov, ki jih sprejema na podlagi tega zakona ter na njegovi podlagi sprejetih predpisov in splošnih aktov. Na ozemlju Republike Slovenije nadzira tudi izvajanje določb predpisov EU s področja elektronskih komunikacij, ki imajo neposredni učinek v pravnem redu Republike Slovenije in hkrati določajo nadzor njihovega izvajanja s strani nacionalnih regulativnih organov s področja elektronskih komunikacij, kot tudi sankcioniranje na ravni držav članic.

V letu 2015 je agencija vodila 473 nadzornih in 106 prekrškovnih postopkov na področju telekomunikacij. V nadaljevanju so izpostavljeni najpomembnejši.

1.1 NEVTRALNOST INTERNETA

Člen 203 ZEKom-1, ki ureja nevtralnost interneta, je bil v letu 2015 kršen večkrat. Agencija je izvedla **5 nadzornih in 5 prekrškovnih postopkov**. Odločbe, izdane v postopkih inšpekcijskega nadzora, so v presoji pred Upravnim sodiščem RS, zoper štiri od petih prekrškovnih odločb pa je bila vložena zahteva za sodno varstvo. Do januarja 2016 agencija odločitev sodišč še ni prejela. Zavezanci na trgu so svojo poslovno politiko uskladili z odločitvami agencije. Poleg tega operaterji vpeljujejo novo prakso, da se, preden ponudijo novo storitev na trgu, z agencijo posvetujejo glede možnih neskladnosti z določili zakona. Agencija se skupaj z operaterji pripravlja na uveljavitev nove evropske uredbe, ki bo to področje urejala na enotni evropski ravni. Slovenska nacionalna ureditev ne odstopa bistveno od ureditve v novi uredbi, kljub temu pa so mogoče določene spremembe, saj je uredba neposredno uporabljiva. Pomemben dokument pri njeni implementaciji bodo smernice za izvajanje uredbe, ki jih bosta do konca avgusta 2016 pripravila BEREC in Evropska komisija.

1.2 ZAŠČITA KONKURENCE

Agencija je po uradni dolžnosti **na trgih 3 in 7** (Zaključevanje klicev v fiksni omrežjih ter Zaključevanje klicev v mobilni omrežjih) opravila 32 nadzornih postopkov nad dvanajstimi zavezanci. V 16 postopkih je preverjala cenovne obveznosti – predvsem skladnost obračunavanja operaterskih storitev z ukrepi, naloženimi v regulativnih odločbah. V drugih 16 postopkih, pri katerih je šlo za necenovne nadzore, je preverjala skladnost operaterskih vzorčnih ponudb z zahtevami iz regulativnih odločb.

Namen vseh naštetih nadzornih postopkov je bil preveriti, ali zavezanci, torej operaterji s pomembno tržno močjo na teh dveh reguliranih trgih, spoštujejo z regulativnimi odločbami naložene obveznosti. Temeljna ugotovitev je, da je večina

operaterjev šele po uvedbi postopkov inšpekcijskega nadzora, torej po prejemu poziva za odpravo nepravilnosti, pričela z usklajevanjem svojih veljavnih vzorčnih ponudb. V enem primeru je bila zavezancu izdana odločba za odpravo nepravilnosti, v vseh ostalih primerih pa so zavezanci ugotovljene nepravilnosti odpravili pred izdajo odločbe o odpravi nepravilnosti in ukrepanje agencije v obliki izdaje inšpekcijske odločbe ni bilo potrebno.

Na trgu 4 (Dostop do omrežne infrastrukture na fiksni lokaciji) je agencija po uradni dolžnosti opravila nadzor nad cenovnimi obveznostmi pri operaterju s pomembno močjo na trgu 4. Preverila je pravilnost obračunavanja cen električne energije in oblikovanje cen kilometrine. Pri obračunavanju električne energije ni ugotovila nepravilnosti, pri oblikovanju cene kilometrine pa je ugotovila manjše kršitve. Zavezancu je izdala odločbo za odpravo nepravilnosti, ki jo je zavezanec v postavljenem roku tudi v celoti upošteval.

Izmed večjih postopkov inšpekcijskega nadzora velja izpostaviti postopek, v katerem je agencija preverjala **izpolnjevanje ukrepa rokov za odpravo napak pri operaterju s pomembno močjo na trgu 4**. Za večjo zanesljivost vhodnih podatkov je podatke o rokih za odpravo napake, ki jih je prejela od zavezanca, navzkrižno preverila še pri operaterjih, ki njegove storitve uporabljajo. Proces zajemanja vhodnih podatkov je trajal dlje od predvidenega, ker jih je v fazi zbiranja zavezanec popravil, zato je agencija navzkrižno preverila še popravljene podatke. Metoda zbiranja vhodnih podatkov se je izkazala za dobro, saj je omogočila ugotovitev pomanjkljivosti tudi na strani operaterjev uporabnikov. Na sestanku z zavezancem in drugimi operaterji je agencija poleg predmeta nadzora, torej izpolnjevanja rokov za odpravo napak, operaterjem predlagala še skupno reševanje drugih s predmetom nadzora povezanih vprašanj: možnost vpogleda v predvidene termine odprave napak, dostop do omarič naročnikov oz. skupna odprava napak, izboljšanje kataloga tipskih odgovorov za podaljšanje rokov odprave napak, izboljšanje definicij težje oz. lažje napake itd. Zavezanec in ostali operaterji so predlog agencije pozdravili, zato je agencija pristopila k organizaciji delavnice. Postopek inšpekcijskega nadzora je bil sicer končan z odločbo, s katero je agencija zavezancu naložila organizacijske in/ali tehnične ukrepe, s katerimi bo skrajšal roke za odpravo napak. Učinkovitost teh ukrepov je agencija preverjala na mesečni ravni za obdobje druge polovice leta 2015, nadaljevalo pa se bo tudi v letu 2016, ko bodo organizirane delavnice. V primeru, da se ukrepi ne bodo izkazali za dovolj učinkovite, bo agencija v okvirih regulativnih zahtev v postopku inšpekcijskega nadzora zavezancu naložila nove ukrepe.

V začetku leta 2015 je agencija prejela tudi nekaj pritožb upravljavca baze za prenosljivost števil. Nekateri operaterji ne spoštujejo zakonskih zahtev glede **upravljanja s številskim prostorom**. Agencija je zato v štirih postopkih inšpekcijskega nadzora trem operaterjem naložila sklenitev pogodbe z upravljalcem baze za prenosljivost. En operater je izvršil naloženo obveznost in sklenil pogodbo z upravljalcem baze za prenosljivost, drugi operater je vrnil številke in se izpisal iz uradne evidence operaterjev, tretjemu operaterju pa so bile dodeljene številke odvzete po uradni dolžnosti.

Zaradi prijav glede uporabe **številskega prostora** brez veljavne pravne podlage, torej odločbe o dodelitvi števil, je izvedla tri nadzorne postopke in dvema operaterjema izrekla globe.

V letu 2015 je agencija zaradi neizpolnjevanja zakonske **obveznosti glede pošiljanja podatkov o razvoju trga** uvedla 27 postopkov inšpekcijskega nadzora in izdala 15 odločb za odpravo nepravilnosti. Sedmim operaterjem, ki obveznosti niso izpolnili kljub nadzorni odločbi, je bilo naloženo plačilo denarne kazni. Odkar agencija kršitve te zakonske obveznosti operaterjev obravnava s tolikšno resnostjo, se je disciplina zavezancev bistveno izboljšala. Zahtevani podatki so namreč izjemnega pomena za redno spremljanje stanja o razvoju trga elektronskih komunikacij, izvajanje regulativne funkcije in drugih pristojnosti po ZEKom-1.

V letu 2015 je agencija uvedla tudi 11 prekrškovnih postopkov zoper operaterje, ki niso poslali **podatkov o prihodkih za leto 2015**. Šestim operaterjem, ki so z zamudo poslali zahtevane podatke, je agencija izdala opozorilo, štirim operaterjem je bila izrečena globa, zoper enega operaterja pa je bil postopek ustavljen, ker je bilo ugotovljeno, da je podatke posredoval agenciji.

1.3 PRAVICE UPORABNIKOV

Skupaj z Informacijskim pooblašcem RS (IPRS) je agencija zaznala problem nepravilne razlage zakonskih določb glede **zakonitega snemanja telefonskih pogovorov**. Prejela je več prijav, zato je z IPRS pripravila Smernice za razlago 147. člena ZEKom-1. Smernice, ki so bile objavljene v aprilu 2015, kažejo na uspešno sodelovanje med agencijo in IPRS ter so primer dobre prakse sodelovanja med državnimi organi. Smernice natančneje pojasnjujejo zakonski okvir za zakonito snemanje komunikacij in hrambo posnetka ter podajajo priporočila v konkretnih primerih uporabe. S tem je agencija razjasnila nekatere nejasnosti glede določbe 147. člena ZEKom-1, se približala uporabnikom in tako pripomogla k pravilni uporabi pravnih podlag za snemanje pogovorov v praksi. Nato je po uradni dolžnosti pričela s sistematičnim izvajanjem postopkov inšpekcijskega nadzora pri večjih podjetjih v Sloveniji, kar bo nadaljevala tudi v letu 2016. Izdana je bila ena nadzorna odločba z naloženimi ukrepi za odpravo ugotovljenih nepravilnosti v postopku inšpekcijskega nadzora, ki je trenutno v presoji na Upravnem sodišču RS. Večina postopkov se je zaključila s sklepom o ustavitvi nadzornega postopka, ker so zavezanci že v fazi izjasnitve pred izdajo nadzorne odločbe nepravilnosti sami odpravili.

Skrb za končne uporabnike je med višjimi prioritetami agencije že vrsto let. V letu 2015 je zaznala dve kršitvi določb glede **omejevanja dostopa do storitev operaterja** med postopkom reševanja ugovora, ki ga je pri operaterju vložil končni uporabnik. Ker gre za grob poseg v zakonsko zagotovljeno pravico končnega uporabnika, je agencija zaradi ugotovljenih kršitev v obeh primerih kršitelju izrekla globo v prekrškovnem postopku. Opaziti je, da so operaterji pazljivejši pri tovrstnih ukrepih, tudi zaradi doslednega sankcioniranja kršiteljev s strani agencije, saj razen navedenih dveh kršitev v letu 2015 ni zaznala drugih kršitev te vrste.

1.4 VARNOST IN ZANESLJIVOST OMREŽIJ IN STORITEV

Agencija kot prekrškovni organ obravnava tudi kršitve zaradi **zlorabe številke za klic v sili**. V letu 2015 je prejela 8 prijav zlorabe številke za klic v sili. V večini primerov se je izkazalo, da domnevni kršitelj (klicatelj) ni bil pravilno opozorjen na to, da zlorablja številko za klic v sili, zato agencija ni imela podlage za uvedbo prekrškovnega postopka. Prijavitelje (policijske uprave) je agencija pisno seznanila s pravnimi podlagami za uvedbo postopka in jih informirala o pravilnem postopku v primeru zlorabe številke za klic v sili. Pričakovati je, da bo to pripomoglo k izvajanju pooblastil agencije po določbah ZEKom-1 in pravilnejšemu ravnanju organov, ki sprejemajo klice v sili. Blokiranje številke, ki zlorablja številko za klic v sili, zakonsko ni dopustno, zato imajo prizadevanja za celovitejšo ureditev te problematike določene omejitve.

Agencija na podlagi 141. člena ZEKom-1 s strani operaterjev prejema tudi obvestila o napovedanih in nenapovedanih **motnjah oz. izpadih omrežja** ter o incidentih, ki jih obravnava 81. člen ZEKom-1. Operaterji so dolžni vse omejitve ali prekinitve zaradi dograditev, posodobitev ali vzdrževanja najaviti agenciji in obvestiti javnost prek sredstev javnega obveščanja vsaj en dan prej, z večjimi omejitvami ali prekinitvami zaradi napak in okvar pa morajo agencijo in uporabnike seznaniti nemudoma. Agencija je v letu 2015 prejela od operaterjev 349 obvestil o omejitvah ali prekinitvah, kar je 17 % manj kot v prejšnjem letu. Med evidentiranimi dogodki je bilo 116 odpovedi storitev zaradi izpada električnega napajanja.

Operaterji morajo takoj, ko te zaznajo, tudi poročati o incidentih, nepričakovanih dogodkih, kjer je bilo prekinjeno izvajanje storitev (vsaj za eno uro, če je prizadetih vsaj 15 % uporabnikov storitve) oz. je prišlo do zlonamernih dejanj. Operaterji so v letu 2015 poročali o enem zlonamernem dejanju kraje uporabniških gesel ter devetih daljših izpadih storitev na mobilnem omrežju, pri čemer je bila v večini primerov vzrok sistemska napaka. Najdaljši izpad je trajal 6 ur, prizadetih pa je bilo 300.000 uporabnikov mobilne telefonije ter 130.000 uporabnikov storitev podatkovnega prenosa. Tudi letošnja analiza incidentov kaže, da je z vidika ranljivosti najbolj kritično mobilno omrežje, saj lahko že manjša napaka povzroči veliko število prizadetih uporabnikov oz. daljši izpad tudi na širšem območju Slovenije.

Agencija ugotavlja, da zakonskih obveznosti v zvezi s poročanjem o napovedanih in nenapovedanih motnjah oz. izpadih omrežja ter o incidentih ne izpolnjujejo vsi operaterji ter da so uporabniki preslabo obveščeni. V letu 2016 si bo zato v okviru prenove celotnega sistema za zbiranje podatkov agencija prizadevala tudi za prenovo sistema poročanja, ozaveščala operaterje o potrebi obveznega obveščanja o izpadih in incidentih ter hkrati okrepila tudi lastno vlogo v procesu obveščanja javnosti.

Za Komisijo za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb v Državnem zboru je bilo pripravljeno poročilo o incidentih od 1. 1. 2013 do 1. 5. 2015, o vseh opravljenih postopkih inšpekcijskega nadzora in morebitnih ukrepih, ki jih je agencija v tem obdobju izrekla kršiteljem.

Operaterji javnih telefonskih storitev na fiksnem in mobilnem omrežju morajo v skladu s pravilnikom o kakovosti storitve klicev na 112 do 1. aprila vsako leto agenciji poslati podatke o **kakovosti opravljenih klicev na center 112**. Zato je agencija tudi v letu 2015 pripravila vprašalnik za operaterje, s pomočjo katerega je aprila opravila analizo prejetih podatkov, ki jo je posredovala Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) in Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR). Analiza je pokazala, da večina operaterjev izpolnjuje zahtevane parametre kakovosti. Kljub vsemu pa so pri nekaterih operaterjih zabeležena odstopanja, pri čemer se ne izključuje možnost, da je problem v metodologiji ali pa v napačnem interpretiranju posameznih pojmov in parametrov, ki jih opredeljuje Pravilnik o kakovosti storitve za klice v sili na 112. Agencija je tudi zaznala, da med URSZR in operaterji govornih storitev ni povsod urejena avtomatska izmenjava podatkov o lokaciji kličočega, zato ocenjuje, da bi moral biti čim prej vzpostavljen protokol izmenjave podatkov s predpisanimi vmesniki, vrsto in tipi podatkov ter načinom šifriranja.

V sodelovanju z Ministrstvom za obrambo in Ministrstvom za notranje zadeve je agencija pripravila **spremembe Splošnega akta o varnosti omrežij in storitev**, ki so bile dane tudi v javno obravnavo. Razlog za spremembe je praksa, ki je pokazala, da so bile zakonske določbe v zvezi z ukrepi v izjemnih stanjih zapisane zelo splošno, zato so bila potrebna dodatna pojasnila v obliki splošnega akta. Po poteku roka za uveljavitev sprememb je agencija ob pomoči zunanjega izvajalca, ki je bil izbran na javnem razpisu, pričela z izvajanjem postopkov inšpekcijskega nadzora. Agencija je pri petih največjih operaterjih pregledala, kako so implementirali in kako izvajajo sistem upravljanja varovanja informacij in sistem neprekinjenega poslovanja (SUVI/SUNP). Nadzorni postopki so bili napovedani več mesecev vnaprej, saj je bil namen agencije, da operaterji v tem času sami pregledajo in tudi odpravijo morebitne ugotovljene nepravilnosti. Splošna ugotovitev je, da operaterji zagotavljajo sistem upravljanja varovanja informacij po zahtevah standarda SIST ISO/IEC 27001 in da so v fazi nadgradnje na verzijo standarda iz leta 2013. V postopku nadzora je agencija pri vseh operaterjih ugotovila, da SUVI/SUNP, ki sta bila predmet inšpekcijskega nadzora, nista v celoti usklajena z zahtevami standarda ISO/IEC 27001:2013. Kljub temu ugotovljena odstopanja od standarda niso predstavljala kršitev ZEKom-1 ali Splošnega akta o varnosti omrežij in storitev, vendar bi lahko v določenih okoliščinah predstavljala tveganja za skladnost delovanja operaterja pri zagotavljanju zasebnosti naročnikov. Vsi operaterji so se zavezali, da bodo ugotovitve presoje SUVI/SUNP z zahtevami standarda tudi upoštevali.

Sorazmerno veliko pozornosti pooblaščenih oseb in razpoložljivega časa zavzame tudi **problematika neželenih komunikacij**, kar ureja 158. člen ZEKom-1. Agencija je v letu 2015 obravnavala približno 230 prijav neželenih komunikacij (neželena e-pošta, SMS sporočila in telefonski klici). V kolikor se je izkazalo, da gre za sum kršitve 158. člena ZEKom-1, je izpeljala nadzorni postopek in v nekaterih primerih, predvsem v primeru neželenih govornih telefonskih klicev, tudi prekrškovni postopek. V nadzornih postopkih je izdala 3 odločbe o odpravi nepravilnosti in izrekla okvirno 30 pisnih opozoril. Uvedla je 18 prekrškovnih postopkov, v katerih je v 13 primerih izrekla opomin, v enem primeru pa globo. Zoper dve odločbi je bila vložena zahteva za sodno varstvo. Agencija ugotavlja, da se število prijav v primerjavi

z lanskim zmanjšuje, kar pripisuje tudi vse večji angažiranosti in doslednemu opozarjanju in kaznovanju kršiteljev s strani agencije. Najpogostejše kršitve so še vedno pošiljanje neželene elektronske pošte brez soglasja prejemnika, neurejen sistem odjave od prejemanja neželene elektronske pošte s tržno vsebino in neupoštevanje prepovedi uporabe telefonske številke v komercialne in raziskovalne namene, ki jo imajo uporabniki označeno v TIS.

V zvezi z obveznostjo **izvajanja univerzalne imeniške službe** v okviru izvajanja univerzalne storitve je agencija zaradi zvišanja cen za storitve posredovanja informacij v mednarodnem prometu na številki 1180 ter prve in druge minute klica na univerzalno imeniško službo 1188 proti izvajalcu te imeniške službe uvedla postopek inšpekcijskega nadzora nad izpolnjevanjem obveznosti cenovnega nadzora USO storitve imenika in informacij o telefonskih naročnikih. Postopek bo zaključen v začetku leta 2016 z izdajo odločbe.

Z obveznostjo **posredovanja podatkov o legi in vrsti javnih komunikacijskih omrežij** so operaterji dobro seznanjeni. Agencija je v letu 2015 pričela tudi z neformalnim preverjanjem pravilnosti vpisovanja omrežnih priključnih točk s pridobitvijo vpogleda v podatke o omrežnih priključnih točkah, vpisanih v zbirni kataster. **Obveznost posredovanja podatkov o stanju in zmogljivostih omrežnih priključnih točk** je začela veljati šele v letu 2014. Agencija bo na podlagi analize zbranih podatkov v letu 2016 izvedla tudi nekaj nadzornih postopkov, v katerih bo zahtevala odpravo ugotovljenih nepravilnosti. Pravilnost podatkov o stanju in zmogljivosti omrežnih priključnih točk je namreč izrednega pomena tako za izvedbo učinkovite regulacije novih trgov, ki se bo izvedla v letu 2016, kot tudi za določitev belih lis, kjer bi bila pomoč države pri izgradnji infrastrukture potrebna in dovoljena.

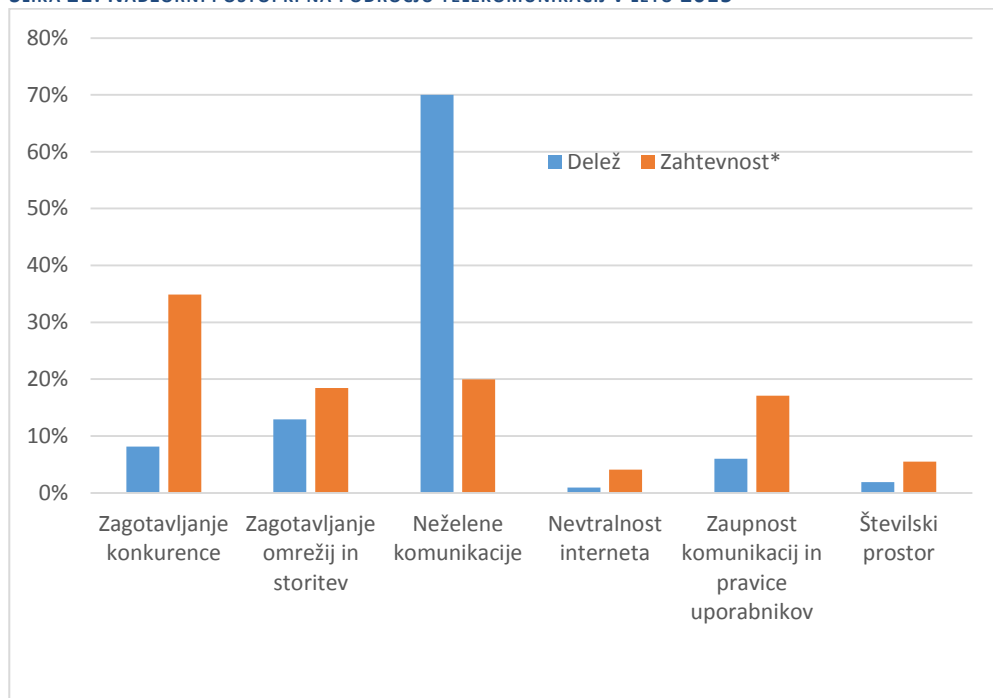
Agencija je vpeljala tudi **nov sistem za vodenje evidence o prekrških** skladno z Zakonom o prekrških. Aplikacija z vodenjem skozi postopek, opozarjanjem na roke ter z izdelanimi predlogami in prednastavljenimi opomniki pripomore k učinkovitejšemu vodenju prekrškovnih postopkov.

Konec leta 2015 je agencija opravila tudi postopek inšpekcijskega nadzora v zvezi z izpolnitvijo **obveznosti gradnje širokopasovnega omrežja na podlagi izkazanega tržnega interesa**, v katerem ni bilo ugotovljenih nepravilnosti s strani zavezanca, ki je na določenem območju izkazal tržni interes. Prav tako je uvedla postopek inšpekcijskega nadzora nad odprtostjo širokopasovnega omrežja na določenem območju, kjer preverja, ali se storitve elektronskih komunikacij zagotavljajo končnim uporabnikom, torej ali je vsem zainteresiranim novim naročnikom omogočena priključitev na omrežje.

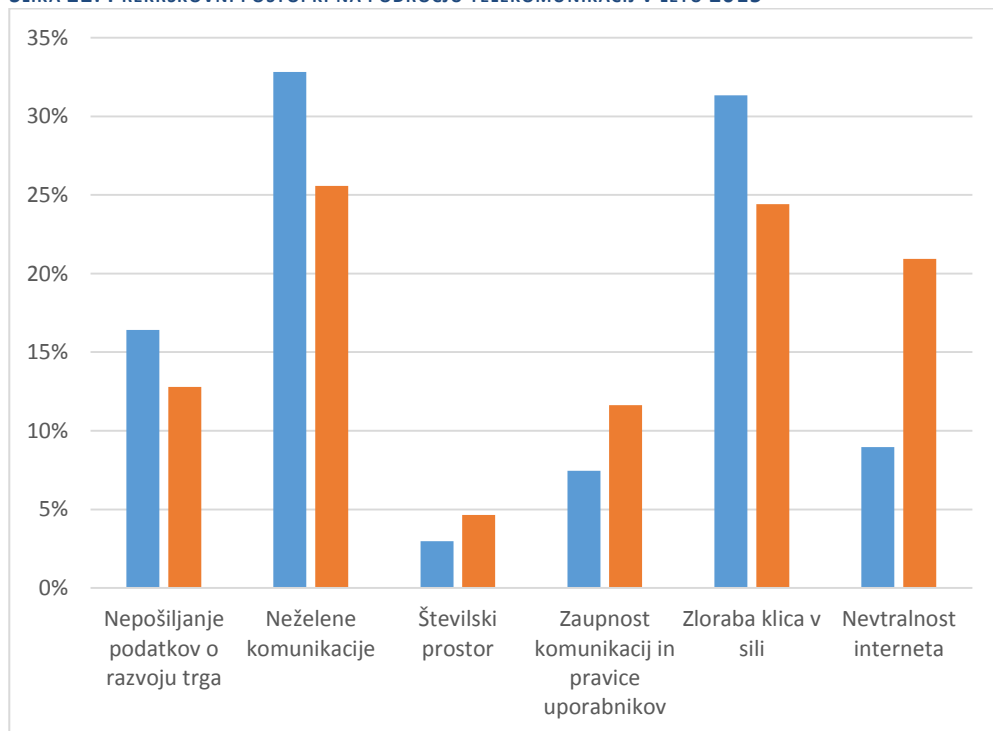
Agencija je za leto 2015 načrtovala več postopkov inšpekcijskega nadzora, pri čemer na lastno pobudo, v primerjavi s prejšnjimi leti, in ugotavlja, da je svoj načrt v celoti izpolnila. Izkazalo se je, da se je odločala za postopke, zaradi katerih bodo na trgu vidne pozitivne spremembe, hkrati pa se bodo zaradi njih pokazale morebitne potrebe po spremembi regulacije ravno v času snovanja novih regulativnih ukrepov. Agencija opaža, da postajajo zavezanci na trgu bolj disciplinirani. K temu je med drugim pripomogla reorganizacija in kadrovska okrepitev agencije na področju

nadzora telekomunikacij, ki omogoča večjo konsistentnost pri uresničevanju cilja doslednega izvrševanja najpomembnejših zakonskih obveznosti s strani vseh zavezancev na trgu.

SLIKA 21: NADZORNI POSTOPKI NA PODROČJU TELEKOMUNIKACIJ V LETU 2015

SLIKA 22: PREKRŠKOVNI POSTOPKI NA PODROČJU TELEKOMUNIKACIJ V LETU 2015

* Opomba: Parameter »zahtevnost« predstavlja oceno zahtevnosti postopka glede na njegovo težavnost ter porabo časa in drugih resursov.

2 NADZOR RADIJSKEGA FREKVENČNEGA SPEKTRA

Agencija skrbi za zagotavljanje nemotene uporabe radijskega frekvenčnega spektra vsem uporabnikom radijskih storitev oziroma imetnikom odločb o dodelitvi radijskih frekvenc (ODRF) z rednim izvajanjem meritev po celotnem ozemlju Republike Slovenije in z inšpekcijskim ukrepanjem v primerih ugotovljenih nepravilnosti, za kar ima podlago v 61. členu ZEKom-1 (Ur.l. RS 109/12, 110/13, 40/14-ZIN-B in 81/15). V letu 2015 je raziskala in našla vzroke vseh prijav motenj, ki jih je prejela od imetnikov ODRF. Agencija opravlja nadzor radiofrekvenčnega spektra sistematično, na podlagi svojih letnih načrtov, na podlagi internih naročil za posebne meritve spektra, denimo za potrebe upravljanja radiofrekvenčnega spektra, ali v okviru raziskav prijavljenih radijskih motenj. Pooblaščen osebe agencije pri opravljanju nadzora radiofrekvenčnega spektra smiselno uporabljajo določbe Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur. l. 43/07-UPB1, 40/14; v nadaljevanju: ZIN), lahko ukrepajo kot prekrškovni organ, če v postopku nadzora presodijo, da teža prekrška narekuje ukrepanje po Zakonu o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11-UPB8, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US in 92/14 – odl. US; v nadaljevanju: ZP-1), s strokovnimi nasveti pomagajo lastnikom radijskih postaj pri reševanju tehničnih težav.

2.1 MERITVE SPEKTRA IN ODPRAVLJANJE MOTENJ

Agencija je v letu 2015 v okviru svoje radijske nadzorno-merilne službe (RNS) raziskala **43 prijav škodljivega radijskega motenja**. Pri tem je med vzroki za radijske motnje ugotovila tudi kršitve določil iz ODRF. Približno ena tretjina obravnavanih primerov se je nanašala na motenje oddajanja mobilnih operaterjev (GSM ali UMTS) s strani fizičnih ali pravnih oseb, ki so uporabljale nestrokovno nameščene GSM-repetitorje, pokvarjene DECT-aparate ali druge naprave, ki niso delovale pravilno. Veliko časa je agencija namenila tudi odpravljanju motenj, ki jih je utrpel vremenski radar s strani RLAN-povezav, in z rednimi meritvami spremljala dogajanje ob meji z Italijo, kjer **italijanske radijske postaje** zaradi nespoštovanja mednarodnih dogovorov motijo naše radijske postaje, med drugim tudi oddajnike digitalne prizemne radiodifuzije (DVB-T). V zvezi z ugotovljenimi nepravilnostmi je agencija italijanski administraciji podala več deset prijav. Veliko pozornosti je bilo namenjene tudi nadzoru spoštovanja zahtev iz ODRF analognih difuzijskih radijskih postaj v zvezi z **RDS in zvočnimi identifikacijami**.

V okviru sistematičnega nadzora radijskega frekvenčnega spektra, pri raziskavah radijskih motenj oziroma na podlagi prijav je agencija opravila **57 inšpekcijskih postopkov**. Obravnavala je kršitve zakona (oddajanje brez ODRF, kršenje določb ODRF in drugo) in v 10 zadevah izvedla prekrškovni postopek. Izvedla je 15 snemanj radijskega (FM) in televizijskega spektra na različnih lokacijah na območju Slovenije. Rezultati so bili osnova za mednarodno koordiniranje radiodifuznih postaj, novih tehnologij na teh pasovih in izdajanje ODRF. Opravila je več meritev na podlagi prijav motenj imetnikov ODRF ter za potrebe nadzora in pomoči radijskim službam pri upravljanju z radiofrekvenčnim spektrom. Nadaljevala je s **sistematičnimi dnevnimi meritvami radiodifuznega spektra**, kjer se izmerjeni podatki z vseh radijskih nadzornih postaj (RNP) arhivirajo v numerični obliki, z izvajanjem sistematičnih mesečnih meritev spektra, kjer se podatki arhivirajo tudi v grafični obliki, ter s

sistematičnimi polletnimi meritvami spektra, kjer se poleg spektralnih karakteristik arhivirajo tudi identifikacijski podatki vsakega radiodifuznega oddajnika. Opravljala je tudi meritve pokrivanja s signali GSM, UMTS, LTE in MMDS.

2.2 POSODABLJANJE IN VZDRŽEVANJE MERILNEGA SISTEMA

Za opravljanje svojih nalog v okviru nadzora radiofrekvenčnega spektra agencija gradi in posodablja **radijski nadzorno-merilni sistem RS** (RNMS), za kar ima podlago v 61. členu ZEKom-1. Sektor za meritve in nadzor radiofrekvenčnega spektra potrebuje za svoje delo posebno merilno opremo in mora imeti dostop do fiksnih daljinskih oziroma mobilnih radijskih nadzornih postaj (RNP). V Sloveniji je trenutno dvanajst delujočih fiksnih RNP, od teh dve obljude radijski nadzorno merilni postaji (RNMP), tri specializirana merilna vozila pa delujejo kot mobilne RNP. Vsa ta fiksna in mobilna oprema je povezana v omrežje RNMS, v okviru katerega je delavcem RNS omogočen nadzor radijskega spektra na daljavo. Agencija v okviru sredstev, ki so na voljo, posodablja ključne sestavne dele RNMS.

V letu 2015 je agencija bistveno prenovila RNMS z novimi merilnimi sprejemniki in novo programsko opremo, s čimer je dosegla zastavljene cilje, RNMS pa je postal eden najsodobnejših v Evropi. Dodatno je konec leta nabavila še nekaj opreme za vzpostavitev TDOA (*time difference of arrival*) sistema določanja izvora signalov. Opremila se je še z opremo za nadzor radiofrekvenčnega spektra, ki omogoča meritve do 40 GHz ter na eni od lokacij postavila novi antenski stolp z DF (*direction finder*) anteno. V uporabo je bilo dano tudi novo merilno vozilo, ki je primarno namenjeno spremljanju pokritosti z javnimi mobilnimi storitvami. Agencija lahko meritve in nadzor opravlja le s posebno profesionalno opremo ustrezne kakovosti, ki jo mora redno vzdrževati in po potrebi nadgrajevati, ter strokovno usposobljenimi kadri, ki pa jih trenutno glede na obseg dela nima na voljo v zadostnem številu.

2.3 SPREMLJANJE KAKOVOSTI STORITEV FIKSNIH IN MOBILNIH ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ

Vzpostavitev **spremljanja kakovosti mobilnih in fiksnih podatkovnih storitev v širokopasovnih omrežjih (QoS BB)** je bila ena od ključnih nalog agencije za leto 2015. Kakovostne storitve, ki v tem primeru predstavljajo zagotavljanje širokopasovne hitrosti, so namreč predpogoj za dobro delovanje omrežij NGA in ugotavljanje ustreznosti opravljanja storitev operaterjev v smislu omrežne nevtralnosti. K spremljanju QoS BB spodbujata tako Evropska komisija kot BEREC. Pristojnosti za spremljanje kakovosti mobilnih in fiksnih podatkovnih storitev v širokopasovnih omrežjih agenciji nalaga ZEKom-1, ki ji omogoča, da operaterjem naloži minimalno raven zagotavljanja storitve širokopasovnega dostopa in da v primeru odstopanja od predpisanih nivojev ustrezno ukrepa. Agencija je v letu 2015 dala v uporabo sistem za merjenje kakovosti širokopasovnih storitev **AKOS Test Net** (<http://www.akostest.net>), ki omogoča končnim uporabnikom informativno preverjanje ključnih parametrov širokopasovnih povezav na fiksnem in mobilnem dostopu. Sistem deluje zelo zanesljivo in je v celoti dosegel pričakovanja. Agencija je prejela kar nekaj prošenj drugih evropskih regulatorjev za posredovanje izkušenj pri vzpostavitvi AKOS Test Net. Na podlagi pridobljenih izkušenj agencija pripravlja nadgradnjo in razširitev sistema.

3 NADZOR ELEKTRONSKIH MEDIJEV

Agencija je z nadzornimi postopki v letu 2015 sledila glavnim ciljem na področju elektronskih medijev, to je varstvu pravic in zaščiti gledalcev, poslušalcev in ostalih uporabnikov avdiovizualnih storitev, zagotavljanju enakih pogojev delovanja med vsemi akterji na trgu ter zagotavljanju izvajanja javnih kulturnih ciljev na področju elektronskih medijev. Agencija je vodila nadzorne postopke na podlagi Zakona o medijih (ZMed) in Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (ZAvMS), prekrškovne postopke pa na podlagi ZAvMS.

V letu 2015 je bil zaključen sistemski nadzor nad zahtevanimi deleži slovenske glasbe v radijskih programih, ki se je začel v letu 2014, izvedena je bila redna vsakoletna obravnava poročil o doseženih deležih avdiovizualnih del v letnem oddajnem času televizijskih programov, izpeljani so bili sistemski nadzorni pregledi omejitev obsega oglaševanja na uro v televizijskih programih (tudi v tujini licenciranih programih) in pri prekinjanju glavnih dnevnoinformativnih oddaj v televizijskih programih, nadaljevalo se je sistemsko spremljanje promocijskega umeščanja izdelkov, storitev in blagovnih znamk v televizijskih programih iz preteklega leta, redno se je spremljalo programske spremembe v radijskih programskih mrežah in drugih radijskih programih, ki so spreminjali dovoljenja za izvajanje radijske dejavnosti ali lastniško strukturo, na podlagi prejetih prijav so bili izvedeni nekateri postopki v zvezi z zaščito otrok in mladoletnikov pred potencialno škodljivimi vsebinami.

66 inšpekcijskih postopkov nadzora je bilo v letu 2015 zaključenih, od tega je bilo 15 inšpekcijskih prekrškovnih postopkov ter 51 inšpekcijskih upravnih postopkov, 32 od slednjih je bilo postopkov strokovnega nadzorstva. 45 postopkov je bilo zaključenih proti izdajateljem televizijskih programov, 21 proti izdajateljem radijskih programov. Izdanih je bilo 13 odločb z izrečenimi globami (skupaj izrečenih za 70.000 EUR glob), 2 odločbi z izrečenim opominom v prekrškovnem postopku, 11 ureditvenih odločb televizijskim programom, 2 odločbi z začasnim odvzemom dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti, zavrnjena je bila ena vloga za izdajo lokalnega televizijskega programa posebnega pomena, izvedena ena programska analiza za status nepridobitnega televizijskega programa, v ostalih postopkih pa ni bilo ugotovljenih nepravilnosti. Pet predlogov za uvedbo postopkov o prekrških je bilo v letu 2015 posredovanih Inšpektoratu RS za kulturo in medije, ki ima v določenem delu ZMed, ki sodi pod strokovni nadzor agencije, pooblastila za izrekanje glob v primerih ugotovljenih prekrškov. Devet odprtih postopkov nadzora je bilo prenesenih v leto 2016, in sicer vsi strokovni nadzori dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti, v katerih se preverja programske obveznosti radijskih programov, vključno s programskimi deleži.

Pregled števila izvedenih postopkov nadzora po področjih dela pokaže, da je bila glavnina postopkov na področju omejitev oglaševanja v TV programih (3 postopki glede promocijskega umeščanja izdelkov, 2 glede prikritega oglaševanja, 2 (+18 analiz tujih TV programov) glede omejitev obsega oglaševanja, 5 glede omejitev pri prekinjanju z oglasi), sledi področje deležev avdiovizualnih del s poročanjem (15 postopkov), deleži slovenske glasbe (15), objava ustreznih identifikacij v radijskih programih (6) ter zaščita otrok in mladoletnikov pred potencialno škodljivimi vsebinami (4 postopki). Število postopkov na področju zaščite otrok in

mladoletnikov pred potencialno škodljivimi vsebinami ne odraža dejanskih aktivnosti, ki jih je agencija izvajala na tem področju. Nadzorni del agencije je namreč v letu 2015 zelo intenzivno sodeloval pri implementaciji sistema za klasifikacijo in označevanje otrokom in mladoletnikom škodljivih vsebin (Gledoskop) z namenom, da bi pred uvedbo sistemskega nadzora tega področja zakona odpravili nejasnosti in dvome pri njegovi uporabi ter na podlagi skupnega dialoga z vsemi deležniki poenotili interpretacijo zakonskega okvirja. V ta namen bo sistemski nadzor zaščite otrok pred potencialno škodljivimi vsebinami izveden v naslednjem letu. Agencija je z namenom večje transparentnosti dela vse leto pripravljala kvartalna poročila o delu na področju elektronskih medijev, ki vsebujejo tudi kratka poročila o stanju na trgu.

3.1 TELEVIZIJSKO OGLAŠEVANJE

Agencija je v letu 2015 nadaljevala s sistemskimi analizami omejitev obsega oglaševanja na uro v tujih televizijskih programih, in sicer v dveh časovnih intervalih. V prvem so bile ugotovljene kršitve v programih SK1 in SK3, v drugem sklopu pa je bilo analiziranih 16 tujih TV programov v mesecu juniju, ko so bile zaznane kršitve v programu TLC ter ponovno v programih SK1 in SK3. O vseh kršitvah so bili obveščeni pristojni regulatorji v državah EU. Regulator, pristojen za programa SK1 in SK3, je v prvem obvestilu poročal, da je zaradi kršitev oglobil izdajatelja obeh programov, po drugem obvestilu agencije o kršitvah pa je agencijo obvestil, da sta se zadevna programa preselila v drugo državo članico EU, kar lahko nakazuje na izdajateljevo namerno izogibanja nadzoru. Agencija je v tem letu nadaljevala sistemski inšpekcijski nadzor nad spoštovanjem določb o promocijskem umeščanju izdelkov. Še vedno je mogoče zaznati določene nepravilnosti pri uporabi te oblike oglaševanja, a so te večinoma nenamerne, izdajatelji upoštevajo naložene ukrepe regulatorja za odpravo nepravilnosti, zato agencija na tem področju še ni posegla po izrekanju glob. V primerih dveh oddaj je agencija zasledila tudi prikrito oglaševanje, ko se oglašujejo določeni izdelki, storitve ali blagovne znamke, ne da bi gledalec oglaševanje prepoznal in bi se ga s tem seznanilo. Na splošno pa je za kršitve določb o oglaševanju še vedno največ izrečenih glob izdajateljem domačih televizijskih programov. Lani je bilo za 19.800 EUR izrečenih glob zaradi storjenih prekrškov nedovoljenega prekinjanja dnevnoinformativnih oddaj z oglaševanjem, za 13.200 EUR glob zaradi prekoračitev omejenega obsega oglaševanja na uro ter za 2.000 EUR izrečenih glob zaradi nespoštovanja izdanih odločb agencije, kar znaša skupaj za 35.000 EUR glob na področju televizijskega oglaševanja.

3.2 DELEŽI AVDIOVIZUALNIH DEL

V okviru rednega letnega zbiranja poročil o doseženih deležih avdiovizualnih del v preteklem letnem oddajnem času je agencija vodila 15 postopkov, od tega je bilo največ postopkov uvedenih zaradi pridobivanja ustreznih podatkov. Izdajateljem programov, ki niso dosegli predpisanih deležev, so bile izrečene globe (skupaj za 33.000 EUR), pri izdajateljih programov TV3 medias in Tele M so bili za nedoseganje deležev evropskih avdiovizualnih del upoštevani utemeljeni objektivni razlogi – podjetje TV 3 medias je bilo v letu 2014 v prisilni poravnavi, program Tele M pa med drugim predvaja tudi program za madžarsko narodno skupnost, ki pomeni izjemo od zaveze po doseganju deleža evropskih avdiovizualnih del neodvisnih producentov.

Dvema televizijskima programoma je bilo začasno odvzeto dovoljenje za izvajanje televizijske dejavnosti zaradi nedoseganja deležev slovenskih avdiovizualnih del, inšpektoratu za medije pa so bili posredovani štirje predlogi za uvedbo postopkov o prekrških zaradi nedoseženih deležev slovenskih avdiovizualnih del. Doseženi letni povprečni deleži evropskih avdiovizualnih del med slovenskimi televizijskimi programi kažejo trend rasti, od 53 % leta 2009 do 72 % v letu 2014, podobno kaže neodvisni evropski produkciji (od 20 % leta 2009 do 35 % leta 2013, le leto 2014 je imelo slabše povprečje, in sicer 22 %). Povprečni letni doseženi deleži novejših evropskih avdiovizualnih del neodvisne produkcije se v zadnjih petih letih gibljejo med 60 in 75 %, deleži slovenskih avdiovizualnih del pa med 30 in 40 % v letnem oddajnem času.

TABELA 16: DOSEŽENI DELEŽI AVDIOVIZUALNIH DEL V LETU 2014

Program	Izdajatelj	Delež EV AV del	Delež EV AV del neodv. prod.	Delež EV AV del neodv. prod. < 5 let	Delež SLO AV del	Delež SLO AV del neodv. prod.
<i>Golica TV</i>	ČARLI	100,00%	17,83%	85,68%	100,00%	/
<i>Kanal A</i>	Kanal A	60,00%	27,00%	50,00%	21,00%	/
<i>POP BRIO</i>	POP TV	70,00%	43,00%	50,00%	25,00%	/
<i>POP KINO</i>	POP TV	64,00%	12,00%	53,00%	2,10%	/
<i>POP OTO</i>	POP TV	52,00%	19,00%	51,00%	2,40%	/
<i>POP TV</i>	POP TV	62,00%	40,00%	50,00%	23,00%	/
<i>Planet TV</i>	Antenna TV SL	51,34%	14,80%	78,74%	33,28%	/
<i>Televizija Slovenija 1 /SLO 1/</i>	RTV SLOVENIJA	94,20%	19,50%	68,30%	24,50%	35,10%
<i>Televizija Slovenija 2 /SLO 2/</i>	RTV SLOVENIJA	92,20%	35,50%	80,30%		
<i>Televizija Slovenija 3 /SLO 3/</i>	RTV SLOVENIJA	100,00%	/	/	/	/
<i>Televizija Maribor - TELE M</i>	RTV SLOVENIJA	61,90%	5,40%	93,80%	37,40%	/
<i>TV VESELJAK</i>	VESELJAK TV	90,00%	24,00%	55,00%	90,00%	/
<i>TV 3 medias</i>	PINK SI	35,99%	0,00%	0,00%	1,63%	/

3.3 ZAŠČITA OTROK IN MLADOLETNIKOV PRED POTENCIALNO ŠKODLJIVIMI VSEBINAMI

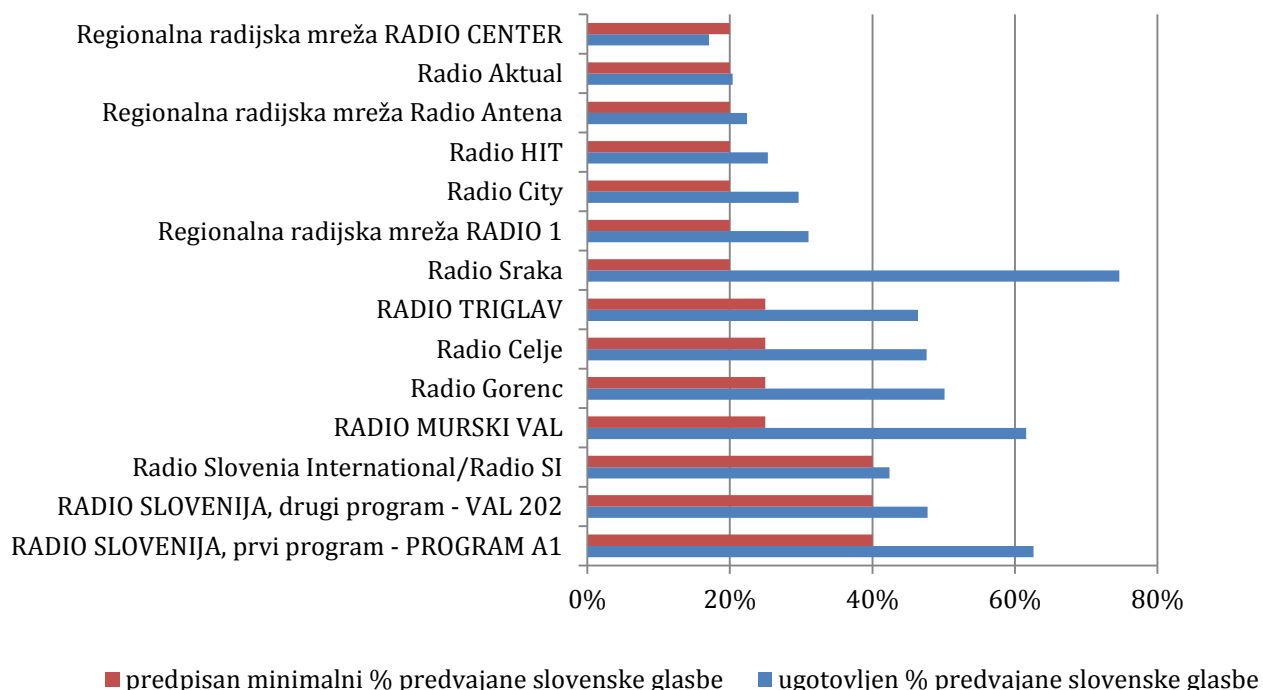
Agencija je pri preverjanju izvajanja ustrezne zaščite otrok v času poročanja medijev o **spornem posnetku** intimnega razmerja med ravnateljem in učiteljico na eni izmed srednjih šol ugotovila, da v dveh televizijskih programih (Planet TV, Kanal A) pri poročanju o tem dogodku v informativnih programskih vsebinah niso objavili primernih opozoril glede otrokom potencialno škodljivih vsebin. V primeru nadzora programske vsebine z naslovom »**Svingerji**« je bilo ugotovljeno, da bi moral

izdajatelj programa Kanal A zaradi namigov na spolno aktivnost in zaradi blagega neprimernega jezika vsebino ustrezno opremiti z opozorilom za priporočilo ogleda vsebine z vodstvom staršev. Družbi Telemach je agencija odredila, naj nemudoma zagotovi delovanje tehnične opreme uporabnikom storitev na način, da se bo izvajala **tehnična zaščita**, ki bo otrokom in mladoletnikom omejila dostop do televizijskih programov z vsebinami za odrasle.

3.4 DRUGE PROGRAMSKE ZAHTEVE IN OMEJITVE

Agencija je v začetku leta 2015 zaključila v letu 2014 začet sistemski nadzor nad spoštovanjem določb o obveznem predvajanju **dnevnega deleža slovenske glasbe** v radijskih programih. V 13 postopkih je bilo ugotovljeno ustrezno predvajanje deležev, le v primeru programov, ki so vključeni v regionalno radijsko mrežo RADIO CENTER, je bil ugotovljeni delež prenizek. Nepravilnost je bila v naslednjem sklopu preverjanja izpolnjevanja obveznosti odpravljena. V treh primerih so izdajatelji radijskih programov (Radio Aktual Obala, Radio Aktual Studio D in Radio Radio) spoštovali odredbe agencije za začasni preključ dovoljenj za izvajanje radijske dejavnosti in odpravili nepravilnosti zaradi **neustreznih identifikacij**. Izdajateljem regionalnih **radijskih mrež** Radio Center in Radio 1 je bilo naloženo, da v času predvajanja mrež istočasno na vseh radijskih frekvencah razširjajo po vsebini enake programske vsebine, v postopkih preverjanja odprave nepravilnosti je bilo ugotovljeno, da so bile le te odpravljene. Agencija je tako v letu 2015 večinoma uredila stanje glede ustreznih identifikacij in glede enotno predvajanih radijskih mrež, vendar pogoste spremembe v lastništvih radijskih programov, ki imajo skoraj vedno za posledice **spremenjene programske sheme**, od agencije terjajo nenehno spremljanje dogajanja skozi vse leto. V ta namen je agencija začela sistemski nadzor programskih dovoljenj najbolj poslušanih radijskih programov v Sloveniji, ki se bo zaključil v letu 2016 in bo omogočil globlji vpogled v izpolnjevanje programskih zavez radijskih programov, ki jih ljudje največ poslušajo.

SLIKA 23: DOSEŽENI DELEŽI SLOVENSKE GLASBE V RADIJSKIH PROGRAMIH

4 NADZOR POŠTNIH STORITEV

Agencija je zastavljene cilje za leto 2015 na področju nadzora v celoti dosegla. To potrjuje ugotovitev, da se je za vse uporabnike na celotnem ozemlju Republike Slovenije univerzalna poštna storitev izvajala trajno, redno, nemoteno in kakovostno. Za doseg ciljev agencija izvaja preventivne nadzore po vnaprej določenih prioritetah ter na podlagi ugotovitev v regulativnih postopkih ali prijav.

V letu 2015 je agencija izvedla tri preventivne nadzore izvajanja določil Splošnega akta o izjemah pri izvajanju univerzalne storitve, kjer je na območju pošt Bučka, Griže in Sevnica preverjala ustreznost odstopanja od vročanja in dostave na dom. Na podlagi Splošnega akta o kakovosti izvajanja univerzalne storitve je agencija preverjala ustreznost nameščenosti poštne nabiralnikov, in sicer na območju pošt Radovljica, Moravče in Griže. Zaradi intenzivnosti preoblikovanja omrežja izvajalca univerzalne storitve je agencija izvedla tudi preventivne nadzore nad šestimi pogodbenimi poštami: Laporje, Ptujška Gora, Marjeta na Dravskem polju, Šmartno v Rožni dolini, Tabor in Rimske Toplice.

Na osnovi prijav ali zaradi ugotovitev v regulativnih postopkih je agencija izvedla nadzore nad dostavo in vročanjem na območju Podlehnik, Cerkelj in Ptuja ter nadzor nad cenami baz podatkov v dostopu in nadzor nad dorečenostjo splošnih pogojev izvajanja univerzalne storitve.

IX SPREMLJANJE INFRASTRUKTURNIH INVESTICIJ

Sredi leta 2014 vzpostavljen Center za spremljanje investicij je bil v letu 2015 s spremembo statuta agencije preimenovan v Sektor za spremljanje infrastrukturnih investicij. Sektor opravlja naloge, ki se nanašajo na skupno gradnjo in souporabo gospodarske javne infrastrukture in razlastitve ter omejitve lastninske pravice za potrebe gradnje javnih telekomunikacijskih omrežij za zagotavljanje hitrih širokopasovnih storitev z namenom pocenitve njihove izgradnje in s tem zagotovitev izpolnitve digitalne agende.

Sektor v postopkih inšpekcijskega nadzora nadzira spoštovanje izpolnjevanja zahtev členov ZEKom-1, povezanih s skupno gradnjo in souporabo gospodarske javne infrastrukture, in skladnost služnostnih pogodb z zahtevami zakona ter je tudi prekrškovni organ.

Zaradi omejenih kadrovskih virov – do decembra 2015 sta bila v sektorju zaposlena le dva delavca, od decembra dalje pa trije – je bila prednostna zadolžitev priprava ustreznih pogojev za delo sektorja.

1 PODLAGE, CILJI, TRGI

1.1 PRAVNE PODLAGE

Pravna podlaga za delo Sektorja za spremljanje infrastrukturnih investicij je podana v III. in IV. poglavju ZEKom-1.

1.2 LETNI CILJI

Poleg zagotovitve minimalnih finančnih in kadrovskih pogojev za delo sektorja so bili cilji agencije na tem področju za leto 2015 naslednji:

1. vzpostaviti sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, predvsem pri pripravi prostorskih aktov;
2. seznaniti investitorje v gospodarsko javno infrastrukturo (GJI), predvsem večje gospodarske družbe in lokalne skupnosti, z obveznostmi, ki jim jih nalaga Zakon o elektronskih komunikacijah;
3. povečati interes operaterjev EK omrežij za skupne gradnje s povečanjem števila objav gradenj na spletni strani agencije;
4. zagotoviti dosledno spoštovanje zakonskih določil, vezanih na vsebino služnostnih pogodb;
5. pripraviti ustrezne podlage in analize za izračune potrebnih vlaganj v izgradnjo širokopasovnih TK omrežij s souporabo različnih vrst GJI.

1.3 STANJE NA TRGU

Digitalna agenda zahteva, da imajo vsi prebivalci do leta 2020 širokopasovni dostop hitrosti najmanj 30 Mbit/s, vsaj polovica pa tudi sklenjene pogodbe za najmanj 100 Mbit/s. Glede na oceno, da ima širokopasovni dostop hitrosti >30 Mbit/s cca. 65 % gospodinjstev (podatki lastnikov omrežij elektronskih komunikacij in ostale pripadajoče infrastrukture iz evidence omrežnih priključnih točk), bo za doseg ciljev digitalne agende potrebno vložiti še precej napora, predvsem pa sredstev.

Ker največji strošek gradnje širokopasovnega omrežja predstavljajo gradbena dela (po analizi Evropske komisije prek 70 %), so že v trenutno veljavnem Zakonu o elektronskih komunikacijah vsem investitorjem v gospodarsko javno infrastrukturo (GJI) naložene obveznosti javljanja namere gradenj z namenom, da investitorji v izgradnjo širokopasovnih omrežij lahko izrazijo svoj interes k skupni gradnji. Prav tako lahko investitorji v izgradnjo širokopasovnih omrežij zahtevajo od lastnikov druge GJI souporabo obstoječe GJI pod z zakonom določenimi pogoji.

V letu 2014 je Evropska komisija sprejela Direktivo 2014/61/EU, ki državam nalaga obveznosti, povezane s pocenitvijo gradnje hitrih širokopasovnih omrežij. Direktiva bi morala biti v slovensko zakonodajo prenesena do 1. januarja 2016, uporabljati pa se prične 1. julija 2016.

2 AKTIVNOSTI ZA DOSEGO CILJEV

Za **vzpostavitev sodelovanja z lokalnimi skupnostmi**, predvsem pri pripravi prostorskih aktov, je agencija pripravila »Smernice za pripravo prostorskih aktov za področje elektronskih komunikacij«, ki bodo v začetku leta 2016 predane Ministrstvu za okolje in prostor z namenom, da z njimi seznanijo vse pripravljavce prostorskih aktov. Agencija tudi nudi strokovno pomoč lokalnim skupnostim pri pripravi prostorskih načrtov, kadar za to izkažejo interes. V letu 2015 je bila taka pomoč nudena v devetih primerih.

Za seznaniitev investitorjev v GJI, predvsem večjih gospodarskih družb in lokalnih skupnosti, z obveznostmi, ki jim jih nalaga Zakon o elektronskih komunikacijah, je agencija izvedla naslednje aktivnosti:

- na delovnih sestankih seznanila 16 večjih družb – investitorjev v drugo GJI (elektro podjetja, podjetja za distribucijo plina, DARS, Slovenske železnice, itd.) z obveznostmi, ki jim jih nalaga ZEKom-1;
- na delovnih sestankih seznanila vseh 11 mestnih občin z obveznostmi, ki jim jih nalaga ZEKom-1;
- izvedla 11 usklajevalnih sestankov z razvojnimi agencijami in v dogovoru z njimi izvedla 5 poldnevni delavnic, na katerih je 36 občin seznanila z obveznostmi, ki jim jih nalaga ZEKom-1;
- v sodelovanju z Inženirsko zbornico Slovenije na njihovi spletni strani objavila članek o tem, kako lahko projektanti prispevajo k digitalizaciji Slovenije, ter o tem posnela in objavila izobraževalni video posnetek;
- opravila 38 nadzornih pregledov prijav gradenj.

Agencija je kot rezultat aktivnosti za **povečevanje interesa operaterjev EK omrežij za skupne gradnje** s povečanjem števila objav gradenj na spletni strani agencije v primerjavi z letom 2014 zabeležila:

- za 60 % povečano število objav gradenj (s 94 na 151), ki so obsegale
- 6 x več gradbenih posegov (z 902 na 5.480) in
- za 56 % povečano število prijav k skupnim gradnjam (s 25 na 39).

Za zagotavljanje **doslednega spoštovanja zakonskih določil**, vezanih na vsebino služnostnih pogodb, je agencija v postopkih nadzora pregledala 1.580 služnostnih pogodb.

Za izvršitev cilja **izdelave ustreznih podlag in analiz za izračune potrebnih vlaganj** v izgradnjo širokopasovnih TK omrežij s souporabo različnih vrst GJI je agencija pripravila predlog »Analize vplivov Direktive za znižanje stroškov za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti (Direktiva 2014/61/EU) – implementacija in vplivi«. Analiza je bila posredovana Direktoratu za informacijsko družbo (MIZŠ), delo na analizi pa se bo nadaljevalo v letu 2016.

Vse ključne aktivnosti sektorja za spremljanje investicij, načrtovane za leto 2015, so bile izvedene. Razlog, da niso bili vsi cilji v celoti uresničeni, je bilo pomanjkanje kadrov. S kadrovsko okrepitvijo, ki je bila dosežena ob koncu leta, se je stanje deloma izboljšalo.

Ključna posledica neuresničitve ciljev je upočasnitev izvajanja vseh procesov, kar prispeva k slabši informiranosti infrastrukturnih operaterjev in lokalnih skupnosti ter s tem k manjšemu številu objav gradenj. To seveda ne pripomore dovolj k pocenitvi izgradnje širokopasovnih omrežij. Podaljšuje se tudi čas priprave analiz in ukrepov, s katerimi bi lahko vplivali na njihovo hitrejšo in cenejšo gradnjo.

Za učinkovitejše izvajanje nalog je sektor treba še kadrovsko krepiti, zlasti če bo implementacija Direktive 2014/61/EU v zakonodajo še povečala nabor nalog, ki se bodo izvajale na tem področju.

X REŠEVANJE SPOROV

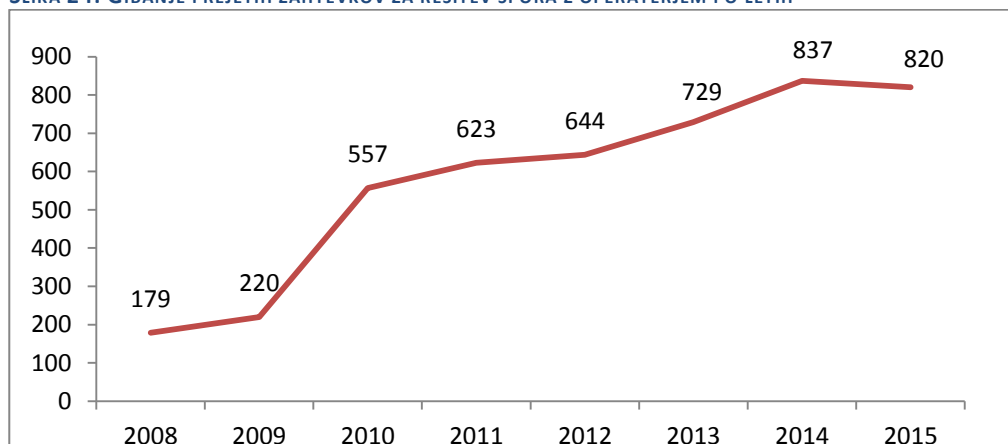
Na podlagi določb Zakona o elektronskih komunikacijah ZEKom-1 in Zakona o poštinih storitvah ZPSto-2 je agencija pristojna za reševanje sporov na področju elektronskih komunikacij in poštinih storitev v Republiki Sloveniji. Gre za dve vrsti sporov:

- spore, ki nastanejo med končnimi uporabniki elektronskih komunikacijskih oziroma poštinih storitev in izvajalci teh storitev (uporabniški spori);
- spore, ki nastanejo med operaterji oziroma subjekti, ki zagotavljajo storitve ali pa imajo koristi od obveznosti dostopa oziroma medomrežnega povezovanja (medoperaterski spori).

1 UPORABNIŠKI SPORI NA PODROČJU ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

Agencija je v letu 2015 skupaj prejela 820 vlog končnih uporabnikov za rešitev spora z operaterjem, kar presega pričakovano število glede na Program dela in finančni načrt AKOS za leto 2015. V slednjem je namreč agencija predvidela, da bo v letu 2015 v reševanje prejela do 750 uporabniških sporov.

SLIKA 24: GIBANJE PREJETIH ZAHTEVKOV ZA REŠITEV SPORA Z OPERATERJEM PO LETIH

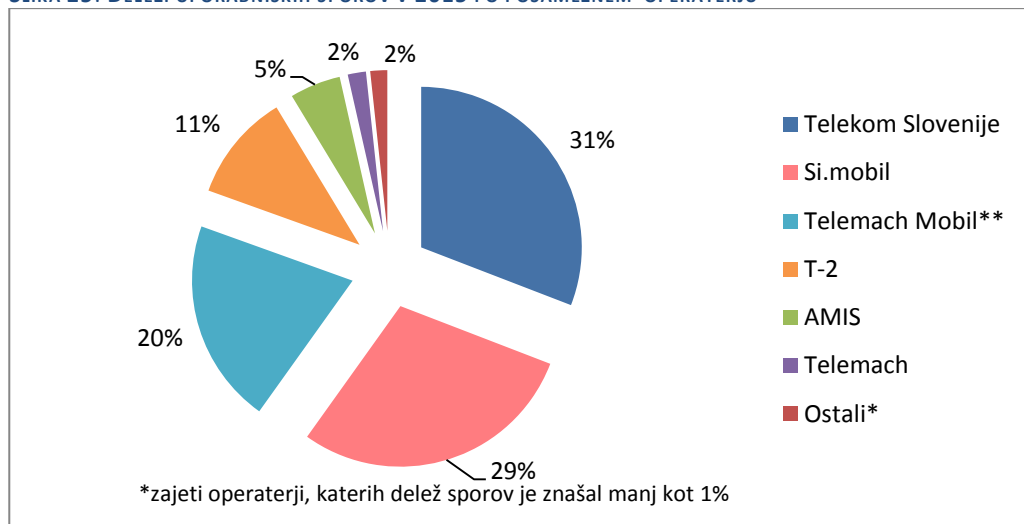

Iz grafa je razviden **rahel upad števila zadev** glede na leto 2014, kar gre delno pripisati pozitivnim rezultatom, ki jih agencija dosega v okviru zagotavljanja varstva končnih uporabnikov. Te aktivnosti med drugim obsegajo spodbujanje samoregulacijske dejavnosti operaterjev v korist končnim uporabnikom, nudenje strokovne pomoči operaterjem pri zagotavljanju odgovornih praks v razmerju do končnih uporabnikov ter zagotavljanje takojšnjih informacij in nasvetov končnim uporabnikom glede njihovega postopanja v primeru nesoglasij, ki jih imajo z operaterji.

Poleg na novo prejetih 820 zadev je agencija v letu 2015 nadaljevala tudi z reševanjem 258 sporov, ki so bili začeti ob koncu leta 2014 in so bili preneseni v leto 2015. Skupno število uporabniških sporov, ki jih je agencija obravnavala, je tako v letu 2015 doseglo 1078 zadev. Od tega je bilo do konca leta 2015 rešenih 899 sporov, z reševanjem 179 sporov pa bo agencija nadaljevala v letu 2016.

V letu 2015 je agencija reševala zlasti spore med končnimi uporabniki ter operaterji elektronskih komunikacij: Telekom Slovenije, Si.mobil, Telemach Mobil, T-2, AMIS, Telemach.¹⁵

SLIKA 25: DELEŽI UPORABNIŠKIH SPOROV V 2015 PO POSAMEZNEM OPERATERJU

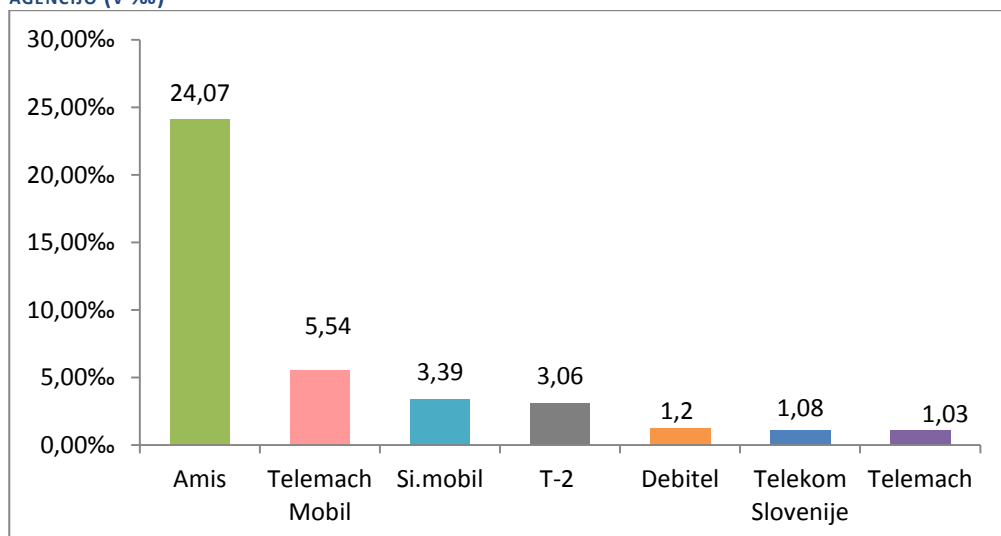

Zgornja slika prikazuje delež sporov na posameznega operaterja v absolutnih številkah (tj. ne glede na število uporabnikov, ki jih operater ima). Na spodnji sliki pa je prikazan delež sporov posameznega operaterja glede na njegovo število končnih uporabnikov (mobilne storitve) oziroma glede na njegovo število priključkov (fiksne storitve). Številka na vrhu posameznega stolpca tako predstavlja promil uporabnikov dotičnega operaterja, ki so proti njemu vložili predlog za rešitev spora pred agencijo.

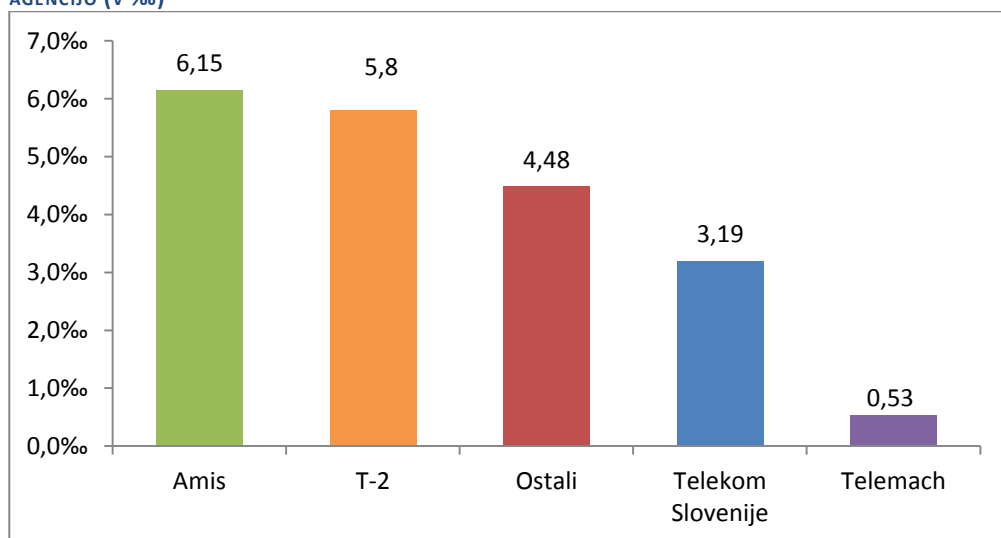
Podatki so prikazani ločeno za trg fiksnih storitev in ločeno za trg mobilnih storitev.

¹⁵ Z dnem 14. 9. 2015 je družba Tušmobil, d.o.o., prešla v družbo Telemach Mobil, d.o.o.

SLIKA 26: DELEŽ UPORABNIKOV MOBILNIH STORITEV, KI SO ZOPER OPERATERJA VLOŽILI SPOR PRED AGENCIJO (v ‰)

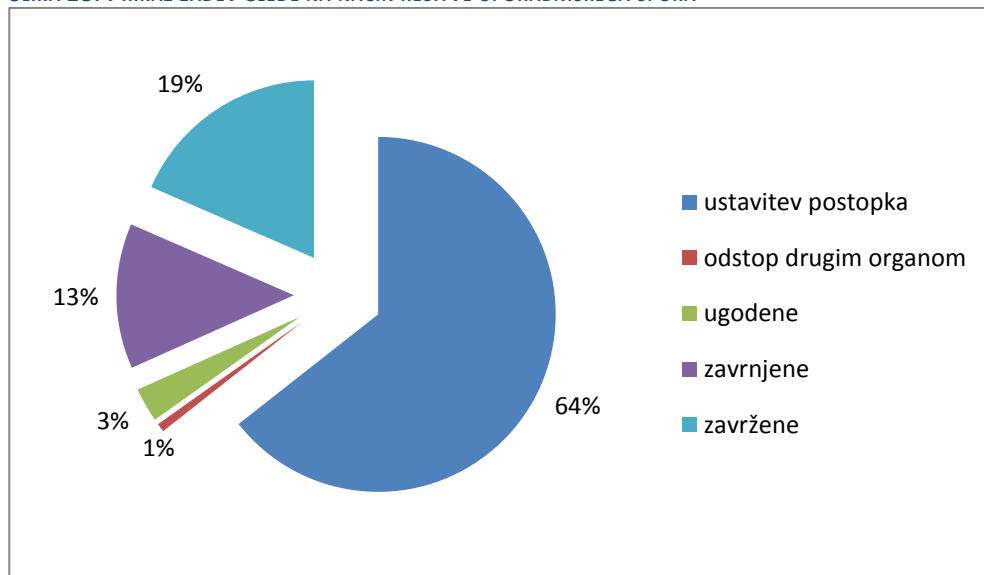

SLIKA 27: DELEŽ UPORABNIKOV FIKSNIH STORITEV, KI SO ZOPER OPERATERJA VLOŽILI SPOR PRED AGENCIJO (v ‰)

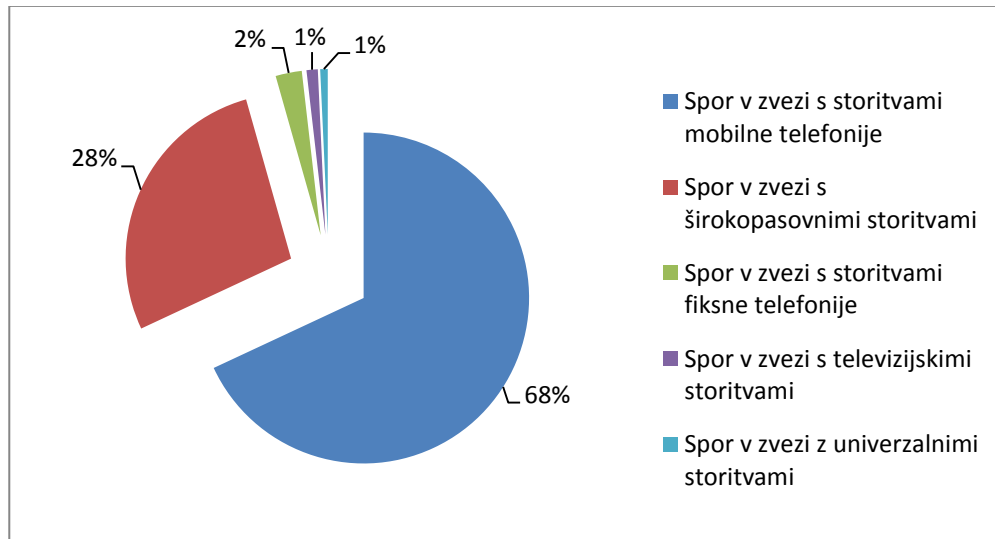
Pri reševanju uporabniških sporov agencija ugotavlja **visoko uspešnost** pri posredovanju, saj je v kar 64,4 % zadev dosegla, da sta se operater in končni uporabnik sporazumno dogovorila o rešitvi spora, čemur je nato sledil sklep o ustavitvi postopka (586 zadev). S tem je bil cilj, zastavljen za leto 2015, da se z uveljavljenim posredovalnim postopkom polovica vseh sporov reši z dosegom sporazumne rešitve, dosežen. V drugih zadevah je agencija skladno s tretjim odstavkom 218. člena ZEKom-1 o zahtevkih odločila z odločbo in zahtevku končnega uporabnika bodisi ugodila (28 zadev) bodisi njegov zahtevek zavrnila (119 zadev) oziroma je vlogo s sklepom kot prepozno ali kot nedovoljeno zavrgla (166 zadev).

SLIKA 28: PRIKAZ ZADEV GLEDE NA NAČIN REŠITVE UPORABNIŠKEGA SPORA

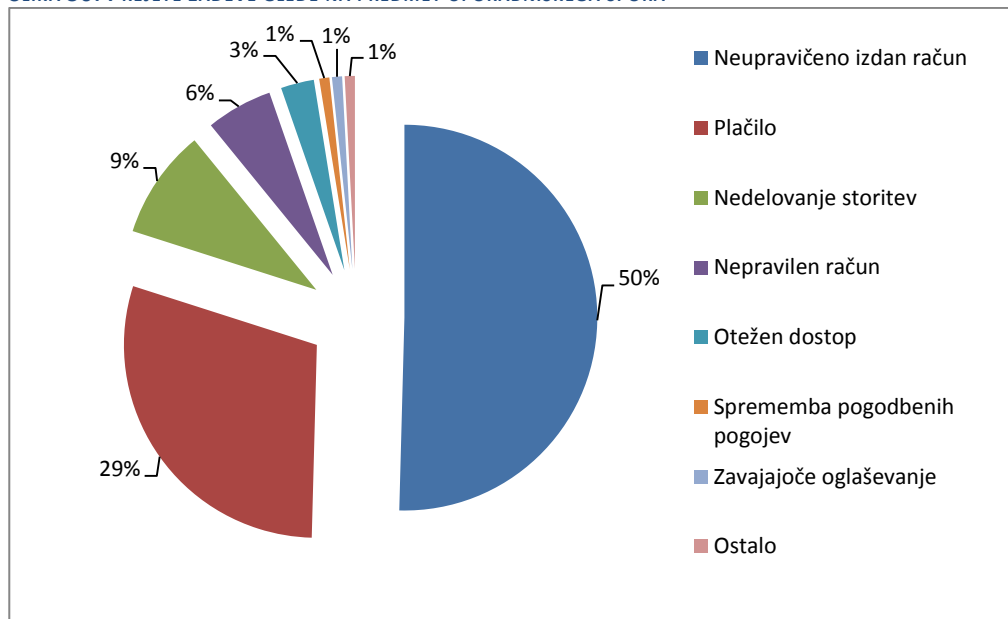
Glede na vsebino spora so v letu 2015 še vedno prevladovali **spori v zvezi s storitvami mobilne telefonije** (68 %). Sledili so jim spori, povezani s širokopasovnimi storitvami (28 %), delež ostalih sporov (npr. storitve fiksne telefonije, televizijske storitve, univerzalne storitve) pa posamično ni dosegal več kot 3 %.

SLIKA 29: PREJETE ZADEVE GLEDE NA VSEBINO UPORABNIŠKEGA SPORA

Glede vsebine oziroma razlogov za nastanek spora agencija ugotavlja, da je bil **najpogostejši razlog domnevno neupravičeno izdan račun** (50 % vseh sporov). Velik del sporov se je nanašal tudi na **višino plačila storitve**, ko so operaterji uporabnikom zaračunavali stroške oziroma **pogodbene kazni**, povezane s prekinitvijo ali preklicem naročniške pogodbe (29 %). Sledili so jim spori, ki so se nanašali na **nedelovanje storitev** (9 %), ter spori, povezani z **nepravilnimi računi** (6 %).

SLIKA 30: PREJETE ZADEVE GLEDE NA PREDMET UPORABNIŠKEGA SPORA

V letu 2015 je bilo 76 % sporov rešenih **znotraj instrukijskega roka**, v 24 % rešenih zadev pa je bil ta rok prekoračen. Iz navedenega izhaja, da agenciji v tem delu ni popolnoma uspelo slediti zastavljenemu cilju (tj. rešiti 90 % vseh sporov v instrukijskem roku). Vzrok za to agencija pripisuje nadaljevanju trenda rasti zadev, pri čemer je zadeve reševalo enako število uslužbencev kot npr. v letu 2013, ko je bilo prejetih zadev bistveno manj.

2 MEDOPERATERSKI SPORI

Agencija je v letu 2015 prejela **dva predloga za rešitev medoperaterskega spora**, in sicer v zvezi s skupno gradnjo omrežja (v skladu z 10. členom ZEKom-1) in v zvezi z določitvijo upravljalca omrežja. V prvem primeru je agencija predlagatelja pozvala na dopolnitev vloge in ker dopolnitve vloge ni prejela, je vlogo kot nepopolno zavrgla. Drugi spor, ki se vsebinsko nanaša na določitev upravljalca omrežja, pa je v tem trenutku še v fazi posredovanja, pri čemer pa je bil vlagatelj glede na kompleksnost tematike spora pozvan tudi na dopolnitev vloge.

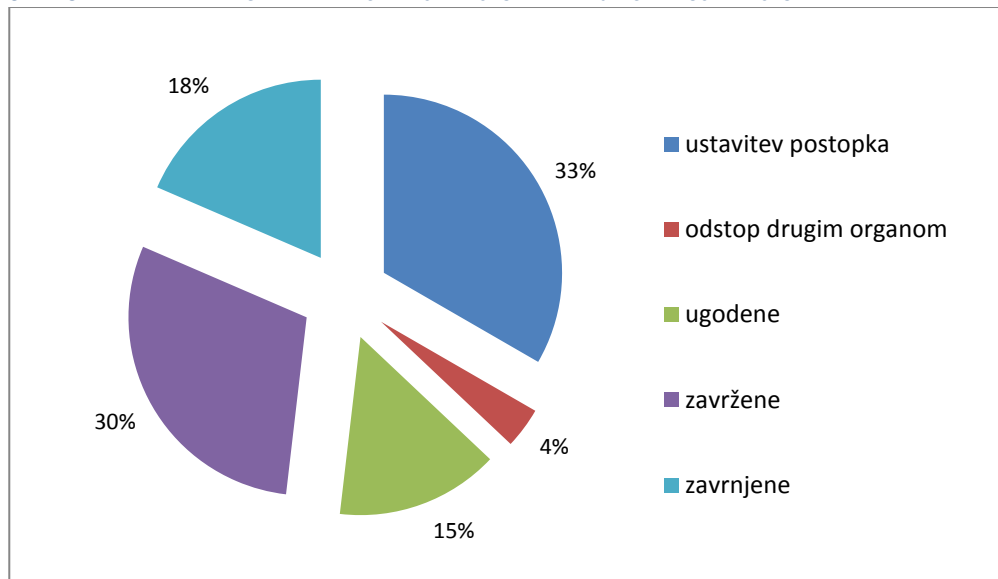
Iz leta 2014 je agencija prenesla en medoperaterski spor, ki se je nanašal na skupno gradnjo omrežja med investitorjem v komunikacijska omrežja in zainteresiranim soinvestitorjem, oziroma konkretnije, na zavračanje skupne gradnje javne gospodarske infrastrukture. Po izvedbi sedmih posredovalnih sestankov v letu 2014 je bil v začetku leta 2015 med strankama sklenjen dogovor o sofinanciranju stroškov skupne gradnje, kar je pomenilo, da sta se stranki v enem delu zahtevka predlagatelja poravnali. V drugem delu zahtevka pa je predlagatelj umaknil zahtevo za reševanje spora, zato je agencija postopek reševanja spora v tem delu ustavila.

3 UPORABNIŠKI SPORI NA PODROČJU POŠTNIH STORITEV

V letu 2015 je agencija s strani uporabnikov poštних storitev prejela 24 predlogov za rešitev spora z izvajalcem poštних storitev.

Poleg na novo prejetih zadev je agencija v letu 2015 nadaljevala z reševanjem 5 sporov, ki so bili začeti ob koncu leta 2014. Skupno število sporov z izvajalcem poštних storitev, ki jih je agencija reševala, je tako v letu 2015 doseglo 29 zadev. Od tega je bilo rešenih 27 sporov, z reševanjem dveh sporov pa bo agencija nadaljevala v letu 2016.

SLIKA 31: PRIKAZ ZADEV GLEDE NA NAČIN REŠITVE SPORA Z IZVAJALCEM POŠTNIH STORITEV

Kot je razvidno iz zgornjega grafa, je agencija v 9 prejetih zadevah dosegla, da sta **uporabnik in izvajalec poštних storitev s pomočjo agencije dosegla sporazum**, čemur je nato sledil sklep o ustavitvi postopka (33 %). V drugih zadevah je agencija skladno s tretjim odstavkom 62. člena ZPSto-2 o postavljenih zahtevkih odločila z odločbo in uporabniku bodisi ugodila (4 zadeve) bodisi njegov zahtevek zavrnila (5 zadev) oziroma je vlogo zaradi nepristojnosti agencije zavrgla (8 zadev).

Uporabniki poštних storitev so se na agencijo najpogosteje obrnili zaradi **nedostavljene poštne pošiljke** (12 zadev) ter z zahtevkom za odškodnino zaradi **poškodovane** ali **uničene** poštne pošiljke (12 zadev). Od skupaj 27 sporov, ki jih je agencija rešila v letu 2015, jih je bilo 88,89 % rešenih znotraj štirimesečnega roka, v 11,11 % rešenih zadev pa je bil ta rok prekoračen.

4 SPORI MED IZVAJALCI POŠTNIH STORITEV

V letu 2015 agencija s strani izvajalcev poštних storitev ni prejela **nobene zahteve** za rešitev spora.

XI SKRB ZA KONČNE UPORABNIKE

1 INFORMIRANJE IN ZAŠČITA KONČNIH UPORABNIKOV

Agencija je v letu 2015 še naprej skrbela za končne uporabnike. Pri tem je na svojih spletnih straneh objavljala obvestila in navodila končnim uporabnikom glede potencialnih nevarnosti oziroma možnosti za rešitev nastalih težav ter posodabljala zbirko najpogostejše zastavljenih vprašanj (FAQ), prav tako pa je izvajala posvete z operaterji, predstavniki potrošniških organizacij ter državnimi organi, pristojnimi za varstvo potrošnikov.

1.1 POSVETI Z OPERATERJI IN POTROŠNIŠKIMI ORGANIZACIJAMI

Agencija je v mesecu novembru in decembru 2015 organizirala posvet z operaterji, ZPS in SEK, namenjen **obravnavi visokih cen administrativnih stroškov** in vprašanj v zvezi z (ne)preglednostjo ponudbe, splošnih pogojev poslovanja in cenikov. Na posvetu so potrošniške organizacije vključno z agencijo opozorile, da so cene za izvedbo posameznih administrativnih storitev s strani operaterjev neupravičeno visoke, hkrati pa so ti stroški pogosto uporabniku premalo jasno predstavljeni.

Izsledke ugotovitev posvetov in nenazadnje tudi stroškovne analize, ki jo je agencija opravila v zvezi s samo višino zaračunanih administrativnih stroškov slovenskih operaterjev, bo agencija uporabila kot podlago za izdajo konkretnih priporočil posameznim izvajalcem telekomunikacijskih storitev.

1.2 PORTAL ZA DOSTOP DO PONUDB OPERATERJEV

V letu 2015 je agencija zaključila s prenovo portala **komuniciraj.eu**, ki je pričel delovati v začetku meseca decembra 2015. Prenovljen portal končnim uporabnikom elektronskih komunikacijskih storitev – fizičnim osebam – na enem mestu omogoča dostop do ponudb operaterjev (tako fiksnih kot tudi mobilnih). Z izbiro posameznih iskalnih parametrov lahko uporabniki poiščejo ponudbe, ki jim najbolj ustrezajo. Cilj portala je, da uporabniki na enostaven način v čim krajšem času pridobijo čim več osnovnih **informacij o paketih operaterjev**, portal pa jim omogoča, da nadaljnje informacije pridobijo na spletnih straneh operaterjev. Za lažjo odločitev pri izbiri pravega paketa je na prenovljenem portalu dostopen tudi **kalkulator prenosa podatkov**, ki omogoča izračun priporočene mesečne količine prenosa podatkov.

1.3 KLICNI CENTER

Na agenciji je vzpostavljen klicni center, ki **na brezplačni telefonski številki 0802735** deluje vsak delovnik med 9. in 13. uro. Glavni namen klicnega centra je strokovno svetovanje in nudenje osnovnih informacij glede postopkov reševanja spora pred agencijo, poleg tega pa lahko končni uporabnik prejme tudi splošna pojasnila v zvezi z delovanjem z vseh področij dela agencije ter odgovore na splošna vprašanja iz pristojnosti agencije. V tem oziru ima klicni center tudi preventivno vlogo, saj z razjasnitvijo nastalega problema zmanjša potrebo po nadaljnjem vlaganju ugovorov pred operaterji oziroma zahtev pred agencijo. Agencija je v letu 2015 prejela 1.002 klicev in nanje tudi odgovorila s krajšim pojasnilom.

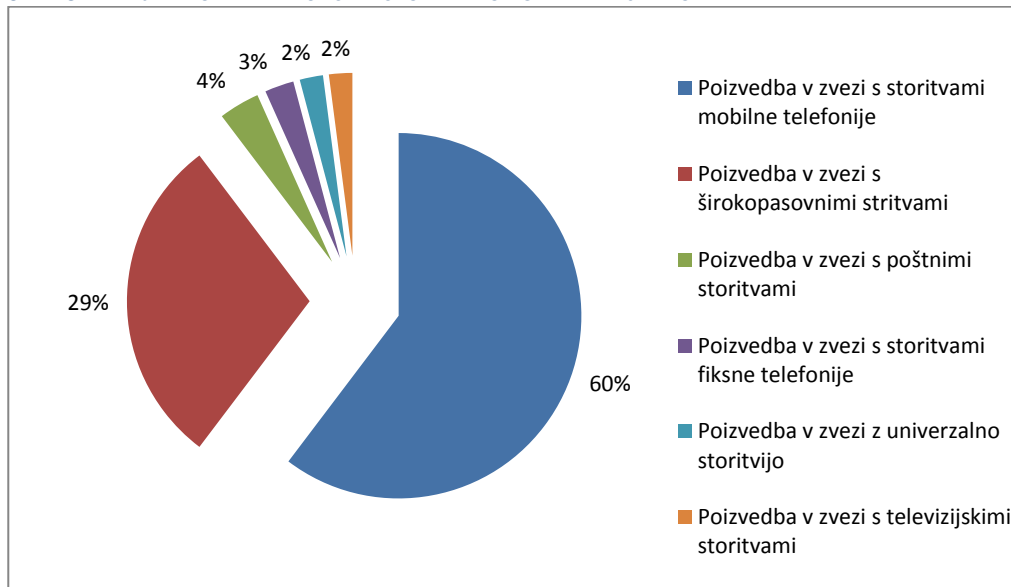
1.4 POJASNILA KONČNIM UPORABNIKOM

Da bi preprečila nastanek sporov, agencija uporabnikom omogoča, da se nanjo obrne po nasvet, kaj storiti, ko v odnosu z operaterjem naletijo na določene težave. V takih primerih agencija uporabniku odgovori s pisnim pojasnilom, predvidoma v roku 15 dni.

V letu 2015 je agencija s strani končnih uporabnikov prejela **203 prošnje** za pojasnilo nastale situacije oziroma svetovanje glede določenega problema, kar je v skladu s pričakovanju agencije v Programu dela in finančnem načrtu za leto 2015 (predvidenih do 200 prošenj za pojasnilo). Pripravljenih je bilo **200 pisnih pojasnil** in odgovorov, od tega jih 20 (10 %) ni bilo pripravljenih znotraj instrukijskega roka 15 dni. S tem agencija ni sledila zastavljenemu cilju v Programu dela in finančnem načrtu za leto 2015 (cilj je bil, da se na vse prejete prošnje za pojasnila odgovori v roku 15 dni). Do zamude pri pripravi nekaterih pojasnil je največkrat prišlo zaradi kompleksnosti prošnje končnega uporabnika, ki je od agencije terjal poglobljeno pojasnilo, večkrat se je bilo potrebno posvetovati tudi z drugimi oddelki agencije, kar je – z namenom iskanja najugodnejše rešitve za končnega uporabnika – botrovalo daljšemu času priprave odgovora.

Glede na vrsto storitve, v zvezi s katero so uporabniki želeli pojasnilo, so v letu 2015 **prevladovala poizvedbe, povezane s storitvami mobilne telefonije** (60 %). Sledile so jim poizvedbe, ki se nanašajo na širokopasovne storitve (29 %) in poizvedbe v zvezi s poštnimi storitvami (4 %) ter storitvami fiksne telefonije (3 %) in storitvami televizij (2 %).

SLIKA 32: PREJETE POIZVEDBE KONČNIH UPORABNIKOV GLEDE NA VSEBINO

Povprečni čas, v katerem je agencija pripravila odgovor, je znašal 10,08 dni, kar je znotraj predvidenega 15-dnevnega roka.

1.5 OBJAVLJANJE DOKUMENTOV IN INFORMIRANJE UPORABNIKOV PREK SPLETNIH STRANI

V letu 2015 je agencija aktivnosti informiranja in ozaveščanja približala končnim uporabnikom prek svoje spletne strani. Tako so pod zavihkom »Končni uporabniki« dostopni **odgovori na najpogostejše zastavljena vprašanja** agenciji, koristni nasveti, različna opozorila, obvestila ter opisi postopka reševanja sporov pred agencijo.

Končnim uporabnikom je sedaj na razpolago zbirka pogostih vprašanj, ki je z namenom lažjega iskanja odgovora razdeljena po področjih (npr. razmerja z operaterji, internet in varnost na spletu, televizija). Gre za zbirko odgovorov na vprašanja, ki se pogosto zastavljajo končnim uporabnikom v povezavi s tehničnimi ali pravnimi problemi. Z namenom, da končni uporabniki na spletni strani agencije prejmejo čim več informacij, se ta zbirka ažurno posodablja z novimi vprašanji, ki jih od uporabnikov prejema agencija.

Agencija je v letu 2015 pričela na spletni strani objavljati tudi **izbrana pojasnila**, ki jih posreduje končnim uporabnikom kot odgovor na njihova vprašanja (glej zgoraj). Na ta način je javnost seznanjena s stališči, ki jih je agencija zavzela glede določenega vprašanja. Končni uporabniki tako že pred vložitvijo spora lahko sami pridobijo določene informacije ter se prepričajo o (ne)pravilnosti ravnanja operaterjev. V tem oziru ima objavljane pojasnila na spletni strani tudi preventivni učinek na nastanek sporov. V primeru, da agencija v postopku reševanja spora oziroma kot rezultat svojega proaktivnega delovanja zazna nova dogajanja na trgu, ki bi lahko bila v škodo končnim uporabnikom, jih o tem nemudoma seznani z obvestili na svoji spletni strani.

Agencija je pričela objavljati tudi **praktične nasvete za varno in pravilno uporabo storitev**. Tako je v letu 2015 pripravila brošuro z nasveti glede sklepanja naročniškega razmerja ter pregled blokad in različnih zapor do storitev, ki jih operaterji javnih mobilnih komunikacijskih storitev nudijo svojim končnim uporabnikom z namenom omogočanja nadzora porabe storitev oziroma preprečitve prekomernih stroškov.

XII ZAKONODAJNI IN SODNI POSTOPKI

1 ZASTOPANJE AGENCIJE PRED SODIŠČI

V skladu z ZEKom-1 so odločbe ali drugi posamični akti agencije v upravnem postopku dokončni, zoper njih pa je mogoče sprožiti upravni spor pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije, ki vrši nadzor nad zakonitostjo odločitev agencije. Pri tem je cilj agencije, da čim večje število njenih odločb in drugih upravnih aktov uspešno prestane upravno-sodno kontrolo in postane pravnomočnih.

V letu 2015 je bilo zoper dokončne odločbe in sklepe agencije na Upravno sodišče RS vloženih **23 tožb in 6 predlogov za izdajo začasne odredbe**, kar je bilo skladno s pričakovanji agencije. Upravno sodišče RS je v letu 2015 v upravnih sporih, ki so bili zoper odločitve agencije sproženi v letu 2015 ali v preteklih letih, sprejelo skupaj 21 odločitev (tj. sodb in sklepov). Trem tožbam je ugodilo, 8 tožb je zavrnilo, 2 tožbi je zavrglo, v 1 primeru pa je postopek upravnega spora ustavilo. Poleg navedenega je upravno sodišče odločilo tudi o 7 predlogih za izdajo začasne odredbe, in sicer je v 1 primeru predlogu ugodilo, v 6 primerih pa je predlog za izdajo začasne odredbe zavrnilo.

Zoper odločitve Upravnega sodišča RS so bila v letu 2015 vložena 4 redna pravna sredstva (tj. pritožbe) in 2 izredni pravni sredstvi (tj. reviziji). Vrhovno sodišče je odločilo o 4 pritožbah in 3 revizijah, in sicer je 3 pritožbam ugodilo in 1 zavrnilo, 2 reviziji pa je zavrglo in 1 ugodilo. Na podlagi navedenih podatkov agencija zaključuje, da je bil cilj, ki si ga je zastavila v planu dela, to je, da bo najmanj 85 % izpodbijanih odločitev agencije uspešno prestalo sodno kontrolo, previsoko zastavljen. Od skupaj zaključenih 14 upravnih sporov v letu 2015 je namreč **sodni preizkus pred upravnim sodiščem prestalo 11 odločb agencije** (tj. 8 zavrnenih tožb, 2 zavrženi in 1 ustavljen postopek). Uspešnost je bila tako 79 %.

2 NORMATIVNA DEJAVNOST

V letu 2015 je agencija sodelovala pri spremembi ZEKom-1, ZMed in ZAVMS. Sodelovanje pri spremembi **ZEKom-1** je zahtevala uskladitev z določbami Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, ki je v slovensko pravno ureditev prenesel zahteve Direktive 2013/11/EU o alternativnem reševanju potrošniških sporov. Prav tako je agencija v letu 2015 Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport za pripravo novele ZEKom-1, s katero naj bi bile v slovenski pravni red prenesene predvsem zahteve Direktive 2014/61/EU o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti, posredovala pripombe in predloge za spremembo zakona v okviru pobude ministrstva za predložitev prispevkov zainteresirane javnosti.

Ministrstvo za kulturo je delne spremembe medijske zakonodaje – Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (**ZAvMS**) in **Zakona o medijih** (ZMed) – pripravilo sredi leta 2015. Agencija je bila povabljen k sodelovanju pri pripravi osnutka sprememb ZAvMS, s predlogi in kometarji pa je sodelovala tudi v javni razpravi. Pri ZMed je bila agencija s prvim osnutkom seznanjena šele, ko ga je Ministrstvo za kulturo dalo v javno obravnavo. Ker njene pripombe in predlogi v zvezi s

pristojnostmi agencije v javni obravnavi niso bili upoštevani, je decembra 2015 vložila predlog amandmaja za 109. člen zakona, ki določa njene pristojnosti v nadzornih postopkih. Predlog amandmaja je bil sprejet. V času nastanka tega poročila še ni jasno, ali bo sprememba zakona uveljavljena ali ne.

Agencija je pripravila predlog sprememb **splošnega akta za določitev načina ugotavljanja pokritosti** prebivalstva na območju Republike Slovenije z analognimi prizemnimi radijskimi programi, ki se razširjajo po radijskih frekvencah za analogno radiodifuzijo. Javna obravnava akta se je iztekla v drugi polovici decembra 2015 in do konca leta še ni bil sprejet. Predlagan način izračuna pokritosti sledi razlagi, po kateri druga alineja tretjega odstavka 58. člena Zakona o medijih zahteva izračun pokritosti skupine programov glede na pokritost z unijo območij pokrivanj vseh programov. Ta razlaga prej ustvari pogoje, na podlagi katerih lahko ministrstvo za kulturo zavrne soglasje k prevzemu ali združevanju radijskih programov.

Agencija je izvedla tudi javno naročilo za izdelavo študije pregleda slovenske zakonodaje in predloga za optimalno implementacijo Direktive 2014/61/EU. Namen študije je predvsem vsebinski pregled relevantnih veljavnih predpisov v RS, na katere ima direktiva vpliv, saj se ta ne nanaša le na operaterje elektronskih komunikacij, temveč vsebuje tudi zahteve za podjetja, ki zagotavljajo druge vrste gospodarskih javnih infrastruktur.

XIII INSTITUCIONALNO UPRAVLJANJE

V poglavju, namenjenemu institucionalnemu upravljanju, so pojasnjeni organiziranost agencije in njen program upravljanja s kadri; ukrepi za zagotavljanje javnosti dela agencije s kratkim poročilom v zvezi z mnenji uporabnikov o njenem delovanju; poglobitvi projekti na področju informacijske podpore; finančna, računovodska in notranjerevizijska dejavnost ter podpora, ki jo agencija zagotavlja za delovanje Sveta za elektronske komunikacije in Sveta za radiodifuzijo.

Poslanstvo agencije je zagotavljanje učinkovitega razvoja komunikacijskih omrežij in storitev v korist prebivalcev in poslovnih subjektov Slovenije, spodbujanje konkurence, omogočanje enakopravnega delovanja operaterjev elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, izvajalcev poštnih storitev ter prevoznih storitev v železniškem prometu, upravljanje radiofrekvenčnega spektra in številskega prostora, regulacija avdiovizualnih medijskih storitev in radijskih programov ter varovanje pravic uporabnikov. **Strateški cilji** agencije so ustvarjanje pogojev za ponudbo storitev po meri uporabnikov, urejen in enoten evropski trg, enake pravice državljanov Evropske unije ter spodbujanje kulturne, jezikovne in vsebinske raznolikosti elektronskih medijev. Agencija si za njihovo uresničevanje prizadeva z večletnimi aktivnostmi, trajnimi nalogami in posebnimi projekti. Pomembna **dolgoročna zaveza** agencije je zasledovanje ciljev Digitalne agende za Evropo, ki je ena izmed sedmih vodilnih pobud strategije Evropa 2020. Z učinkovitim in trajnostnim razvojem informacijske družbe je povezan napredek na področju izobraževanja, zdravja, varnosti, oskrbe, racionalne rabe energije, varovanja okolja, vzpostavljanje e-države oziroma doseganje dolgoročne konkurenčnosti Republike Slovenije in njenih državljanov.

Agencija uresničuje svoje poslanstvo kot **neodvisni regulator**, ki ureja in nadzira trg elektronskih komunikacij, upravlja in nadzira radiofrekvenčni spekter v Sloveniji, izvaja javnointeresne cilje na področju avdiovizualnih medijskih storitev in radijske dejavnosti, ureja in nadzira trg poštnih storitev in storitev železniškega prometa v Sloveniji. Dostop do ustreznih kadrovske in finančne virov je eden ključnih pogojev za neodvisnost agencije, ki jo zahtevajo evropski in slovenski akti, ter za pravočasno, učinkovito in strokovno uresničevanje nalog, za katere je agencija pristojna in odgovorna.

1 ORGANIZIRANOST AGENCIJE IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Agencija svojo dejavnost in naloge izvaja v okviru **enajstih osnovnih organizacijskih enot** in od leta 2014 dveh organov: direktorja agencije in sveta agencije (gl. organigram v poglavju VI).

Za vodenje agencije je odgovoren **direktor agencije**, ki zastopa in predstavlja agencijo, vodi njeno poslovanje in organizira delo ter je pri izvajanju svojih pristojnosti pri regulativnih in strokovnih aktivnostih v skladu s področno zakonodajo samostojen in neodvisen. Funkcijo direktorja agencije opravlja Franc Dolenc.

Svet agencije, ki je po 173. členu ZEKom-1 poleg direktorja organ agencije, sestavljajo člani, ki jih je imenovala Vlada Republike Slovenije, in sicer dr. Aleš Pavlin, dr. Andrej Kos, dr. Dušan Caf, mag. Marko Mišmaš in Jože Kreševič.¹⁶ Predsednik sveta je dr. Dušan Caf.

V prvem odstavku 177. člena ZEKom-1 so opredeljene pristojnosti sveta, ki sprejema svoj poslovnik, daje mnenja k programu dela, finančnemu načrtu in letnemu poročilu, daje soglasje k statutu, ki ga sprejme direktor agencije, predlaga imenovanje ali razrešitev direktorja agencije, predlaga začasno prepoved opravljanja nalog direktorja in predlaga predčasno razrešitev članov sveta agencije. V okviru svojih pristojnosti lahko svet pregleduje poslovne knjige, kot so opredeljene v slovenskih računovodskih standardih, in knjigovodske listine agencije, lahko zahteva poročilo o poslovanju agencije in druge informacije, ki jih potrebuje za izvajanje svojih pristojnosti, ter direktorju predlaga izboljšave poslovanja agencije oziroma ga opozori na morebitne nepravilnosti poslovanja agencije.

V letu 2015 se je svet agencije sestal na petih rednih in na petih izrednih sejah ter opravil štiri korespondenčne seje. Na podlagi svojih zakonskih pristojnosti je obravnaval letno poročilo agencije za leto 2014 in k njemu s sklepom, sprejetim na 5. korespondenčni seji, podal negativno mnenje, ki je bilo posredovano Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport. Na podlagi dodatnih pojasnil strokovnih služb in direktorja agencije je svet na svoji 10. izredni seji spremenil sklep in podal mnenje k letnemu poročilu agencije za leto 2014. Svet je obravnaval tudi spremenjen statut agencije, h kateremu je podal soglasje na 9. redni seji. Na 6. korespondenčni seji je svet na podlagi predhodno podanih pisnih in ustnih pojasnil predstavnikov agencije podal pozitivno mnenje k programu dela in finančnemu načrtu agencije za leto 2016. Poleg tega je svet v letu 2015 podal več predlogov za izboljšanje poslovanja agencije.

Agencija ni vključena v zbirni kadrovski načrt oseb javnega prava. Na dan 31. decembra 2015 je bilo v agenciji **zaposlenih 83 javnih uslužbencev** za nedoločen čas. Sklenjeni sta bili **tudi dve pogodbi o zaposlitvi za določen čas**, in sicer ena za čas trajanja porodniškega dopusta ter dopusta za nego in varstvo otroka začasno odsotne javne uslužbenke, druga pa za čas pripravništva, ki nista všteti v skupno število zaposlenih v agenciji. Agencija zaposluje eno javno uslužbenko, ki ji je z odločbo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije priznana pravica do dela s polovico polnega delovnega časa. V letu 2015 so bile zaradi delovnih potreb sklenjene tudi štiri pogodbe o avtorskem delu in od meseca oktobra 2015 ena podjemna pogodba.

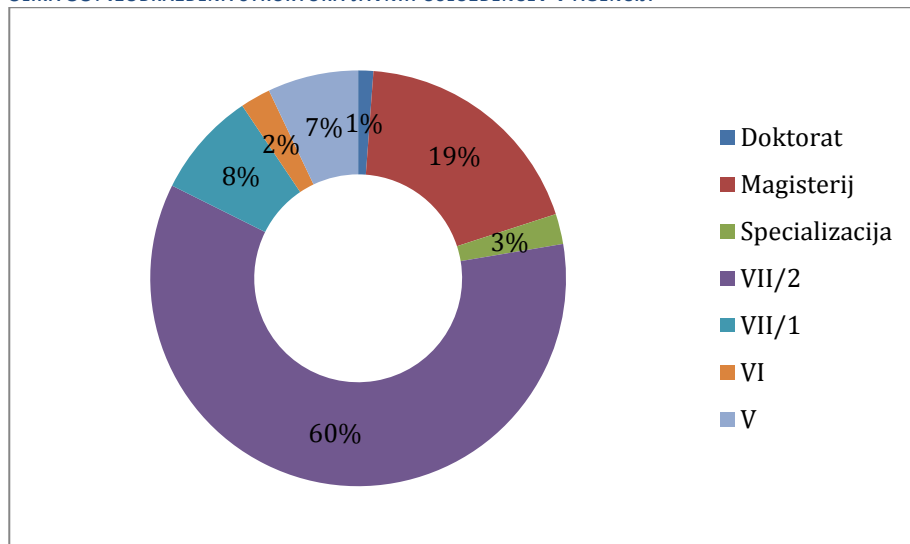
2 USMERJEN RAZVOJ ZAPOSLENIH

Kljub visoki ravni dosežene formalne izobrazbe uslužbencev agencije (skoraj tri četrtine jih dosega najmanj univerzitetno izobrazbo) agencija stremi k stalnemu izpopolnjevanju in razvoju svojih uslužbencev, saj je za ustrezno strokovno držo regulatorja v stiku s kadrovsko dobro podprto, razvojno intenzivno in kompetitivno

¹⁶ Član sveta agencije Jože Kreševič je decembra 2015 podal odstopno izjavo.

industrijo nujno stalno dodatno strokovno in specialistično izobraževanje ter usposabljanje s pridobivanjem mehkih znanj.

SLIKA 33: IZOBRAZBENA STRUKTURA JAVNIH USLUŽBENCEV V AGENCIJI

Izvajanje **usmerjenega razvoja uslužbencev** je v letu 2015 potekalo v okviru individualnih in skupinskih izobraževanj, pripravljenih v sodelovanju s priznanimi zunanjimi strokovnjaki in organizacijami. Ker je agencija z vsako spremembo področne zakonodaje pridobila nove pristojnosti, obenem pa so jo tudi zaradi njene plačne nekonkurenčnosti zapuščali strokovnjaki s specialističnimi znanji in izkušnjami, je ob prizadevanjih za zapolnitev kadrovskih vrzeli veliko resursov namenila za strokovna in specialistična izobraževanja lastnega strokovnega kadra. Pripravila je številna izobraževanja, ki so bila pogosto odprta tudi za zunanjo javnost. Poseben program je bil oblikovan za uslužbence na vodilnih delovnih mestih, ki nastopajo v dvojni vlogi – kot strokovnjaki za posamezno področje, hkrati pa so upravljalci različnih virov.

Zaradi razmer, ki od agencije in njenih uslužbencev zahtevajo vse hitrejšo prilagajanje spremembam in novostim, je agencija razvojni program uslužbencev usmerila k zagotovitvi znanj, spretnosti in sposobnosti, ki zaposlenim omogočajo ustrezno odzivnost ter podpirajo timsko in projektno delo. Izobraževanja so bila opremljena s študijskimi gradivi in so od sodelujočih zahtevala sodelovanje v preizkusu pridobljenega znanja. Z izbiro usposobljenih izvajalcev in zagotovitvijo sodelovanja uslužbencev je bilo poskrbljeno, da so bila sredstva, vložena v organizacijo in izvedbo izobraževanj, optimalno izkoriščena. V skupnem povprečnem trajanju približno **13 izobraževalnih dni na zaposlenega** so bila organizirana izobraževanja, kratko povzeta v nadaljevanju.

Priprava na letni razgovor s sodelavcem: agencija daje tej tematiki pomemben poudarek, kajti gre za orodje spremljanja dela in kariere uslužbencev, ki zagotavlja razvoj kadrov in njihovo uspešnost. Je oblika načrtnega dela vodij s sodelavci, ki zagotavlja učinkovitost javne uprave prek ustrezno usposobljenih in učinkovitih uslužbencev. Hkrati omogoča koristne povratne informacije o zaposlenih, ki

omogočajo učinkovito upravljanje kadrovskih virov. Cilj je kar najbolje oceniti potenciale zaposlenih, jih polno angažirati in jim zagotoviti potreben razvoj, da bo moč doseči zastavljene cilje agencije ter izpeljati programe dela.

Učinkovita komunikacija in profiliranje uslužbencev AKOS: S ciljem vzpostaviti delovno okolje, ki bi spodbujalo in optimiziralo medsebojno sodelovanje, zaupanje ter komunikacijo med zaposlenimi, ki bi doprinesla k večji produktivnosti in še uspešnejšemu doseganju ciljev, je agencija v sodelovanju z zunanjo strokovno službo organizirala izobraževanje, usmerjeno v vedenjski aspekt posameznika, ki je ključen za medsebojno komunikacijo in gradnjo medsebojnega zaupanja.

Kot zaključek izobraževalnega procesa v letu 2015 je agencija za člane kolegija organizirala izobraževanje s ciljem določiti ključne razlike med vodjo, menedžerjem, strokovnjakom in izpostaviti njihove ključne naloge ter oblikovati **piramido ključnih vodstvenih kompetenc**. Izpostavljena je bila moč poslanstva in vizije v povezavi s ključnimi vrednotami ter koristi, ki nam jih te prinašajo.

Usposabljanje s področja Microsoft Office okolja: Večina uslužbencev agencije se pri svojem delu stalno srečuje z zahtevnimi analizami, pripravo zahtevnih tekstovnih dokumentov in pripravo prezentacij, zato je agencija uslužbencem omogočila tečaje programov Microsoft Word, Microsoft Excel in Microsoft PowerPoint. Glavno vodilo pri organizaciji tovrstnega usposabljanja je bilo uslužbencem omogočiti lažje, hitrejša in kakovostnejša izdelka v Microsoft Office programskem okolju.

Skupinska strokovna izobraževanja na teme s posameznih področij pristojnosti agencije, ki so potekala v agenciji ob pomoči domačih in tujih strokovnjakov, so bila pogosto dostopna tudi akterjem na trgih, ki jih agencija regulira, in strokovni javnosti. **Skupinskih in individualnih strokovnih izobraževanj** na teme s področja delovanja agencije, ki so bila organizirana izven agencije, doma ali v tujini, so se udeleževali uslužbenci posameznih strokovnih področij agencije.

Celoten obseg izobraževanj je bil uresničen v nekoliko manjšem obsegu od določenega v Programu dela in finančnem načrtu AKOS za leto 2015, predvsem zaradi prevelike časovne obremenitve uslužbencev agencije s prioritarnimi nalogami in zaradi delne oz. kasnejše realizacije zaposlitvenega procesa novih uslužbencev agencije ter s tem povezane neizvedbe predvidenih usposabljanj za te uslužbence. Kljub temu agencija ocenjuje, da je za ohranjanje koraka s hitro razvijajočo se in spreminjajočo se industrijo nujno ohraniti program razvoja in izobraževanja zaposlenih na primerni ravni.

Za **ohranjanje zdravja** zaposlenih agencija v skladu z zakonodajo o varstvu in zdravju pri delu skrbi za redne predhodne oziroma ciljne obdobjne zdravniške preglede in usposabljanja s področja varstva pri delu s pomočjo pooblaščenega zdravnika in zunanjega strokovnega pooblaščenca iz varstva pri delu.

3 KADROVSKA KREPITEV AGENCIJE

Agencija je v okviru realizacije zaposlitev, napovedanih in potrjenih s Programom dela in finančnim načrtom AKOS za leto 2015, izvajala razpisne postopke za potrebe zaposlitve novih sodelavcev, usposobljenih in motiviranih strokovnjakov s področja regulacije in nadzora telekomunikacij in radiofrekvenčnega spektra, spremljanja kakovosti širokopasovnih storitev, nadzora infrastrukturnih investicij, regulacije in nadzora trga poštnih storitev, regulativnega računovodstva in dela z dokumentarnim in arhivskim gradivom.

V želji, da zagotovi čim bolj kakovostne selekcijske in izbirne postopke, je agencija sprejela »**Metodologijo izbirnega postopka**«, ki poteka v petih fazah in s katero je natančneje definirala naloge Oddelka za kadrovske in splošne zadeve, vodij posameznih sektorjev in drugih zaposlenih ter celoten potek izbirnega postopka, torej določitev komisije, kadrovskega tima in posameznikov, ki v postopku sodelujejo, pregledujejo vloge kandidatov, izvajajo selekcijske intervjuje, opravljajo preizkuse oz. testiranja ter predlagajo izbor kadrov.

Glede na to, da je bil zaposlitveni proces eden najpomembnejših procesov agencije v letu 2015, je vodstvo agencije v želji po zaposlitvi najboljših kadrov pomoč pri izbiri slednjih poiskalo tudi v kompetentnih zunanjih strokovnih sodelavcih, ki so s svojim znanjem in izkušnjami pripomogli k realizaciji zastavljenega cilja. Zunanji strokovni sodelavci so v petfaznem zaposlitvenem postopku izvajali psihološka testiranja kandidatov in neposredno sodelovali pri izvajanju selekcijskih intervjujev ter s svojim znanjem in izkušnjami pomembno pripomogli k optimalni odločitvi oz. izbiri in na koncu tudi zaposlitvi najboljših kandidatov.

Agencija je **v letu 2015 razpisala 16 delovnih mest**, na katera se je v povprečju prijavilo po 50 kandidatov. Kljub velikemu številu prijavljenih kandidatov na razpisana delovna mesta, pa je bilo po zaključku selekcijskih postopkov **realiziranih zaposlitev le 6**, kar še dodatno potrjuje ocene, da agencija zaradi finančnih pogojev, ki jih lahko ponudi na trgu dela, težko konkurira finančno veliko močnejšim akterjem, ki so tako v veliki prednosti pred agencijo pri pridobivanju strokovnjakov iz delovnega področja agencije.

Vse navedeno agencijo še dodatno vodi v smeri, da z organizacijo individualnih, skupinskih strokovnih izobraževanj in izobraževanj za pridobitev splošnih znanj (kompetenc, veščin) vlaga v razvoj obstoječega kadra in v ta namen na letni ravni načrtuje dovolj sredstev.

V mesecu decembru 2015 je agencija pričela z **novim krogom razpisnih postopkov**, s katerimi želi prek zahtevnih selekcijskih postopkov zaposliti in realizirati s strani Vlade RS odobreno in v Programu dela in finančnem načrtu AKOS za leto 2015 potrjeno končno število 94 zaposlenih uslužbencev agencije.

4 ZAGOTAVLJANJE JAVNOSTI DELA IN VPLIVA JAVNOSTI

Agencija je v letu 2015 skrbela za to, da je redno in sproti posodabljala vsebine na svoji spletni strani www.akos-rs.si. Število objav se je v primerjavi z letom poprej povečalo za 1,3-krat, in sicer z 359 na 469. Za 1,25-krat se je povečalo število posredovanih elektronskih novic. Prek tega komunikacijskega orodja je agencija v letu 2015 zainteresirani javnosti posredovala 34 obvestil o pomembnejših dogodkih in odločitvah.

Vodila je **proaktivne odnose z javnostmi** in na novinarska vprašanja odgovarjala nemudoma oziroma najkasneje v zakonskem roku sedmih dni. V letu 2015 je agencija prejela 158 zahtev novinarjev oziroma 1,34-krat več kot v letu poprej. Na vsa je odgovorila v zakonsko določenem roku. Organizirala je več formalnih in neformalnih dogodkov v podporo svojim predlogom (javne obravnave, tiskovne konference itd.). Pripravila je tudi delavnice, ki so bile namenjene strokovnemu izobraževanju in izobraževanju javnosti.

Pri **sprejemanju splošnih aktov**, priporočil in ukrepov, ki vplivajo na trg, je agencija skrbela za vpliv javnosti. Osnutke dokumentov je pred sprejetjem objavljala na svoji spletni strani in omogočila zainteresirani javnosti, da v določenem roku predloži pisne pripombe, mnenja, ter se nato do prejetih prispevkov opredelila in objavila, kako jih bo upoštevala.

Prek mehanizma, ki ga ima vzpostavljenega za sprejemanje **mnenj uporabnikov o njenem delu**, v letu 2015 ni prejela nobenega predloga.

5 DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

V skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14 in 19/15 – odl. US; v nadaljevanju: ZDIJZ) agencija omogoča fizičnim in pravnim osebam uresničevanje njihove **ustavne pravice** po pridobitvi informacije javnega značaja. Agencija je dolžna imeti informacije javnega značaja urejeno enako kot to sicer velja za druge organe javne uprave.

Agencija je v letu 2015 skupaj prejela **99 vlog** za dostop do informacij javnega značaja, kar je za 25 % več vlog v primerjavi z letom 2014. Navedeno število prejetih vlog **presega pričakovano število** glede na Program dela in finančni načrt AKOS za leto 2015 (agencija je namreč predvidevala, da bo v letu 2015 prejela do 90 vlog).

Poleg na novo prejetih 99 vlog je agencija v letu 2015 nadaljevala tudi z reševanjem dveh zadev, ki sta bili preneseni iz leta 2014 v leto 2015. Skupno število vlog za dostop do informacij javnega značaja, ki jih je agencija obravnavala, je tako v letu 2015 doseglo 101 zadevo. Od tega je bilo do konca leta 2015 rešenih 97 zadev, z reševanjem 4 zadev pa bo agencija nadaljevala v letu 2016.

Agencija je v 76 zadevah ugodila prosilcu in mu posredovala želene podatke, v 14 zadevah pa je zahtevek prosilca zavrnila. Glavni **razlogi za zavrnitev** so bili obstoj poslovnih skrivnosti (2. točka prvega odstavka 6. člena ZDIJZ), nedokončani postopki

(7. in 9. točka prvega odstavka 6. člena ZDIJZ), ali pa se je zahteva nanašala na notranje delovanje agencije (11. točka prvega odstavka 6. člena ZDIJZ). V 6 zadevah je agencija vlogo odstopila drugemu organu, ker so se zahtevki nanašali na njegove dokumente, eno zahtevo pa je agencija zavrгла.

Število zahtevkov, pri katerih prosilec postavlja **zelo širok zahtevek** (gre za zahtevke, ki so zajemali celotno dokumentacijo npr. javnih razpisov), se je v letu 2015 izredno povečalo, zato je agencija težko sledila instruktorskemu roku za rešitev zahtevka, ki obsega 20 delovnih dni. Agencija je zaradi tako široko zastavljenih zahtevkov morala v skladu s 24. členom ZDIJZ rok podaljšati v štirih primerih. Vse druge prejete zadeve so bile rešene znotraj instruktorskega roka 20 delovnih dni, s čimer je agencija deloma sledila zastavljenemu cilju (da na vsako zahtevo za posredovanje informacije javnega značaja odgovori v roku 20 delovnih dni).

6 INFORMACIJSKA PODPORA

V letu 2015 je agencija **izboljšala informacijsko infrastrukturo** z nadgradnjo in zamenjavo opreme za zagotavljanje sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT). S tem je agencija zagotovila funkcionalno povezovanje naprav v lokalnem omrežju, prenose večje količine podatkov z uvedbo 10GbE hrbteničnega omrežja, poenostavljanje diagnostike in upravljanja naprav ter s tem zmanjševanje stroškov upravljanja in vzdrževanja, nadgrajevanje programske opreme in vpeljavo dodatnih funkcionalnosti.

Agencija je postavila tudi **nov pošto-aplikacijski strežnik**, na katerem je nameščen dokumentni sistem. Uporabniki so s tem dobili možnost dostopa do službene elektronske pošte na android napravah. Agencija je prenovila strežnike in kupila novo tarčno enoto za **varnostno kopiranje podatkov**, vendar postopek zaradi zapleta s pridobljeno licenco v javnem naročilu še ni zaključen. Agencija je v letu 2015 uspešno izvedla javno naročilo in sklenila okvirni sporazum za računalnike in računalniško opremo, na podlagi katerega bo v letu 2016 zamenjala dotrajane delovne postaje.

Poleg prenove informacijskega sistema se je oddelek za informatiko ukvarjal tudi z **razvojem programske opreme**. Na prvem mestu je predvsem izdelava spletnega portala www.komuniciraj.eu, ki je namenjen uporabnikom elektronskih komunikacijskih storitev in omogoča dostop do ponudb največjih operaterjev (tako fiksnih kot tudi mobilnih) na enem mestu, ki jih uporabniki lahko med sabo primerjajo. Agencija je razvijala tudi interno spletno stran, ki je namenjena zaposlenim in vsebuje interni imenik, obvestila, portal za rezervacije sejnih sob in računalniške opreme, arhiv, knjižnico, pravilnike in navodila agencije, odsotnosti zaposlenih in še mnoge druge module, ki omogočajo interno seznanjanje z informacijami. Izdelava interne spletne strani se je sicer začela že v letu 2014, nadaljevala pa v letu 2015. Moduli se dopolnjujejo glede na potrebe agencije.

V začetku leta je agencija zaključila z **implementacijo algoritma za izračun pristojbin na podlagi medijskih dovoljenj**. Poslovni informacijski sistem eAPEK je nadgradila z avtomatskim uvozom odločb o odmeri plačila v dokumentni sistem, s čimer je

zagotovljena večja učinkovitost dela. Poleg tega je agencija nadgradila integracijo poslovno-informacijskega sistema eAPEK s finančno aplikacijo. Izdajo pristojbin za frekvence in številke bloke je nadgradila z možnostjo izdaje zbirnih odločb o odmeri plačila, kar predstavlja operaterju prijaznejšo storitev.

7 FINANCE, RAČUNOVODSTVO IN NOTRANJA REVIZIJA

Računovodska dejavnost oddelka za finance in računovodstvo je zbiranje, urejanje in obdelovanje v denarni merski enoti izraženih podatkov o sredstvih, obveznostih do virov sredstev, prihodkih in odhodkih ter oblikovanje, prikazovanje in presojanje v denarni merski enoti izraženih informacij o njih, ki se nanašajo na pretekle ali predvidene prihodnje poslovne pojave v zvezi z njimi. Zajema knjigovodenje, računovodsko predračunavanje, računovodsko nadziranje in računovodsko proučevanje, končuje pa se z računovodskim informiranjem, ki lahko izhaja iz kateregakoli od teh sestavnih delov. Finančna dejavnost oddelka za finance in računovodstvo je gospodarjenje z denarjem, financiranje, naložbenje (enotni zakladniški račun) in obvladovanje plačilne sposobnosti. Finančna dejavnost je v javni agenciji v primerjavi z realnim sektorjem okrnjena, saj javna agencija ne deluje po načelu proste gospodarske pobude, ampak je zavezana k doslednemu spoštovanju zakonodaje, ki ureja področje financiranja.

Odgovorna oseba v oddelku za finance in računovodstvo je v sodelovanju s sektorjem za pravo konec leta 2014 začela postopek obnove upravnega postopka po uradni dolžnosti nad štirimi operaterji, zavezanci za letno plačilo agenciji, z namenom **ugotovitve pravilne višine letnega plačila** na podlagi obvestila za leto 2014. Postopek se je zaključil v letu 2015 z ugotovitvijo pravilne odmere plačila na podlagi obvestila za tri zavezanca, medtem ko je en zavezanec zoper sklep o obnovi sprožil upravni spor. Zadevo je prevzel sektor za pravo.

Agencija je v maju 2015 sodelovala v postopku **nadzora nad izvajanjem Zakona o javnih financah in predpisov na agenciji**. Finančno računovodska služba je v delu, v katerem je potekal nadzor (elektronske komunikacije, poštne storitve in železniški promet) nudila vse potrebne računovodske informacije za uspešno opravljen nadzor. Na podlagi zbranih listin je bilo ugotovljeno, da so bile odločbe o odmeri plačila izdane na podlagi vsakokrat veljavnih predpisov, nadalje je bilo ugotovljeno, da ima agencija urejeno vodenje računov in knjigovodske evidence tako, da evidentira porabo sredstev in izplačil za pokritje stroškov, ki nastanejo z izvajanjem nalog agencije na določenem področju reguliranja.

V sodelovanju s sektorjem za radiokomunikacije in sektorjem za pravo je oddelek za finance in računovodstvo izdal interno navodilo o razveljavitvi odločb in dodelitvi radijskih frekvenc in odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja po uradni dolžnosti zaradi neplačila. Področni zakon namreč predvideva odvzem dodeljenih radijskih frekvenc in številskih blokov neplačnikom. Namen internega navodila je **enotno urediti postopek odvzema tako za radijske frekvence kot tudi elemente oštevilčenja**.

Agencija izvaja **notranje revidiranje** v skladu z 10. in 12. členom Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ z najemom zunanjega izvajalca notranjega revidiranja v skladu s predpisi javnega naročanja. V letu 2015 je pri tem zasledovala naslednje **cilje**:

- preveritev obstoja notranjih kontrol ter ustreznosti in učinkovitosti delovanja vzpostavljenih notranjih kontrol na posameznih področjih poslovanja ter odkrivanje pomanjkljivosti in nepravilnosti oz. vzrokov zanje ter predlaganje ukrepov za izboljšanje poslovanja;
- preveritev, ali se na posameznih področjih poslovanja spoštujejo zakoni in predpisi, standardi in usmeritve, notranja pravila, ki urejajo delovanje agencije;
- preveritev, ali so tveganja na posameznih področjih poslovanja obvladovana;
- preveritev, ali so računovodske informacije (računovodski izkazi, notranja/zunanja poročila) ter informacije za potrebe odločanja pravilne, popolne oz. zanesljive in pravočasne;
- predlaganje ukrepov oz. priporočil za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev iz izvedenih notranjih revizij;
- preveritev izvajanja priporočil iz predhodno izvedene notranje revizije.

Agencija je v letu 2015 na področju notranjerevizijske dejavnosti dosegla zastavljene cilje ter v zvezi s tem izvedla več **aktivnosti** v okviru notranje revizije finančnega poslovanja ter za spremljanje napredovanja po izvedeni notranji reviziji postopkov inšpekcijskega nadzora iz leta 2014.

Pri **notranji reviziji finančnega poslovanja** so bili odkriti primeri pomanjkljivosti pri obstoju ter samem delovanju notranjih kontrol ter postopkov, ki opredeljujejo ključne sestavine finančnega poslovanja (priprava in spremljanje izvrševanja finančnega načrta, računovodenje ter poročanje).

Podana **priporočila** so bila usmerjena predvsem v dopolnitev in izboljšanje delovanja sistema notranjih kontrol in zadevajo predvsem:

- prenovo internega pravilnika za načrtovanje in poročanje ter natančno opredelitev posameznih metodologij v njegovem okviru;
- celovito in jasno opredelitev vsebine dolgoročnih (strateških), splošnih in izvedbenih ciljev, skupaj s kazalniki za njihovo merjenje ter določitvijo njihovih prioritete;
- dopolnitev oz. oblikovanje ustreznih podlag za načrtovanje in poročanje;
- zagotovitev ustrezne in jasne razmejitve odgovornosti med udeleženci v procesu načrtovanja, spremljanja poslovanja in poročanja;
- zagotovitev ustrezne informacijske oz. programske podpore procesu načrtovanja, spremljanja poslovanja in poročanja;
- vzpostavitev ustrezne koordinacije in nadzora procesa načrtovanja, spremljanja poslovanja in poročanja.

Zaključno poročilo o izvedeni notranji reviziji je bilo izdano v mesecu januarju 2016. Aktivnosti v zvezi z načrtovanjem in izvedbo ukrepov za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti se bodo pričele v prvem tromesečju leta 2016. Za spremljanje napredovanja po izvedeni notranji reviziji postopkov inšpekcijskega nadzora iz leta

2014, ki je razkrila posamične pomanjkljivosti pri obstoju in delovanju notranjih kontro, ter za njihovo odpravo in uvajanje izboljšav so bili s strani odgovornih oseb v letu 2015 oblikovani izvedbeni **načrti aktivnosti**, ki so bili do konca leta 2015 v določenem obsegu uresničeni.

8 PODPORA DELOVANJU SEK IN SRDF

Agencija nudi podporo delovanju dveh svetov: Svetu za elektronske komunikacije RS (SEK) in Svetu za radiodifuzijo (SRDF), ter si prizadeva za čim bolj konstruktivno sodelovanje v okvirih pristojnosti.

Agencija zagotavlja finančna sredstva in administrativno podporo **Svetu za elektronske komunikacije RS**, ki ima vlogo posvetovalnega telesa. SEK daje mnenja, priporočila in predloge glede zadev na področju elektronskih komunikacij, vključno z varstvom potrošnikov, invalidov in uporabnikov s posebnimi socialnimi potrebami na tem področju.

V letu 2015 je agencija sodelovala pri organizaciji in izvedbi 11 rednih sej in dveh dopisnih sej SEK.

Svetu za radiodifuzijo, neodvisnemu strokovnemu telesu na področju radiodifuzije, agencija zagotavlja tehnično, strokovno, finančno in administrativno podporo. V okviru tehnične podpore Svetu zagotavlja sejne sobe za seje, pripravljalne sestanke in pomoč pri izvedbi javnih dogodkov ter vso infrastrukturo (vložišče, dostop do spisa, sekretarju Sveta zagotavlja telefon, prenosni računalnik, prostor za delo, dostop do interneta). V okviru finančne podpore članom Sveta izplačuje nadomestila za opravljeno delo ter potne stroške, kot to določa odlok o ustanovitvi SRDF. Administrativno in strokovno pomoč agencija zagotavlja s financiranjem sekretarja Sveta, ki ga je izbral Svet in je zunanji sodelavec. Dodatno strokovno podporo nudi v obliki posredovanja obstoječih podatkov in/ali analiz ter študij agencije, če Svet zanje zaprosi.

Predstavniki agencije so se v letu 2015 udeležili vseh sej SRDF (12 rednih in 1 izredne).

XIV URESNIČEVANJE FINANČNEGA NAČRTA

Agencija si je na področjih, ki jih regulira, v okoliščinah hitrih tehnoloških, družbenih in zakonodajnih sprememb prizadevala za uresničitev načrtovanih aktivnosti in finančnih ciljev iz programa dela in finančnega načrta agencije za leto 2015. Njeno finančno poslovanje so zaznamovali nekateri izredni dogodki na prihodkovni in odhodkovni strani, ki so podrobno pojasnjeni v naslednjih poglavjih, na tem mestu pa za večjo preglednost zgolj kratko povzeti.

Finančni načrt je bil na **prihodkovni strani** uresničen **96-odstotno** (tudi zaradi učinkovitejše izterjave), večje odstopanje se je pojavilo na **odhodkovni strani**, kjer je uresničitev dosegla **73,6 odstotkov**.

Delna neuresničitev prilivov denarnih sredstev na račun agencije je posledica naslednjih dogodkov:

- **neizdanih odločb o odmeri plačil** iz vira avdiovizualne medijske storitve in v dveh primerih iz vira obvestil iz telekomunikacijske dejavnosti;
- s strani agencije odobrenega **obročnega odplačevanja terjatev** do zavezancev, ki so v navezavi z navedenimi obveznostmi izpostavili preveliko finančno in likvidnostno obremenitev.

Agencija je pri posameznih operaterjih na področju telekomunikacij in zavezancih na področju avdiovizualnih medijskih storitev, katerih skupni ocenjeni prihodki panoge predstavljajo razmeroma velik delež prihodkov panoge, prepoznala razmeroma visoko tveganje neporočanja oziroma napačnega poročanja višine prihodkov panoge. V skladu s svojimi pristojnostmi je za obvladovanje tveganja sprožila revizijske in upravne postopke s ciljem določitve resnične in poštene višine prihodkov. Do pravnomočnega zaključka revizijskih postopkov agencija ni mogla izdati odločb o odmeri plačil, zato je te prihodke le ocenila in obračunala v svojih računovodskih izkazih, ni pa še prejela plačila.

Odstopanja na odhodkovni strani so povzročili:

- **nepredvideni dogodki** pri uresničevanju nekaterih načrtovanih aktivnosti (npr. novi zakonski instrumenti, drugačne strateške usmeritve vlade, odprava potrebe po izvedbi planiranega ukrepa ipd.);
- **kompleksnost postopkov oddaje javnih naročil** ter večja skrbnost pri njihovi pripravi in vodenju (prenovljen, centraliziran način vodenja javnih naročil);
- **neuresničitev predvidenega obsega zaposlovanja** zaradi zahtevnosti rekrutacijskih in izbirnih postopkov ter manjše ponudbe primernih kadrov zaradi slabših možnosti nagrajevanja v primerjavi z industrijo.

Na **neizvedbo ali zamik izvajanja določenih finančno zahtevnejših projektov** (npr. javni razpis 700+, dostopovna in razdelilna točka, segmentacija, uporaba RF spektra za BWA, stroškovna utemeljenost trga železniških storitev NGA BU model Digitalna agenda, model gospodarska ponovljivost, spremljanje QoSBB ipd.) so vplivali nekateri nepredvideni dogodki, ki so zamaknili ali v določenih primerih celo odpravili potrebo po izvedbi določenih aktivnosti. Po drugi strani se bo uresničitev posameznih nalog ter z njimi povezanih stroškov v leto 2016 premaknila bodisi zaradi kompleksnosti postopkov oddaje javnih naročil bodisi zaradi kasnejše zaposlitve večjega števila zaposlenih, za katere so bili predvideni določeni stroški.

Agencija je v letu 2015 temeljito prenovila postopke oddaje **javnih naročil**, ki jih od konca leta, ko je bil sprejet nov interni pravilnik in uveden nov, centraliziran način oddaje in vodenja javnih naročil, izvaja v treh fazah, in sicer v predrazpisni oz. pripravljalni, razpisni oz. postopkovni in porazpisni oz. pogodbeni fazi. Imenovan je bil koordinator javnih naročil, posebna pozornost pa je bila dana ugotavljanju in utemeljevanju potrebe po izvedbi posameznega javnega naročila (opredelitev razlogov za izvedbo javnega naročila, zahtev oz. pričakovanj glede uporabnosti in kvalitete, obsega oz. količine blaga, storitve ali gradnje, možnih različic glede obsega naročila, tveganj ipd.), predhodni raziskavi trga (opredelitev možnih različic predmeta naročila, obsega konkurence na trgu oz. potencialnih ponudnikov, ponudbe poprodajnih storitev ipd.) ter oceni vrednosti potencialnega javnega naročila. Razpisna faza se začne s sklepom o začetku postopka oddaje javnega naročila. V tej fazi strokovna komisija oblikuje razpisno dokumentacijo, objavi javno naročilo, vrednoti prejete ponudbe, odda javno naročilo in sklene pogodbo z izbranim ponudnikom. Razpisna faza običajno traja od enega do dva meseca (v primeru, da je naročilo objavljeno na nacionalnem portalu) oz. več kot dva meseca (ko je naročilo objavljeno v Uradnem listu Evropske unije). Porazpisna faza pa se izvaja po prevzemu obveznosti iz naslova javnega naročila, in sicer v obliki spremljanja oziroma nadzorovanja izvajanja predmeta javnega naročila.

Načrtovano večje število **novih zaposlitev** v letu 2015 ni bilo v celoti izvedeno, s tem pa je povezanih več drugih predvidenih odhodkov, ki zaradi tega prav tako niso bili uresničeni. K temu sta prispevala kompleksnost razpisa in pomanjkanje ustreznih kandidatov. Pri tem agencija posebej izpostavlja problem nagrajevanja v javnem sektorju, saj bi za več delovnih mest potrebovala dobro usposobljene, izkušene strokovnjake, vendar ima pri tem težave s plačno konkurenčnostjo v primerjavi z zasebnim sektorjem. Nagrajevalni sistem javne uprave je izrazito restriktiven in pomembno vpliva na možnost pridobivanja visoko strokovnih kadrov.

Vsebinsko pojasnilo posameznih prihodkovnih in odhodkovnih računovodskih postavk z vključeno primerjalno analizo z letom 2014 je agencija podala že v okviru predstavitve in razkritij Izkaza prihodkov in odhodkov ter med drugim izpostavila tudi pomembne razlike med obema izkazoma (gl. poglavje 3.2 Izkaz prihodkov in odhodkov). V nadaljevanju se agencija v povezavi s predstavitvijo Izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka osredotoča predvsem na poročanje o uresničevanju finančnih ciljev, ki jih je določila v računovodskih izkazih ter obrazložitvi programa dela in finančnega načrta za leto

2015. Program dela in finančni načrt agencije za leto 2015 ter tarife o vrednosti točk za posamezne vrste letnih plačil so bili potrjeni v decembru 2014. Na podlagi navedenih dokumentov je agencija v letu 2015 zaračunavala plačila ter porabljala finančna sredstva, upoštevajoč gospodarnost, učinkovitost, obseg in namen, za katerega je agencija ustanovljena.

TABELA 17: IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA OD 1. 1. DO 31. 12. 2015, PRVI DEL

ČLENITEV SKUPIN KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK			Indeks Tekoče leto/ FN 2015
			Tekoče leto	Predhodno leto	FN 2015	
1	2	3	4	5	6	7 = 4/6
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	7.047.126	8.185.860	7.345.192	95,9
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	7.047.126	8.185.860	7.345.192	95,9
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	0	0	0	
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	0	0	0	
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	0	0	0	
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0	0	0	
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	0	0	0	
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	0	0	0	
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0	0	
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0	0	
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0	0	
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0	0	
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	0	0	0	
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0	0	
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0	0	
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0	0	
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0	0	
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0	0	
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	0	0	0	
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421+422+423+424+425+426+427+428+429+430)	420	7.047.126	8.185.860	7.345.192	95,9
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	421	6.994.030	8.122.813	7.302.192	95,8
del 7102	Prejete obresti	422	3.086	5.510	6.500	47,5
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0	0	
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	10.675	18.462	2.000	533,8
72	Kapitalski prihodki	425	3.255	285	6.500	50,1
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0	0	
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0	0	
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0	0	
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	36.080	38.790	28.000	128,9
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	0	0	0	
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433+434+435+436)	431	0	0	0	
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	0	0	0	
del 7102	Prejete obresti	433	0	0	0	
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	434	0	0	0	
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	435	0	0	0	
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	436	0	0	0	

Drugi del prikaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka za navedeno obdobje se nahaja na naslednji strani.

TABELA 18: IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA OD 1. 1. DO 31. 12. 2015, DRUGI DEL

ČLENITEV SKUPIN KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK			Indeks Tekoče leto/ FN 2015
			Tekoče leto	Predhodno leto	FN 2015	
1	2	3	4	5	6	7 = 4/6
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	5.524.879	6.234.768	7.509.166	73,6
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	5.524.879	6.234.768	7.509.166	73,6
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	2.548.067	2.548.014	3.144.032	81,0
del 4000	Plače in dodatki	440	2.363.500	2.361.113	2.912.751	81,1
del 4001	Regres za letni dopust	441	11.001	12.253	12.340	89,1
del 4002	Povračila in nadomestila	442	141.248	165.820	201.651	70,0
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	0	0	0	
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0	3.636	0	
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0	0	
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	32.318	5.192	17.290	186,9
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	382.286	381.575	480.648	79,5
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	205.919	203.904	259.161	79,5
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	169.149	167.913	207.622	81,5
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.404	1.459	1.757	79,9
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	2.385	2.368	2.928	81,5
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	3.429	5.931	9.180	37,4
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	1.915.554	2.311.116	3.035.986	63,1
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	642.231	1.112.243	1.517.667	42,3
del 4021	Posebni material in storitve	455	36.808	33.976	29.700	123,9
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	105.342	108.180	127.430	82,7
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	32.510	36.360	27.900	116,5
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	205.433	192.624	226.687	90,6
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	374.318	335.000	327.022	114,5
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	24.048	24.878	35.750	67,3
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0	0	
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0	0	
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	494.864	467.855	743.830	66,5
403	D. Plačila domačih obresti	464	0	0	0	
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0	0	
410	F. Subvencije	466	0	0	0	
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0	0	
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	72.703	0	
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0	0	
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	678.972	921.360	848.500	80,0
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	915	1.340	200.000	0,5
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	80.788	27.800	65.000	124,3
4202	Nakup opreme	473	399.446	885.957	363.500	109,9
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0	0	
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	17.376	0	15.000	115,8
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0	0	
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0	0	
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	180.447	6.263	205.000	88,0
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	0	0	
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0	0	
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	0	0	0	
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482		0	0	
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483		0	0	
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484		0	0	
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	1.522.247	1.951.092	0	
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	0	0	163.974	

1 PRIHODKI

Agencija je v letu 2015, upoštevajoč prilive denarnih sredstev na račun (denarni tok), ustvarila za 7.047.126 EUR prihodkov, in sicer 6.994.030 EUR prihodkov od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe oz. t. i. prihodkov iz rednega poslovanja (99,2 %) zaradi plačil zavezancev iz naslova izdanih odločb o odmeri plačil, izdanih računov in drugih verodostojnih listin ter 53.096 EUR drugih prihodkov (0,8 %). V primerjavi s finančnim načrtom je agencija ustvarila za 308.162 EUR oz. za 4,2 % manj prihodkov iz rednega poslovanja, kot jih je prvotno načrtovala, med katerimi izpostavlja naslednje razloge za pomembnejša odstopanja:

- 264.413 EUR oz. za 38,8 % manj plačanih terjatev oz. prihodkov iz naslova medijskih storitev zaradi vnaprej vračunanih prihodkov po neizdanih odločbah o odmeri plačil ter zaradi s strani agencije odobrenega obročnega odplačevanja terjatev do zavezancev, ki so v navezavi z navedenimi obveznostmi izpostavili preveliko finančno in likvidnostno obremenitev;
- 115.907 EUR oz. 6,1 % manj terjatev oz. prihodkov iz naslova obvestil predvsem zaradi nižjih prihodkov telekomunikacijske dejavnosti od predvidenih, ki so jih agenciji javili posamezni pomembnejši zavezcanci, na podlagi katerih so bili obračunani prihodki nižje vrednosti, ki v letu 2015 še niso bili plačani;
- 84.516 EUR oz. 2,5 % več prihodkov iz naslova uporabe radijskih frekvenc predvsem zaradi zamika plačil terjatev, ki izhajajo predvsem iz izdanih odločb o odmeri plačil leta 2014 (obračunski prihodki leta 2014), s strani zavezancev v prvi polovici leta 2015.

Agencija je na postavkah drugih prihodkov (Oznake za AOP = 422 do 430) ustvarila za 10.096 EUR oz. za 23,5 % več prihodkov od prvotno načrtovanih, in sicer predvsem zaradi:

- večjega obsega prejetih denarnih sredstev iz naslova povračil sredstev iz proračuna Evropske unije (povračila stroškov letalskih kart) v vrednosti 8.080 EUR;
- prihodkov iz naslova zaračunanih stroškov opravljenega revizijskega postopa pri operaterju ter večjega obsega izterjanih oslavljenih terjatev iz prejšnjih let zaradi dosledne in učinkovite izvedbe postopkov izterjave v skupni vrednosti 8.675 EUR;
- manjšega obsega izvedenih prodaj izrabljenih osnovnih sredstev ter prihodkov od obresti iz naslova vezave prostih denarnih sredstev pri zakladnici enotnega zakladniškega računa države (EZR) v skupni vrednosti 6.659 EUR.

Kot je agencija že izpostavila v poglavju 3.2 ter navedla v predhodni primerjavi, so razlike med obračunskimi (7.233.664 EUR) in evidenčnimi prihodki iz poslovanja (6.994.030 EUR) v letu 2015 predvsem posledica vnaprej vračunanih prihodkov po neizdanih odločbah o odmeri plačil iz naslova medijskih storitev in odobrenega obročnega odplačevanja terjatev do zavezancev, vnaprej vračunanih prihodkov po neizdanih odločbah o odmeri plačil za obvestila ter zaradi zamika plačil terjatev po

izdanih odločbah o odmeri plačil za frekvence iz leta 2014 s strani zavezancev v letu 2015. Za namen ponazoritve realne in transparentne primerjave gibanja prihodkov ter ugotavljanja vzrokov za dejanska odstopanja med načrtovanimi kategorijami leta 2015 in ustvarjenimi v letu 2015 bo agencija tovrstne vplive, ki nastajajo zaradi denarnega toka, izključila in v nadaljevanju podala še primerjavo na podlagi obračunskih prihodkov.

TABELA 19: PRIMERJAVA DOSEŽENIH IN NAČRTOVANIH OBRAČUNSKIH PRIHODKOV OD POSLOVANJA AGENCIJE

	2015	FN 2015	Indeks
Prihodki iz naslova izvajanja poštinih storitev	486.281	485.131	100,2
Prihodki iz naslova odmere plačila številok	739.438	751.766	98,4
Prihodki iz obvestil	1.805.079	1.886.239	95,7
Prihodki iz naslova frekvenc	3.352.726	3.325.520	100,8
Prihodki iz naslova železnic	166.065	166.581	99,7
Prihodki iz naslova medijskih storitev	678.122	680.955	99,6
Prihodki iz naslova prodaje nalepk za prepoved dostavljanja v predalčnik	5.953	6.000	99,2
SKUPAJ PRIHODKI OD POSLOVANJA (Oznaka za AOP = 860)	7.233.664	7.302.192	99,1

Vir: Interne računovodske evidence AKOS

Iz prikaza je razvidno, da je agencija v primerjavi z načrtovanimi obračunskimi prihodki ustvarila za 68.528 EUR oz. za 0,9 % manj prihodkov iz rednega poslovanja od načrtovanih, in sicer predvsem zaradi nižjih obračunanih prihodkov iz naslova obvestil. Agencija je pri načrtovanju prihodkov iz navedenega naslova za leto 2015 izhajala iz analize stanja telekomunikacijskega trga ter pri napovedi števila točk upoštevala prihodke zavezancev iz telekomunikacijske dejavnosti, za katere je presodila, da predstavljajo resnično in pošteno vrednost in bi jih zavezanci predvidoma morali poročati agenciji. Vzrok za navedeno nižjo ustvarjeno vrednost prihodkov izhaja predvsem iz dejstva, da so posamezni pomembnejši zavezanci javili nižje prihodke dejavnosti od predvidenih, kar se je posledično odrazilo v nižjem številu točk ter tudi nižji odmerjeni obveznosti. Kot smo že navedli v poglavju 3.1.2.5, je agencija z namenom preveritve javljenih prihodkov pri nekaterih zavezancih pričela s postopki revizije po 6. členu ZEKom-1. V primeru neuspešne revizije oz. izgube tožbe v morebitnem pravnem postopku bo agencija navedenim zavezancem zaračunala njihovo obveznost na podlagi javljenih prihodkov dejavnosti, torej v višini, kot jo je dejansko vključila v poslovni izid leta 2015.

2 ODHODKI

Agencija je v letu 2015 upoštevala odlive denarnih sredstev z računa (denarni tok) ustvarila za **5.524.879 EUR odhodkov**, in sicer 2.930.353 EUR (53,0 %) odhodkov iz naslova plač in drugih izdatkov zaposlenim ter pripadajočih prispevkov delodajalcev za socialno vrednost, za 1.915.554 EUR odhodkov iz naslova nakupov materiala, blaga in storitev (34,7%) ter za 678.972 EUR investicijskih odhodkov (12,3 %).

Agencija je v letu 2015 ustvarila skupaj za **1.984.287 EUR** oz. za **26,4 % manj odhodkov**, kot jih je predvidela v finančnem načrtu, predvsem v naslednjih treh skupinah izdatkov.

2.1 PLAČE IN DRUGI IZDATKI

V okviru stroškov dela je agencija ustvarila skupaj za **694.327 EUR manj odhodkov** oz. za **19,2 % nižje stroške** od načrtovanih (Oznaki za AOP = 439 + 447), in sicer predvsem zaradi:

- neizvedenih predvidenih zaposlitev dodatnih 14 uslužbencev glede na kadrovske načrte ter neizvedene nadomestitve odhodov treh zaposlenih; do delne uresničitve napovedanih zaposlitev je prišlo v zadnjem trimesečju leta 2015;
- spremenjenega načina obračuna stroškov prevoza – izbran je bil najcenejši način obračuna, s katerim smo dosegli znatne prihranke;
- neuresničenega prenehanja uporabe plačne lestvice z znižanimi vrednostmi plačnih razredov – zakonodajalec je določil nadaljevanje uporabe navedene plačne lestvice šele konec leta 2014.

Kot **najpomembnejši vzrok** za manjšo porabo sredstev agencija izpostavlja predvsem neizvedbo zaposlitve načrtovanega večjega števila novo zaposlenih v letu 2015, s čimer je povezanih več predvidenih odhodkov, ki niso bili uresničeni. K temu sta prispevala kompleksnost razpisa in pomanjkanje ustreznih kandidatov. Pri tem agencija posebej izpostavlja problem nagrajevanja v javnem sektorju, saj bi za več delovnih mest potrebovala dobro usposobljene, izkušene strokovnjake, vendar ima pri tem težave s plačno konkurenčnostjo v primerjavi z zasebnim sektorjem. Nagrajevalni sistem javne uprave je izrazito restriktiven in pomembno vpliva na možnost pridobivanja visoko strokovnih kadrov.

2.2 IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE

V okviru izdatkov za blago in storitve je agencija ustvarila skupaj za **1.120.432 EUR manj odhodkov** oz. za 36,9 % nižje stroške od načrtovanih (oznaka za AOP = 453), in sicer predvsem zaradi **nižjih stroškov pisarniškega in splošnega materiala in storitev v vrednosti 875.436 EUR** oz. za 57,7 % (oznaka za AOP = 454) predvsem zaradi neizvedbe projektov, kot so javni razpis 700+ MHz, razpis 10+ Mhz, stroškovna utemeljenost višine uporabnine na področju regulacije železniškega trga, ali delne izvedbe projektov na področju omrežne nevtralnosti, dostopovne in razdelilne točke, NGA BU modela Digitalna agenda, modela gospodarska ponovljivost, regulacija ločenega računovodstva ipd.

V povezavi z nižjo realizacijo stroškov pisarniškega in splošnega materiala in storitev (postavka skupine kontov 4020) agencija v nadaljevanju izpostavlja predvsem okoliščine izvedbe naslednjih projektov:

1. Projekta '**javni razpis 700+ MHz**' v načrtovani vrednosti 100.000 EUR:

Zaradi trendov, ki kažejo, da se bo rast mobilnega interneta v Sloveniji močno povečala, kar posledično pomeni potrebo po dodatnem frekvenčnem spektru za zagotavljanje javnih mobilnih storitev, se je agencija z izvedbo javnega naročila za izbiro ponudnika za izvedbo strokovnih svetovalnih storitev in dostopa do programske opreme za izvedbo kompleksne elektronske dražbe že konec leta 2014 začela pripravljati na nov javni razpis z javno dražbo za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje mobilnih storitev. Z dodelitvijo vseh razpoložljivih frekvenc agencija želi mobilnim operaterjem dovolj zgodaj zagotoviti predvidljivo investicijsko okolje, obenem pa bi to predstavljalo pomemben prispevek k uporabi brezžičnih tehnologij za stroškovno učinkovito izpolnitev zahtev iz Digitalne agende, po kateri naj bi bil do leta 2020 vsem gospodinjstvom, tudi tistim na podeželju, omogočen hitri internet s prenosno hitrostjo vsaj 30 Mbit/s. Agencija projekta v letu 2015 ni izvedla zaradi kasneje prejetih strateških usmeritev Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, v skladu s katerimi naj frekvenc v pasu 700 MHz še ne bi razpisali. Agencija je projekt predvidela za leto 2017.

2. Projektov '**NGA BU model Digitalna agenda**' v načrtovani vrednosti 160.000 EUR (delna uresničitve izobraževalno-svetovalnih storitev v vrednosti cca 20.000 EUR) in '**model gospodarska ponovljivost**' v načrtovani vrednosti 80.000 EUR.

Na področju izvajanja ekonomske analitike na reguliranih trgih agencija v letu 2015 ni uresničila navedenih načrtovanih projektov, saj je osnova za njihovo izvedbo priprava metodologije in analize za regulacijo upoštevanih trgov 3a, 3b in 4, ki natančno definira storitve, za katere so potrebni izračuni stroškovnih cen in izvedba analize vodilnih maloprodajnih ponudb na trgu širokopasovnega dostopa. Izvedba projektov za regulacijo upoštevanih trgov 3a, 3b in 4 se je zamaknila tudi zaradi kompleksnosti priprav javnih razpisov ter zaradi obsega dela na drugih prioritetnih projektih s področja regulacije (npr. priprava analize in sprememba cenovnega ukrepa na upoštevni trg 5). Za projekt model gospodarska ponovljivost je agencija konec leta 2015 pričela s postopki oddaje javnega naročila s pričakovanjem, da bodo zaključeni v prvih mesecih leta 2016.

3. Projekta '**regulacija ločenega računovodstva**' v delu načrtovane vrednosti 80.000 EUR:

Na področju regulacije in nadzora trga poštnih storitev agencija v letu 2015 ni dokončala načrtovane aktivnosti na področju preveritve izračuna neto stroškov, saj Pošta Slovenije navedenega izračuna ni predložila. Realizirana sredstva iz tega naslova predstavljajo 47.946 EUR.

4. Projekta '**omrežna nevtrálnost**' v načrtovani vrednosti 70.000 EUR:

Zaradi razvoja dogodkov na področju evropske zakonodaja, ki so napovedovali sprejetje uredbe na področju nevtrálnosti interneta, je agencija v letu 2015 lastne aktivnosti v smeri regulacije začasno ustavila, saj je nadaljnje urejanje navedenega področja odvisno od tega, kakšen bo enoten evropski pristop, ki je za Slovenijo, tako

kot za ostale države članice, zavezujoč. V letu 2016 bo agencija glede na smernice, ki jih bodo pripravili evropski regulatorji, skupaj z Evropsko komisijo pristopila k pripravi ustrezne izvedbene zakonodaje za področje nevtralnosti. Projekt je v zmanjšanem znesku 20.000 EUR prestavljen v leto 2016. Nerealizirana sredstva iz tega naslova znašajo 39.899 EUR.

5. Projekta '**dostopovna in razdelilna točka**' v načrtovani vrednosti 70.000 EUR:

Na projektu dostopovna in razdelilna točka je agencija v letu 2015 preučila stanje na trgu, pregledala prakse v drugih državah, pripravila primerjavo zadevnih pravnih aktov ter osnutek splošnega akta. Z implementacijo Direktive 2014/61/EU se je pojavila potreba po medresorskem sodelovanju na tem področju, pri čemer so se izpostavila dodatna vprašanja, ki jih mora agencija proučiti in upoštevati pri sprejemu splošnega akta. Nerealizirana sredstva iz tega naslova predstavljajo 70.000 EUR.

6. Projekta '**segmentacija**' v načrtovani vrednosti 40.000 EUR:

Izvedba geografske segmentacije temelji na natančnih prostorskih podatkih, poleg tega pa se trg segmentira različno, glede na različne potrebe in zahteve, ki jih mora agencija upoštevati pri posameznem delu. Tako je na primer geografska segmentacija za potrebe določitve izvajalca univerzalne storitve povsem drugačna kot za regulacijo upoštevanih trgov 3a in 3b, medtem ko je geografska segmentacija za trg 4 spet drugačna. Analize navedenih upoštevanih trgov in univerzalne storitve z vidika širokopasovnega dostopa v letu 2015 še niso bile pripeljane do faze geografske segmentacije trga, kjer bi se lahko postavili glavni kriteriji in zahteve za segmentacijo. Poleg tega je bilo za izvedbo segmentacije treba predhodno vzpostaviti enotno bazo v okviru projekta mapiranja omrežnih priključnih točk, ki pa je bila zaradi zakonskih določil glede roka za vnos podatkov in zaradi potrebnih kontrol velike količine podatkov izdelana v letu 2015. Za projekt segmentacija je agencija načrtovala postopke oddaje javnega naročila v začetku leta 2016.

7. Projekta '**uporaba RF spektra za storitve elektronskih komunikacij v pasovih 10 150 – 10 350 MHz / 10 500 - 10 650 MHz**' v načrtovani vrednosti 30.000 EUR:

Agencija projekta v letu 2015 ni dokončala, saj se je pri posvetih z deležniki izkazalo, da je projekt treba razširiti na pasove 3500 MHz, 3700 MHz, 10GHz in 12 GHz. Po pripravi dokumentacije za lokalni javni razpis za navedene frekvence se je pokazalo, da je bolj smiselno ločiti javni razpis na več razpisov po vrstah deležnikov, in sicer posebej za komercialne deležnike (pasova 10 GHz in 12 GHz, za katera je agencija za januar 2016 načrtovala javno posvetovanje o osnutku informativnega memoranduma, in za ostala pasova), za deležnike v podpornih dejavnostih in deležnike državne uporabe, za katere bo v letu 2016 našla celovito rešitev.

8. projekta '**stroškovna utemeljenost višine uporabnine**' v načrtovani vrednosti 25.000 EUR:

Na področju regulacije trga železniških storitev agencija v letu 2015 ni izvedla aktivnosti preveritve skladnosti določitve stroškovne osnove za izračun uporabnine z zahtevami Evropske komisije, saj s strani Evropske komisije ni prišlo do objave izvedbene uredbe v načrtovanem roku, hkrati pa je bila pristojnost višine uporabnine z novelo Zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 84/15) prenesena z dodeljevalnega organa na upravljavca javne železniške infrastrukture, ki bo predvidoma določil novo metodologijo. Nerealizirana sredstva iz tega naslova predstavljajo 25.000 EUR.

Poleg nižjih stroškov pisarniškega in splošnega materiala in storitev so bili odhodki iz naslova izdatkov za blago in storitve skupaj (neto) nižji tudi zaradi:

- nižjih drugih operativnih odhodkov v vrednosti 248.966 EUR oz. za 33,5 % (Oznaka za AOP = 463) predvsem iz naslova **manjšega obsega opravljenih izobraževalnih aktivnosti** od predvidenega, tudi zaradi neizvedene zaposlitve večjega števila novo zaposlenih (kompleksnost razpisa, pomanjkanje ustreznih kandidatov ipd.);
- nižjih izdatkov za službena potovanja v vrednosti 21.254 EUR oz. za 9,4 % (Oznaka za AOP = 458) predvsem zaradi **racionalnejše organizacije in izvedbe načrtovanih službenih potovanj** (več videokonferenc, manj udeležencev službenih poti ipd.) ter zaradi nekoliko zmanjšane intenzivnosti mednarodnega sodelovanja v Sektorju za regulacijo telekomunikacij (na projektu Contact Network) in v Sektorju za regulacijo železniškega trga, poleg tega pa še neizvedene udeležbe na MS-EWG Users in neizvedbe projekta Uporaba 10 Mhz + razpis;
- nižjih skupnih stroškov za energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije v vrednosti 22.088 EUR oz. za 17,3 % (Oznaka za AOP = 456) predvsem iz naslova **znižanja stroškov mobilne in fiksne telefonije ter deloma drugih obratovalnih stroškov**. Vzrok za znižanje navedenih stroškov so predvsem neizvedene predvidene nove zaposlitve ter izbira cenejših paketov za mobilno telefonijo;
- nižjih stroškov za poslovne najemnine in zakupnine v vrednosti 11.702 EUR oz. za 32,7 % (Oznaka za AOP = 460) predvsem zaradi **neizvedenega načrtovanega najema dodatnih poslovnih prostorov** za zaposlene zaradi neizvedenih predvidenih novih zaposlitev;
- nižjih stroškov vzdrževanja, ki so se na segmentu vzdrževanja DRNP v letu 2015 znižali zaradi **znižanja cene rednih polletnih pregledov DRNP postaj ter novejših merilnih opreme**; po drugi strani pa je prišlo do neto višjih stroškov za tekoče vzdrževanje v vrednosti 47.296 EUR oz. za 14,5 % (Oznaka za AOP = 459) predvsem zaradi odprave nepredvidenih okvar oz. nedelovanja ogrevalno-hladilnega sistema in stroškov prenove sanitarij v II. nadstropju poslovne stavbe.

Povzetek razlogov za razkorak uresničenih izdatkov za blago in storitve od načrtovanih

Kot pomemben razlog za navedeni razkorak agencija izpostavlja predvsem neizvedbo zaposlitve večjega števila novo zaposlenih v letu 2015 zaradi posebnosti razpisa in pomanjkanja ustreznih kandidatov, na katere so bili neposredno vezani določeni pomembnejši stroški, ter posredno tudi neizvedbo ali zamik izvajanja določenih finančno zahtevnejših projektov/nalog (npr. javni razpis 700+, dostopovna in razdelilna točka, segmentacija, uporaba RF spektra za BWA, stroškovna utemeljenost trga železniških storitev NGA BU model Digitalna agenda, model gospodarska ponovljivost, spremljanje QoSBB ipd.). Izvedba določenih nalog oziroma projektov ter z njo povezanih stroškov se bo zaradi zahtevnosti in dolgotrajnosti postopkov oddaje javnih naročil ter skrbnosti pri njihovi pripravi in vodenju premaknila tudi v leto 2016.

2.3 IZDATKI ZA INVESTICIJE

Agencija je v letu 2015 ustvarila za **678.972 EUR** oz. **80,0 % načrtovanih investicijskih odhodkov** (Oznaka za AOP = 470) predvsem iz naslova naslednjih investicijskih vlaganj večjih vrednosti:

- **nadgradnja RNMS** s sistemom TDOA ter nadgradnja TSMW v vrednosti 97.600 EUR, nakup spektralnega analizatorja v vrednosti 65.880 EUR, nakup in nadgradnja merilnega vozila v vrednosti 70.632 EUR, izgradnja antenskega stolpa Jeruzalem v vrednosti 17.376 EUR v okviru projekta/naloge Nadgradnje in posodobitve RNMS;
- vzpostavitev spletne aplikacije za merjenje kakovosti širokopasovnih storitev **AKOS Test Net** (aplikacija, strežniki) v skupni vrednosti 74.126 EUR v okviru projekta/naloge Spremljanje QoSBB;
- nakup programa za **razvrščanje in označevanje otrokom potencialno škodljivih vsebin** (nakup izveden in osnovno sredstvo aktivirano konec leta 2014, plačilo izvedeno v januarju 2015) v vrednosti 61.000 EUR v okviru projekta/naloge Poenotenje in informatizacija razvrščanja in označevanja AV vsebin;
- **prenova aktivne mrežne opreme** v skupni vrednosti 119.622 EUR v okviru projekta/naloge Podpora uporabnikom, administracija strežnikov in menjava iztrošene opreme;
- **nakup Microsoft programske opreme** oz. licenc v vrednosti 29.356 EUR in licence za aplikacijo Lotus Notes v vrednosti 11.800 EUR v okviru projekta/naloge Podpora uporabnikom in administracija strežnikov;
- **nakup in montaža strežnikov**, diskovnega polja, rešitve za backup podatkov ipd. v skupni vrednosti 40.042 EUR v okviru projekta/naloge Prenova strežniškega HW;
- **nakup informacijskega sistema za vodenje postopkov o prekršku** AKOS v vrednosti 11.056 EUR v okviru projekta/naloge Vzpostavitev inšpekcijske službe;

- nakup **rabljenega osebne avtomobila** v vrednosti 10.156 EUR v okviru projekta infrastrukturni stroški.

V okviru investicijskih odhodkov je agencija ustvarila skupaj za **169.528 EUR manj odhodkov** oz. za **20,0 % nižje odhodke** od načrtovanih (Oznaka za AOP = 470), in sicer predvsem zaradi neizvedenih ali delno izvedenih načrtovanih vlaganj ter ustvarjenih prihrankov pri izvedbi naslednjih projektov:

- **neizvedba nakupa ter ureditve poslovnih prostorov, pisarniške in računalniške opreme za novo zaposlene uslužbenke** v skupni vrednosti 217.500 EUR zaradi neizvedenih načrtovanih zaposlitev;
- ustvarjen prihranek ter **delna neizvedba projekta vzpostavitve tehnološke platforme za spremljanje kakovosti mobilnih in fiksnih podatkovnih storitev v širokopasovnih omrežjih (QoSBB)** v vrednosti 175.874 EUR: vzpostavljen je bil sistem AKOS Test Net, del načrtovanih aktivnosti, ki se nanašajo na nakup instrumentov za meritve hitrosti širokopasovnih storitev, naročilo študij in raziskav ipd., ni bil izveden zaradi še ne izpeljanih zaposlitev strokovnjakov za področje QoS (kompleksnost razpisa, pomanjkanje ustreznih kandidatov ipd.). Agencija je prvotno načrtovane stroške za vzpostavitev platforme v Programu dela in finančnemu načrtu AKOS za leto 2015 načrtovala glede na izkušnje tujih regulatorjev, ki so na navedenem projektu realizirali bistveno višje stroške.
- **neizvedba ureditve stalne arhivske zbirke v načrtovani vrednosti 40.000 EUR**, ki bo uresničena v letu 2016.

Navedena neuresničena vlaganja je agencija v določenem delu nadomestila z dodatnimi, med letom 2015 na novo vzpostavljenimi investicijskimi projekti, ali z razširjenimi prvotno načrtovanimi investicijskimi projekti, ki so bili nujno potrebni za opravljanje dejavnosti agencije. Med navedenimi investicijskimi vlaganji agencija izpostavlja predvsem zgoraj omenjeno prenovo aktivne mrežne opreme, razširjen projekt prenove strežniške strojne opreme, razširjen projekt nadgradnje in posodobitve RNMS (npr. nadgradnja RNMS s sistemom TDOA ter nadgradnja TSMW).

XV IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

v/na AGENCIJI ZA KOMUNIKACIJSKA OMREŽJA IN STORITVE RS (*naziv proračunskega uporabnika*)

Podpisani se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o doseganju ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v/na Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve RS (*naziv proračunskega uporabnika*).

Oceno podajam na podlagi:

- ocene notranje revizijske službe za področja: **SISTEMA FINANČNEGA POSLOVODENJA**
- samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja: **SEKTOR ZA REGULACIJO TELEKOMUNIKACIJ, SEKTOR ZA UPRAVLJANJE RADIOFREKVENČNEGA SPEKTRA, SEKTOR ZA EKONOMSKE ANALIZE, SEKTOR ZA NADZOR OPERATERJEV, SEKTOR ZA MERITVE IN NADZOR RADIOFREKVENČNEGA SPEKTRA, SEKTOR ZA ELEKTRONSKE MEDIJE, SEKTOR ZA SPREMLJANJE INFRASTRUKTURNIH INVESTICIJ, SEKTOR ZA REGULACIJO IN NADZOR TRGA POŠTNIH STORITEV, SEKTOR ZA REGULACIJO TRGA ŽELEZNIŠKIH STORITEV, SEKTOR ZA PRAVNE ZADEVE, ODDELEK ZA FINANCE IN RAČUNOVODSTVO, ODDELEK ZA INFORMATIKO, ODDELEK ZA ORGANIZACIJO IN KADRE**
- ugotovitev Urada RS za nadzor proračuna za področja: **zakonitost in namenskost porabe sredstev agencije za leto 2014 in obdobje januar-april 2015; izkazovanje pobranih upravnih taks kot prihodka proračuna in zakonitost določanja tarif**

V/Na Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
je vzpostavljen(o):

1. Primerno kontrolno okolje (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

☐
☐
☒
☐
☐

2. Upravljanje s tveganji

2.1. Cilji so realni in merljivi, to pomeni, da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

☐
☐
☒
☐
☐

2.2. Tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljena, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljena, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

☐
☐
☒
☐
☐

3. Na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

☐
☐
☒
☐
☐

4. Ustrezen sistem informiranja in komuniciranja (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

☐
☒
☐
☐
☐

5. Ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

☐
☐
☒
☐
☐

6. Notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) z lastno notranjerevizijsko službo,
b) s skupno notranjerevizijsko službo,
c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,
d) nisem zagotovil notranjega revidiranja.

☐
☐
☒
☐

ad b) Navedite naziv **skupne notranjerevizijske službe**:

.....

Navedite sedež in matično številko skupne notranjerevizijske službe:

.....

Matična številka:

ad c) Navedite naziv **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja**:

CPA PERNER d.o.o.

Navedite sedež in matično številko zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:

Reboljeva 2, 1000 Ljubljana

Matična številka:

5715571000

Ali (sprejeti) finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša, presega 2,086 mio EUR

☒

Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je:

(dan XY , mesec XY in leto 20XY)

20.12.2015

ad d) **Notranjega revidiranja nisem zagotovil ker:**

.....

V letu 2015 (leto, na katerega se Izjava nanaša) sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave (navedite 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):

- na področju obvladovanja tveganj v nabavnem procesu oz. pri postopkih javnega naročanja v njegovem okviru sprejem Pravilnika o javnem naročanju ter imenovanje koordinatorskega javnega naročil;
- na področju obvladovanja tveganj v procesu upravljanja s človeškimi dejavniki: v okviru ustrezne opredelitve organizacijske strukture, sistemizacije delovnih mest in nalog zaposlenih, oblik dela ipd. sprejem novega Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest; v okviru izvedbe postopkov zaposlovanja sprejem Metodologije izbirnega postopka, v okviru spremljanja dela zaposlenih sprejem Navodila za spremljanje poskusnega dela;
- na področju obvladovanja tveganj glede zagotavljanja izpolnjevanja obveznosti posameznih zavezancev iz naslova izdanih odločb o dodelitvi sprejem Navodila o razveljavitvi odločb o dodelitvi radijskih frekvenc in odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja po uradni dolžnosti zaradi neplačila (pogoji oz. razlogi, potek postopka, razmejitve pristojnosti ipd.).

AKOS

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladujem v zadostni meri (navedite 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

- tveganje poslovanja v neskladju s predpisi s področja ravnanja z dokumentarnim in arhivskim gradivom ter pomanjkljivega in nezadostnega delovanja notranjih kontrol v procesu upravljanja dokumentarnega gradiva (evidentiranje, pretvorba v digitalno obliko, pregledovanje, odprema in hramba): priprava in sprejem Pravilnika o upravljanju dokumentarnega gradiva;
- tveganje pomanjkljivega delovanja notranjih kontrol na segmentu službenih potovanj (odobravanje, izvrševanje, obračunavanje, poročanje ipd.): priprava in sprejem novega Pravilnika o službenih potovanjih.

Predstojnik oziroma poslovodni organ proračunskega uporabnika: FRANC DOLENC, direktor

Podpis:.....
.....

Datum podpisa predstojnika:

29.02.2016.....
.....

B) RAČUNOVODSKO POROČILO

XVI RAČUNOVODSKO POROČILO

Revizija zaključnega računa in letnega poročila za leto 2015 je bila izvedena 29. februarja 2016. Agencija je nato v maju na zahtevo Sveta Agencija v nekaterih delih tekstualno popravila letno poročilo, preuredila tabeli ter dodala kratek pojasnjevalni povzetek o poslovanju v letu 2015 v poglavje XIV uresničevanje finančnega načrta. Zaradi sprememb je agencija ponovno angažirala revizorje in 21.11.2016 pridobila novo revizorjevo poročilo.

1 PRAVNE PODLAGE, OBLIKA IN VSEBINA POROČILA

Letno poročilo je agencija pripravila ob upoštevanju zakonskih podlag in vseh pripadajočih podzakonskih aktov in uredb, z vsemi spremembami, ki urejajo pripravo in sestavo finančnih dokumentov:

- Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 11/11 – UPB 4, 14/13 – popr. in 101/13);
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE; v nadaljevanju: ZR);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS št. 115/02 in nadaljnji);
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS št. 12/01 in nadaljnji);
- Sklep o ustanovitvi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve RS (Ur. l. RS št. 41/13);
- Slovenski računovodski standardi (Ur. l. RS št. 118/05 in nadaljnji).

V skladu z ZR ter Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava pričujoče poročilo sestavljata:

1. Računovodsko poročilo, ki obsega računovodske izkaze (bilanca stanja in izkaz prihodkov in odhodkov) ter pojasnila k izkazom;
2. Poslovno poročilo, ki razkriva odmike in dosežke pri poslovanju v proučevanem obdobju oz. izpolnjevanje nalog ter s tem povezano uresničevanje finančnega načrta.

Vsebina informacij oz. računovodskih postavk, ki so predstavljene v predpisanih izkazih, je opredeljena z računovodskimi predpisi ter računovodskimi standardi. Agencija je vrednostna pojasnila k bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov podala v obliki obveznih prilog in evidenčnih izkazov, kot so:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev;
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil;
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti;

- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka;
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov;
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

Poleg tega je v pojasnilih navedla tudi druge računovodske informacije, za katere je ocenila, da so pomembne za ustrezno in zadostno razkritje postavk k bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov.

2 RAČUNOVODSKE USMERITVE

Agencija je pri sestavljanju računovodskih izkazov in pri celotnem računovodenju poleg temeljnega cilja zagotovitve skladnosti svojega poslovanja s predpisi zasledovala tudi cilj zagotovitve kar najvišje kakovostne ravni predstavljenih računovodskih postavk v računovodskih izkazih in pojasnilih. To pomeni, da je med drugim tudi z vzpostavljenimi ustreznimi notranjimi kontrolami v procesu računovodenja zagotovila, da so računovodski izkazi:

- ustrezni, kar pomeni, da imajo izkazane računovodske postavke zaželeno, potrebne in koristne lastnosti in lahko uporabniki na njihovi podlagi pravočasno sprejemajo ustrezne poslovne odločitve;
- zanesljivi, kar pomeni, da so poslovni dogodki zajeti v popolnosti in da postavke v računovodskih izkazih ne vsebujejo pomembnejših napak in pristranskih stališč;
- razumljivi, kar pomeni, da jih poučeni uporabniki razumejo brez težav in tudi ugotovijo pomen kontov in knjižb v njih;
- primerljivi, kar pomeni, da so sestavljeni na način, ki omogoča primerjavo med pravnimi osebami, ki so zavezane k uporabi iste metodologije oz. predpisov.

Z namenom doseganja navedenih ciljev je agencija oblikovala določene računovodske usmeritve in jih v zvezi s posameznimi računovodskimi kategorijami dosledno upoštevala ter uporabljala iz obdobja v obdobje.

2.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva agencija na začetku pripoznava po izvirni vrednosti (nabavna vrednost). To sestavljajo nakupna cena, uvozne ter nevračljive nakupne dajatve (npr. davek na dodano vrednost, ki ga agencija ne uveljavlja kot odbitek vstopnega davka, saj ji ta pravica kot davčni nezavezanki ni priznana) ter stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati njihovi usposobitvi za uporabo (npr. stroški zagona, montaže, odstranitve ipd.). Po začetnem pripoznanju jih skladno z izbranim modelom nabavne vrednosti razviduje po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti. Kasneje nastale stroške v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi agencija evidentira kot povečanje njihove nabavne vrednosti, v kolikor presodi, da vlaganja povečujejo bodoče gospodarske koristi v primerjavi s prvotno ocenjenimi stroški. Stroški, ki omogočajo podaljšanje dobe njegove koristnosti, najprej zmanjšajo do takrat obračunani popravek vrednosti, če stroški presegajo že obračunani popravek nabavne vrednosti, se za razliko poveča nabavna vrednost. Medtem ko stroške

popravlil ali vzdrževanja, s katerimi agencija le obnavlja ali ohranja bodoče gospodarske koristi, pripoznava kot stroške oz. poslovne odhodke obdobja.

2.2 AMORTIZACIJA

Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva agencija odpisuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Obračunanih stroškov amortizacije ne pokriva v breme prihodkov (ne izkazuje stroškov iz tega naslova), temveč v celoti v breme obveznosti do virov sredstev v okviru skupine kontov 98 (sredstva v upravljanju).

2.3 TERJATVE

Agencija pripoznava terjatve v vrednostih, ki izhajajo iz verodostojnih knjigovodskih listin. Terjatve prevrednotuje zaradi oslabitve in odprave oslabitve. Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotavlja na koncu obračunskega obdobja na osnovi dokazov glede dvoma o njihovi poplačljivosti. Popravke vrednosti terjatev, ki zmanjšujejo knjigovodsko vrednost terjatev ter povečujejo prevrednotovalne poslovne odhodke, oblikuje posamično za vse zapadle nezavarovane terjatve, ki so na dan 31.12. starejše od enega leta.

2.4 OBVEZNOSTI

Agencija pripoznava obveznosti v vrednostih, ki izhajajo iz verodostojnih knjigovodskih listin ter v primeru kratkoročnih poslovnih obveznosti, ki predstavljajo pretežni del celotnih obveznosti, dokazujejo prejem blaga, materiala ali storitve ali opravljeno delo oz. obračunani strošek.

2.5 PRIHODKI

Agencija pripoznava prihodke v vrednostih, ki izhajajo iz izdanih odločb o odmeri plačil za obvestila, za uporabo številskega prostora, za uporabo radijskih frekvenc, za izvajanje železniških storitev, za izvajanje medijskih storitev, za izvajanje poštnih storitev ter iz izdanih računov za prodajo nalepk za prepoved dostavljanja v predalčnike.

3 RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI

Računovodski izkazi, predstavljeni v nadaljevanju, so pripravljeni ob upoštevanju izvirnih vrednosti. Sestavljeni so v evrih (EUR) in zaokroženi na celo število.

3.1 BILANCA STANJA

TABELA 20: BILANCA STANJA NA DAN 31. 12. 2015

ČLENITEV SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
1	2	3	Tekoče leto 4	Predhodno leto 5
SREDSTVA				
A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002+003+004+005+006+007+008+009+010+011)		001	5.630.444	5.664.320
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	1.212.543	1.112.454
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	853.089	697.052
02	NEPREMIČNINE	004	5.009.127	4.990.837
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	1.484.965	1.336.527
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	4.850.491	5.004.761
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	3.129.405	3.428.171
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	25.742	18.018
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)		012	5.918.750	4.182.542
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	0	0
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	315.096	116.819
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	168.717	99.327
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	0	960
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	5.235.609	3.905.641
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	4.712	15.683
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	194.616	44.112
C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)		023	0	0
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	0	0
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)		032	11.549.194	9.846.862
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV				
D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)		034	378.164	443.615
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	6.717	6.282
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	223.127	212.802
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	64.858	145.334
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	69.371	62.292
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	3.495	113
25	KRATKOROČNO OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	10.596	16.792
E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052+053+054+055+056+057+058-059)		044	11.171.030	9.403.247
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	5.604.702	5.646.302
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	5.566.328	3.756.945
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
I. PASIVA SKUPAJ (034+044)		060	11.549.194	9.846.862
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	0	0

Bilančna vsota agencije na dan 31.12.2015 znaša 11.549.194 EUR in je za 1.702.332 EUR oz. 17,3 % višja kot konec leta 2014. Neto zvišanje bilančne vsote je v pretežni meri posledica večjega obsega vezanih prostih denarnih sredstev pri Enotni zakladnici računa (EZR), višjega stanja dobroimetja pri bankah in drugih finančnih ustanovah, višjega stanja aktivnih časovnih razmejitev ter kratkoročnih terjatev do kupcev.

V strukturi sredstev (aktiva bilance stanja) agencija izkazuje:

- 5.630.444 EUR oz. 48,8 % dolgoročnih sredstev (93,1 % opredmetena osnovna sredstva, 6,4 % neopredmetena sredstva, 0,5 % dolgoročne terjatve iz poslovanja) in
- 5.918.750 EUR oz. 51,2 % kratkoročnih sredstev (91,4 % kratkoročne terjatve do kupcev in do uporabnikov enotnega kontnega načrta ter druge terjatve iz poslovanja, 5,3 % dobroimetje na računu, 3,3 % aktivne časovne razmejitve).

V strukturi obveznosti do virov sredstev (pasiva bilance stanja) agencija izkazuje:

- 11.171.030 EUR oz. 96,7 % dolgoročnih virov sredstev, ki se nanašajo na obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje (50,2 % obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva, 49,8 % presežek prihodkov nad odhodki) in
- 378.164 EUR oz. 3,3 % kratkoročnih virov sredstev (38,2 % kratkoročne obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti iz poslovanja, 59,0 % kratkoročne obveznosti do zaposlenih, 2,8 % pasivne časovne razmejitve).

3.1.1 DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

V okviru dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju agencija na dan 31. 12. 2015 izkazuje stanja neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev po neodpisanih vrednostih ter stanje dolgoročnih terjatev iz poslovanja.

3.1.1.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

V okviru razreda 0 (skupina kontov od 00 do 05) agencija izkazuje neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva, ki so bila prevzeta s strani pristojnega ministrstva ob ustanovitvi agencije kot samostojne pravne osebe ter dodatno nabavljena tekom nadaljnjih let do obračunskega dne 31. 12. 2015.

Neopredmetena sredstva obsegajo predvsem programsko opremo oz. licence za različne računalniške programe.

Nabavna vrednost neopredmetenih sredstev (Oznaka za AOP = 002) se je v letu 2014 glede na predhodno leto povečala v skupni vrednosti 100.089 EUR. Sprememba nabavne vrednosti se nanaša na:

- povečanje nabavne vrednosti iz naslova nakupov spletne aplikacije »AKOS Test Net« za spremljanje kvalitete storitev širokopasovne povezave, Microsoft programske opreme (nadgradnja operacijskega sistema Windows, uporabniške zbirke MS Office ipd.), licenc za aplikacijo Lotus Notes, požarne pregrade ipd. v skupni vrednosti 123.686 EUR;

- zmanjšanje nabavne vrednosti predvsem iz naslova odpisov licenc računalniških programov po sklepu inventurne komisije v skupni vrednosti 23.597 EUR.

Odpisana vrednost neopredmetenih sredstev (Oznaka za AOP = 003) se je v letu 2015 glede na predhodno leto povečala v skupni vrednosti 156.037 EUR. Sprememba odpisane vrednosti se nanaša na:

- povečanje odpisane vrednosti iz naslova obračuna amortizacije ob upoštevanju predpisanih amortizacijskih stopenj v skupni vrednosti 178.476 EUR;
- zmanjšanje odpisane vrednosti iz naslova odpisov licenc računalniških programov po sklepu inventurne komisije v skupni vrednosti 22.439 EUR.

Opredmetena osnovna sredstva obsegajo:

- nepremičnine (stavbna in kmetijska zemljišča, poslovne prostore, radio nadzorne merilne postaje ipd.)
- opremo in druga opredmetena osnovna sredstva (telekomunikacijska in avdiovizualna oprema, strojna računalniška oprema, oprema za hlajenje in ogrevanje prostorov, oprema za tiskanje in razmnoževanje, oprema za varovanje, pisarniško pohištvo in oprema, tovornjaki in kombiji, osebni avtomobili ipd.)

Nabavna vrednost nepremičnin (Oznaka za AOP = 004) se je v letu 2015 glede na predhodno leto povečala v skupni vrednosti 18.290 EUR, in sicer predvsem iz naslova izgradnje antenskega stolpa Jeruzalem (izdelava projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, izgradnja antenskega stolpa).

Odpisana vrednost nepremičnin (Oznaka za AOP = 005) se je v letu 2015 glede na predhodno leto povečala v skupni vrednosti 148.438 EUR, in sicer iz naslova obračuna amortizacije ob upoštevanju predpisanih amortizacijskih stopenj.

Agencija je za nepremičnine zemljiško knjižno dokumentacijo v pretežnem delu uredila. Tekom leta 2015 je v zemljiško knjigo vpisala lastninsko pravico na manjšem delu poslovne stavbe S7, ki se nanaša na prostore, namenjene arhivu, v postopku urejanja oz. fazi vpisa lastninske pravice je še del, ki se nanaša na parkirišče ob poslovni stavbi.

Nabavna vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev (Oznaka za AOP = 006) se je v letu 2015 glede na predhodno leto zmanjšala v skupni vrednosti 154.270 EUR. Sprememba nabavne vrednosti se nanaša na:

- zmanjšanje nabavne vrednosti iz naslova odpisa dotrajane, uničene ali neuporabne opreme po sklepu inventurne komisije ter odprodaj opreme, ki ni več v uporabi, v skupni vrednosti 643.219 EUR;
- povečanje nabavne vrednosti pretežno iz naslova nakupov telekomunikacijske opreme in napeljav (nadgradnja RNMS s sistemom TDOA, spektralni analizator, generator radijskih signalov, antena za nadzor radijskih frekvenc, filtri za meritve radijskih frekvenc ipd.), računalniške opreme (oprema za prenovo aktivnega omrežja, računalniki, strežniki in

diskovno polje, call manager, PowerEdge strežnik ipd.), merilnega vozila z nadgradnjo, osebnega avtomobila ipd. v skupni vrednosti 488.949 EUR.

Odpisana vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev (Oznaka za AOP = 007) se je v letu 2015 glede na predhodno leto zmanjšala v skupni vrednosti 298.766 EUR. Sprememba odpisane vrednosti se nanaša na:

- zmanjšanje odpisane vrednosti iz naslova odpisa dotrajane, uničene ali neuporabne opreme po sklepu inventurne komisije ter odprodaj opreme, ki ni več v uporabi, v skupni vrednosti 643.185 EUR;
- povečanje odpisane vrednosti iz naslova obračuna amortizacije ob upoštevanju predpisanih amortizacijskih stopenj v skupni vrednosti 344.419 EUR.

Agencija je v letu 2015 ob upoštevanju predpisanih amortizacijskih stopenj iz Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev obračunala za 671.333 EUR stroškov amortizacije. Upoštevajoč značilnost svojega poslovanja, ki se kaže v tem, da navedeni stroški niso sestavni deli kalkulacij lastnih cen storitev oz. t. i. tarif posameznih vrst plačil, posledično teh stroškov ni izkazala v Izkazu prihodkov in odhodkov (Oznaka za AOP = 879) ter pokrivala v breme prihodkov, temveč v breme obveznosti za sredstva v upravljanju (Oznaka za AOP = 056).

Agencija je v letu 2015 opravila za 630.926 EUR novih nabav neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev. Vir financiranja zanje je predstavljal presežek prihodkov nad odhodki iz preteklih let.

3.1.1.2 DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA

Med dolgoročnimi terjatvami iz poslovanja v okviru skupine kontov 08 (Oznaka za AOP = 010) agencija izkazuje dolgoročne terjatve iz naslova izdanih odločb o odmeri plačil po potrjenih prisilnih poravnava posameznih družb v skupni višini 25.742 EUR. Stanje dolgoročnih terjatev se je glede na predhodno leto (terjatev do družbe T-2 po potrjeni prisilni poravnavi družbe v letu 2012 v višini 18.018 EUR) povečalo za 7.724 EUR oz. za 42,9 %, in sicer iz naslova potrjenih prisilnih poravnava družb Detel Global d. d., Golte d.o.o. in Inoks d.o.o. v letu 2015.

3.1.2 KRATKOROČNA SREDSTVA, RAZEN ZALOG, IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

V okviru kratkoročnih sredstev agencija na dan 31. 12. 2015 izkazuje stanja dobroimetja pri bankah in drugih finančnih ustanovah, kratkoročnih terjatev do kupcev ter do uporabnikov enotnega kontnega načrta, danih predujmov in varščin, drugih kratkoročnih terjatev ter aktivnih časovnih razmejitev.

3.1.2.1 DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH

Agencija izkazuje na dan 31. 12. 2015 na podračunu EZR pri Upravi RS za javna plačila, preko katerega izvaja plačilni promet, stanje denarnih sredstev v višini 315.096 EUR (Oznaka za AOP = 014). Stanje dobroimetja se je glede na predhodno leto povečalo za 198.277 EUR oz. za 169,7 %.

3.1.2.2 KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV

Med kratkoročnimi terjatvami do kupcev v okviru skupine kontov 12 (Oznaka za AOP = 015) agencija izkazuje terjatve iz naslova izdanih odločb o odmeri plačil za obvestila, za uporabo številskega prostora, za uporabo radijskih frekvenc, za izvajanje medijskih storitev, za izvajanje železniških storitev, za izvajanje poštних storitev ter iz naslova izdanih računov za prodajo nalepk za prepoved dostavljanja v predalčnike v skupni vrednosti 248.764 EUR in oblikovanimi popravki vrednosti iz naslova oslabitev v skupni vrednosti 80.047 EUR (neto vrednost terjatev 168.717 EUR). V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2014 se je neto vrednost terjatev povečala za 69.390 EUR oz. 69,9 %, predvsem zaradi odobrenega obročnega odplačevanja terjatev iz naslova medijskih storitev.

Za namen obvladovanja tveganj ter pravočasnega sprejema ustreznih ukrepov, povezanih z zagotavljanjem zadostne likvidnosti agencije, je bistvenega pomena opredelitev strukture odprtih terjatev glede na njihovo zapadlost, ki na dan 31. 12. 2015 kaže sledeča stanja:

- nezapadle terjatve do kupcev iz naslova izdaj odločb o odmeri plačil pravnim in fizičnim osebam, ki so tekom leta postali zavezanci za plačilo iz posameznih naslovov, in so bile izvršene konec tekočega leta z opredeljenim rokom plačila 30 dni v naslednjem letu v vrednosti 30.081 EUR oz. 12,1 %;
- zapadle terjatve do kupcev v vrednosti 218.683 EUR oz. 87,9 %, pri čemer največji delež (cca 150 tisoč EUR) predstavljajo prekoračitve valute od 90 do 364 dni.

Za vse zapadle neplačane, nezavarovane in predhodno neoslabljene terjatve, ki so bile na dan 31. 12. 2015 starejše od enega leta, je agencija v skladu z internim pravilnikom oblikovala popravek vrednosti v višini 24.045 EUR ter hkrati iz tega naslova izkazala prevrednotovalne poslovne odhodke (Oznaka za AOP Izkaza prihodkov in odhodkov = 886).

V letu 2015 je agencija neplačnikom redno izdajala opomine in opomine pred prisilno izterjavo ter v nadaljevanju na podlagi verodostojnih listin dosledno izvajala postopke elektronske izvršbe.

Agencija je posameznim zavezancem iz naslova izdanih odločb o odmeri plačil, ki so v navezavi z naloženimi obveznostmi izpostavili preveliko enkratno finančno in likvidnostno obremenitev, na podlagi prejetih vlog odobrila ugodnejši način odplačevanja v nekajmesečnih obrokih. Mednje sodijo predvsem posamezni zavezanci po odločbah iz naslova dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco, katerim je bila obveznost v letu 2015 prvič obračunana oz. je predstavljala novo finančno obremenitev. Glede na leto 2014 se je obseg vezanosti denarnih sredstev v terjatvah sicer povečal, vendar je agencija tveganje, povezano z zagotavljanjem primerne ravni likvidnosti, obvladovala s predhodno zagotovitvijo zadostnega obsega vezanih prostih denarnih sredstev ter premišljenim likvidnostnim načrtovanjem.

3.1.2.3 KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA

Med kratkoročnimi terjatvami do uporabnikov enotnega kontnega načrta v okviru skupine kontov 14 (Oznaka za AOP = 017) agencija izkazuje terjatve do EZR iz naslova vezanih prostih denarnih sredstev v vrednosti 5.230.000 EUR in pripadajoče obresti v vrednosti 1.655 EUR ter terjatve do neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna občine in države iz naslova izdanih odločb o odmeri plačil v vrednosti 3.954 EUR.

V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2014 se je vrednost terjatev povečala za 1.329.968 EUR oz. 34,1 % zaradi večjega obsega vezanih prostih denarnih sredstev pri EZR.

3.1.2.4 DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE

Med drugimi kratkoročnimi terjatvami v okviru skupine kontov 17 (Oznaka za AOP = 020) agencija izkazuje predvsem terjatve do ZZSZ za refundacije nadomestil za bolniško odsotnost nad 30 dni in nego v skupni vrednosti 4.712 EUR.

V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2014 se je vrednost terjatev zmanjšala za 10.971 EUR oz. za 70,0 % zaradi manjšega obsega izkazanih neplačanih terjatev za refundacije v zadnjem tromesečju leta 2015.

3.1.2.5 AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Med aktivnimi časovnimi razmejitvami v okviru skupine kontov 19 (Oznaka za AOP = 022) agencija na postavkah kratkoročno odloženih odhodkov izkazuje predvsem vnaprej plačane stroške za licenco za spletno aplikacijo za snemanje, shranjevanje, arhiviranje, analiziranje televizijskih programov in avdiovizualnih storitev na zahtevo, za enoletno zagotavljanje podpore in programske nadgradnje za računalniško opremo (programske nadgradnje za IP telefonijo, podpora in programska nadgradnja požarne pregrade, posredniškega strežnika ipd.), za dostope do baz podatkov (Mlex, GVIN), članarine (IRG ipd.), zavarovanja, naročnine ipd., ki se nanašajo na obdobje po izteku obračunskega obdobja, v skupni vrednosti 58.432 EUR.

Na postavki vnaprej vračunanih prihodkov agencija izkazuje vračunane prihodke po neizdanih oz. nezaračunanih odločbah o odmeri plačil v skupni vrednosti 136.184 EUR, in sicer:

- iz naslova **neizdanih odločb o odmeri plačil na podlagi obvestila** posameznim operaterjem, ki so zavezanci za posredovanje prihodkov iz telekomunikacijske dejavnosti, v ocenjeni vrednosti 23.684 EUR;
- iz naslova **neizdanih odločb o odmeri plačil posameznim izdajateljem televizijskih programov** oz. ponudnikom avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo, ki so zavezanci za posredovanje prihodkov iz televizijske dejavnosti, v ocenjeni vrednosti 112.500 EUR.

Navedeni zavezanci so agenciji javili nižje prihodke iz zadevne dejavnosti – telekomunikacijske oz. televizijske dejavnosti, kar bi posledično pomenilo tudi nižjo odmerjeno obveznost. **Z namenom preveritve navedenih javljenih prihodkov ter določitve resnične in poštene višine obveznosti je agencija tekom leta 2015 pri teh zavezancih pričela s postopki:**

- **revizije po 6. členu ZEKom-1** oz. za zavezanca iz telekomunikacijske dejavnosti in
- **s postopki ugotavljanja višine sporočenih prihodkov po Zakonu o splošnem upravnem postopku** za zavezanca iz televizijske dejavnosti. Pri postopku se preverja, ali so vsi prihodki iz televizijske dejavnosti zavezanca v posameznem letu, ugotovljeni na podlagi pravnih poslov v zvezi s produkcijo programskih vsebin vključeni v prihodek iz televizijske dejavnosti zavezanca, ki ga je sporočil agenciji. Agencija namreč ocenjuje, da so javljeni prihodki prenizko ocenjeni.

Navedeni postopki do konca leta 2015 še niso bili pravnomočno zaključeni, zato agencija ni imela podlage za izdajo odločb o odmeri plačil oz. prihodkov ni mogla zaračunati. **V računovodske izkaze za leto 2015 je tako vključila le prihodke, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v letu dni, katerih nastanek je verjeten, njihova velikost pa ocenjena oz. utemeljena, upoštevajoč dejanske podatke oz. javljene prihodke zavezancev, ob predpostavki, da bo dejanski znesek obračunanih prihodkov agencije kvečjemu večji od nezaračunanih, ki so bili upoštevani pri ugotavljanju poslovnega izida za leto 2015.**

V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2014 se je vrednost aktivnih časovnih razmejitev povečala skupno za 150.504 EUR oz. za 341,2 % predvsem zaradi vnaprej vračunanih prihodkov po neizdanih odločbah o odmeri plačil v navedeni vrednosti 136.184 EUR ter na postavki kratkoročnih odloženih odhodkov predvsem zaradi vnaprej plačanih stroškov za zagotavljanje enoletne podpore in programske nadgradnje za računalniško opremo v vrednosti 14.320 EUR.

3.1.3 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

V okviru kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev agencija na dan 31. 12. 2015 izkazuje stanja kratkoročnih obveznosti za prejete predujme in varščine, obveznosti do zaposlenih, obveznosti do dobaviteljev in do uporabnikov enotnega kontnega načrta, drugih kratkoročnih obveznosti ter pasivnih časovnih razmejitev.

3.1.3.1 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE

Med kratkoročnimi obveznostmi za prejete predujme in varščine v okviru skupine kontov 20 (Oznaka za AOP = 035) agencija izkazuje predvsem prenose preplačanih terjatev do kupcev iz preteklih let v skupni vrednosti 6.717 EUR.

3.1.3.2 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH

Med kratkoročnimi obveznostmi do zaposlenih v okviru skupine kontov 21 (Oznaka za AOP = 036) agencija izkazuje predvsem obveznosti do zaposlenih po obračunu plač iz meseca decembra 2015 v skupni vrednosti 223.127 EUR.

V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2014 se je vrednost navedenih obveznosti povečala za 10.325 EUR oz. za 4,9 % predvsem iz naslova obračuna plač za novo zaposlene uslužbenke.

3.1.3.3 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV

Med kratkoročnimi obveznostmi do dobaviteljev v okviru skupine kontov 22 (Oznaka za AOP = 037) agencija izkazuje obveznosti do domačih dobaviteljev v vrednosti 64.858 EUR, medtem ko odprtih obveznosti do tujih dobaviteljev ne izkazuje. V strukturi obveznosti do dobaviteljev predstavljajo obveznosti iz naslova nakupov stalnih sredstev (neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva) 20,8 % oz. 13.498 EUR ter iz naslova nakupov obratnih oz. gibljivih sredstev 79,2 % oz. 51.360 EUR.

Agencija obveznosti do dobaviteljev pretežno poravnava v 30 dneh po prejemu računa. Upoštevajoč zapadlost obveznosti do dobaviteljev agencija na dan 31. 12. 2015 izkazuje naslednjo strukturo:

- zapadle obveznosti do dobaviteljev v vrednosti 806 EUR oz. 1,2 % z roki plačil v letu 2015;
- nezapadle obveznosti do dobaviteljev v vrednosti 64.052 EUR oz. 98,8 %.

V primerjavi s stanjem na dan 31.12.2014 se je vrednost navedenih obveznosti zmanjšala za 80.476 EUR oz. za 55,4 % predvsem zaradi odsotnosti oz. do konca leta 2015 v celoti poravnanih obveznosti do tujih dobaviteljev.

3.1.3.4 DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi iz poslovanja v okviru skupine kontov 23 (Oznaka za AOP = 038) agencija izkazuje predvsem obveznosti za prispevke na plače ter odtegljaje od plač po decembrskem obračunu plač in obračunu avtorskih honorarjev ter podjemnih pogodb, obveznosti do prejemnikov avtorskih honorarjev in podjemne pogodbe po decembrskem obračunu prejemkov ter obveznost po decembrskem obračunu DDV za nabave blaga in storitev iz Skupnosti v skupni vrednosti 69.371 EUR.

V primerjavi s stanjem na dan 31.12.2014 se je vrednost obveznosti povečala za 7.079 EUR oz. 11,4 % predvsem zaradi višjih obveznosti iz naslova obračuna DDV od uvoza.

3.1.3.5 KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA

Med kratkoročnimi obveznostmi do uporabnikov enotnega kontnega načrta v okviru skupine kontov 24 (Oznaka za AOP = 039) agencija izkazuje obveznosti do neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna občine in države iz naslova nakupov blaga, materiala oz. storitev v vrednosti 3.495 EUR.

3.1.3.6 PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Med pasivnimi časovnimi razmejitevami v okviru skupine kontov 29 (Oznaka za AOP = 043) agencija izkazuje vnaprej vračunane stroške zunanjih revizijskih storitev in kratkoročno odložene prihodke od obresti deponiranih sredstev ter zamudnih obresti od obračunanih letnih plačil za uporabo elementov oštevilčenja v skupni vrednosti 10.596 EUR.

V primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2014 se je vrednost pasivnih časovnih razmejitev zmanjšala za 6.196 EUR oz. za 36,9 % predvsem zaradi nižjih vračunanih stroškov iz naslova opravljanja revizijskih storitev (notranja revizija).

3.1.4 LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Agencija izkazuje med lastnimi viri in dolgoročnimi obveznostmi (Oznaka za AOP = 044) obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, ki jih sestavljajo:

- obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v okviru skupine kontov 980 (Oznaka za AOP = 056) v vrednosti 5.604.702 EUR, ki so se v letu 2015 povečale zaradi prerazporeditve sredstev iz presežka prihodkov nad odhodki v vrednosti 630.926 EUR (nabavna vrednost investicij) ter zmanjšale zaradi popravkov in odpisov nabavnih vrednosti teh sredstev v vrednosti 672.526 EUR. Končno stanje obveznosti je usklajeno s stanjem sredstev v upravljanju, izkazanih v okviru skupine 0 (Oznake za AOP = 002 do 007);
- presežek prihodkov nad odhodki v okviru skupine kontov 985 (Oznaka za AOP = 058) v vrednosti 5.566.328 EUR, ki obsega razporejene presežke iz preteklih let v vrednosti 3.129.173 EUR ter ustvarjen nerazporejen presežek tekočega leta v vrednosti 2.437.155 EUR (Oznaka za AOP Izkaza prihodkov in odhodkov = 891).

V primerjavi s stanjem na dan 31.12.2014 se je vrednost navedenih obveznosti neto povečala za 1.767.783 EUR oz. 18,8 %, in sicer predvsem zaradi ustvarjenega presežka prihodkov nad odhodki leta 2015 v višini 2,4 mio EUR, hkrati pa se je presežek prihodkov nad odhodki zmanjšal na račun porabe prenesenih presežkov zaradi investiranja v neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva.

3.2 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

V skladu s Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava agencija kot določeni uporabnik enotnega kontnega načrta pripoznava prihodke in odhodke ter izdeluje ločene računovodske izkaze po načelih:

1. poslovnega dogodka oz. obračunskem načelu in
2. denarnega toka za namene spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov, pri čemer pri priznavanju prihodkov in odhodkov poleg dejanskega nastanka poslovnega dogodka upošteva tudi izpolnjen pogoj prejema ali izplačila denarja oz. njegovega ekvivalenta (vključno z morebitnim pobotom).

V ločenem Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti agencija predstavlja le prihodke in odhodke iz naslova opravljanja javne službe, medtem ko prihodki in odhodki iz naslova prodaje blaga ali storitev na trgu niso izkazani, saj agencija ne opravlja tržne dejavnosti.

Evidenčni Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka sodi med predpisana vrednostna pojasnila k obveznemu Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (obračunski izkaz), ki ga agencija prednostno upošteva pri pripravi finančnega načrta in ga prikazuje v okviru razkritij njegovega uresničevanja (poglavje 4: Uresničevanje finančnega načrta). Agencija pri finančnem

načrtovanju v osnovi izhaja iz načrtovanih postavk denarnega toka in sekundarno iz obračunskih, predvsem zaradi načina kalkuliranja oz. sestave lastnih cen njenih storitev oz. tarif. Le-te ne vsebujejo načrtovanih vračunanih stroškov amortizacije, ki bi predstavljali akumulacijo za nove nabave izrabljenih osnovnih sredstev, temveč agencija v tarifo vračuna celotno načrtovano nabavno vrednost investicij, izkazano le v okviru investicijskih odhodkov evidenčnega izkaza po denarnem toku.

Pri evidenčnem pripoznavanju prihodkov in odhodkov je agencija ustrezno upoštevala pravila, ki so povezana z načelom denarnega toka, in ne pravil iz računovodskih standardov. Različnost normativnih podlag vpliva na to, da podatkov iz obeh izkazov ni mogoče neposredno primerjati. Z namenom zagotovitve okvirne primerjave med izkazoma ter višje kakovostne ravni razkritij v nadaljevanju pojasnjujemo pomembne razlike med izkazoma, ki so stalne in začasne narave:

1. Stalne razlike so v pretežni meri povezane z odlivi sredstev za investicijska vlaganja v vrednosti 678.972 EUR (Oznaka za AOP Izkaza prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka = 470), ki se ne izkazujejo v obračunskem izkazu prihodkov in odhodkov, ter s prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki iz naslova oslabitev terjatev v vrednosti 24.045 EUR (Oznaka za AOP Izkaza prihodkov in odhodkov = 886), ki so le obračunska kategorija.
2. Začasne razlike so povezane predvsem z dinamiko prejemkov oz. izdatkov denarnih sredstev oz. nastalimi zamiki plačil vrednostno pomembnejših prihodkovnih in odhodkovnih obračunskih postavk med letoma 2014 in 2015, med katerimi izpostavljamo:
 - nižje prihodke iz naslova medijskih storitev v evidenčnem izkazu v skupni vrednosti 261.580 EUR zaradi vnaprej vračunanih prihodkov po neizdanih odločbah o odmeri plačil v vrednosti 112.500 EUR ter zaradi s strani agencije odobrenega obročnega odplačevanja terjatev do zavezancev, ki so v navezavi z navedenimi obveznostmi izpostavili preveliko finančno in likvidnostno obremenitev v vrednosti 149.080 EUR. Pretežni del terjatev z odobrenim obročnim odplačevanjem je bil poplačan v mesecu januarju 2016;
 - višje prihodke iz naslova frekvenc v evidenčnem izkazu v skupni neto vrednosti 57.310 EUR predvsem zaradi prejema plačil terjatev, ki izhajajo predvsem iz izdanih odločb leta 2014 (obračunski prihodki leta 2014), s strani zavezancev v prvi polovici leta 2015;
 - nižje prihodke iz naslova obvestil v evidenčnem izkazu v skupni vrednosti 34.747 EUR predvsem zaradi vnaprej vračunanih prihodkov po neizdanih odločbah o odmeri plačil;
 - višje izdatke za blago in storitve v evidenčnem izkazu predvsem zaradi zamika poravnave vrednostno pomembnejših neperiodičnih obveznosti, ki se obračunsko nanašajo na leto 2014,

v letu 2015 v skupni neto vrednosti 46.984 (npr. delni račun za opravljeno storitev svetovanja pri izvedbi elektronske dražbe avkcijske hiše DotEcon – analiza dražbe, končno poročilo o dražbi ipd. v vrednosti 22.655 EUR; račun za izvedbo raziskave o zadovoljstvu uporabnikov s poštnimi storitvami v letu 2014 družbe EPISCENTER d.o.o. v vrednosti 7.373 EUR ipd., poravnan v letu 2015).

TABELA 21: IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV OD 1. 1. 2015 DO 31. 12. 2015

NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK		Indeks Tekoče leto/ Predhodno leto 6= 4/5
		Tekoče leto	Predhodno leto	
2	3	4	5	6= 4/5
A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	7.233.664	7.529.573	96,1
PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	7.227.711	7.524.170	96,1
POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0	
ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0	
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	5.953	5.403	110,2
B) FINANČNI PRIHODKI	865	4.855	8.307	58,4
C) DRUGI PRIHODKI	866	52.234	66.177	78,9
Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	0	0	
PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0	0	
DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0	
D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	7.290.753	7.604.057	95,9
E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	1.867.759	2.246.377	83,1
NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0	
STROŠKI MATERIALA	873	106.810	105.259	101,5
STROŠKI STORITEV	874	1.760.949	2.141.118	82,2
F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	2.960.983	2.948.165	100,4
PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	2.375.726	2.372.012	100,2
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	399.740	393.329	101,6
DRUGI STROŠKI DELA	878	185.517	182.824	101,5
G) AMORTIZACIJA	879	0	0	
H) REZERVACIJE	880	0	0	
J) DRUGI STROŠKI	881	0	0	
K) FINANČNI ODHODKI	882	30	105	28,6
L) DRUGI ODHODKI	883	781	35	2.231,4
M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI(885+886)	884	24.045	11.239	213,9
ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0	
OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	24.045	11.239	213,9
N) CELOTNI ODHODKI(871+875+879+880+881+882+883+884)	887	4.853.598	5.205.921	93,2
O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	2.437.155	2.398.136	101,6
P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0	
Davek od dohodka pravnih oseb	890	0	0	
Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	2.437.155	2.398.136	101,6
Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	0	0	
Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0	
Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	78	79	
Število mesecev poslovanja	895	12	12	

Iz izkaza je razvidno, da je agencija v obdobju od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015 ustvarila za 7.290.753 EUR prihodkov in 4.853.598 EUR odhodkov, kar predstavlja presežek v vrednosti 2.437.155 EUR. Pojasnila glede strukture in gibanja posameznih prihodkovnih in odhodkovnih postavk, ki so vplivale na nastanek presežka, agencija podaja v nadaljevanju. Agencija ne izkazuje morebitnega nepokritega presežka odhodkov nad prihodki iz preteklih let, zato bo celotni ustvarjeni presežek leta 2015 razporedila v skladu z odločitvijo ustanovitelja.

3.2.1 PRIHODKI

Agencija je v letu 2015 ustvarila za 7.290.753 EUR prihodkov, in sicer 7.233.664 EUR prihodkov iz rednega poslovanja (99,2 %) in 57.089 EUR drugih prihodkov (0,8 %).

3.2.1.1 PRIHODKI OD POSLOVANJA

Agencija ustvarja prihodke iz rednega poslovanja z zaračunavanjem plačil iz različnih naslovov, s katerimi pokriva stroške, ki jih ima z opravljanjem posameznih vrst dejavnosti, vezano na izvrševanje določb področnih zakonov ter sorazmerni delež stroškov skupnih služb agencije. V strukturi prihodkov iz poslovanja se tako pojavljajo:

- prihodki iz naslova obvestil, obračunani po ZEKom-1, z vključenim dodatkom za pokrivanje obveznosti s področja gradnje, vzdrževanja, evidentiranja in souporabe javne infrastrukture;
- prihodki iz naslova uporabe radijskih frekvenc, obračunani na podlagi ZEKom-1 in Splošnega akta o načinu izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc;
- prihodki iz naslova uporabe številskega prostora, obračunani na podlagi ZEKom-1 in Splošnega akta o načinu višine plačil za uporabo elementov oštevilčenja;
- prihodki iz naslova izvajanja poštnih storitev ter prodaje nalepk za prepoved dostavljanja v predalčnike, obračunani na podlagi ZPSto-2 in Pravilnika o načinu izračunavanja in plačevanja pristojbin za izvajanje poštnih storitev;
- prihodki iz naslova izvajanja železniških storitev, obračunani na podlagi Zakona o železniškem prometu;
- prihodki iz naslova dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco (prihodki iz naslova medijev), obračunani na podlagi ZAvMS in Pravilnika o načinu izračuna plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo.

Prihodki se ugotavljajo kot zmnožek števila točk za posamezno vrsto plačil in vrednostjo posamezne točke oz. tarife, ki se jo določi s finančnim načrtom posameznega leta, upoštevajoč načrtovano strukturo in obseg stroškov za posamezno vrsto plačil. Agencija je pri zaračunavanju plačil za leto 2015 uporabila v decembru 2014 s strani Vlade RS potrjene tarife za leto 2015:

- tarifo o vrednosti točke za letno plačilo na podlagi obvestila v višini 1,58 EUR;
- tarifo o vrednosti točke za letno plačilo za uporabo elementov oštevilčenja v višini 1,18 EUR;
- tarifo o vrednosti točke za letno plačilo za uporabo radijskih frekvenc v višini 0,88 EUR;
- tarifo o vrednosti točke za letno plačilo na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oz. vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo v višini 1,50 EUR;
- tarifo o vrednosti točke za letno plačilo izvajanja poštnih storitev v višini 9,58 EUR
- tarifo o vrednosti točke in o višini deleža glede na zaračunano uporabnino za uporabo javne železniške infrastrukture za delovanje regulativnega organa na področju železniškega prometa v višini 9,07 EUR in 1,24 %.

V primerjavi z letom 2015 je agencija pri zaračunavanju plačil v letu 2014 zaradi nepravočasne potrditve programa dela in finančnega načrta ter predlaganih tarif za tekoče leto uporabila veljavne tarife iz leta 2012.

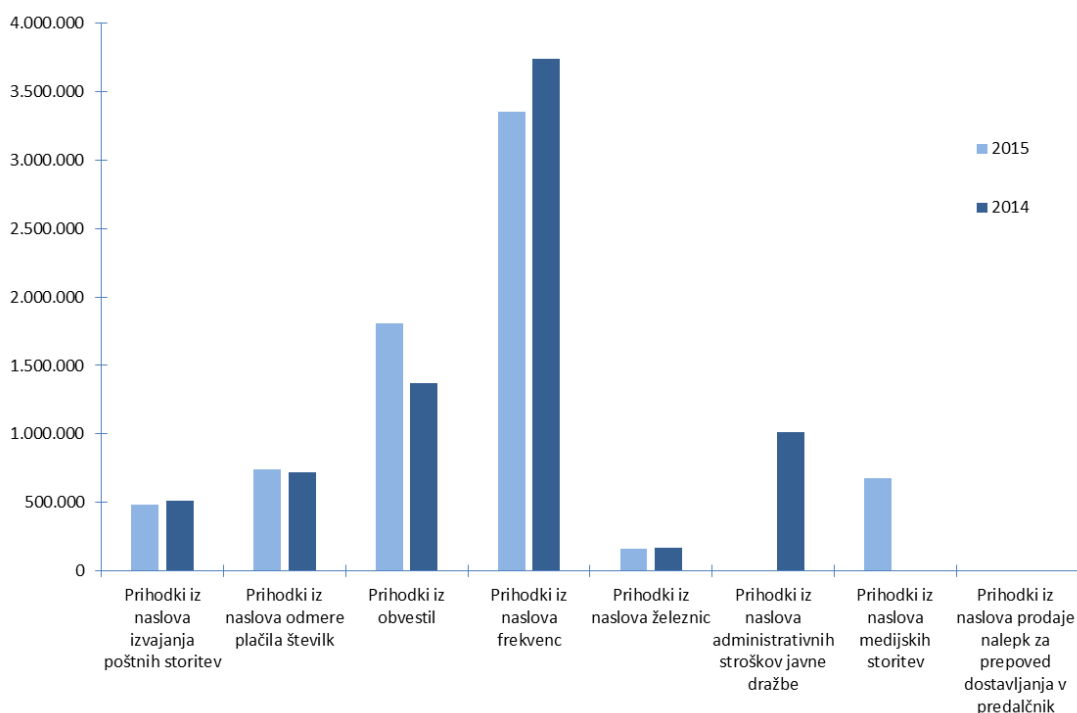
TABELA 22: PRIHODKI OD POSLOVANJA AGENCIJE

	2015	2014	Indeks
Prihodki iz naslova izvajanja poštnih storitev	486.281	510.453	95,3
Prihodki iz naslova odmere plačila številok	739.438	719.346	102,8
Prihodki iz obvestil	1.805.079	1.374.007	131,4
Prihodki iz naslova frekvenc	3.352.726	3.735.532	89,8
Prihodki iz naslova železnic	166.065	171.407	96,9
Prihodki iz naslova administrativnih stroškov javne dražbe	0	1.013.425	0,0
Prihodki iz naslova medijskih storitev	678.122	0	0,0
Prihodki iz naslova prodaje nalepk za prepoved dostavljanja v predalčnik	5.953	5.403	110,2
SKUPAJ PRIHODKI OD POSLOVANJA (Oznaka za AOP = 860)	7.233.664	7.529.573	96,1

Vir: Interne računovodske evidence AKOS

Iz predstavljene strukture izhaja, da je agencija pri rednem poslovanju največji delež prihodkov ustvarila z zaračunavanjem uporabe radijskih frekvenc – 46,3 %, preostanek pa z zaračunavanjem obvestil – 25,0 %, uporabe številskega prostora – 10,2 %, medijskih storitev – 9,4 %, poštnih storitev s poštnimi nalepkami – 6,8 % in storitev železnice – 2,3 %.

SLIKA 34: GIBANJE PRIHODKOV OD POSLOVANJA AGENCIJE V LETIH 2014 IN 2015

Prihodki od poslovanja agencije so se v letu 2015 glede na predhodno leto zmanjšali v skupni vrednosti 295.909 EUR oz. za 3,9 %. Pomembnejše spremembe se nanašajo predvsem na:

- odsotnost enkratno obračunanih prihodkov iz naslova administrativnih stroškov javne dražbe iz leta 2014 v vrednosti 1.013.425 EUR;
- zmanjšanje obračunanih prihodkov iz naslova frekvenc v vrednosti 382.806 EUR oz. za 10,2 % predvsem zaradi zmanjšanja višine tarife za 0,21 EUR oz. za 19,3 %;
- zmanjšanje obračunanih prihodkov iz naslova izvajanja poštinih storitev v vrednosti 24.172 EUR oz. za 4,7 % zaradi zmanjšanja višine tarife za 0,51 EUR oz. za 5,1 %;
- povečanje obračunanih prihodkov iz naslova obvestil v vrednosti 431.072 EUR oz. za 31,4 % predvsem zaradi povečanja višine tarife za 0,34 EUR oz. za 27,4 % zaradi novo obračunanega dodatka za pokrivanje obveznosti s področja gradnje, vzdrževanja, evidentiranja in souporabe javne infrastrukture in zaradi povečanja števila točk glede na leto 2014 (število točk je enako 0,1 % letnega prihodka operaterja iz naslova zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij in storitev na ozemlju RS, pri čemer pa ne glede na letni prihodek ne more biti manjše od 100);
- povečanje prihodkov zaradi novo obračunanih prihodkov iz naslova izvajanja medijskih storitev v vrednosti 678.122 EUR;

- povečanje prihodkov iz naslova odmere plačila števil v vrednosti 20.092 EUR oz. za 2,8 % predvsem zaradi povečanja višine tarife za 0,05 EUR oz. za 4,4 %.

3.2.1.2 FINANČNI PRIHODKI

Agencija je v letu 2015 ustvarila finančne prihodke v vrednosti 4.855 EUR (Oznaka za AOP = 865), in sicer predvsem iz naslova obračunanih obresti za vezave prostih denarnih sredstev pri EZR. V primerjavi z letom 2014 se je vrednost finančnih prihodkov znižala za 3.452 EUR oz. za 41,6 %.

3.2.1.3 DRUGI PRIHODKI IN PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI

Agencija je v letu 2015 ustvarila druge prihodke v vrednosti 52.234 EUR (Oznaka za AOP = 866), in sicer v pretežnem deležu iz naslova povračil sredstev iz proračuna Evropske unije (povračila stroškov letalskih kart), preostali prihodki pa se nanašajo na prihodke iz naslova zaračunanih oz. povrnjenih stroškov opravljenega revizijskega postopka pri operaterju, na izterjane terjatev do kupcev, ki so bile v preteklih letih oslabiljene, ter na obračunane in neplačane prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (delna oprostitvev plačila prispevkov delodajalcev za starejše delavce).

V primerjavi z letom 2014 se je vrednost drugih prihodkov znižala za 13.943 EUR oz. za 21,1 %, predvsem zaradi nižjega obsega povračil sredstev iz proračuna Evropske unije ter izterjanih oslabiljenih terjatev do kupcev.

3.2.2 ODHODKI

Agencija je v letu 2015 ustvarila za 4.853.598 EUR odhodkov, in sicer 1.867.759 EUR stroškov iz naslova nabav blaga, materiala in storitev (38,5 %), 2.960.983 EUR stroškov dela (61,0 %) in 24.856 EUR drugih odhodkov (0,5 %). Odhodki vsebujejo tudi vrednost vstopnega davka na dodano vrednost, saj agencija ni davčna zavezanica za DDV.

Odhodki agencije so se v letu 2015 glede na predhodno leto zmanjšali v skupni vrednosti 352.323 EUR oz. za 6,8 %. Spremembe se nanašajo predvsem na:

- zmanjšanje stroškov za nabave blaga, materiala in storitev v skupni vrednosti 378.618 EUR oz. za 16,9 % predvsem zaradi uspešno zaključenega projekta izvedbe javnega razpisa frekvenc za mobilne tehnologije;
- povečanje stroškov dela v skupni vrednosti 12.818 EUR oz. za 0,4 % predvsem zaradi zaposlitve novih uslužbencev v letu 2015;
- povečanje drugih odhodkov v skupni vrednosti 13.477 EUR oz. za 118,4 % predvsem zaradi večjega obsega opravljenih potrebnih oslabilitev neizterljivih terjatev do kupcev, kar se izkazuje v višjih prevrednotovalnih poslovnih odhodkih.

3.2.2.1 STROŠKI DELA

V strukturi stroškov dela agencija izkazuje stroške iz naslova plač in nadomestil ter pripadajoče prispevke delodajalcev za socialno vrednost vključno s prispevki za

kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev, prispevki za invalide ter obračunanimi prispevki po ZPIZ za starejše delavce, povračila stroškov prehrane med delom ter prevoza na/iz dela, stroške regresa za letni dopust ter druge izdatki zaposlenim, kot so jubilejne nagrade, odpravnine ipd. za 85 zaposlenih javnih uslužbencev na dan 31. 12. 2015 (83 uslužbencev zaposlenih za nedoločen čas in 2 uslužbenca za določen čas). Agencija je obračunala plače in druge prejemke iz delovnih razmerij v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi, ki določajo osnove za višino plač in delovno uspešnost zaposlenih, ter upoštevajoč omejitve, ki so izhajale iz Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leto 2015 – ZUPPJS15 (Ur. l. RS, št. 95/14).

V primerjavi z letom 2014 so se stroški dela agencije 2015 povečali v skupni vrednosti 12.818 EUR oz. za 0,4 %. Spremembe se nanašajo predvsem na:

1. povečanje stroškov plač in nadomestil ter pripadajočih prispevkov za socialno varnost delodajalcev v skupni vrednosti 10.125 EUR oz. za 0,4 % (Oznaki za AOP = 876 in 877), predvsem zaradi neto povečanja števila zaposlenih v letu 2015 (odhodi 3 javnih uslužbencev ter zaposlitev 6 javnih uslužbencev za nedoločen čas in 2 javnih uslužbencev za določen čas);
2. neto povečanje drugih stroškov dela v skupni vrednosti 2.693 EUR oz. za 1,5 % predvsem iz naslova povečanja stroškov dela iz naslova odpravnin oz. nadomestil plač na podlagi sodnih odločb ter na drugi strani iz naslova prihrankov (cca 20 tisoč EUR) oz. zmanjšanja povračil stroškov prevoza na delo in iz dela zaradi spremenjenega načina obračuna stroškov prevoza (Oznaka za AOP = 878).

3.2.2.2 STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV

Agencija v okviru stroškov blaga, materiala in storitev izkazuje stroške iz naslova nakupov pisarniškega in splošnega materiala ter storitev (predvsem stroški zunanjih izvajalcev), nakupov posebnega materiala in storitev, nakupov energije, vode, komunalnih storitev ter komunikacij, nakupov materiala in storitev za tekoče vzdrževanje, prevozne stroške in storitve, stroške, povezane s službenimi potovanji, s poslovnim najemom in zakupom ter druge operativne odhodke.

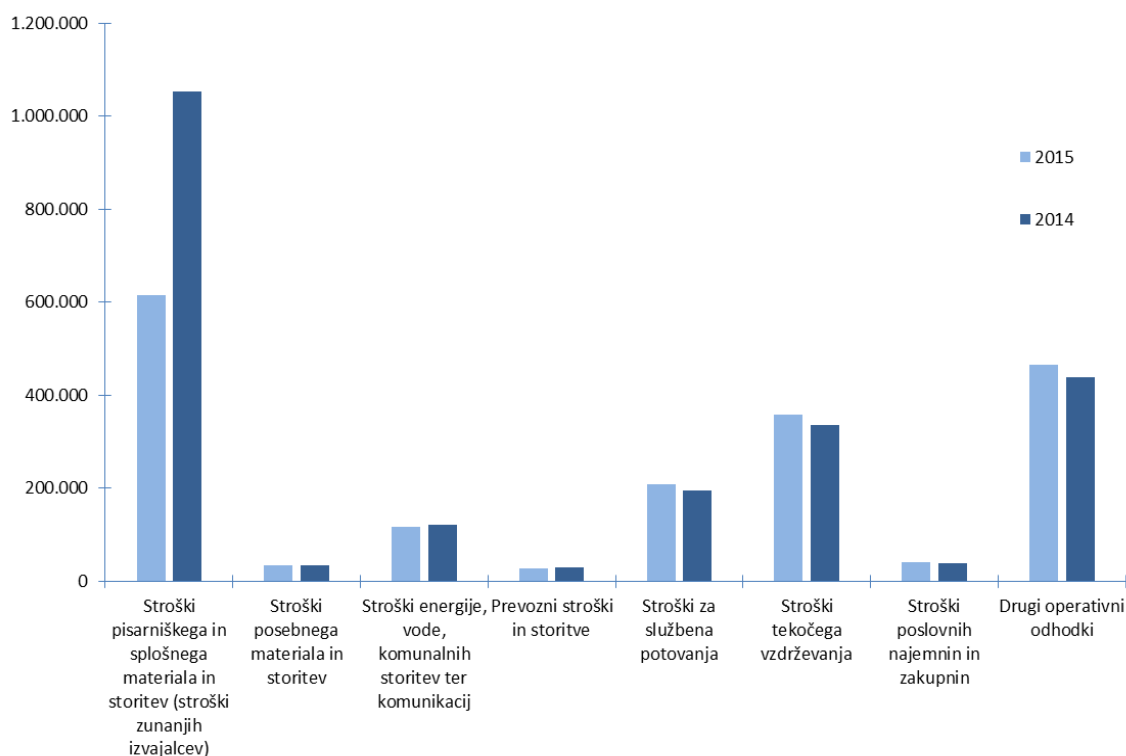
TABELA 23: STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV AGENCIJE

	2015	2014	Indeks
Stroški pisarniškega in splošnega materiala in storitev (stroški zunanjih izvajalcev)	615.587	1.052.514	58,5
Stroški posebnega materiala in storitev	34.664	34.109	101,6
Stroški energije, vode, komunalnih storitev ter komunikacij	116.553	122.178	95,4
Prevozni stroški in storitve	26.839	30.295	88,6
Stroški za službena potovanja	207.818	194.115	107,1
Stroški tekočega vzdrževanja	358.731	335.725	106,9
Stroški poslovnih najemnin in zakupnin	41.365	39.382	105,0
Drugi operativni odhodki	466.202	438.059	106,4
SKUPAJ STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (Oznaka za AOP = 871)	1.867.759	2.246.377	83,1

Vir: Interne računovodske evidence AKOS

Iz predstavljene strukture izhaja, da je agencija pretežni delež stroškov ustvarila z nakupi pisarniškega in splošnega materiala in storitev – 33,0 %, preostanek pa z drugimi operativni odhodki – 25,0 %, z nakupi materiala in storitev za tekoče vzdrževanje – 19,2 %, s službenimi potovanji – 11,1 %, z nakupi energije, vode, komunalnih storitev ter komunikacij – 6,2 %, s poslovnim najemom in zakupom – 2,2 %, z nakupi posebnega materiala in storitev – 1,9 % ter prevoznimi stroški in storitvi – 1,4 %.

SLIKA 35: GIBANJE STROŠKOV BLAGA, MATERIALA IN STORITEV AGENCIJE V LETIH 2015 IN 2014

STROŠKI PISARNIŠKEGA IN SPLOŠNEGA MATERIALA IN STORITEV

Pretežni del stroškov v okviru navedene skupine stroškov predstavljajo stroški, ki so povezani z najemom storitev zunanjih strokovnjakov v povezavi z izdelavo študij, modelov, analiz, ocen vplivov, pripravo strokovnih podlag ter računovodskimi, revizorskimi in pravno-svetovalnimi storitvi ipd. pri vrednostno pomembnejših projektih, kot so:

- mapiranje (npr. izvedba svetovanja na področju vzpostavitve geopodatkovnega sistema, zbiranja in analiziranja podatkov za mapiranje infrastrukture; izvedba raziskave in analize stanja širokopasovnega omrežja, povpraševanja, zanesljivosti podatkov iz evidence omrežnih priključnih točk ipd.);
- regulacija ločenega računovodstva pošte (npr. presoja skladnosti stroškovnega modela Pošte Slovenije; izvedba analize učinkovitosti izvajalca univerzalne poštné storitve);

- prekrškovni in inšpekcijski nadzor na področju televizijske dejavnosti (npr. zagotavljanje telemetričnih podatkov o gledanosti TV programov; izvedba raziskave o rabi elektronskih medijev v RS, vključno z zagotovitvijo informacijskega sistema za analizo zadevnih podatkov ipd.);
- skupinsko strokovno izobraževanje (npr. izvedba kadrovskega svetovanja, usposabljanja v razpisnem postopku in pri izbiri kadrov ter izvedba psihološkega specifično strokovnega testiranja za posamezna področja izbora kandidatov; svetovanje na področjih vzpostavitve sistema za spremljanje kakovosti širokopasovnih povezav ipd.);
- zastopanje AKOS pred sodišči (npr. priprava študije pregleda slovenske zakonodaje in predloga za optimalno implementacijo direktive 2014/61/EU);
- regulacija radijske dejavnosti (npr. izvedba raziskave o poslušnosti radijskih postaj oz. programov v RS; priprava pregleda radijskega trga v Sloveniji – radiometrija);
- spremljanje ODRF-jev za JMSe (npr. zagotovitev podatkov o pokrivnosti, podatkov o reliefu ipd. z namenom izpolnjevanja obveznosti, določenih v izdaji ODRF na podlagi javnega razpisa z javno dražbo);
- stanje na trgu poštne storitve (npr. izvedba raziskave o zadovoljstvu uporabnikov s poštne storitvami v letu 2015, raziskave o zadovoljstvu uporabnikov s pogodbenimi poštami ter primerjalne analize cen in rokov prenosa izvajalcev poštne storitve);
- zbiranje podatkov o razvoju trga elektronskih komunikacij (npr. izvedba dogovorjenih postopkov preverbe prihodkov zavezancev iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oz. izvajanja javnih komunikacijskih storitev na ozemlju RS);
- strategija na področju rabe FM-spektra (npr. izdelava primerjalne študije »Radio Broadcasting Regulation In Europe«) ipd.

V primerjavi z letom 2014 se je vrednost navedene skupine stroškov znižala za 436.927 EUR oz. za 41,5 %, predvsem zaradi uspešno zaključenega projekta izvedbe javnega razpisa z javno dražbo frekvenc za mobilna omrežja četrte generacije in s tem povezano odsotnostjo stroškov najema storitev zunanjih strokovnih izvajalcev.

STROŠKI POSEBNEGA MATERIALA IN STORITEV

Stroški posebnega materiala in storitev v pretežnem delu obsegajo stroške storitev spremljanja slovenskih medijev (kliping) ter informacijskega servisa STA, stroške storitve gostovanja in vzdrževanja platforme E-CHO, stroške nabav strokovne literature in nakupov drobnega materiala, orodja in naprav za potrebe vzdrževanja (akumulatorji, kabli, baterije, slušalke ipd.).

STROŠKI ENERGIJE, VODE, KOMUNALNIH STORITEV TER KOMUNIKACIJ

Pretežni delež stroškov v okviru navedene skupine predstavljajo obratovalni stroški (električna energija, poraba kuriva in stroškov ogrevanja, poraba vode, komunalne

storitve ipd.), ki so vezani na obratovanje poslovne stavbe ter radio-nadzornih merilnih postaj, preostali del pa stroški storitev zagotavljanja fiksne in mobilne telefonije, stroški poštne in stroški zavarovalnih premij iz naslova zavarovanja stavb, opreme in vozil. V primerjavi z letom 2014 se je vrednost navedenih stroškov znižala za 5.625 EUR oz. za 4,6 %, predvsem zaradi zmanjšanja stroškov za poštne ter električno energijo.

PREVOZNI STROŠKI IN STORITVE

V okviru navedene skupine stroškov agencija izkazuje stroške goriva in maziva za službena vozila (merilna in ostala vozila), stroške njihovega vzdrževanja, pristojbine za registracijo ter druge morebitne stroške.

STROŠKI ZA SLUŽBENA POTOVANJA

Stroški za službena potovanja se v največjem deležu nanašajo na stroške, povezane z nakupi letalskih kart, obsegajo pa še druge morebitne stroške prevoza doma in v tujini, stroške nastanitev, dnevnic za službena potovanja doma in v tujini ter morebitne druge stroške, povezane s službenimi potovanji. Pri obračunu višine povračil zaposlenim je agencija upoštevala Uredbo o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino in kolektivno pogodbo za javni sektor. V strukturi stroškov predstavljajo stroški, povezani s službenimi potovanji v tujino, 94,1 % delež ter se nanašajo predvsem na opravljene službene poti v Bruselj (Evropska komisija), aktivno sodelovanje v združenju evropskih regulatorjev BEREC ipd. V primerjavi z letom 2014 se je vrednost navedenih stroškov povečala za 13.703 EUR oz. za 7,1 %, predvsem zaradi udeležbe na svetovni radiokomunikacijski konferenci WRC'15.

STROŠKI TEKOČEGA VZDRŽEVANJA

Pretežni del stroškov v okviru navedene skupine predstavljajo stroški, ki so vezani na upravljanje in vzdrževanje poslovne stavbe in opreme na lokaciji Stegne 7, tekoče vzdrževanje komunikacijske opreme in računalnikov ter vzdrževanje radio-nadzornega merilnega sistema (stavbe, oprema in naprave).

TABELA 24: PREGLED STROŠKOV TEKOČEGA VZDRŽEVANJA V LETU 2015

ID naloge	Vrsta vzdrževanja	Vrednost v EUR
273	Infrastrukturni stroški: Stroški upravljanja in vzdrževanja poslovne stavbe, vzdrževanje ogrevalno-hladilnega sistema ipd.	149.770
171 172 366	Vzdrževanje RNMS ter nadgradnje oz. posodobitve RNMS: vzdrževanje objektov (npr. redni tehnični pregledi ipd.), vzdrževanje telekomunikacijskih naprav, obratovalni stroški za RNMS ipd.	80.653
6 13 347	Redno vzdrževanje informacijske infrastrukture in pomoč uporabnikom Vzdrževanje poslovno informacijskega sistema eAPEK Prenova strežniške strojne opreme	69.119
325	Prenova in vzdrževanje poslovne informatike: razvoj dodatnih funkcionalnosti poslovne informatike (Pantheon, Grad)	23.603
294	Vzdrževanje SW ATDI: vzdrževanje programske opreme ATDI	15.310
267	TV - prekrškovni in inšpekcijski nadzor: tekoče vzdrževanje programske opreme za nadzor programskih vsebin Actus Digital	11.620
215	Računovodenje - obračun plač	4.216
37	Področno izobraževanje - radiokomunikacije	3.368
362	Vzpostavitev inšpekcijske službe	598
380	Telefonija-mobilna in fiksna	474
SKUPAJ konto 4615		358.731

V primerjavi z letom 2014 se je vrednost stroškov tekočega vzdrževanja neto povečala za 23.006 EUR oz. za 6,9 %, predvsem zaradi višjih infrastrukturnih stroškov (odprava okvar oz. nedelovanja ogrevalno-hladilnega sistema, prenova sanitarij v II. nadstropju poslovne stavbe ipd.), višjih stroškov prenove in vzdrževanja poslovne informatike (razvoj dodatnih funkcionalnosti aplikacije Pantheon, integracija aplikacije s sistemom eAPEK ipd.), višjih stroškov vzdrževanja RNMS (gradbena dela na RNMP Jeruzalem) ter na drugi strani znižanja stroškov rednega vzdrževanja komunikacijske opreme in računalnikov.

STROŠKI POSLOVNIH NAJEMNIN IN ZAKUPNIN

V okviru navedene skupine stroškov agencija izkazuje predvsem stroške najemnin poslovnih in konferenčnih prostorov, najemnin zemljišč za RNMP, stroške nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč ter stroške dajatev od obračunanih avtorskih honorarjev in sejin, ki bremenijo delodajalca.

DRUGI OPERATIVNI ODHODKI

Pretežni del stroškov v okviru navedene skupine predstavljajo stroški študentskega in pogodbenega oz. avtorskega dela za potrebe programiranja informacijskega sistema e-APEK, pripravo strokovnih brošur agencije, pripravo sporočil za javnost, vzdrževanja spletne strani, zbiranja podatkov o razvoju telekomunikacijskega trga, zagotavljanja recepcijske službe, ureditve arhiva, izdaje odločb o odmeri plačil, zagotavljanja pomoči uporabnikom (klicni center), zagotavljanja administrativne podpore Svetu za radiodifuzijo ipd. v skupni vrednosti 194.788 EUR ter stroški strokovnih in splošnih izobraževanj v skupni vrednosti 164.902 EUR. Preostali stroški se nanašajo na stroške sejin in nagrade za delovanje treh svetov (Svet agencije, Svet za elektronske komunikacije, Svet za radiodifuzijo) v skupni vrednosti 75.256 EUR, stroške članarin v mednarodnih in slovenskih organizacijah v skupni vrednosti 17.445 EUR ipd. V primerjavi z letom 2014 se je vrednost drugih operativnih odhodkov neto povečala za 28.143 EUR oz. za 6,4 %, predvsem zaradi višjih stroškov avtorskega dela na projektu priprave strokovnih brošur agencije ob hkratnem znižanju stroškov študentskega dela ter višjih stroškov izobraževalnih aktivnosti za potrebe dviga usposobljenosti in razvoja zaposlenih.

Številka: 0100-2/2016-19

Datum: 21. november 2016

mag. Tanja Muha

v. d. direktorja

XVII REVIZORJEVO POROČILO

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: +386 (0) 1 420 11 10
+386 (0) 1 420 11 60
Telefaks: +386 (0) 1 420 11 58
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Vladi Republike Slovenije, ustanoviteljici Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, Ljubljana, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2015, izkaz prihodkov in odhodkov za tedaj končano leto ter priloge k računovodskim izkazom in druge pojasnjevalne informacije.

To revizorjevo poročilo nadomešča revizorjevo poročilo izdano dne 29. februarja 2016. Razlog za ponovno izdajo revizorjevega poročila so redakcijski popravki v letnem poročilu ter vključitev povzetka o poslovanju v letu 2015 v poglavje XIV poslovnega poročila. Popravki in dopolnitve letnega poročila so bili izvedeni na zahtevo Sveta Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, Ljubljana.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo teh računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi predpisi ter za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem računovodskih izkazov, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства, kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije za leto, končano 31. decembra 2015, v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi predpisi.

AKOS

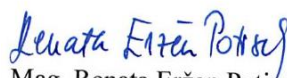
Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

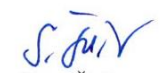
Poslovodstvo je odgovorno za pripravo letnega poročila v skladu z Zakonom o javnih financah, Zakonom o računovodstvu in Sklepom o ustanovitvi Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije. Letno poročilo vsebuje poslovno poročilo in računovodske izkaze s pojasnili.

Naša odgovornost je prebrati poslovno poročilo in presoditi, ali so informacije v poslovnem poročilu pomembno neskladne z revidiranimi ločenimi računovodskimi izkazi. Postopke v zvezi s poslovnim poročilom smo izvedli v skladu z Mednarodnim standardom revidiranja 720 in so omejeni na presojo, ali so informacije v poslovnem poročilu pomembno neskladne z revidiranimi računovodskimi izkazi in ne obsegajo pregleda drugih informacij, zajetih v poslovnem poročilu, ki izhajajo iz nerevidiranih finančnih informacij iz drugih virov. Na osnovi opravljenih postopkov v zvezi s poslovnim poročilom nismo ugotovili pomembnih neskladij med poslovnim poročilom in revidiranimi računovodskimi izkazi.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Mag. Renata Eržen Potisek
pooblaščenka revizorka

Katarina Sitar Šuštar, MBA
partner

Ljubljana, 21. november 2016

KPMG Slovenija, d.o.o.
1